

Dit tijdschrift wordt als objectieve documentatie uitgegeven.

De artikels geven de opvatting van de schrijvers weer, onafhankelijk van de meening der Bank.

INHOUD : De economische toestand van België einde Maart 1945 - Het nieuwe discontotarief voor bank-accepten en het acceptcrediet - Economische Wetgeving - Statistieken

DE ECONOMISCHE TOESTAND VAN BELGIË EINDE MAART 1945

Aan de hand van de eerste beschikbare gegevens konden we, in het vorig overzicht van 's lands economischen toestand (1), een beknopten inventaris opmaken van de uitrusting der voornaamste economische sectoren onmiddellijk na de bevrijding van het grondgebied. De toen heerschende onzekerheid nopens de latere evolutie van de bijzonderste factoren die den gang der economische bedrijvigheid bepalen, noopte er ons toe onze studie te beperken; de navorschingen hebben dan ook hoofdzakelijk betrekking op de voorwaarden waaronder ons economisch potentieel tijdens de bezettingsjaren werd benut. Op het uitgesproken abnormaal karakter van die voorwaarden werd nadruk gelegd, toen 's lands economisch verloop tijdens de laatste jaren vóór den oorlog in herinnering gebracht werd.

De Belgische economie vertoont nog steeds diepe sporen van de dubbele structuurwijziging die haar in een tijdsruimte van vier jaar brutaal werd opgedrongen: eerst, onmiddellijk na de bezetting, de plotse en gedwongen aanpassing aan een volledig autarkisch continentaal stelsel in het kader van de Duitse oorlogsinspanning; daarna, bij de bevrijding, de niet minder bruske verbreking van den voorloopigen evenwichtstoestand — hoe onvolmaakt deze ook moge geweest zijn — welke het gevolg was van die aanpassing. Ten zeerste ontwricht door den veldtocht van 1944, leed 's lands activiteit bovendien gedurende lange maanden onder precaire voorwaarden, die de herinschakeling in de wereldeconomie zeer bemoeilijkten. De gevolgen van den oorlog en — voor het meerendeel der Europeesche landen — van de bezet-

ting, hebben overigens grondig de factoren gewijzigd die de wereldeconomie in 1939 beheerschten; die gevolgen zijn trouwens nog zeer onduidelijk, hetgeen de moeilijkheid van de wederaanpassing nog verhoogt.

Gedurende de zeven maanden die op de bevrijding van het grondgebied volgden, bleef onze economie in hoofdzaak gekenmerkt door een aanhouden van de schaarschteverschijnselen. Verscheidene toevallige omstandigheden, waarvan de meeste hun ontstaan vinden in de voortzetting der vijandelijkheden op het Europeesch oorlogstooneel, hebben inderdaad de ont-plooiing van de krachtsinspanningen met het oog op een eerste wederaanpassing van onze economische krachten, in den weg gestaan. Deze pogingen, alsmede de verkregen resultaten, worden in dit overzicht nader onderzocht.

Wat de industriële productie betreft, maken we nog steeds een vergelijking — de eenig mogelijke trouwens — met de vooroorlogsche cijfergegevens. Wij geven evenwel toe, dat de onzekerheid nopens de oriëntering van onze economie bij den terugkeer naar normale verhoudingen, alsmede de stijging van zekere behoeften in verband met den wederopbouw en de in tal van sectoren opgelegde restricties — inzonderheid in zake het verbruik voor huishoudelijke doeleinden — soms oorzaak zijn dat deze methode van onderzoek een deel van haar beteekenis verliest.

STEENKOOLENIJVERHEID

Indien, zoals hiervoren reeds vermeld, het herstel der normale productievoorwaarden over het algemeen belemmerd wordt door diverse met den oorlogstoe-

(1) Zie *Tijdschrift voor Documentatie en Voorlichting* (Oktober 1944).

stand verband houdende factoren, is zulks nochtans niet het geval voor de steenkoolnijverheid. Wel is waar wordt zij momenteel door een gebrek aan zekere hulpstoffen getroffen; doch de voornaamste moeilijkheden van dezen fundamenteelen nijverheidstak die een permanent karakter dreigen aan te nemen, maken het meest onze aandacht gaande.

De intensiteit van de kolenschaarschte waaronder 's lands economisch herstel lijdt, blijkt duidelijk uit de vergelijking van de gemiddelde maandproductie in het — als normaal beschouwde — vooroorlogsche basistijdvak en het extractiecijfer der eerste drie maanden van 1945. In den loop der jaren 1936-1938, bereikte de gemiddelde maandproductie 2.420.000 ton. Voor het eerste kwartaal van 1945 bedraagt ze nog slechts 1.143.697 ton. Terloops weze opgemerkt dat, voor de jaren 1936 tot 1939, het gemiddelde steenkoolverbruik per maand (met inachtneming van de buitenlandse handelsbalans van ruwe steenkool, cokes en briketten alsmede met de toeneming en afneming van de stocks) 2.533.000 ton beliep en het tekort der nationale productie in de jaren van intense economische bedrijvigheid gemakkelijk door massalen invoer van vreemde steenkolen kon aangevuld worden.

Ongetwijfeld zal de schaarschte aan grondstoffen nog gedurende zekeren tijd de bedrijvigheid der meeste nijverheidstakken remmen en zal bijgevolg de vraag naar steenkool geringer zijn, doch eenmaal dat de productiecapaciteit van onze nijverheid zal

kunnen aangewend worden, is het te verwachten dat de behoeften van den wederopbouw, den benutten coëfficiënt van deze capaciteit tot een buitengewoon hoog peil zullen opvoeren en een uitzonderlijke vraag naar steenkolen in het leven roepen.

Naast de absolute cijfers der steenkoolproductie geven we in tabel 1 de indexcijfers op basis van het gemiddelde der jaren 1936-1938. Zooals reeds gezegd, wordt dit basistijdvak algemeen aangenomen, daar het overeenstemt met de laatste regelmatige conjunctuurgolf van de vooroorlogsche jaren. Bij de beoordeeling der indexcijfers dient evenwel rekening gehouden met zekere wijzigingen in de productievoorwaarden die zich na de periode 1936-1938 voordeden. Vooreerst werd de duur van den werkdag in de steenkoolnijverheid, die op 1 Februari 1937 tot 7 u. 30' werd ingekort, op 5 Februari 1940 terug tot 8 uur opgevoerd. Anderzijds, is de productie van het Kempisch steenkolenbekken, waarvan de productiefmaking actief werd voortgezet, reeds gedurende de basisperiode voortdurend gestegen. Ten slotte dient er aan herinnerd, dat met de exploitatie van de steenkolenmijn van Houthalen eerst een aanvang werd gemaakt aan het einde van het jaar 1938; het is dan ook duidelijk dat het Noorderbekken in 1945 een veel hogere productie zou gekend hebben dan in de periode 1936-1938, waren de normale exploitatievoorwaarden ongewijzigd gebleven. Deze beschouwingen doen nochtans geen afbreuk aan de beteekenis van tabel 1.

TABEL 1

Productie per steenkolenbekken en gezamenlijke binnenlandsche productie

(duizenden tonnen)

Bron: *Mijnwezen*.

TIJDVAK	Bergen		Centrum		Charleroi		Namen		Luik		Kempen		Totaal	
	Abso- lute getallen	Index- cijfers	Abso- lute getallen	Index- cijfers	Abso- lute getallen	Index- cijfers	Abso- lute getallen	Index- cijfers	Abso- lute getallen	Index- cijfers	Abso- lute getallen	Index- cijfers	Abso- lute getallen	Index- cijfers
1936-38 Maandgemiddelde	407	100	353	100	640	100	32	100	448	100	540	100	2.420	100
1939 Maandgemiddelde	379	93,1	354	100,3	659	103	32	100	460	102,7	603	111,7	2.487	102,8
1940 Maandgemiddelde	342	84	303	85,8	545	85,2	27	84,4	383	85,5	534	98,9	2.134	88,2
1941 Maandgemiddelde	372	91,4	313	88,7	541	84,5	29	90,6	368	82,1	595	110,2	2.217	91,6
1942 Maandgemiddelde } eerste 9 maand. } mid. der } laatste 3 maand.	369	90,7	293	83	487	(1) 76,1	22	(1) 68,7	337	(1) 75,2	567	105	2.077	85,8
1943 Maandgemiddelde	342	84	264	74,8	476	74,4			320	71,4	577	106,8	1.979	81,8
1944 Maandgemiddelde der eerste 8 maanden	128	31,4	142	40,2	318	49,7			223	49,8	510	94,4	1.322	54,6
September	16	3,9	17	4,8	63	9,8			41	9,2	36	6,7	173	7,1
October	86	21,1	97	27,5	180	28,1			149	33,3	176	32,6	687	28,4
November	158	38,8	131	37,1	258	40,3			143	31,9	283	52,4	974	40,2
December	203	49,9	164	46,5	277	43,3			151	33,7	297	55	1.092	45,1
1945 Januari	203	49,9	126	35,7	253	39,5			166	37,1	289	53,6	1.037	42,9
Februari	193	47,4	151	42,8	251	39,2			172	38,4	305	56,5	1.072	44,3
Maart	260	63,9	200	56	329	51,4			197	44	336	62,2	1.322	54,6

(1) Sedert October 1942 wordt de productie van het Naamsche bekken niet langer afzonderlijk opgegeven, doch verdeeld over de productie van de bekkens van Charleroi en Luik (voor October 1942 zijn de cijfers: 20.700 ton voor het bekken van Charleroi en 1.600 ton voor het bekken van Luik).

Vanzelfsprekend was over het gansche land de extractie in September 1944 onbeduidend, doch van October en November af bleek een herneming in te treden. Deze tendens hield aan in December, hoewel

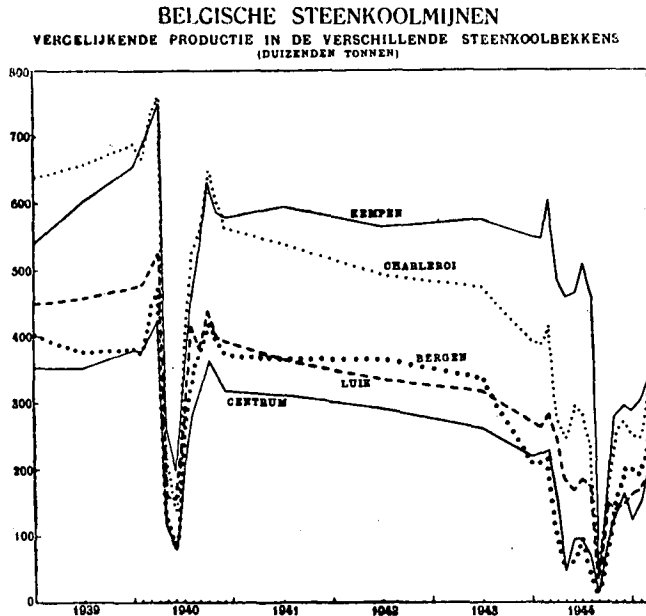
de verbetering reeds minder uitgesproken was; de maand Januari 1945 was gekenmerkt door een nieuwe lichte inzinking, waarop, in den loop van Februari en Maart, andermaal een opwaartsche beweging volgde.

ERRATUM

In de tabel VIII, blz. 67, van het *Tijdschrift voor Documentatie en Voorlichting* van Februari 1945 is het laatstvermelde cijfer 111,6 en niet 101,6.

De productie der laatste maanden bleef evenwel steeds aanzienlijk beneden het gemiddeld peil der jaren 1936-1938 en zelfs beneden dit der oorlogsjaren.

Bijgaande grafiek werd opgemaakt aan de hand van de absolute cijfers der maandproductie van de verschillende bekkens : voor de jaren 1940, 1944 en 1945 zijn de gegevens de werkelijk getelde hoeveelheden van iedere maand; voor de andere jaren gaat het om maandgemiddelden die voor iedere periode werden berekend. De eerste hoeveelheden stemmen overeen met de maandgemiddelden der jaren 1936-1938.

Voor de maand Maart 1945, was de productie der verschillende bekkens (gerangschikt naar de afnemende rangorde der opgedolven hoeveelheid) : Kempen, 336.000 ton; Charleroi, 329.000 ton; Bergen, 260.000 ton; Centrum, 200.000 ton en Luik, 197.000 ton. Het Noorderbekken nam dus opnieuw de eerste plaats in, die het bij het begin der bezetting op het bekken van Charleroi veroverde doch tijdens de eerste twee maanden na de bevrijding terug had verloren. In de bekkens van Bergen en de Kempen is het huidige extractievolume, ten overstaan van het gemiddelde der jaren 1936-1938, het meest gunstig : het indexcijfer voor de maand Maart bedraagt 63,9 voor Bergen en 62,2 voor de Kempen tegenover 56,7 voor het Centrum, 51,4 voor Charleroi en 44 voor Luik. Bij de beoordeeling van deze verhoudingen mogen echter de hierboven aangestipte expansiemogelijkheden van het Kempisch bekken niet uit het oog verloren worden.

Zoo men het technisch aspect van het probleem, dat tot uiting komt in de teekenen van relatieve uitputting van zekere steenkoollagen, buiten beschouwing laat, wordt het extractievolume in de steenkolenmijnen hoofdzakelijk door twee factoren bepaald : het aantal tewerkgestelde arbeidskrachten en hun

rendement, gemeten naar de gemiddelde dagproductie per arbeider. Bepaalde bijkomende moeilijkheden, rechtstreeksch gevolg van de krijgsv verrichtingen hier te lande in 1944 — en dus slechts van voorbijgaanden aard — stonden eveneens de herneming der bedrijvigheid van de steenkolenmijnen in den weg : bedoeld worden het gebrek aan mijnhout en de schaarschte aan vervoermiddelen, waarbij laatstgenoemde factor een der belangrijke oorzaken is van eerstgenoemden. Buiten zijn terugslag op het vervoer en de verdeling der steenkool, oefende het gebrek aan transportmiddelen voornamelijk een indirecten invloed uit op de bedrijvigheid der steenkolenmijnen en wel wegens het onvrijwillig absenteïsme van een gedeelte der arbeidskrachten en de onderbreking in den aanvoer der voor het bedrijf benodigde hulpstoffen. Ongetwijfeld kan het verschil tusschen het huidige extractievolume en dit der bezettingsjaren eveneens verklaard worden door de omstandigheid dat de Deutsche overheid een anti-economische politiek voerde door de systematische exploitatie van de rijkste aders.

Welke echter ook de huidige toestand van den rijkdom onzer steenkooladers zij, het hoofdprobleem — waarvan de oplossing niet enkel onmiddellijke maatregelen doch ook de toepassing van een politiek op langen termijn vereischt — is de ontoereikendheid van de arbeidskrachten. De afkeer voor den mijnarbeid is een feit en wat erger is, het verlaten der mijnen is naar verhouding het sterkst in de groep der houwers.

In tabel II werden cijfergegevens bijeengebracht over het aantal ingeschreven en het aantal aanwezige arbeiders; bij vergelijking van die gegevens moet echter een voorbehoud worden gemaakt : het eerste element (ingeschreven arbeiders) werd door telling verkregen, het tweede (aanwezige arbeiders) door berekening waarbij voor iedere concessie het aantal dagen aanwezigheid gedeeld werd door het gemiddelde aantal extractiedagen, waarna de cijfers van alle concessies werden samengeteld.

Ondanks de geleidelijke inkrimping van het contingent vreemde arbeiders — dat tijdens de bezetting daalde van 24.000 tot 10.700 — en de wegvoering van 6.000 Belgische mijnwerkers naar Duitschland, kon het gezamenlijk aantal ingeschreven arbeiders in de steenkolenmijnen tot in 1944 op een stabiel peil gehandhaafd blijven en zulks door de aanwinst van arbeiders die zich aan wegvoering naar Duitschland wilden onttrekken en het tewerkstellen van Russische krijgsgevangenen. Met ingang van September 1944 viel het indexcijfer van het aantal ingeschreven arbeiders op 83,7 pCt. van het gemiddelde der jaren 1936-1938. De dalende beweging hield aan tot en met de maand December (indexcijfer : 75,3); in Januari en Februari 1945 was een lichte verbetering op te merken (indexcijfer : 76,1 en 76,7). Oorzaken van deze daling zijn : het wegvallen van de geleghedsarbeiders onmiddellijk na 's lands bevrijding, het verlaten der mijnen door beroepsmijnwerkers die

TABEL II

Aantal arbeidskrachten van de steenkolenmijnen
(duizenden)

Tijdvak	Gemiddeld aantal ingeschreven arbeiders (1) (ondergrondse en bovengrondse samen) aan het einde der maand		Gemiddeld aantal aanwezige arbeiders (2)						
			Ondergrondse en bovengrondse samen		Houwers	Ondergrondse (incl. houwers)		Bovengrondse	
	Absolute getallen	Indexcijfers (1936-38 = 100)	Absolute getallen	In pCt. van de ingeschrev. arbeiders	Absolute getallen	Absolute getallen	In pCt. van de ingeschrev. arbeiders	Absolute getallen	In pCt. van de ingeschrev. arbeiders
1936-38 Maandgemiddelde	140,3	100,0	125,2	89,2	18,1	86,8	88,7	38,4	90,4
1939 Maandgemiddelde	143,8	102,5	128,7	89,4	18,3	90,1	90,6	38,6	94,1
1940 Maandgemiddelde	134,8	96,1	115,3	85,5	15,5	79,5	85,1	35,8	86,5
1941 Maandgemiddelde	141,7	101,0	125,2	88,3	15,9	83,9	86,8	41,3	91,8
1942 Maandgemiddelde	140,1	99,8	121,3	86,5	15,5	80,5	84,5	40,8	91,3
1943 Maandgemiddelde	145,9	104,0	122,4	83,8	15,7	81,7	81,1	40,6	90,0
1944 Maandgemiddelde der eerste 8 maanden	138,0	98,3	103,2	74,8	12,2	65,3	70,5	37,9	83,5
1944 September	117,5	83,7	57,6	49,0	4,6	29,4	39,8	28,2	64,5
October	110,1	78,5	75,0	68,1	6,9	42,6	62,4	32,4	77,5
November	108,3	77,2	85,3	78,7	8,5	50,3	74,2	35,0	86,4
December	105,6	75,3	88,6	83,9	9,1	52,8	80,2	35,8	90,2
1945 Januari	106,8	76,1	84,4	79,0	8,7	50,4	75,3	34,0	85,2
Februari	107,5	76,7	89,0	82,8	9,3	54,2	80,0	34,8	87,4
Maart	106,7	76,1	90,9	85,2	9,3	54,9	82,2	36,0	80,2

De eerste twee kolommen geven, voor het geheele land, het aantal ingeschreven arbeiders, zonder onderscheid tusschen ondergrondse en bovengrondse, met daarnaast, de overeenstemmende indexcijfers berekend op grond van het gemiddelde der jaren 1936-1938. De volgende kolommen geven het aantal aanwezige arbeiders voor het gansche land, eerst zonder onderscheid tusschen ondergrondse en bovengrondse, daarna, volgens de categorie arbeiders, met daarnaast de verhouding in procenten van het aantal aanwezige arbeiders tot het aantal ingeschreven arbeiders (wat de categorie der houwers betreft, konden we bij gebrek aan gegevens nopens het aantal ingeschreven arbeiders deze verhouding niet berekenen). Bij de beoordeeling der aldus berekende verhoudingen dient rekening gehouden met het hierboven gemaakte voorbehoud: de invloed van het aantal extractiedagen (d.w.z. het gemiddelde van het aantal dagen gedurende dewelke, voor elke steenkolenmijn, ten minste in één mijnput gewerkt werd) wordt uitgeschakeld.

(1) Bron: *Fédération des Associations charbonnières*.

(2) Bron: *Mijnwezen*.

door de hoge loonen van de Geallieerden werden aangetrokken alsmede de afkeer voor het beroep van mijnwerker — welke steunt op psychologische redenen — waardoor de vernieuwing der werkkrachten in het gedrang komt.

De ernst van het probleem komt nog duidelijker tot uiting bij een onderzoek naar de verhouding der diverse categorieën mijnwerkers. Inderdaad, bij de groep der ondergrondse arbeiders — en meer speciaal bij de houwers — was de vermindering van het aantal ingeschrevenen het meest opvallend. Het effectief der ondergrondse arbeiders vertegenwoordigde in December 1944 nog slechts 67,2 pCt. van het overeenstemmend gemiddelde aantal der jaren 1936-1938, terwijl voor de ingeschreven bovengrondse arbeiders, deze verhouding nog 93,4 pCt. bedroeg. Nochtans was de aangroei van het aantal ingeschreven arbeiders gedurende de eerste twee maanden van 1945 meer uitgesproken in de eerste groep, zoodat per einde Februari 1945 de indexcijfers respectievelijk 69,2 pCt. en 93,6 pCt. beliepen.

In alle bekkens van het Zuiden van het land tekenende de daling van het aantal ondergrondse arbeiders zich reeds af tijdens de bezettingsjaren. Zij was bijzonder sterk in de streek van Charleroi, waar eveneens een vermindering van de bovengrondse arbeidskrachten op te merken viel; in de andere bekkens van het Zuiden, bleef laatstgenoemde groep vrijwel op een vast peil. Sedert de bevrijding blijft het

aantal ingeschreven arbeidskrachten in deze mijnen nagenoeg ongewijzigd, vooral in het bekken van Charleroi. In het Noorderbekken is een tegengestelde beweging waar te nemen: tijdens de bezettingsjaren werd tot een massalen aanvoer van arbeidskrachten overgegaan zoowel voor het ondergrondse als voor het bovengrondse werk; het verlaten der mijnen na de bevrijding was dan ook zeer aanzienlijk in het Kempisch bekken. Het effectief der ingeschreven arbeiders aldaar per einde Februari 1945 (24.348) ligt beneden dit der vooroorlogsche jaren, schoon de steenkolenontginning er nog in expansie is. Gedurende de laatste jaren vóór den oorlog waren de werkkrachten ruimer voorhanden in de bekkens van Charleroi en Luik, wier gemiddeld dagelijksch rendement lager was dan dit der bekkens van de Kempen en van het Centrum. Ofschoon het bekken van Charleroi er nog het best voorstaat wat het aantal ingeschreven arbeiders betreft (25.279 totaal per einde Februari 1945), is het nochtans daar dat de personeelbezetting t.o.v. de vooroorlogsche jaren het sterkst gedaald is; in Februari 1945 is zij teruggegaan tot 61,2 pCt. van het maandgemiddelde der jaren 1936-1938 (41.270). Het Luiksche bekken neemt onder opzicht van het aantal ingeschreven werkkrachten (totaal 20.603 arbeiders in Februari 1945) nog slechts de vierde plaats in.

Dit aantal ingeschreven arbeiders in de mijnen is slechts een zuiver theoretisch gegeven, daar het

extractievolume alleen functie is van het aantal effectief tewerkgestelde arbeiders. We behandelden deze kwestie hier uitvoerig, daar de productiecapaciteit in de eerstkomende jaren vooral zal bepaald worden door de hoeveelheid arbeidskrachten waarop een beroep zal kunnen gedaan worden.

Daar evenwel de vermindering van het aantal ingeschreven arbeiders, gedurende de laatste maanden van 1944, niet volstaat om de daling der hoeveelheden opgedolven steenkool tijdens dezelfde periode te verklaren, dient de beweging van het aantal aanwezige arbeiders nagegaan. Terwijl gedurende de bezettingsjaren dit aantal over het geheel genomen betrekkelijk stabiel bleef — behalve voor de eerste acht maanden van het jaar 1944 wegens de luchtaanvallen — was, na de bevrijding, een plotse daling van de verhouding aanwezige arbeiders tot ingeschreven arbeiders — welke laatste zelf reeds teruggelopen waren — op te merken. Het laagste punt werd bereikt in September, waarna in den loop der volgende maanden een aanhoudende verbetering kon worden waargenomen in al de bekkens van het land, behalve in Januari 1945, toen een lichte afneming in verband met de weersomstandigheden en zekere stakingsbewegingen zich voordeed. Tijdens de maand Maart lag het aantal aanwezige arbeiders in het meerendeel der bekkens iets boven het overeenkomstig aantal van Februari; uitzondering hierop maakte alleen het Kempisch bekken. Ten aanzien van de houwens blijft de toestand hachelijk (in Maart 1945 is het aantal aanwezige houwens nauwelijks iets hooger dan de helft van het overeenkomstige gemiddelde voor de jaren 1936-1938). Gedurende de zes maanden na de bevrijding is niet alleen het aantal ingeschreven ondergrondse arbeiders proportioneel sterker afgenomen dan het aantal bovengrondse, doch daarbij legden de eerstgenoemden minder stiptheid aan den dag. Het gezamenlijke gevolg van deze factoren was een onevenwicht in de verhouding tusschen de drie groepen werkende arbeiders (houwers — andere ondergrondse arbeiders — bovengrondse arbeiders).

De vermindering van het aantal aanwezige werkkrachten is te wijten aan het absenteïsme der arbeiders, de schaarschte aan vervoermiddelen, den invloed der krijgsverrichtingen (en, met name, het bombardement van de streek van Luik) en het gebrek aan mijnhout. Thans is de uitwerking van die verschillende factoren minder scherp geworden; het onregelmatige treinverkeer blijft evenwel een ongunstigen invloed uitoefenen. Daarbij dient ook nog rekening gehouden met den factor werkstakingen, ofschoon het aantal werkdagen dat hierdoor in den loop der laatste vier maanden van het jaar 1944 verloren ging, niet aanzienlijk is: uitgedrukt in procenten van het aantal dagen waarop had kunnen gewerkt worden, bedraagt het aantal verloren werkdagen resp. 80,6 pCt. in September, 40 pCt. in October, 22,2 pCt. in November en 17,25 pCt. in December; gedurende diezelfde periode gingen door stakingen slechts 7,3 pCt.,

2,4 pCt., 2,3 pCt. en 0,4 pCt. verloren van het aantal dagen waarop had kunnen gewerkt worden; waarschijnlijk is de verhouding sterker voor de eerste maanden van 1945. De belangrijkste stakingsbewegingen in September en October 1944 troffen vooral de bekkens van Charleroi en Luik; zij beoogden betere ravitailleering en loonsverhooging. Bij de werkstakingen van November, die vooral in de bekkens van het Centrum en Bergen zeer uitgebreid waren, werden eerder politieke doeleinden nagestreefd. In Januari en Februari werd in het bekken van Henegouwen, een reeks langduriger stakingen op touw gezet, die ten doel hadden verschillende eischen te steunen in verband met de toekenning van een premie van *fr* 2.000 aan de nieuwe mijnwerkers, de wederindienstneming der afgedankte syndicale afgevaardigden, de hoeveelheid en den prijs der aan de mijnwerkers uitgedeelde steenkool, den omvang der toegekende voordeelen in natura. Naast deze uitgebreide stakingsbewegingen breken ook vaak locale, weinig omvangrijke werkstakingen uit in de verschillende bekkens, waarbij de desiderata van beperkten en plaatselijken aard zijn. De stakingen die in den loop der maand Maart plaats vonden, behooren tot de tweede soort; daardoor is het verlies aan werkdagen veel minder belangrijk dan gedurende de voorgaande twee maanden (1).

Het komt ons voor dat de verantwoordelijke overheidsorganen er vast toe besloten zijn een politiek te voeren waarbij aan de ontoereikendheid der arbeids-effectieven in den mijnbouw een einde zal worden gesteld. Maatregelen werden reeds of zullen nog getroffen worden om de onmiddellijke moeilijkheden uit den weg te ruimen; de steun der Geallieerde overheid heeft het mogelijk gemaakt aan de mijnwerkers, benevens de extra-rantsoenen wegens zwaren arbeid, een bijzonder vleesch- en vetstoffenrantsoen te geven; de voorwaarden waaronder deze « extrasupplementaire » rantsoenen worden verleend, bevorderen de aanwezigheid van den arbeider gedurende de arbeidsweek; een werkpak en een handdoek werden uitgedeeld tegen lagen prijs terwijl andere distributies van beroepstextielgoederen zijn voorzien; tegen voordeeligen prijs kunnen de mijnarbeiders eveneens een stadskostuum en -overjas bekomen. Andere schikkingen worden getroffen, namelijk de tewerkstelling — mits toestemming van de Geallieerde overheid — van krijgsgevangenen Duitsche mijnwerkers, de vrijstelling van legerdienst voor de miliciens van de lichte 1941, die zich verbinden tot het werken in de steenkoolnijverheid gedurende een termijn van vier jaar en ten slotte, de burgerlijke mobilisatie der arbeiders en der ondernemingen. Evenwel zal het probleem der arbeidskrachten in den mijnbouw,

(1) Er weze aan herinnerd dat de berekeningswijze van het gemiddeld aantal aanwezige arbeiders, waarvan boven sprake, gedeeltelijk den invloed van den factor stakingen op het gezamenlijke aantal aanwezige arbeiders uitschakelt. Deze opmerking is van belang bij de beoordeeling der gegevens die voorkomen in de tabel over het aantal arbeiders in de steenkolenmijnen.

slechts kunnen opgelost worden door toepassing van een politiek op langen termijn die het kwaad in de kiem doodt, d.w.z. door uitschakeling van de oorzaken van afkeer voor het mijnwerkersvak.

In den loop van deze uiteenzetting hebben wij reeds gesproken van een tweeden factor : het rendement

der arbeidskrachten. Dit wordt gemeten aan de gemiddelde productie van een arbeider per dag aanwezigheid. Tabel III geeft per bekken deze productie aan voor de jaren 1936-1938; de evolutie van deze productie in den loop der latere perioden blijkt uit de indexcijfers berekend in pCt. van de cijfergegevens voor 1936-1938.

TABEL III

Gemiddelde productie per arbeider en per aanwezigheidsdag

(Indexcijfers : basis 1936-1938 = 100)

Bron : *Mijnwezen*.

Tijdvak	Houwers							Onder- en bovengrondsche arbeiders						
	Bergen	Centrum	Charleroi	Namen	Luik	Kempen	Het Rijk	Bergen	Centrum	Charleroi	Namen	Luik	Kempen	Het Rijk
Maandgemiddelde :	4,496 (1)	6,152 (1)	5,075 (1)	4,476 (1)	5,411 (1)	7,790 (1)	5,576 (1)	0,736 (1)	0,796 (1)	0,722 (1)	0,750 (1)	0,646 (1)	1 083 (1)	0,777 (1)
1936-1938 ...	= 100	= 100	= 100	= 100	= 100	= 100	= 100	= 100	= 100	= 100	= 100	= 100	= 100	= 100
1939	103,6	98,5	101,1	94,5	99,5	99,1	101,5	97,0	97,4	99,9	93,7	99,8	101,0	99,7
1940	106,6	100,6	109,2	90,5	102,7	95,6	104,6	91,8	91,2	97,6	87,3	98,8	91,1	95,5
1941	103,5	96,6	107,4	82,6	99,0	91,7	101,3	85,5	88,1	92,1	80,1	88,9	84,6	89,3
1942	101,7	93,5	102,9		94,1	70,7	92,4	80,3	82,3	86,3		82,8	71,6	82,0
1943	99,7	90,9	102,5		90,0	50,8	83,2	74,6	75,4	83,0		77,2	60,1	75,3
1944 : Maandgemiddelde der eerste 8 maanden ...	88,0	83,3	95,7		83,6	49,1	76,8	45,8	54,0	68,3		63,2	55,2	62,4
September ...	123,0	78,6	93,2		83,1	51,7	82,1	16,0	21,5	35,5		34,4	21,3	27,2
October	91,6	83,7	94,3		89,6	67,4	87,1	40,2	49,9	56,6		57,4	37,9	49,0
November ...	93,5	82,0	98,9		89,7	72,4	89,7	55,4	58,9	67,9		60,2	52,2	60,7
December ...	93,0	83,7	101,6		90,0	74,5	90,5	61,4	65,3	69,8		61,3	56,2	64,4
1945 Januari	91,7	83,2	104,0		88,0	73,8	89,8	60,2	58,5	68,8		62,2	54,8	62,4
Februari	94,8	85,3	103,6		92,4	73,9	91,9	62,1	63,3	69,5		65,6	57,9	65,3
Maart	105,2	92,0	107,3		93,2	76,3	96,2	66,6	70,7	74,1		66,9	58,7	68,5

(1) In tonnen.

Wat de groep der houwers betreft is, voor het heele land, geen abnormale afneming van het dagrendement waar te nemen. De laagste cijfers werden bereikt gedurende de eerste acht maanden van het jaar 1944, waarna sedert September van hetzelfde jaar een redres zich afteekende dat, afgezien van een geringe daling in den loop van Januari 1945, geregeld aanhield. Tal van factoren wier individueele uitwerking niet afzonderlijk kan worden nagegaan, zijn oorzaak dat het huidig gemiddelde dagrendement er t.o.v. de jaren 1936-1938 op achteruitgegaan is; zij houden verband met de fysieke vermoeidheid der arbeiders ten gevolge van de ondervoeding en de moeilijke verkeersvoorwaarden, de veroudering van het arbeiderspersoneel, de onderbreking in den aanvoer van mijnhout, het tijdverlies wegens vertraging van de arbeiderstreinen. Bij een vergelijking van het huidige rendement met dit, verkregen tijdens de bezetting, dient rekening gehouden met de politiek van ontginning der rijkste lagen, die door de Duitse overheid aan de mijnindustrie werd opgedrongen. Opmerkelijk is dat de daling van het rendement der houwers het meest afgeteekend is in deze bekkens, waar de dagelijksche extractie per arbeider het hoogst was gedurende de jaren 1936-1938; de exploitatievoorwaarden in het Kempische bekken maakten het mogelijk in deze periode gemiddeld 7,79 ton per

dag te hakken; in Maart 1945 was dit cijfer gedaald tot 5,94 ton, hetzij tot 76,3 pCt. van het rendement in bovengenoemde jaren; voor het bekken van het Centrum bedroeg het rendement 5,66 ton tegen 6,15, hetzij 92 pCt.; daarentegen is in het bekken van Charleroi een verbetering in de gemiddelde kolenextractie per dag ingetreden (5,44 ton in Maart 1945 tegen 5,075 ton in 1936-1938, hetzij 107,3 pCt.).

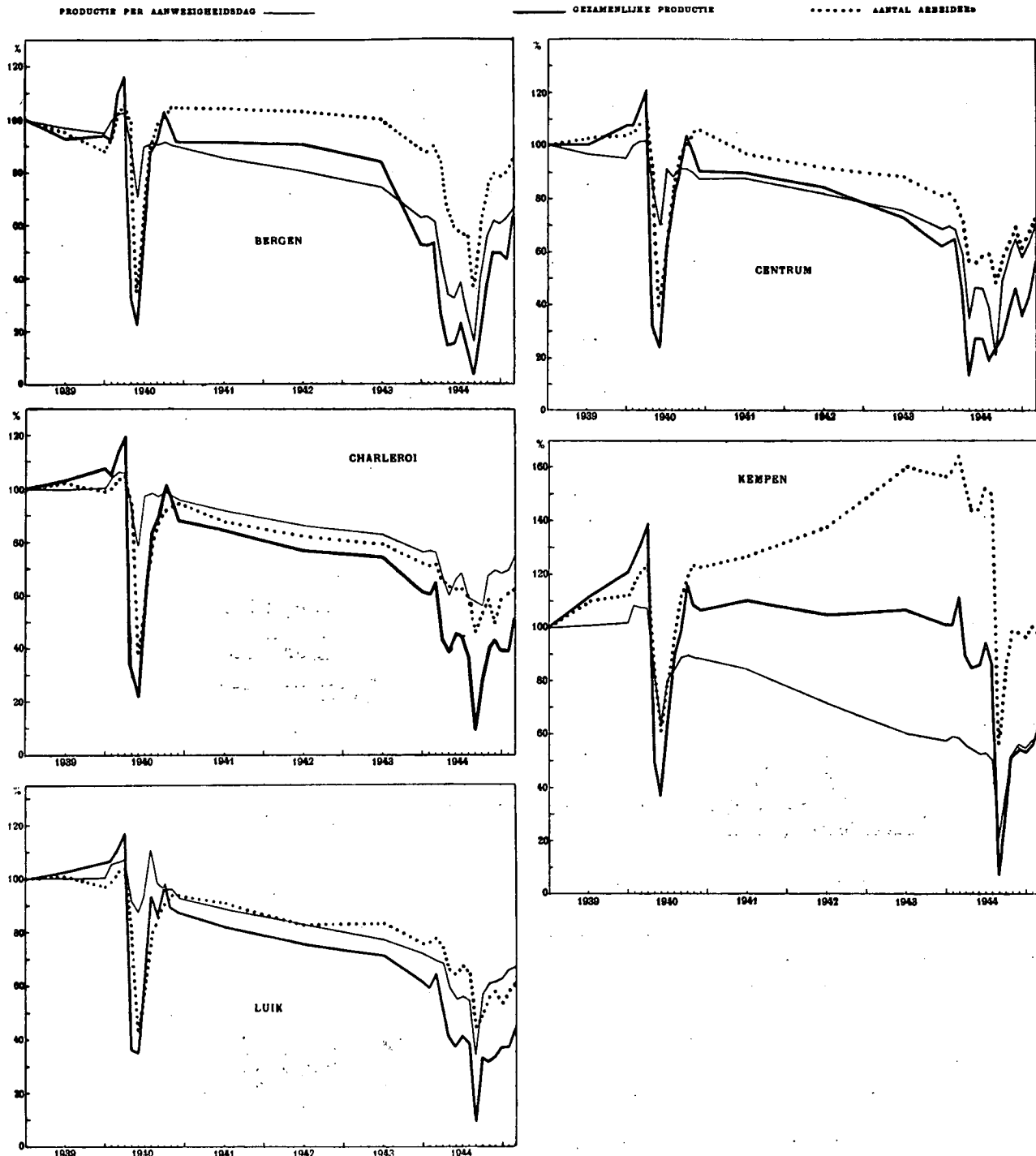
De aanmerkelijk scherpere daling van het rendement der onder- en bovengrondsche arbeiders ligt hieraan, dat naast de bovenaangehaalde factoren er twee nieuwe zijn die mede hun invloed op het globale dagrendement doen gelden; vooreerst wordt het arbeiderspersoneel dat niet het afbouwwerk verricht, gedurende sommige dagen tewerkgesteld aan onderhouds- en herstellingswerken; verder wordt het arbeidstempo dezer werkkrachten bepaald door de hoeveelheid ontgonnen steenkool; de naar verhouding sterkere afneming van het aantal houwers en hun geringere stiptheid zijn dan ook oorzaak van een wanverhouding tusschen de verschillende soorten arbeiders, waardoor het evenwicht in het arbeidsproces verbroken wordt.

Ter illustratie van deze uiteenzetting werd in de grafieken het verloop van volgende gegevens opgenomen : maandproductie van steenkool, aantal arbeiders aanwezig per « extractiedag » (boven- en onder-

grondsche samen), gemiddeld dagrendement per arbeider (onder- en bovengrondsche samen). Voor elk steenkolenbekken werden grafieken opgemaakt waarin de opgenomen gegevens eerst tot indexcijfers werden herleid naar het basistijdvak 1936-

1938 = 100; voor de jaren 1940, 1944 en 1945 werden in de grafieken de maandcijfers en voor de andere tijdvakken het gemiddeld indexcijfer van twaalf maanden weergegeven.

INDEXCIJFERS, BASISTIJDVAK 1936-1938, PER STEENKOOLOBEKKEN

Na dit overzicht van de oorzaken der ontoereikende productie willen wij thans onderzoeken hoe de ontgonnen hoeveelheden verdeeld en gedistribueerd worden.

Sedert de bevrijding werd iedere maand een zekere hoeveelheid steenkool en schlamm van de beschikbare voorraden afgenomen: terwijl van begin Maart 1944 tot einde Augustus van hetzelfde jaar, de voor-

raden gestegen waren van 410.000 tot 722.000 ton waren zij einde Maart 1945 op een uiterst laag peil gevallen (357.900); van begin September 1944 tot einde Maart 1945 bedroeg het verbruik dus 364.000 ton meer dan de productie, zonder dat ook maar op een toereikenden invoer mag gerekend worden.

Dit verbruikssurplus werd zooveel mogelijk ingekrompen door een zeer karige verdeling van de ontgonnen steenkool onder de voornaamste sectoren van de nijverheid; het aandeel dat voor huishoudelijke doeleinden werd vastgesteld bleef zeer klein. Het principe dat aan de verdeling ten grondslag ligt is het volgende: de steenkool wordt globaal verdeeld onder de verschillende sectoren van de industrie, waarna de bedrijfsraad van elken sector zorgt voor de verdeling van het contingent onder de leden, met dien verstande evenwel dat de Minister van Economische Zaken zich het recht voorbehoudt tusschen beide te komen zoo het algemeen belang moet gevrijwaard worden. Bij wijze van vergelijking is het niet zonder belang te herinneren aan de aanwending van onze binnenlandsche productie vóór den oorlog: tijdens de jaren 1936-1938 werd op een gemiddelde maandproductie van nagenoeg 2,5 millioen ton, circa 400.000 ton uitgevoerd en 480.000 ton voor huishoudelijke doeleinden verbruikt, terwijl 440.000 ton in de cokesfabrieken en metaalindustrieën, 190.000 ton in de steenkolenmijnen voor eigen bedrijf, 166.000 ton door de spoorwegen, 153.000 ton door de elektrische centrales en 127.000 ton door de steenkolenbriketfabrieken werden verbruikt. In de heerschende omstandigheden dient de verdeling noodgedwongen op een veel kleinere schaal te geschieden. Voor de maand Maart 1945 werden na afhouding van het eigen verbruik der steenkolenmijnen en na kostelooze distributie aan de mijnwerkers, slechts 951.900 ton in het verdeelingsplan voorzien. In de hiernavolgende tabel zijn, ingedeeld naar de voornaamste rubrieken, de voorziene contingenten en de werkelijk verdeelde hoeveelheden naast elkaar gesteld.

Het verbruik der steenkolenmijnen in eigen bedrijf is opvallend groot; dit is eveneens het geval met de behoeften van het spoorwegvervoer waarvan een groot deel aan militaire doeleinden wordt dienstbaar gemaakt; verder zijn de behoeften van de elektrische centrales gedekt, terwijl het huishoudelijk verbruik bij voortdurend aan restricties onderworpen blijft; ten slotte zou het contingent dat aan de cokesfabrieken is toegewezen naar bepaalde ramingen, 250.000 tot 300.000 ton steenkool dienen te bedragen om de normale behoeften van de bevolking aan gas, van den landbouw aan synthetische meststof en van de metaalindustrie aan cokes te dekken; zooals uit bovenstaande tabel blijkt is zulks nog niet bereikt.

Verder dient nog een ander aspect van het steenkoolprobleem belicht; het heeft betrekking op de financieele rentabiliteit van de bedrijven in dezen nijverheidstak. Voorshands is het nog niet mogelijk na te gaan welke uitwerking het herstel van de internationale steenkoolmarkt op de verkoopvoorwaarden

TABEL IV

Steenkoolproductie
Verdeelingsplan en werkelijk verdeelde hoeveelheden
voor de maand Maart 1945

	Verdelingsplan	Werkelijk verdeelde hoeveelheden
<i>Vervoer :</i>		
Spoorwegen	169.000	182.800
Buurtspoorwegen	9.500	9.900
Havens en binnenvaart	14.000	11.100
Beweeglijke gasgeneratoren	5.000	9.000
Administratie, Staat	3.750	9.850
	201.250	222.650
<i>Geallieerde legers</i>	67.500	53.600
<i>Burgerlijke bevolking en voedingsbedrijven</i>	184.850	198.300
<i>Openbare diensten :</i>		
Electrische centrales	170.500	198.100
Cokes- en gasfabrieken (incl. fabricage van synthetische stikstof)	211.700	185.600
	382.200	383.700
<i>Industrieën :</i>		
Voeding	31.900	37.300
Ijzer- en staalnijverheid	12.800	23.800
Diversen	43.400	91.100
Mijnen en steenkolenbriketfabricage	—	19.000
	88.100	171.200
<i>Luxemburg</i>	13.500	12.800
<i>Mutual Aid</i>	14.500	13.000
	951.900	1.055.250
<i>Eigen verbruik der steenkolenmijnen en kostelooze uitdeeling</i>	313.300	273.500
	1.265.200	1.328.750

van onze steenkoolproductie zal hebben; niettemin is het gewenscht thans reeds de meest dringende zijde van het probleem onder oogen te nemen. Daar de steenkool het basisproduct vormt van onze transformatienijverheid is haar prijs op de binnenlandsche markt een zeer belangrijke factor in de prijsstructuur van onze nijverheidsproducten. In het raam van een algemeene prijspolitiek van aanpassing der binnenlandsche prijzen aan de wereldprijzen en meer in het bijzonder aan de Britsche prijzen op basis van de nieuwe wisselpariteit, werden door de regeering, bij besluit van 27 September 1944, de prijzen voor steenkool en steenkolenbriketten, af mijn of briketfabriek, vastgesteld volgens een barema dat een gemiddelden prijs van *fr* 320 per ton voorziet. Daar de afzet van de steenkoolproductie — waarvan geraamd werd dat ze maandelijks 1 millioen ton moest bereiken — tegen deze officieele prijzen, een tekort van *fr* 70 millioen voor alle steenkoolbedrijven samen, met zich bracht, werd in den loop van September 1944, het principe van de verleening eener maandelijksche forfaitaire subsidie door de Schatkist aan de steenkoolnijverheid, aanvaard. De stijging der exploitatiekosten, inzonderheid in verband met de aanpassing der loonen, en de omstandigheid dat de gemiddelde verkoopprijs van steenkool slechts *fr* 308 bereikte dan wanneer *fr* 320 was voorzien, deden de verliezen der steenkolenmijnen in de laatste

vier maanden van 1944 dermate toenemen dat de toegekende subsidies ontoereikend bleken. De regering stemde er in toe de forfaitaire subsidie die voor de eerste drie maanden van 1945 was toegekend, te verhoogen en het tarief der officieele verkoopprijzen derwijze te veranderen dat de gemiddelde prijs *fr* 320 zou bereiken; verder voerde zij een stelsel van subsidieverleening per ton productie in; zoo werd voor iedere ton steenkool die tusschen 1 September 1944 en 28 Februari 1945 werd gewonnen, een subsidie van *fr* 12 verleend, die het verlies wegens het verschil tusschen den berekenden verkoopprijs en den werkelijken verkoopprijs moest dekken; een tweede subsidie ditmaal van *fr* 32 per geproduceerde ton werd verstrekt met ingang van 29 Januari 1945 — datum waarop de besluiten van de Gemengde Mijncommissie inzake loonen in werking traden — tot op 31 Maart 1945.

Deze achtereenvolgende subsidieverleeningen aan de steenkoolnijverheid kostten aan de Schatkist, voor de zeven maanden volgend op 1 September 1944, nagevoeg *fr* 674,8 millioen.

Ofschoon een combinatie van prijsstop en subsidieverleening aan de producenten, de meest geschikte voorloopige oplossing scheen, zijn de uitvoeringsmo-

daliteiten van dien aard dat ze de ondernemers die wenschen de schadelijke gevolgen van de ontginning onzer rijkste koollagen door den bezetter te keer te gaan, in staat stellen ook de exploitatie van de minder renderende kooladers ter hand te nemen.

Daar anderzijds de steenkoolprijzen een belangrijk bestanddeel uitmaken van het prijsniveau van alle industrieele producten vormt de politiek van steunverleening aan de steenkoolnijverheid, bedoeld als een maatregel tot beperking van den verkoopprijs van 's lands brandstof, een belangrijke factor van vermindering van den kostprijs der aan de Geallieerden geleverde goederen overeenkomstig de *Mutual Aid*.

PRODUCTIE VAN ELECTRISCHE ENERGIE

De ontoereikende steenkoolwinning oefende een bijzonder ongunstigen invloed uit op de benutting van het productievermogen van elektrische energie; in de streken waar de elektrische centrales ver verwijderd liggen van de steenkoolcentra werden deze moeilijkheden nog verscherpt door de schaarschte aan vervoermiddelen.

TABEL V

Maandproductie van elektrische energie

(Centrales van 100 kW en meer)

Bron: *Ministerte van Openbare Werken*.

Tijdvak	Aantal centrales (1)	Productie (Indexcijfers 1936-1938 = 100)				
		Unie der elektrische bedrijven van België	Verbond der industrieele centrales	Niet aangesloten maatschappijen	Gemeentelijke regioën	Totaal
Maandgemiddelde : 1936-1938		189 799 (2) = 100	201 175 (2) = 100	26 726 (2) = 100	20 361 (2) = 100	438 061 (2) = 100
1939	351	104,5	107,8	111,7	103,3	106,4
1940	339	82,0	78,3	78,8	72,0	79,6
1941	337	104,3	83,2	81,8	70,4	91,7
1942	329	117,2	79,6	65,1	76,4	94,8
1943	327	114,5	84,7	58,1	90,2	96,2
1944 Maandgemiddelde der eerste 8 maand.	326	99,4	58,0	42,5	70,6	75,6
September	326	59,9	25,7	27,1	53,3	41,9
October	326	78,8	44,0	43,1	47,8	59,2
November	328	91,2	48,3	44,6	47,7	66,7
December	328	106,0	50,4	44,7	54,5	74,3
1945 Januari	328	101,9	47,8	35,9	34,9	69,9

(1) Per einde tijdvak.

(2) In duizenden kWh.

Het laagste punt van de stroomproductie voor geheel het land werd bereikt in de maand September 1944, toen zij 41,9 pCt. bedroeg van het maandgemiddelde der jaren 1936 tot 1938. Onder de oorzaken die de stroomvoortbrenging na de bevrijding van het grondgebied in den weg stonden, zijn de zeer schrale gedeeltes van steenkool door de Deutsche overheid gedurende de laatste maanden van de bezetting te vermelden; nu is het juist de gewoonte dat de elec-

trische centrales in den loop van den zomer voorraden aanleggen die de productie gedurende enkele maanden kunnen verzekeren, om zodoende te vermijden dat er een overbelasting van de vervoermiddelen zou plaats hebben tijdens de suikerbietcampagne. Dank zij de verbetering die einde December 1944 was ingetreden, werd het mogelijk de productie tot het gemiddelde peil van de eerste acht maanden van hetzelfde jaar op te voeren; dit neemt evenwel

niet weg dat de productie in December 1944 (325,5 miljoen kWh) nog aanmerkelijk beneden deze in Maart van hetzelfde jaar lag (431,7 miljoen kWh); deze maand was inderdaad de laatste waarin de stroomproductie niet werd gestoord door aanvallen op de vervoermiddelen. In den loop van de maand Januari 1945 viel een teruggang op te merken, waarin alle groepen producenten en inzonderheid de gemeentelijke regieën betrokken waren. In deze maand liep de productie terug tot 306,4 miljoen kWh; oorzaken hiervan waren de onderbreking van de binnenvaart ten gevolge van het toevriezen der kanalen en de inkrimping — eveneens in deze maand — van de steenkoolwinning.

De distributiemaatschappijen aangesloten bij de Unie der Electriche Bedrijven van België zijn er in geslaagd, hun productie op te voeren tot een peil dat dit van de vooroorlogse jaren overtreft (de indexcijfers berekend voor de productie van December 1944 en Januari 1945 vertegenwoordigen resp. 106 en 101,9 pCt. van de gemiddelde productie der jaren 1936-1938). Daarentegen beliep het aandeel van de industriële maatschappijen aangesloten bij het Verbond der Industriële Centrales wier productie vóór den oorlog het hoogst was (nagenoeg 46 pCt. van de gezamenlijke productie) in Januari nog slechts 30 pCt. van het totaal. Dit is te wijten eensdeels aan de omstandigheid, dat sommige elektrische generatoren gespijsd worden met gas uit de hoogovens (waarvan de bedrijvigheid bij voortdoring zeer zwak is) en anderdeels aan het feit, dat de installaties slechts in gebruik worden genomen naarmate de verbruiksbehoeften zulks vereischen en deze laatste thans nog zeer beperkt zijn, wegens de heerschende bedrijfsslapte in tal van industriële sectoren die de voornaamste verbruikers van elektrische energie dezer centrales zijn.

Het aantal centrales in werking bedroeg 328 per einde Januari 1945. In den loop van November 1944 werden twee centrales uit de aangehechte kantons, die sedert 1940 in de statistieken niet meer waren vermeld, terug opgenomen. Verder zij nog vermeld dat, gedurende enkele maanden, twee vlottende centrales der Geallieerden met stookolie gespijsd en met een productievermogen van 25.000 kWh elk in werking waren, de eene te Schelle (bij Antwerpen) en de andere te Langerbrugge (bij Gent) en elektrische energie leverden aan den civielen sector.

Het spreekt vanzelf dat wegens de inkrimping van de productie van elektrische energie, de distributie aan de verbruikers in het gedrang kwam en restricties onvermijdelijk dienden opgelegd. Niettemin kon de voorziening van de vitale sectoren (steenkolenmijnen, cokes-, gas- en briketfabrieken, sommige voedingsbedrijven en diverse diensten voor vervoer per spoor en te water, onderhoud van oorlogs- en spoorwegmaterieel) verzekerd worden. Het verbruik voor huishoudelijke doeleinden blijkt niet méér dan 15 pCt. van de gezamenlijke consumptie te vertegen-

woordigen, behalve in de Brusselsche agglomeratie waar een toeneming van het verbruik viel op te merken ten gevolge van het overdreven gebruik van verwarmingsapparaten.

IJZER- EN STAALINDUSTRIE

Reeds vroeger werd er op gewezen dat de ontoereikende steenkoolwinning een zeer zuinige verdeling van de contingenten onder de verschillende sectoren van de nijverheid voor gevolg had en de cokesproductie nog niet volstond om de behoeften te bevredigen. Deze omstandigheden hebben een ongunstigen invloed op de bedrijvigheid van de ijzer- en staalnijverheid. De productiemogelijkheden van dezen industrietak zijn afhankelijk van de voorziening van cokes en van ijzererts; overigens ontbreekt ook laatstgenoemde grondstof die vooral uit de Fransche bekkens wordt ingevoerd.

Gedurende de jaren 1936 tot 1939 verbruikte de ijzer- en staalindustrie gemiddeld meer dan 250.000 t cokes per maand. Vergeleken met dit cijfer zijn de hoeveelheden cokes, die sedert de bevrijding aan deze industrie werden geleverd, uiterst gering :

Maand	Toegewezen contingent	Geleverde hoeveelheden
(duizenden tonnen)		
1944 September-October ...	7,05	55,5
November.....	35,00	29,9
December.....	43,00	30,2
1945 Januari.....	61,0	30,0
Februari.....	5,1	10,6
Maart.....	46,4 (1)	39,6
April.....	65,0 (2)	—

(1) Waarvan 15.000 ton voor de Geallieerde legers.

(2) Waarvan 31.000 ton speciale soort voor de Geallieerde legers.

Bovendien zijn de hoeveelheden cokes die gedurende deze periode door de ijzer- en staalindustrie verbruikt werden, kleiner dan de geleverde hoeveelheden, daar een deel hiervan werd aangewend voor het aanleggen van voorraden, die moeten toelaten de hoogovens aan gang te houden bij eventueele vertraging in de brandstofvoorziening.

Anderzijds zullen de beschikbare ertsvoorraden opgebruikt geraken zoo niet binnen korten tijd een overeenkomst met Frankrijk tot stand komt; het blijkt echter dat laatstgenoemd land den uitvoer van ijzererts naar België wil afhankelijk maken van de levering van cokes.

Tabel VI, waarvan de gegevens werden ontleend aan het Mijnwezen (1), geeft een beeld van het ver-

(1) Opgemerkt zij dat naar gelang van de geraadpleegde documentatie, zich afwijkingen kunnen voordoen in de blycengebrachte gegevens; zoo kan worden vastgesteld dat de cijfers verstrekt door het Mijnwezen verschillen van degenen die sedert September 1944 door het Verdelingsbureau IJzer en Staal worden bekendgemaakt.

TABEL VI.

IJzer- en staalproductie

(Absolute getallen in tonnen — Indexcijfers : basisjaar 1936-1938 = 100)

Bron : *Mijnwezen*.

Tijdvak	Gietijzerproductie		Aantal hoogovens in werking (1)	Staalproductie						Productie afgewerkt ijzer	
	Absolute getallen	Indexcijfers		Ruw staal excl. vormstukken van eerste smelting		Vormstukken van eerste smelting		Afgewerkt staal		Absolute getallen	Indexcijfers
				Absolute getallen	Indexcijfers	Absolute getallen	Indexcijfers	Absolute getallen	Indexcijfers		
Maandgemiddelde 1936-1938	264.306	100	—	252.620	100	6.495	100	193.053	100	2.945	100
1939	255.683	96,7	40	253.013	100,2	6.200	95,4	183.535	95,1	2.588	87,9
1940	149.289	56,5	22	152.961	60,5	5.053	77,8	106.387	55,1	1.104	37,5
1941	118.499	44,8	22	129.354	51,2	5.095	78,4	103.485	53,6	1.162	39,5
1942	106.092	40,1	22	109.983	43,5	4.502	69,3	82.968	43,0	1.792	60,8
1943	136.098	51,5	29	133.462	52,8	4.370	67,3	101.488	52,6	1.332	45,2
1944 : Maandgemiddelde der eerste acht maanden ...	79.050	29,9	21	70.160	27,8	2.350	36,2	51.120	26,5	574	19,5
September	5.230	2,0	8	810	0,3	610	9,4	2.410	1,2	—	—
October	18.900	7,1	9	10.090	4,0	2.000	30,0	9.060	4,7	250	8,5
November	26.030	9,8	12	21.480	8,5	2.300	35,4	9.780	5,1	340	11,5
December	29.960	11,3	12	9.420	3,7	2.650	40,8	15.980	8,3	1.280	43,5
1945 :											
Januari	23.070	8,7	9	7.910	3,1	2.090	32,2	16.370	8,5	1.830	62,2
Februari	13.490	5,1	5	10.280	4,1	2.670	41,2	15.110	7,8	730	24,8
Maart	18.790	7,1	7	14.390	5,7	3.080	47,4	25.630	13,3	380	12,9

(1) Voor de periode die aan September 1944 voorafgaat werd het maandgemiddelde berekend van het aantal hoogovens per einde maand; van September 1944 af is het aantal voor iedere maand afzonderlijk opgenomen eveneens per einde maand.

loop der bedrijvigheid in de ijzer- en staalnijverheid sedert de periode 1936-1938, die als basistijdvak werd uitgekozen voor de berekening der indexcijfers.

Einde October 1940 telde het land 62 hoogovens; in Juli 1944 — laatste maand waarvoor gegevens in ons bezit zijn — was dit aantal met 5 eenheden verminderd, vermoedelijk ten gevolge van vernieling door oorlogshandelingen. Einde Maart 1945 waren nog slechts 7 hoogovens in werking, waarvan dan nog enkele in een vertraagd tempo aan gang werden gehouden. De gietijzerproductie die in September 1944 op een onbeduidend peil was gevallen (2 pCt. van de gemiddelde maandproductie van het tijdvak 1936-1938), hernam geleidelijk gedurende de laatste maanden van 1944; nochtans bleef dit herstel binnen zeer beperkte grenzen vermits het indexcijfer van December slechts 11,3 pCt. bereikte. Bovendien ging deze geringe verbetering ten deele te loor in den loop van het eerste kwartaal van 1945; de productie in de eerste twee maanden daalde inderdaad opnieuw en ofschoon in Maart 1945 een lichte verbetering intrad, blijft de gietijzerproductie nog steeds zeer gering.

Alhoewel de staalproductie der laatste maanden een eenigszins afwijkend verloop te zien gaf, bewoog zij zich eveneens op een uiterst laag peil. Het aantal Bessemerperen en Siemens-Martinovens in bedrijf per einde Februari 1945 bedroeg resp. 8 (op een totaal van 57) en 3 (op een totaal van 29). Wel is waar ver-

tegenwoordigde de fabricage van vormstukken van de eerste smelting in Maart 1945, 47,4 pCt. van de gemiddelde maandproductie van de jaren 1936-1938, doch de geringe relatieve beteekenis van deze productie verklaart de grootere stabiliteit in dezen sector; zulks geldt eveneens voor de productie van afgewerkt ijzer die in Januari 1945, 62,2 pCt. van het gemiddeld cijfer der jaren 1936-1938 bedroeg, doch in de daaropvolgende maanden achteruitliep. Het is niet uitgesloten dat de staalfabrieken gedeeltelijk van grondstof zullen worden voorzien dank zij de aanwending van schroot — dat in ruime mate in het land aanwezig is — zoo de houders hun voorraden op de markt brengen.

De voortbrenging van walserijproducten die gedurende de eerste jaren van de bezetting om de 100.000 ton bleef schommelen, viel wegens het lucht-offensief in Mei 1944 op 14.700 ton. In Januari 1945 bedroeg zij 17.864 ton en liep terug tot 16.032 ton in Februari. Anderzijds bereikte de productie van half-fabrikaten 15.782 ton in Januari en slechts 3.309 ton in Februari.

Tabel VII, waarvan de cijfergegevens ontleend zijn aan de publicaties van het Verdelingsbureau IJzer en Staal, geeft een beknopt overzicht van de voornaamste beschikbare statistische gegevens over de bedrijvigheid van de ijzer- en staalnijverheid tot aan het einde van de maand Februari 1945.

Opgemerkt kan worden dat de verzendingen van halffabrikaten en walsrijproducten naar de Belgische markt en de Geallieerde legers van maand tot maand toenemen en de orderpositie uitstekend is.

TABEL VII

Bedrijvigheid der ijzer- en staalnijverheid

(tonnen)

	Gemiddelde van de laatste drie maanden 1944	Januari 1945	Februari 1945	
<i>Productie :</i>				
Thomasijzer	15.761	19.144	14.003	
Diverse soorten gietijzer	7.421	5.867	90	
Stalen staven	9.359	1.620	10.291	
Schroot	—	1.764	586	
Half-fabrikaten	4.601	15.782	3.309	
Walsrijproducten	12.093	17.864	16.032	
<i>Verzendingen :</i>				
Belgische markt	ha f-fabrikaten .	1.273	3.731	4.474
	walsrijproduct.	9.438	14.357	20.999
Geallieerde legers	half-fabrikaten	—	—	1.384
	walsrijproduct.	2.026	8.801	10.219
<i>Inschrijvingen :</i>				
Belgische markt	half-fabrikaten .	26.444	3.734	4.540
	walsrijproduct.	—	36.200	24.654
Geallieerde leger:	half-fabrikaten	9.885	—	—
	walsrijproduct.	—	17.338	11.565
<i>Voorraden :</i>				
Half-fabrikaten	59.028	90.107	90.535	
Walsrijproducten	71.742	86.528	76.533	

TEXTIELNIJVERHEID

Gedurende de eerste maanden na de bevrijding heeft men in de textielnijverheid een buitengewoon scherpe werkloosheid gekend; aan het einde van de maand Januari 1945 telde deze sector 56.324 werkzoekenden, terwijl naar zekere ramingen op dat tijdstip slechts 1/2 pCt. van het productievermogen benuttigd werd. Er heerschte inderdaad een groote schaarschte aan grondstoffen, terwijl anderzijds de restricties in de stroomvoorziening ook de bedrijvigheid van die ondernemingen belemmerde die nog over eenige voorraden beschikten.

Aan het einde van de maand Maart werden de eerste hoeveelheden grondstoffen ingevoerd en de restricties in de stroomvoorziening opgeheven; thans zijn de voorwaarden voor een herneming in het textielbedrijf aanwezig. Evenwel zijn alle moeilijkheden die een herstel in den weg staan nog niet uitgeschakeld. De beschikbaarstelling van aanzienlijke hoeveelheden grondstoffen aan onze nijverheid doet een ander ernstig probleem oprijzen, dat der werkkrachten.

De diepe inzinking van de bedrijvigheid in de textielindustrie gedurende de bezettingsjaren, veroorzaakte een verplaatsing van arbeiders naar andere beroepen; velen werden naar Duitschland weggevoerd

waar zij mogelijk een nieuwe beroepsscholing hebben ontvangen; anderen bereikten den pensioenleeftijd of zijn overleden, terwijl aanwerving en scholing van leerjongens uitgesloten was. Klaarblijkelijk is het arbeiderspersoneel verouderd. Het textielbedrijf eischt van den arbeider een gespecialiseerde technische vaardigheid die eerst na een langdurige en kostbare beroepsscholing kan worden verkregen. Verder oefenen de hooge loonen en de voordeelen in natura, die door de Geallieerde autoriteiten worden aangeboden, niet alleen hun aantrekkingskracht uit op de mijnwerkers zooals hierboven vermeld, doch ook op de arbeiders uit het textielbedrijf. Bovendien gaan tal van grensarbeiders in Frankrijk werk zoeken waar de uurloonen buitengewoon hoog zijn. De vrees voor een tekort aan beschikbare arbeidskrachten, zoodra de productiemogelijkheden zich zullen uitbreiden, is dan ook niet ongegrond.

Terwijl de ruimere stroomvoorziening sommige ondernemingen in staat zal stellen hun fabricages te hervatten, is de bedrijvigheid van andere ondernemingen gebonden aan de levering van steenkool. Sommige ramingen geven een denkbeeld van de behoeften aan steenkool van de textielnijverheid. Daar, naar alle waarschijnlijkheid, de helft van het productievermogen in dezen sector weldra zal mogen benut worden voor de bevrediging der civiele behoeften, zal deze productie een maandcontingent van 15.000 tot 20.000 ton steenkool vergen. Hierin zijn de hoeveelheden niet begrepen, noodig voor het loonwerk dat voor rekening van de Geallieerde legers wordt uitgevoerd. Echter blijkt dat het steenkoolcontingent dat aan het textielbedrijf zal kunnen toegekend worden voor de maand April niet méér dan 10.000 ton zal bedragen; de hoeveelheid schlamm en « gemengd » (mixte) die voor April en Mei zal toegekend worden (13.500 ton) is geen belangrijke aanvulling, daar deze brandstoffen slechts een geringe calorische waarde bezitten.

In de *wolnijverheid* hebben de ondernemingen die in de laatste maanden nog een bedrijvigheid aan den dag legden, weefsels uit rafelwol en fibraan, ten behoeve van het civiele verbruik, gefabriceerd; bovendien hebben ze voor rekening van het Amerikaansche leger, buitgemaakte Duitsche grondstoffen en spinsels verwerkt, bestemd voor de fabricage van « Wehrmacht »-weefsels voor Duitsche krijgsgevangenen. De beschikbare voorraden en de productie der weverijen werden tot einde Februari bij voorrang verdeeld onder diverse instellingen voor sociaal hulpbetoon; sedert 1 Maart worden de twee derden van de voorraden en van de productie toegewezen aan het Centraal Comité voor Kleeding, terwijl het resteerende derde mag geleverd worden aan groothandelaars en confectiewerkers.

Daar de bestaande voorraden aan textielgoederen geweven werden uit vezels van mindere kwaliteit, en dus een belangrijke waardevermindering zullen onder-

gaan eenmaal dat weefsels uit overzeesche grondstof op de markt zullen komen, wordt thans een vrijmaking van deze voorraden door de overheid in overweging genomen.

Einde Maart 1945 waren in de havens van Gent en Antwerpen 1.825 ton wol gelost, waarvan 725 ton naar de spinnerijen in Vlaanderen en 1.160 ton naar deze in Verviers verzonden waren. De spinnerijen konden aldus hun bedrijvigheid hernemen. Naderhand werden nog grootere hoeveelheden ingevoerd, terwijl andere verschepingen uit Groot-Brittannië, Australië en Argentinië worden verwacht; in het aankoopplan is een totale invoer van 22.000 ton gewasschen en ongewasschen wol voorzien, waarvan gehoopt wordt dat deze in October 1945 in ons land zal ingevoerd zijn. Aangenomen wordt dat van de maand Mei af, 5.000 ton wol in de verschillende stadia van het fabricageproces in verwerking zullen zijn; hierin zijn 1.500 ton begrepen voor de uitvoering van loonwerk ten behoeve van de Geallieerden.

De criteria die aan de verdeling der maandcontingenten der ingevoerde grondstoffen ten grondslag liggen, zijn het materieel bestaande op 10 Mei 1940 en het bedrag der uitbetaalde loonen in 1936, 1937 en 1938; een aanvullend contingent van twee maanden zal worden toegewezen aan de ondernemingen die krachtens de — thans ingetrokken — concentratiemaatregelen tijdens de bezetting er toe gedwongen werden hun bedrijvigheid stil te leggen.

Ook in de *katoenindustrie* mag een vrij spoedige voorraadvorming worden verwacht. Een eerste contingent van 6.000 ton katoen en 250 ton katoenafval werd ingevoerd en verdeeld onder de spinnerijen voor de fabricage van textielgoederen voor het civiele gebruik; daarnaast werden nog 2.000 ton katoen aangevoerd en naar de spinnerijen verzonden voor de uitvoering van loonorders voor rekening van de Geallieerde overheid. Verder zal de levering van half-fabrikaten de weverijen in staat stellen de fabricage aan het begin van Mei ter hand te nemen. Zoo rekening gehouden wordt met de hoeveelheden die reeds werden ingevoerd, zal een totaal gewicht van 51.000 ton katoen en 950 ton katoenafval ter beschikking van deze industrie gesteld worden; daarbij komt nog een totaal gewicht van 12.000 ton die hier te lande voor rekening van de Geallieerden zal verwerkt worden. Te dien einde zal de productiecoëfficiënt van de katoenindustrie tot 50 pCt. van haar vermogen dienen opgevoerd te worden.

Ofschoon ons land kan bogen op een eigen productie van grondstoffen voor de *vlasmijverheid*, onderging de voorziening van deze industrie belangrijke vertragingen. Wel is waar werd tijdens de bezetting het bezaaide vlasareaal door de teeltplannen ingekrompen. Toch bedroeg de voorraad aangegeven vlas na de bevrijding 20.000 ton, terwijl daarnaast een « zwarte » voorraad voorhanden was die op nagenoeg 30.000 ton mag worden geraamd. Oorzaak van de

moeilijkheden was inzonderheid het hamsteren van vezelvoorraden, daar hun bezitters er niet toe te bewegen waren deze van de hand te doen, zolang er geen zekerheid bestond de vrijgekomen middelen weder in stroovlas te kunnen beleggen; overigens werd deze tendens tot afzijdigheid van het aanbod nog gesteund door een gevoel van wantrouwen tegenover 's lands valuta.

Bij een aan het begin van 1945 afgesloten accordo tussen Belgische, Fransche en Britsche spinners werd een verdeling van den aangegeven voorraad voorzien en wel ten beloope van 37 1/2 pCt. aan de twee eerstgenoemde en 25 pCt. aan laatstgenoemde spinners; daar op de officieele markt slechts zeer beperkte hoeveelheden werden geleverd, bleven de aangekochte hoeveelheden beneden het toegekende contingent; zoo bedroeg het aan de Fransche spinnerijen verstrekte contingent voor de maanden Januari en Februari 1945, 250 ton vezels en 168 ton kroten terwijl de werkelijke aankopen in het raam van dit contingent per einde Februari 1945 nauwelijks resp. 53,6 en 140,5 ton bereikten. Ten einde de ontoereikendheid van de leveringen te bestrijden, zag het Ministerie van Economische Zaken zich genoodzaakt tusschenbeide te komen en werd door het Vlasbureau bevel gegeven de vezelvoorraden van Duitschen oorsprong, die per 31 Juli 1944 in België waren aangehouden, op de markt te brengen, evenals een forfaitaire hoeveelheid berekend naar de oppervlakte voorzien in de teeltcontracten ten beloope van 200 kg vlas of kroten per 10 ha. Een andere factor die tot normalisering van het aanbod zal bijdragen is de omstandigheid, dat de fabrikanten binnen zeer korten tijd over aanzienlijke liquiditeiten zullen moeten beschikken met het oog op de afsluiting van nieuwe teeltcontracten in Frankrijk, zoodat zij tot de liquidatie van voorraden zullen dienen over te gaan.

Anderzijds, is het niet uitgesloten dat een accordo met Frankrijk zal bereikt worden, welk land tot dusver den vlasoogst van 1944 blokkeerde; dank zij dit accordo zou het mogelijk worden stroovlas en vlas-spinsels uit Frankrijk in te voeren in ruil van de achterstallige levering van vezels.

Ten slotte worden nog 1.000 ton gezwingeld vlas van mindere kwaliteit uit Groot-Brittannië verwacht.

De bezaaiing van het vlasareaal voor 1945 wordt bedreigd door een gebrek aan vlaszaden. Het uit Frankrijk ingevoerde vlas werd vooraf geboort, zoodat de zaden er van niet meer te onzer beschikking zijn. Niettemin wordt gehoopt dat 500 ton zaden uit Nederland zullen kunnen verkregen worden, terwijl anderzijds 1.300 ton van den Engelschen voorraad voor België zouden bestemd zijn.

Ook in de andere sectoren van de textielnijverheid openen zich perspectieven voor een herneming van de bedrijvigheid. In de *breiindustrie* worden fibraangaren verwerkt uit Duitsche voorraden, die onder sequester werden geplaatst en loonorders uitgevoerd

voor de fabricage van sokken ten behoeve van de Geallieerde legers, die hiervoor 500 ton wol garens beschikbaar hebben gesteld. De werkloosheid die in de *confectieindustrie*, inzonderheid in de streek van Binche en Brussel heerschte, werd uitgeschakeld daar ook hier loonorders werden gekregen vanwege de Geallieerde overheid. Thans onderzoeken de Amerikaanse autoriteiten de productiemogelijkheden hier te lande; in dit verband wordt de confectie door onze nijverheid van 6 miljoen stukken voor de uitrusting van het leger in het vooruitzicht gesteld; voorts, werden door het Centraal Comité voor Kleeding, de door den vijand achtergelaten weefsels, onder de kleermakers van Lier en Antwerpen verdeeld voor de verwerking. De vooruitzichten bij de *rayonne*-producenten zijn minder gunstig; met den nog aanwezigen voorraad kunnen 700 ton rayongarens worden geproduceerd, waarvan 500 ton binnen de vijf maanden ter beschikking van de breiindustrie zullen gesteld worden; daar de celwol in de Angelsaksische landen zeer schaarsch voorhanden is, kan een invoer van dit product binnen korten tijd niet in het vooruitzicht gesteld worden, tenzij een deel van de Duitse celwolproductie aan onze rayonnefabrieken zou toegekend worden. De *fibraanproductie* diende stilgelegd wegens gebrek aan brandstof en bijtende soda; overigens wordt ook hier celwol als grondstof aangewend. Wat de *jute*-, *hennep*-, *sisal*- en andere vezelverwerkende ondernemingen betreft, deze zullen door een lateren invoer van grondstoffen worden voorzien.

De onvoldoende bevrediging der civiele behoeften en de onmogelijkheid voor de textielindustrie haar geheele productievermogen te hennutten zoolang de voorziening van steenkool en van werkkrachten ontoereikend blijft, zijn oorzaak van een latent conflict tusschen het standpunt van den producent en dit van den verbruiker. Zoo inderdaad de berekeningen van het Textielbureau als grondslag worden aangenomen voor de bevrediging der minimale behoeften van de Belgische bevolking gedurende het jaar 1945 — zonder inachtneming van de industriele behoeften — zouden 75.660 ton grondstoffen vereischt zijn (1). Dank zij den invoer die tot dusver geschiedde, werden reeds 20 pCt. van de benodigde grondstoffen ter beschikking van de nijverheid gesteld, terwijl anderzijds de opgemaakte aankoopprogramma's gunstige vooruitzichten rechtvaardigen; dit neemt niet weg dat de behoeften — die zooals reeds gezegd betrekking hebben op het jaar 1945 — niet spoedig zullen kunnen bevredigd worden daar rekening dient gehouden met

(1) Deze hoeveelheid kan in twee schema's worden ingedeeld al naar gelang de verhouding waarin de verschillende grondstoffen zullen gebruikt worden.

Schema I Schema II

	Schema I	Schema II
Wol	34.035 t	of 34.035 t
Katoen	18.512	" 30.772
Vlas	15.158	" 3.819
Rayonne	4.654	" 3.733
Fibraan	428	" 428
Kaardgaren	2.873	" 2.873

de fabricagetermijnen, vooraleer de afgewerkte goederen den verbruiker zullen bereiken.

Op basis van een volledige benutting van het productievermogen der textielondernemingen zooals dit vóór den oorlog voorhanden was, zou volgens de berekeningen van het Verdelingsbureau voor de uitvoering van de verschillende productiestadia der uit katoen, vlas, rayonne, fibraan en kaardgaren vervaardigde goederen, een termijn van zes maanden tot één jaar vereischt zijn, terwijl de fabricage van wollen goederen een periode van zestien maanden tot twee jaar zou in beslag nemen. Toch mag niet worden voorbijgezien dat, wegens de reeds hierboven aangehaalde redenen, het niet mogelijk is het industriele productievermogen 100 pCt. te benutten. Daarenboven zal de uitvoering van loonorders voor rekening van de Geallieerde autoriteiten en van het Ministerie van Landsverdediging een deel van het arbeidsvermogen dat anders voor den civielen sector zou zijn aangewend, in beslag nemen.

Derhalve hoeft het geen verwondering te verwekken dat tal van bevoegde stemmen er op aangedrongen hebben dat, in het belang van de burgerlijke bevolking, zekere hoeveelheden afgewerkte en half-afgewerkte producten, samen met de verschillende soorten grondstoffen, zouden ingevoerd worden, alhoewel deze handelwijze een ongunstigen invloed op onze handelsbalans zou uitoefenen.

Ten slotte zij er nog op gewezen dat de distributie van de afgewerkte textielgoederen door middel van een prioriteitsstelsel zal geschieden.

HOUTINDUSTRIE

Zelfs een intensieve houthak in alle bosschen die voor exploitatie in aanmerking komen, zou alle houtbehoeften die thans tot uiting komen, niet kunnen bevredigen. Het behoeft ons dan ook niet te verwonderen, dat wegens gebrek aan beschikbare grondstoffen, de houtverwerkende industrieën zich tot een beperkte bedrijvigheid genoopt zien.

De voorraden ruwe boomstammen en bezaagd hout die in ons land voorhanden zijn, bleken totaal ontoereikend, zoodat de binnenlandsche productie over het hakjaar 1944-1945 de behoeften moet dekken.

In den loop van dit jaar zal door de Belgische boschexploitatie 800.000 tot 1.000.000 m³ mijnhout en ongeveer 380.000 m³ timmerhout op de markt gebracht worden. De vitale behoeften van de industrie alsmede van den burgerlijken en den militairen sector, waaraan gedurende diezelfde tijdspanne zal moeten worden voldaan, worden geraamd op 1.161.000 m³ mijnhout en 913.000 m³ andere houtsoorten; in dit laatste cijfer zijn de behoeften der papier- en lucifersfabrieken begrepen voor 105.000 m³, maar er werd geen rekening gehouden met de voor de Geallieerde legers bestemde hoeveelheden.

Vóór den oorlog schommelde onze jaarlijksche invoer van *mijnhout* om de 500.000 m³; sedert de bevrijding werd een beperkt contingent ingevoerd, doch thans ligt de invoer van vreemd mijnhout stil en is een herneming er van in een nabije toekomst niet te verwachten. De verdere steenkoolextractie hangt dus volledig af van de binnenlandsche mijnhoutproductie. De noodlottige gevolgen van het offensief in de Ardennen ten spijt, is het cijfer der aanvoeren in de steenkolenmijnen — dat in Januari 1945 tot 32.000 m³ teruggelopen was — opnieuw gestegen, om tijdens de maand Maart 88.300 m³ te bereiken. Daar het gebruik van deze materialen in de mijnen beneden de aangevoerde hoeveelheden bleef, konden de voorraden vermeerderd worden: per **einde Maart** bedroegen ze 93.500 m³; de toestand doet zich dus minder onzeker voor ofschoon voor de voortzetting van een normale bedrijvigheid in de steenkolenbeken, de noodige voorraad mijnhout op ongeveer 375.000 m³ geraamd wordt.

Uiterst omvangrijk zijn de dringende behoeften aan *timmerhout*; naast de leveringen die de Geallieerde legers voor zich opeischen, moet worden voorzien in de herstelling en de constructie van spoorwagens en binnenschepen, in de restauratie van vernielde kunstwerken en huizen, in de herstelling van het spoornet, in de vervaardiging van meubelen voor de geteisterden. Ten overstaan van deze talrijke behoeften blijken de beschikbare hoeveelheden timmerhout onbeduidend. Daarbij voeren de Geallieerde legers, naar verhouding van hun houtverbruik, slechts weinig belangrijke hoeveelheden van dit materiaal in; zoo zou onze invoer voor de eerste zes maanden tot een contingent van 140.000 m³ naaldhout beperkt blijven, dan wanneer wij vóór den oorlog jaarlijks gemiddeld 1.250.000 m³ diverse vreemde houtsoorten aankochten.

De zagerijen der provincies Henegouwen, Namen, Luik en Limburg die zich in de nabijheid der houtontginningscentra bevinden, werken op volle kracht; hun afnemers zijn vooral de Geallieerde legers.

De aanvoer van hout naar de *papierfabrieken* bedroeg slechts 634 m³ voor het tijdvak November 1944-Januari 1945; in Februari en in Maart werd er niets aangevoerd. Alhoewel wegens gebrek aan steenkool de bedrijvigheid der papierfabrieken zeer verminderd is, hebben deze door hun verbruik van 751 m³ hout tijdens de laatste vijf maanden, de karige reserves die zich in het land bevinden, verder doen inkrimpen; per **einde Maart 1945** vertegenwoordigen de resterende voorraden — hetzij 10.995 m³ — nog slechts het tiende gedeelte van het verbruik over een normaal jaar.

De *lucifersfabrieken* hebben eveneens de voorraden dermate aangesproken dat deze **einde Januari 1945** tot 977 m³ waren gedaald (hetzij minder dan het tiende deel van den gemiddelden maandelijkschen stock in den loop van de periode Mei-October 1941). Gelukkigerwijze waren de aanvoeren in de laatste twee maanden — in Maart beliepen ze 3.283 m³ —

grooter dan het verbruik; hierdoor kon de voorraad **einde Maart** tot 2.255 m³ verhoogd worden.

De uiterst geringe hoeveelheden hout die op de officieele markt kunnen worden verkregen en het gemis aan tal van hulpstoffen laten de *meubelindustrie* slechts een zeer zwakke bedrijvigheid toe, welke laatste dan nog aan de uitvoering van de bestellingen der Geallieerde legers wordt besteed. De bedrijvigheid in de *schrijnwerkerijen*, het *houten vaatwerk*, de *borstelfabricage* en in de diverse houtverwerkende bedrijven in het algemeen is door de ontoereikendheid der officieele contingenten getroffen; slechts door een beroep op den sluikehandel kon een zekere bedrijvigheid aan den dag gelegd worden.

CEMENTINDUSTRIE

Voor de uitvoering der werken van wederopbouw zal in de eerstkomende jaren een enorme hoeveelheid cement vereischt zijn. De vraag op de Belgische markt zal des te aanzienlijker zijn daar ons land vóór den oorlog de eerste plaats innam onder de uitvoerlanden van dit product; onze cementindustrie zal derhalve eveneens moeten bijdragen tot bevrediging van de gestegen behoeften der buitenlandsche verbruikers.

Tot nog toe is de vraag naar cement evenwel alles behalve sterk geweest. Dit latent karakter der behoeften wordt verklaard door de algemeene schaarschte aan andere materialen waarvan het cement slechts een bijkomend bestanddeel is; daarbij komt dat de vraag vanwege de openbare machten aanzienlijk zijn zal, maar dat deze laatste hiervoor eerst de noodige gelden op de begroting moeten uittrekken. De dringende behoeften aan cement voor den Belgischen civielen sector en voor de Geallieerde legers bedragen dan ook niet meer dan 100.000 ton per maand.

In de laatste vooroorlogsche jaren werd het totale maandelijksche productievermogen van de Belgische cementindustrie geraamd op 400.000/425.000 ton; in 1938 was de productie niet hooger dan 3.000.000 ton, waarvan ongeveer een derde werd uitgevoerd. Welnu, op het huidig oogenblik kunnen de dringende behoeften waarvan we gewag maakten zelfs niet bevredigd worden. Het materieel bleef wel is waar intact, doch wegens gebrek aan steenkool komt de industrie er niet toe haar gansche productievermogen aan te wenden.

Voor een productie van 100.000 ton cement per maand zou een contingent steenkool van 25.000 à 30.000 ton noodig zijn; daarbij is vereischt dat dit contingent uit brandstoffen van verschillenden aard samengesteld zij, aangezien het terzelfdertijd de verwarming der ovens en de opwekking van drijfkracht moet verzekeren; vóór de toekenning der eerste contingenten waren de in de verschillende cementfabrieken opgeslagen steenkoolvoorraden onregelmatig ver-

deeld; de cementfabricage kon dus niet evenredig zijn aan het gezamenlijke volume der voorhanden zijnde steenkoolvoorraden. De ontvangen hoeveelheden steenkool (4.500 ton in Januari, 2.500 ton in Februari, 4.500 ton in Maart, 7.500 ton in April) werden rationeel verdeeld ten einde de samenstelling dezer voorraden in evenwicht te brengen; overigens ontvangen niet alle bij het kartel aangesloten fabrieken een aandeel in de brandstofcontingenten, dit om een meer rationeële aanwending er van in de hand te werken; er werd evenwel beslist, met ingang van Mei, iedere onderneming te voorzien, om aldus de financiële lasten wegens de inactiviteit der installaties te beperken, de arbeidskrachten te behouden en de verdeling der afgewerkte producten, die thans door het gebrek aan vervoermiddelen wordt bemoeilijkt, te vergemakkelijken.

Een andere soort moeilijkheden dreigt eveneens de herneming in de cementindustrie te belemmeren. Zooals in menigen anderen bedrijfstak valt een verplaatsing van arbeidskrachten naar de Geallieerde werkgelegenheden alsmede een emigratie naar de Fransche industrie waar te nemen; eerstgenoemd verschijnsel treft vooral de cementfabrieken uit het Antwerpsche, het tweede, de fabrieken uit de streek van Doornik en Bergen.

Deze verschillende omstandigheden waarbij nog komt de schaarschte aan electrischen stroom, hadden een inkrimping der cementproductie ten gevolge; in den loop der laatste vier maanden van 1944 bleef deze productie onbeduidend; in Januari bedroeg ze 21.000 ton, in Februari 19.000 ton, in Maart 27.000 ton en in April 35.000 ton. Ook kwalitatief ligt de huidige productie beneden de vooroorlogse.

De voorraden afgewerkte producten zijn ten gevolge van de opeischingen door de Geallieerde legers zeer onbeduidend geworden (in de fabriek van Haccourt hebben de Amerikaansche legers een voorraad van 15.000 ton opgeëischt); einde Maart 1945 beliepen ze nog slechts 8.000 ton.

CERAMISCHE INDUSTRIE EN GLASNIJVERHEID

De fabrieken van *gleiswaren*, *vuurvaste producten*, *glas* en *spiegelglas* leggen over het geheel slechts een zeer zwakke bedrijvigheid aan den dag, welke ontoereikend is om aan de vraag te beantwoorden. De voornaamste oorzaak die de uitbreiding der productie in den weg staat, is het gebrek aan steenkool; bepaalde grondstoffen zijn evenmin voorhanden.

De glasfabrieken halen voordeel uit de dringende behoefte aan vensterglas en de productie van gegoten glas kon onder vrij bevredigende voorwaarden worden voortgezet. De laatste productie- en verdeelingsprogramma's, die tot nog toe normaal werden uitgevoerd, voorzagen dat 300.000 m² glas door de Groepering der Producenten ter beschikking van het

Comité der Prioriteitsrechten zouden gesteld worden voor ieder der perioden Maart/April en Mei/Juni.

Gansch de productie wordt afgezet op de binnenslandsche markt, terwijl vóór den oorlog slechts 20 pCt. van het Belgisch vensterglas hier te lande werd verbruikt; één enkele uitzondering is voorzien ten gunste van het Groothertogdom Luxemburg waaraan 1/29e van het gezamenlijk contingent wordt toegekend.

Thans blijkt het niet onmogelijk dat zekere fabrieken van *holglaswaren* een meer regelmatige bedrijvigheid zullen aan den dag leggen; tot nog toe bleef de aanzienlijke vraag naar deze producten onbevredigd.

Voor de *spiegelglasfabrieken* ten slotte bestaat er nog geen hoop dat ze weldra hun bedrijvigheid zullen kunnen hernemen.

DIAMANTINDUSTRIE

Het aantal arbeiders in de Antwerpsche diamantslijperijen bedroeg, in het jaar 1944, nog slechts het tiende deel van de personeelbezetting in Mei 1940. In de eerste maanden van 1945 is een herneming waar te nemen, welke begunstigd werd door een betere gas- en electriciteitsvoorziening.

Ingevolge de overeenkomsten met de Geallieerden, betreffende de verzending naar Antwerpen van ruwe steenen voor verwerking, kwamen in Januari en Februari 1945 twee partijen resp. van 30.000 en 25.000 karaat in de Scheldestad aan. Daar deze hoeveelheden nog ontoereikend zijn om een normale bedrijvigheid van alle slijperijen te verzekeren, werd de verdeling er van toevertrouwd aan het daartoe opgerichte « Diamantbureau » waarin vertegenwoordigers van de tusschenpersonen en van de fabrikanten zijn opgenomen. Het feit dat deze partijen samengesteld zijn uit niet gesorteerde ruwe steenen brengt moeilijkheden mede voor bepaalde firma's met gespecialiseerde bedrijvigheid; deze laatste zijn immers genoopt de bewerking van een gedeelte van de hun toegekende partij « in aanbesteding » aan andere diamantslijpers toe te vertrouwen.

Ieder van deze twee zendingen ruwe steenen vertegenwoordigde een waarde van £ 100.000; hun bewerking verschaft arbeid aan ongeveer 3.000 werkkrachten; gehoopt wordt dat de volgende invoeren dit cijfer tot 4.000 zullen opvoeren. Het blijkt echter dat het totaalbedrag der partijen die ons in den loop van 1945 zullen toekomen £ 1.200.000 niet zal overtreffen.

De diamantbewerking door de Antwerpsche industrie zal ons toelaten een belangrijke deviezenreserve aan te leggen. Inderdaad, de door den Belgischen Staat in ponden sterling betaalde ruwe diamant wordt in Antwerpen geslepen en naar Londen teruggezonden om er verkocht en daarna op de Amerikaansche markt afgezet te worden. Tot dusver werd de opbrengst van den verkoop in dollars op rekening

van den Belgischen Staat geboekt; daar de diamant door het slijpen een waarde verkrijgt die verscheidene malen hooger is dan deze van den ruwen steen, levert deze operatie een aanzienlijke winst in deviezen op. De diamantslijpers worden in franken betaald door toedoen van het Belgisch-Luxemburgsch Instituut voor den Wissel.

Door den verkoop der steenen op de Londensche markt werd de prijs van de te Antwerpen geslepen diamanten — die ten gevolge van de bezettingsomstandigheden was opgedreven — terug aan het prijspeil der wereldmarkt aangepast.

In het belang der Belgische diamantindustrie zou de geslepen diamant ook op andere markten dan de Amerikaansche moeten afgezet worden, ten einde zoo snel mogelijk de vooroorlog.che afzetgebieden te herwinnen. Inderdaad kwam tijdens de bezettingsjaren een diamantslijpersbedrijf in andere landen tot stand, namelijk in Palestina en Cuba; zoo hebben de slijpers van Palestina in 1944 een totaal van 78.360 karaat ruwe diamanten bewerkt met een waarde van £ 3.000.000.

De kosten van het diamantslijpen waren vóór den oorlog ongetwijfeld lager in de Antwerpsche industrie dan bij haar concurrenten; dit voordeel zou echter in de toekomst kunnen verloren gaan ten gevolge van den inmiddels verwezenlijkten mechanischen vooruitgang.

Ten slotte zij aangestipt dat in zake arbeidskrachten het aantal gespecialiseerde Antwerpsche diamantslijpers die thans in Engeland en Amerika verblijven op 5.000 geraamd wordt; aangaande hun voornemen om zich eventueel te laten repatriëren is nog niets bekend.

LEDERINDUSTRIE

In den loop der bezettingsjaren en sedert September 1944 werd de schaarschte aan grondstoffen, waarmede de bedrijvigheid van onze lederindustrie te kampen heeft, geleidelijk nijpender. Vóór den oorlog was de binnenlandsche productie van ruwe vellen en pelzen ontoereikend voor een volledig benutten van het productievermogen dezer nijverheid en onze handelsbalans vertoonde dan ook voor deze producten een afgeteekend invoersaldo, dat in de periode 1936-1938 een jaargemiddelde van 20.582 ton bereikte; maar een gedeelte hiervan werd wederuitgevoerd in vorm van afgewerkte of half-afgewerkte producten. De invoer werd tot dusver niet hernomen en wat meer is, de binnenlandsche productie van huiden en pelzen is op een buitengewoon laag peil gevallen; naar de ramingen van het Verdeelingsbureau Leder vertoonde de gemiddelde maandproductie, voor de laatste vier maanden van 1944, een aanzienlijken teruggang ten overstaan van de overeenstemmende cijfers voor het jaar 1941, inzonderheid in de groep van het lichte runderleder :

	1941	1944
Zware runderen (ton. gezouten gewicht)	563,9	300
Lichte runderen id.	375,5	40
Kalveren id.	75	100
Paarden id.	35	25
Konijnen (1.000 stuks).....	—	75

De buitengewoon nijpende schaarschte aan looi-stoffen, het gebrek aan steenkool en vetstoffen alsmede restricties in de electriciteitsvoorziening, bemoeilijken, sedert September 1944, het looien der beschikbare ruwe huiden. Volgens de ramingen van het Verdeelingsbureau Leder belooft de daling van de gemiddelde maandproductie van geloid leder tijdens de laatste vier maanden van 1944, t.o.v. het gemiddeld maandcijfer voor 1941 : 78 pCt. voor de « croupous », 84 pCt. voor het runderbovenleder en 60 pCt. voor het zgn. « technisch » leder. De voorraden ruwe huiden die onmogelijk kunnen geloid worden, loopen gevaar te bederven, daar het noodige zout voor hun bewaring niet voorhanden is.

Deze omstandigheden zijn oorzaak dat de voorraden geloid leder in de opslagplaatsen der looierijen, in de riemfabrieken en bij de lederhandelaars schaarscher worden. Hierna volgt de lijst der voorraden per 31 Januari 1945 naast de overeenstemmende cijfers per 31 December 1941 :

	31-12-1941	31-1-1945	In pCt. van het voorgaande
Zoolleder (tonnen)	615	105	17
Riemplader zgn. « technisch » leder (tonnen)	126	24	19
Huiden (1.000 vierkante voeten).....	2.185	1.425	65
Andere (1.000 vierkante voeten).....	721	37	5
Voering (1.000 vierkante voeten).....	1.291	19	1,5
Konijnenvellen (1.000 stuks).....	—	20	

De herneming der lederproductie is dringend gewenscht; de lederproducten voor industriele doeleinden zijn onmisbaar voor den gang van talrijke ondernemingen, inzonderheid in het textielbedrijf, terwijl anderzijds de bevolking een dringende behoefte heeft aan schoeisel. Vóór den oorlog vervaardigden onze schoenfabrieken jaarlijks 10 miljoen paar schoenen (cijfer van 1938); daarenboven werden een aanzienlijk aantal lederen, viltten, stoffen en rubberschoenen ingevoerd (jaargemiddelde voor de periode 1936-1938 : 3 miljoen paar). Gedurende vier en een half jaar bezetting werden amper 6.420.000 paar schoenen aan de bevolking uitgedeeld, met inbegrip dan nog van de werk- en mijnwerkersschoenen.

Op het huidig oogenblik laten de verscheppingsmoelijkheden en de steeds grootere schaarschte aan grond- en hulpstoffen nog niet toe te voorzien in hoeverre de meest dringende behoeften, zoowel van huishoudelijken als van industrieelen aard, zullen kunnen gedekt worden.

Tot dusver konden slechts fragmentarische gegevens bijeengebracht worden over den toestand van den landbouw hier te lande en de publicatie van het statistisch materiaal hieromtrent kan eerst na een vrij lang tijdsverloop geschieden. Niettemin zijn thans reeds gegevens beschikbaar over de verdeling der landbouwgronden tusschen akkerbouw en veeteelt, voor de campagne 1943-1944. Het is niet zonder belang hiervan een vluchtig overzicht te geven, daar de toestand van de levensmiddelenvoorziening sedert September 1944 — althans wat de binnenlandsche bijdrage betreft — van de opbrengst van deze campagne afhankelijk is.

Naar de gegevens van de telling van 15 Mei 1944 was de gezamenlijke oppervlakte van de beteelde gronden (1.716.651 ha), kleiner dan in de vorige campagne (1.765.171 ha). Oorzaken hiervan waren de overstromingen door de Duitschers in het voorjaar veroorzaakt, de aanleg van nieuwe verdedigingszones en de gedwongen evacuatie van een deel der bevolking.

Uit de detailgegevens over de telling van het areaal van iedere teeltgroep blijkt, dat in tegenstelling met de gezamenlijke oppervlakte, het areaal der industriële planten werd uitgebreid, behalve voor vlas. Voor de andere teeltgroepen is een inkrimping waar te nemen behalve voor haver, voederbieten en ander veevoeder, groenten en fruit. Bijzonder opvallend is de vermindering van de oppervlakte der aardappelteelt en van den weidegrond; de eerste houdt verband met den verkoopprijs en de moeilijkheden bij den invoer van plantaardappelen, de tweede met de campagne van de overheid voor de scheuring van weidegrond.

Hiernavolgende tabel VIII geeft een overzicht van de oppervlakte besteed aan de voornaamste teelten sedert 1941. Deze tabel geeft beter dan een uitvoerige uiteenzetting een duidelijk beeld van het verloop van den Belgischen landbouw gedurende de oorlogsjaren.

Na de ontbinding van de Nationale Landbouw- en Voedingscorporatie waren de producenten niet meer verplicht zich te schikken naar een vooraf opge maakt teeltplan en stond het de landbouwers vrij naar goeddunken hun grond te bezaaien en te beplanten, behalve voor de aardappelteelt waarvan de oppervlakte ten minste even groot dient te zijn als deze van de campagne 1943-1944. De opheffing van deze teeltregeling was te verantwoorden, daar om psychologische redenen het niet gewenscht was aan de producenten een teeltplan op te dringen, wanneer de beschikbare meststoffen en zaden klaarblijkelijk ontoereikend waren. De telling van 15 Mei a.s. zal ons inlichten over de wijze waarop de beteelde oppervlakte onder de verschillende gewassen is verdeeld en als grondslag dienen voor de vaststelling van den

TABEL VIII

Oppervlakte van de verschillende teelten

Bron: Centrale Dienst voor de Statistiek.

Aard der teelten	Opgenomen oppervlakte (in ha) voor:			
	1941	1942	1943	1944
I. Tarwe	177.719	193.256	202.703	197.931
Rogge	125.508	136.773	158.286	141.052
Overige broodgranen ..	10.357	13.942	14.393	13.740
Totaal...	313.584	343.971	375.382	352.723
II. Haver	167.212	141.629	124.750	127.529
Andere dan broodgranen	32.249	54.004	78.955	75.274
Totaal...	199.461	195.633	203.705	202.803
III. Suikerbieten	48.323	59.378	54.257	57.660
Vlas	17.627	8.315	12.628	10.532
Tabak	3.088	4.050	5.492	7.309
Oliehoudende planten ..	115	520	25.462	29.400
Overige industriële planten	6.188	1.397	2.449	2.640
Totaal...	75.341	73.660	100.288	107.541
IV. Aardappelen	104.983	121.172	115.992	102.939
Overige knolgewassen ..	85.968	78.113	66.933	70.942
Totaal...	190.951	199.285	182.925	173.881
V. Voederteelten :				
Voederplanten ..	77.299	66.341	64.832	70.463
Weiden	720.933	750.259	70.661	669.150
Groententeelten	22.494	32.430	33.502	35.924
Fruiteelten	50.012	55.499	72.293	75.881
Overige teelten	5.942	5.709	10.342	10.373
Totaal...	876.680	910.238	881.630	861.791
Eindtotaal (1)...	1.673.136	1.746.893	1.765.171	1.716.651

(1) Incl. de peulvruchten geteeld voor de zaden.

leveringsplicht der producenten. Uit een eerste telling van 1 Januari 1945 blijkt dat een tendens tot vervanging van gewassen voor de menschelijke voeding door veevoedergewassen valt waar te nemen; oorzaak van deze kentering is de wisselbouw waardoor de uitputting van den grond wordt te keer gegaan, alsmede de meer loonende verkoopprijzen van veevoederproducten. Zoo werden de bezaaide oppervlakten voor wintertarwe en rogge voorloopig geraamd op resp. 137.000 ha (tegen 174.600 in 1944) en 118.000 ha (tegen 141.000 in 1944). Verder beslaan de teelten van oliehoudende planten nog slechts een uiterst geringe oppervlakte (834 ha). Daartegenover is het bezaaide gerst-, haver- en veevoederareaal aanzienlijk uitgebreid.

De opgenomen rundveestapel vertoonde een aangroei in 1944; van 1.487.172 stuks in 1943 steeg hij tot 1.493.984 stuks in 1944; evenwel is hierin het aantal melkkoeien teruggelopen van 835.000 tot 815.000. Tijdens het offensief van vorigen winter in de Ardennen ging een aanzienlijk deel van den veestapel verloren; hieromtrent kunnen nog geen cijfergegevens verstrekt worden.

In verband met den toestand van de levensmiddelenvoorziening hier te lande, zien wij ons genoodzaakt ons overzicht te beperken tot een opgave van de

behoefden der bevolking aan levensmiddelen van eerste noodwendigheid, op basis van de officieele rantsoenen, alsmede tot een inventaris van de aan-gegeven gekende hulpbronnen waarover 's lands econo-mie beschikt voor de bevrediging van deze behoeften; ook deze inventaris is niet volledig daar nauw-keurige inlichtingen over bepaalde basisgegevens, met name over de beweging van de voorraden, den omvang van den goedereninvoer en den bestendigen inventaris van den veestapel ontbreken.

Het dagelijksch *broodrantsoen* dat bij de bevrijding van het grondgebied vastgesteld was op 250 gram, werd op 300 gram gebracht in November 1944 en op 350 gram in Januari 1945. Het officieele rantsoen kon gedurende de laatste zeven maanden regelmatig verdeeld worden. Het deel van den broodgraanoogst van 1944 waarvan de mobilisatie zal kunnen verzekerd worden bedraagt 400.000 ton; op 7 April 1945 zullen hiervan 386.100 ton gemobiliseerd zijn; verder zal op dezen datum de invoer sedert September 1944 van graan en meel, uitgedrukt in meelgewicht, 89.485 ton bereikt hebben. Eveneens per 7 April zullen de beschikbare middelen, uitgedrukt in meelgewicht, nog 71.300 ton bedragen waarvan 60.400 ton voorraden reeds in de ravitailleering zijn opgenomen en 10.900 ton het saldo van den nog mobiliseerbaren oogst vormen.

Op basis van het bestaande rantsoen zijn deze reserves toereikend voor de dekking der behoeften tot 18 Mei. Tusschen dezen datum en 15 Augustus 1945 — tijdstip waarop de eerste contingenten van den nieuwen oogst zullen beschikbaar zijn — zal de broodvoorziening van het land door middel van een invoer van 154.200 ton meel dienen verzekerd. Overigens zullen bijkomende hoeveelheden dienen ingevoerd om de extra-meeldistributies te verzekeren, welke noodig zijn wegens de onvoldoende aardappelleveringen; voor deze extraverdeeling zijn 13.500 ton meel vereischt. Derhalve zal in deze drie maanden een totaalgewicht van 167.700 ton moeten ingevoerd worden. Dientengevolge zal de maandelijksche graaninvoer viermaal grooter moeten zijn dan het maandgemiddelde van de ingevoerde hoeveelheden gedurende de eerste zeven maanden.

De verdeling van de *aardappel-rantsoenen* was veel onregelmatiger; uit hoofde van de schaarschte aan vervoermiddelen was zulks gedurende den afge-loopen winter inzonderheid het geval in de groote centra, met name te Luik en te Verviers, die tijdelijk door de krijgsverrichtingen waren bedreigd. De dekking van de behoeften gedurende de eerstkomende maanden blijft onzeker. Per 24 Maart 1945 waren reeds 457.000 ton aardappelen van den oogst van 1944 gemobiliseerd en de beschikbare voorraad belooft nog slechts 15.000 ton. Gesteld dat het maandrantsoen verminderd wordt tot 9 kg voor de rantsoeneringsperiode Maart-April en tot 6 kg voor de twee volgende perioden, dan zullen er tusschen 15 Maart en

15 Juni, 54.000 ton aardappelen van noode zijn; verder zal voor de bevrediging van de bijzondere behoeften (steenkolenmijnen, N.M.B.S., ruilhandel met Nederland, Geallieerde legers) een contingent van 31.000 ton vereischt zijn. Aldus zou een totale hoeveelheid van 31.000 ton aardappelen moeten beschikbaar gesteld worden. Wordt rekening gehouden met de reeds uitgedeelde rantsoenen voor de periode Maart-April, hetzij 28.200 ton, en met het saldo van den mobiliseerbaren oogst, hetzij 15.000 ton, dan is een tekort van 40.000 ton aan te vullen.

De aardappelconsumptie welke verzekerd is door leveringscontracten tusschen producent en verbruiker vormt een zeer belangrijk aandeel van het totale verbruik, vermits voor de uitvoering van deze contracten 341.800 ton aardappelen werden geteeld.

De toestand ziet er nog minder rooskleurig uit wat de voorziening betreft van de producenten met plant-aardappelen voor den oogst van 1945. Het meeren-deel dezer aardappelen worden uit het buitenland betrokken; in 1943 werden 160.000 ton en in 1944 125.000 ton plantaardappelen ingevoerd. De import waarop voor het jaar 1945 mag worden gerekend, betreft slechts onbeduidende hoeveelheden terwijl anderzijds de overstromingen in de Polders een aanzienlijke vermindering van de — reeds ontoereikende — voortbrenging van binnenlandsche plant-aardappelen zullen ten gevolge hebben.

De opbrengst van den laatsten *suikerbiet*-oogst bleef onder het gemiddelde van de vorige jaren. Ongunstige weersgesteldheid en gebrek aan meststoffen veroorzaakten een daling van het rendement; bovendien werd een deel van den oogst gebruikt als veevoeder terwijl een ander deel op de zwarte markt werd afgezet voor de geheime alcoholstokerijen. Het behoeft dan ook geen verwondering te wekken dat ondanks een uitbreiding van de beteelde oppervlakte, de suikerproductie, groot 175.000 ton voor het seizoen 1944-1945, beneden het peil van vorig jaar ligt (216.000 ton). Zelfs zoo rekening gehouden wordt met het overschot van de vorige campagne (16.000 ton), zal een handhaving van het suikerrantsoen van verleden jaar alleen dan mgoelijk zijn, indien een bijkomende hoeveelheid wordt ingevoerd; hiertoe zouden 28.000 ton uit het buitenland dienen betrokken te worden.

De voorziening van *margarine* schijnt bijzonder gunstige vooruitzichten te wettigen. De binnenland-sche productie van koolzaad en andere oliehoudende zaden leverde 9.625 ton geraffineerde olie; daarbij kwam de invoer van oliehoudende zaden, olie en mar-garine.

Wat de voorziening van *zuivelproducten* betreft, hebben de verwoestingen door de krijgsverrichtingen in de Ardennen aangericht, alsmede de ontoereikende voeding van het vee, en de gebrekkige contrôle, er

alle toe bijgedragen om de bevrediging van de behoeften der bevolking in gevaar te brengen.

De hoeveelheid melk die gedurende de maand Maart 1945 werd geleverd, vertegenwoordigt nauwelijks 71 pCt. van de leveringen tijdens de overeenkomstige periode van 1944. Zij bedroeg 55 miljoen liter die als volgt werden verdeeld : melkerijen : 30 miljoen liter; geleverde boter (uitgedrukt in melkhoeveelheid) : 4 miljoen liter; verkocht op de hoeve tegen afgifte van zegels : 11 miljoen liter; bestemd voor de kalveren : 10 miljoen liter.

Niettemin betekende deze melkaanvoer op de markt reeds een aanzienlijke verbetering en konden de behoeften aan volle melk voor de maand Maart over het algemeen gedekt worden; desondanks heerscht bij voortdurend gebrek aan afgeroomde melk in de groote centra.

Het spreekt vanzelf dat de vermindering van de melkproductie gedurende de laatste maanden haar invloed op de *boterproductie* deed gelden. Zoo werd in de eerste week van 1945, 140 ton boter voortgebracht, hetzij slechts 59 pCt. van de overeenkomstige periode van vorig jaar. De productie daalde naderhand nog verder en wel tot 131 ton in de eerste week van Februari; hierdoor werd de verdeling der rantsoenen voor de periode Februari-Maart geschorst. In de maand Maart werden 721 ton boter aan de ravitailleeringsdiensten geleverd tegen tweemaal zooveel in de overeenkomstige periode van 1944; het toegekende maandrantsoen beliep 100 gram. Evenwel kan een verbetering worden in het vooruitzicht gesteld en gehoopt wordt dat voor het tijdvak April-Mei 1.300 ton boter zullen beschikbaar zijn.

De verdeling van het zeer karige *vleesch*-rantsoen van 25 gram per dag komt neer op een totaal vleeschverbruik van 7.000 ton per maand. De distributie liep gedurende de laatste maanden niet vlot van stapel; zoo werd in Januari de vleeschvoorziening van de diverse centra ten zeerste bemoeilijkt wegens gebrek aan vervoermiddelen. Ter illustratie hiervan zij er op gewezen dat in de week van 13 tot 19 Januari, slechts 60 pCt. van de behoeften konden gedekt worden; een volledig rantsoen werd gedistribueerd in de week van 12 tot 18 Februari en slechts 78 pCt. in de week daaropvolgend; voor de week van 2 tot 7 April werden de behoeften voor 109 pCt. gedekt. De Geallieerde overheid stemde er in toe een bepaalde hoeveelheid in te voeren : per 24 Januari 1945 waren 2.800 ton ter beschikking van de Belgische bevolking gesteld. Sedertdien werd de invoer van vleesch voortgezet.

Ten einde de producenten aan te moedigen in de uitvoering van hun leveringsplicht werd door de regering, in Maart 1945, een aanzienlijke prijsverhoging voor tal van landbouwproducten aan de producenten toegestaan. Deze verhoging bleef evenwel zonder invloed op de levensduurte daar zij ten laste viel van de Schatkist, die aan de producenten een

subsidie verleende gelijk aan het verschil tusschen de vroegere, nog steeds geldende prijzen en de nieuw vastgestelde. In den grond gaat het hier dus om de toekenning van leveringspremies. De aan den producent betaalde melkprijs werd met ingang van 15 Maart verhoogd van *fr* 2 tot *fr* 3; de vleeschprijs voor ongeslacht bedraagt *fr* 8,25 tot *fr* 13,75 voor hoornvee en *fr* 14 tot *fr* 25 voor varkens; wat de prijsverhogingen der plantaardige producten betreft, deze blijken duidelijk uit de hierna volgende tabel :

TABEL IX

Prijzen betaald aan de producenten van plantaardige producten

	Prijs in 1944 (franken)	Gesubsidieerde prijs in Maart 1945 (franken)	Stijging 1944-1945 (in pCt.)	Prijsindexcijfers (1930 = 100)
Tarwe per centenaar.	220	320	45	266
Suikerbieten per ton.	320	550	72	245
Aardappelen per centenaar.	95	150	58	430
Rogge »	210	300	43	385
Gerst »	185	290	57	300
Haver »	180	250	39	310
Spelt »	205	320	56	380
Erwten »	300	436	45	285
Witte boonen »	370	538	45	285
Koolzaad »	10	10	0	—
Koffiechorei per ton	350	500	43	—
Cichoreiboonen per centenaar.	—	375	—	450

De mobilisatie van het nog beschikbare saldo van deze plantaardige producten van den oogst van 1944 geschiedt tegen de niet verhoogde prijzen. Pas bij de eerste leveringen van den oogst van 1945 zal het nieuwe prijzen- en subsidiesysteem in werking treden.

ARBEIDSMARKT

Op 12 November 1944 kon de Nationale Dienst voor Werkloosheidsverzekering en Arbeidsbemiddeling de publicatie van zijn verschillende statistieken inzake werkgelegenheid hernemen. Tot 16 December hebben deze gegevens slechts een representatieve waarde, die echter als bevredigend mag aangezien worden; daarna weerspiegelen zij den juisten toestand van de arbeidsmarkt.

Het opnemen van bepaalde statistische gegevens kan er toe bijdragen de bovenstaande uiteenzetting nopens de bedrijvigheid in de verschillende nijverheidssectoren te illustreren.

Gedurende de laatste maanden van 1944 bleef de benutting van het productiepotentieel op een laag peil en het aantal arbeiders getroffen door deze remming in de economische activiteit was dan ook abnormaal hoog. Tusschen 26 November en 24 December 1944 daalde het aantal werklozen met 16.858 eenheden wegens mobilisatiemaatregelen en aanwervingen door de Geallieerde overheid; ondanks deze lichte

TABEL X

Aantal gecontroleerde werkloozen

Bron : Nationale Dienst voor Werkloosheidsverzekering en Arbeidsbemiddeling.

Tijdvak	Daggemiddelde der wekelijks gecontroleerde werkloozen (1)	Vermeerdering of vermindering			
		Absolute getallen		pCt.	
		Vermeerdering	Vermindering	Vermeerdering	Vermindering
1944					
12 tot 18 November	224.200				
19 tot 25 November	242.400	18.200		8,1	
26 November tot 2 Decemb.	237.060		5.340		2,5
3 tot 9 December	233.000ong		4.060		1,7
10 tot 16 December	226.315		6.685		2,8
17 tot 23 December	225.542		775		0,3
24 tot 30 December	253.239	12.697		12,3	
31 December tot 6 Januari	268.102	14.863		5,8	
1945					
7 tot 13 Januari	275.252	7.150		2,6	
14 tot 20 Januari	284.710	9.458		3,4	
21 tot 27 Januari	293.603	8.893		3,1	
28 Januari tot 3 Februari	308.953	15.350		5,2	
4 tot 10 Februari	275.399		35.554		10,8
11 tot 17 Februari	248.385		27.014		9,8
18 tot 24 Februari	219.089		29.296		11,8
25 Februari tot 3 Maart	200.932		18.157		8,3
4 tot 10 Maart	184.247		15.685		8,3
11 tot 17 Maart	169.497		14.750		8,0
18 tot 24 Maart	159.145		10.354		6,1
25 tot 31 Maart	150.109		9.036		5,7

(1) Het daggemiddelde stemt overeen met het gewoon rekenkundig gemiddelde van het aantal gecontroleerde werkloozen per arbeidsdag in den loop der week; in deze telling wordt de gedeeltelijk werklooze, d.w.z. hij die slechts een halven dag werkt, even goed als eenheid genomen als de volledig werklooze; het daggemiddelde der gecontroleerde werkloozen is dus hooger dan het aantal dagelijks verloren arbeidsdagen.

verbetering werden in de week van 17 tot 23 December nog 225.542 werkloozen per dag geteld, welk aantal hooger is dan het daggemiddelde van het aantal werkloozen voor ieder der laatste vijf jaren vóór den oorlog. Daarbij dient in deze vergelijking rekening gehouden met de inkrimping van de werkzaamheden wegens het achterwege blijven van krijgsgevangenen, politieke gevangenen, weggevoerden, gemobiliseerden, tijdelijk sedert 1940 geëxpatrieerde arbeiders.

TABEL XI

Werkverschaffingen door den Nationalen Dienst voor Werkloosheidsverzekering en Arbeidsbemiddeling (1)

Bron : Nationale Dienst voor Werkloosheidsverzekering en Arbeidsbemiddeling.

	December 1944		Januari 1945		Februari 1945		Maart 1945	
	Absolute getallen	pCt.	Absolute getallen	pCt.	Absolute getallen	pCt.	Absolute getallen	pCt.
Geallieerde militaire overheid	27.616	67,0	28.876	74,5	32.619	73,0	28.876	69,5
Provincies, gemeenten of openbare instellingen	543	1,3	210	0,6	706	1,6	722	1,6
Ondernemingen die gesubsidieerde openbare werken uitvoeren	40	0,1	51	0,1	80	0,2	254	0,6
Andere ondernemingen	13.011	31,6	9.594	24,9	11.209	25,1	12.723	30,9
Totaal	41.210	100,0	38.685	100,0	44.614	100,0	44.987	100,0

(1) Op te merken valt dat werkaanvragers die door eigen middelen een werk aanbod vinden niet in deze lijst zijn opgenomen, evenmin als zij die van het eene beroep naar het andere overgaan. Vergelijking van de cijfers der plaatsingen met deze der werkloosheidsopslorping kan niet worden gemaakt voor al daar een zeker aantal arbeiders slechts voor een beperkt tijd in de werkgelegenheid blijven die hun wordt aangeboden — met name in den dienst der Geallieerde overheid — waarna ze opnieuw als werkloozen zijn ingeschreven om later weer te worden aangeworven.

Deze bedenkelijke toestand verergerde nog in den loop der winterweken : de strenge weersgesteldheid, het dichtvriezen der kanalen, de beperking in de verdeling van elektrische energie gedurende de arbeidsuren, de schaarschte aan steenkool waren alle oorzaak dat een steeds groeiend aantal arbeiders werkloos werd. In den loop der week van 28 Januari tot 3 Februari 1945 bereikte het daggemiddelde der gecontroleerde werkloozen een maximum van 308.953 eenheden.

Na dit topcijfer volgde een ononderbroken regularisatie der arbeidsmarkt. De vermindering van het aantal werkloozen hield aan tot 31 Maart 1945; ze bedroeg toen 158.844 eenheden, hetzij 51,4 pCt. van het maximum aantal per einde Februari. Wel is waar werd van 25 Februari af het aantal der terug aan het werk gestelde werkloozen iedere week kleiner; nochtans mag worden gehoopt dat de behoeften aan arbeidskrachten in een van grondstoffen voorziene textielindustrie, alsmede in de andere bedrijfstakken — indien de voorziening van steenkool kon verbeterd worden — een verdere geleidelijke inkrimping der werkloosheid zou ten gevolge hebben.

Deze onderstelling wordt bevestigd door het feit dat, in den loop van de maanden Februari en Maart, deze drastische opslorping der werkloosheid niet overeenstemt met een evenredige benutting van het productiepotentieel. Het meerendeel der geplaatste arbeiders werden inderdaad door de Geallieerde legers aangeworven : in den loop der week van 18 tot 24 Maart waren 101.700 arbeiders door hen tewerkgesteld. In dit verband zouden de verplaatsing der troepen naar Duitschland en de geleidelijke vervanging van de ontschepingsbasissen in Frankrijk en België door andere meer directe verbindingslijnen, een gevaar kunnen worden voor de onmiddellijke tewerkstelling van de Belgische arbeidskrachten.

De gegevens betreffende de werkverschaffingen door den Nationalen Dienst voor Werkloosheidsverzekering en Arbeidsbemiddeling geven een beeld van de verhouding waarin de werkloozen in de verschillende werkgelegenheden werden ingeschakeld.

De overgrote meerderheid der werkaanvragers worden tewerkgesteld bij de Geallieerde overheid; evenwel kan worden vastgesteld dat, in den loop der laatste twee maanden, het aantal plaatsingen in de Belgische economie toenam; dit is te danken aan een zekere uitbreiding der economische bedrijvigheid in verband met de betere weersomstandigheden, het weder in bedrijf nemen van kleine werkplaatsen en van zekere textielondernemingen na het herstel van de stroomdistributie, alsmede de vermindering der seizoenwerkloosheid, inzonderheid in het bouwbedrijf.

De in tabel XI voorkomende cijfers zijn een aanwijzing voor 's lands economische bedrijvigheid in haar geheel beschouwd. Deze bedrijvigheid wordt echter nader gekarakteriseerd door de specificatie der werkloosheid per bedrijfsklasse, die afhankelijk is

van den benutten coëfficiënt van het productievermogen in de verschillende nijverheidssectoren.

De eenige statistische documentatie die een beeld kan geven van de indeeling van het aantal werklozen volgens dezen maatstaf, is de door den Nationalen Dienst voor Werkloosheidsverzekering en Arbeidsbemiddeling opgemaakte lijst der werkaanvragers gerangschikt naar de bedrijfsklasse; daarbij moet rekening gehouden worden met het feit dat het aantal werkaanvragers in een bepaald beroep sterk kan afwijken van het aantal werklozen in datzelfde beroep: sommige reeds tewerkgestelde arbeiders kunnen zich inderdaad als werkaanvragers laten inschrijven met het doel een andere bedrijvigheid aan te pakken.

TABEL XII

Indeeling der werkaanvragers per bedrijfsklasse

Bron: Nationale Dienst voor Werkloosheidsverzekering en Arbeidsbemiddeling.

Bedrijfsklasse	Einde November 1944		Einde December 1944		Einde Januari 1945		Einde Februari 1945		Einde Maart 1945	
	Absolute getallen	pCt. van het totaal	Absolute getallen	pCt. van het totaal	Absolute getallen	pCt. van het totaal	Absolute getallen	pCt. van het totaal	Absolute getallen	pCt. van het totaal
Textielbedrijven	34.569	14,8	47.012	18,8	56.324	20,9	59.834	23,1	56.310	24,0
Metaalnijverheid	33.380	14,3	34.497	13,8	37.086	13,8	33.029	12,7	30.721	13,1
Civiele bouwwerken	18.112	7,7	21.451	8,5	23.248	8,6	20.163	7,8	15.236	6,5
Ceramische producten, glasblazen, keramiek, diamantbedrijf	12.811	5,5	15.989	6,4	17.156	6,4	14.509	5,6	10.246	4,4
Vervoer	27.545	11,7	16.882	6,7	13.418	5,0	12.181	4,7	11.189	4,8
Mijnen (1)	5.190	2,3	4.637	1,8	5.293	2,0	4.940	1,9	2.297	1,0
Houtindustrie	12.207	5,2	12.673	5,1	13.960	5,2	11.923	4,6	8.435	3,6
Ongeschoolde arbeiders	45.266	19,4	48.841	19,5	52.181	19,4	50.787	19,6	47.598	20,3
Overigen	44.667	19,1	48.731	19,4	50.463	18,7	51.746	20,0	52.524	22,3
Totaal	233.747	100	250.713	100	269.129	100	259.112	100	234.556	100

(1) Incl. de steengroeven.

Sedert einde Januari is het aantal werkaanvragers het hoogst in den textielsector; het vertoonde een stijgende lijn tot einde Februari, datum waarop het 59.834 eenheden bereikte. Eerst in den loop der maand Maart traden de eerste teekenen van een afnemende werkaanvraag aan den dag: einde Maart bedroeg dit aantal nog slechts 56.310 eenheden. In het overzicht van den toestand der textielindustrie werd reeds gewezen op de oorzaken van haar inactiviteit tijdens deze periode; daar een spoedige herneming in dezen sector verwacht wordt, mag men er op rekenen dat de werkloosheid er weldra zal afnemen; daarbij is de vrees niet ongegrond dat het tempo waarin de grondstoffen zullen aangevoerd worden, een gebrek aan arbeidskrachten zal ten gevolge hebben.

Het aantal ongeschoolde arbeiders die werkgelegenheid zoeken is 47.598 per einde Maart. Het verdient eveneens de aandacht, de Geallieerde overheid werft vooral deze categorie werklieden aan, zoodat tal van ongeschoolde arbeiders, die van de gunstige voorwaarden aangeboden door dezen werkgever wenschen te genieten, eenvoudig hun inschrijving als ongeschoolde arbeiders aanvragen.

De werkaanvraag in de metaalnijverheid blijft aanzienlijk (30.721 per 31 Maart 1945) en zulks wegens de vele factoren — waarvan in den loop van dit overzicht reeds gesproken werd — die een herneming der bedrijvigheid in deze nijverheid nog in den weg staan.

Onder de rubriek « Overigen » komen de aanvragen voor van de grensarbeiders die, wegens tijdelijke moeilijkheden in het verkeer met Frankrijk, van hun gewone bezigheid worden afgehouden.

De sterkste relatieve afneming van de werkaanvraag valt bij het « Vervoer » op te merken; oorzaak hiervan is de aanwerving van tal van autovoerders door de Geallieerden alsmede de geleverde inspanningen voor een spoedig herstel van onze vervoermiddelen.

Een nader onderzoek der gegevens in verband met de geografische indeeling der werkloosheid is niet zonder belang. Vooreerst weze aangemerkt dat, rekening gehouden met het verschil in bevolkingcijfer, de werkloosheid aanzienlijker is in de Vlaamsche provincies dan in Wallonië en in Brabant. Inderdaad was in de week van 12 tot 18 November 1944 de verhou-

ding van het aantal werklozen in ieder dezer streken, in pCt. van de gezamenlijke werkloosheid resp. 70,4 pCt., 21,8 pCt. en 7,8 pCt. De opslorping der werkloosheid verloopt evenwel sneller in het Vlaamse gedeelte van het land; deze verhoudingen voor de week van 25 Februari tot 3 Maart werden inderdaad als volgt gewijzigd : 67 pCt., 22 pCt., 11 pCt.

Aan de hand van bepaalde waarnemingen kunnen de zwaartepunten der werkloosheid worden vastgesteld : ze stemmen overeen met de localisatie van de textielnijverheid — vooral van de katoenindustrie —, van den metaalbouw, van de ijzer- en staalindustrie, van het diamantbedrijf en van de grensarbeiders.

De door den Nationalen Dienst voor Werkloosheidsverzekering en Arbeidsbemiddeling opgemaakte lijsten, met de wekelijksche uitgaven van de organen belast met de uitkeering der werkloosheidsvergoedingen, toonen aan dat van 14 October 1944 — datum van

het besluit waarbij een reorganisatie in de uitkeeringen wordt ingevoerd — tot 3 Maart 1945, hetzij voor een periode van 20 weken, het totaalbedrag der uitbetaalde werkloosheidsvergoedingen *fr* 901,6 miljoen beliep, hetzij een daggemiddelde van 7,77 miljoen. Het behoeft geen nader betoog dat dit cijfer beïnvloed wordt door de stijging van het aantal werklozen in den loop der wintermaanden, zoodat vermoedelijk het daggemiddelde der uitgaven voor de latere perioden veel lager zal liggen. Volgens andere vaststellingen van den Nationalen Dienst voor Werkloosheidsverzekering en Arbeidsbemiddeling bedraagt het daggemiddelde de vergoeding ongeveer *fr* 31, m.a.w. op de vooroorlogsche vergoeding werd een verhooging van 60 pCt. toegepast; de huidige vergoeding stemt — volgens het principe aangenomen vóór 1940 — bij benadering overeen met de helft van het gemiddelde loon.

HET NIEUWE DISCONTOTARIEF VOOR BANKACCEPTEN EN HET ACCEPTCREDIET

Ten einde de financiering van de handelstransacties met het buitenland en inzonderheid van den omvangrijken goederenimport der eerstvolgende maanden te vergemakkelijken, nam de Nationale Bank van België het initiatief haar medewerking te verleenen voor de uitbreiding en het gebruik van het bankaccept, alsmede voor de inrichting van een particuliere discontomarkt van dit papier hier te lande.

Deze nieuwe politiek werd ingevoerd niet alleen om tegemoet te komen aan de uiteraard voorbijgaande behoeften van het oogenblik, doch ook om in het raam van een verder reikend doel onze handelscentra in staat te stellen, evenals de grootte buitenlandse financiële markten — hoewel in een verschillende graad — zich te ontwikkelen tot financieringscentra der handelstransacties. Derhalve hebben de jongste door de Nationale Bank van België getroffen maatregelen, die hieronder beknopt uiteengezet worden, zoowel betrekking op den uitvoer als op den invoer en bieden zij al de vereischte waarborgen, om de circulatie van het acceptpapier te vergemakkelijken.

Het bankaccept is wegens zijn automatische afwikkeling en de zekerheid van de waarborgen, technisch en economisch, een der best geschikte financieringsmiddelen voor den internationalen handel. Zijn *self-liquidating* karakter vloeit hieruit voort, dat het bankaccept een kortlopend papier is dat handelstransacties dekt, die normaal eveneens op korten termijn worden afgewikkeld; het is een *self-securing* handelspapier door het feit dat de wissel, wanneer hij vergezeld gaat van cognossement, warrant, verzekeringspolis en andere handelsdocumenten die goederen vertegenwoordigen, aan den houder van deze documenten, overeenkomstig de bepalingen van ons handelsrecht, een reëel beschikkingsrecht verleent over deze goederen, zoodat de financiële operatie en de handelstransactie welke er de waarborg van is, nauw aan elkaar gebonden worden.

De verrichting bestaat steeds hierin, dat een wissel door een bank geaccepteerd wordt op basis van een acceptcredietopening.

Deze methode biedt dit belangrijk voordeel dat de onbekende handtekening van den betrokkene vervangen wordt door de bekende en credietwaardige handtekening van een bank. Dank zij deze bekendheid is de wissel gemakkelijk verhandelbaar en geschikt om overal, ook in het buitenland, te circu-

leeren. Hij zal dan ook onder heel wat betere voorwaarden kunnen verdisconteerd worden.

Allereerst dient, in verband met het ontstaan der accepten, een onderscheid gemaakt tusschen degenen die voortvloeien uit credietopeningen bij de banken ten gunste van de exporteurs in opdracht van de aankoopers en de accepten die ontstaan uit credietopeningen bij de banken op aanvraag vanwege hun cliënten, importeurs of exporteurs, tot financiering van hun handelstransacties. Eerstgenoemde accepten komen tot stand op grond van credieten verleend ten gunste van een derde, den verkoper, die geen partij was bij het credietopeningscontract tusschen de bank en haar cliënt. Zoo een goed deel bankaccepten van dien aard op de buitenlandse discontomarkten verhandeld worden, vormen daarentegen de accepten voortvloeiende uit credietopeningen ten gunste van de cliënten zelf, het grootste deel van het omlopend papier.

Het onderscheid ligt in den oorsprong van den wissel, die in het laatste geval door den cliënt, begunstigde van het crediet, wordt getrokken. Hij weze nu importeur of exporteur, hij zelf komt in de verrichting tusschen beide, in de hoedanigheid van trekker. Of hij invoerder is, gehouden tot betaling der contant aangekochte goederen, of uitvoerder, die zijn aankoper crediet verleent, hij zelf is oorzaak van de credietopening bij zijn bankier.

Deze wisseltrekkingen door onze Belgische importeurs en exporteurs zijn het juist die, in het kader der op de Belgische markt gedane discontoverrichtingen, van het allergrootste belang zijn voor het in omloop brengen van credietinstrumenten, waarvan onze markt maar al te lang verstoken bleef. Menigvuldig zijn de oorzaken van deze leemte en men bewijst een dienst aan het land door de aandacht op eenige er van te vestigen. Verder in dit artikel zal hierop nader worden ingegaan.

Ter illustratie van het verloop der operaties volgen twee type-gevallen van acceptcredieten :

a) *uitvoer* : een exporteur moet zijn goederen leveren terwijl hij slechts na drie maanden zal worden betaald; hij zal een wissel trekken op zijn aankoper, er de verschepingsdocumenten bijvoegen en ze door zijn bank bij den buitenlandschen aankoper laten aanbieden met het oog op de acceptatie van den wisselbrief. Daar hij, in afwachting van de repatriëring der opbrengst van zijn verkoop, over geld-

middelen wenscht te beschikken om zijn handel voort te zetten en nieuwe aankopen te doen op de binnenlandsche markt, zal hij een wissel trekken op zijn plaatselijke bank krachtens een vooraf bedongen accepteredietopening; de looptijd er van zal derwijze gesteld zijn, dat de termijn, noodig tot de reparatie van de opbrengst van zijn wissel op den aankoper, er door gedekt wordt; de bank zal den wissel accepteren en hem aan den exporteur terug ter hand stellen om dezen laatste toe te laten hem op de markt te verdisconteeren. Het provenu van den handelswissel zal worden aangewend ter vereffening van het bankaccept, wanneer dit op den vervaldag ter betaling zal worden aangeboden;

b) *invoer* : de aankoper van goederen kan op dezelfde manier in de financiering van zijn transactie voorzien. In de onderstelling dat hij met zijn buitenlandschen verkoper een contant te betalen aankoop heeft afgesloten, terwijl hij zelf bij den verkoop van de goederen crediet moet toestaan aan zijn plaatselijke aankopers, zal hij verplicht zijn geldmiddelen ongedekt voor te schieten. Door middel van een acceptrediet dat zijn bank hem zal openen, wordt het hem mogelijk het accept hiervan op de markt te verkopen; de opbrengst van den goederenverkoop zal dan de dekking moeten verschaffen voor het accept.

De financiering door middel van acceptrediet wordt in veel verschillende gevallen toegepast. Hier werden slechts de twee meest gebruikelijke aangehaald.

Vroeger was het soms onmogelijk gebruik te maken van het accept in Belgische franken, wanneer de handelswissel die er aan ten grondslag lag in vreemde munt gesteld was en wanneer de termijnwisselkoersen een tendens te zien gaven welke het tegengestelde was van die der verlangde dekking.

Een ruime, goedkoope, actieve en goed ondersteunde discontomarkt, waarop het accept in Belgische franken de plaats vindt die hem toekomt, zal dit bezwaar grootelijks kunnen verhelpen zoo onze valuta stevig aan haar wisselpariteit verbonden is. Alle verhoudingen in acht genomen, zal het accept weldra de hoedanigheid van internationale valuta bezitten met de onberekenbare voordeelen daaraan verbonden.

Vóór den oorlog van 1914 bestond er een belangrijke markt voor bankaccepten in België, met name te Antwerpen. Zij was goed bekend in Zuid-Amerika vooral wegens den handel in huiden en wol. Zoo werden aldaar tal van transacties afgesloten in « Antwerpsche franken ». Met deze laatste zijn bedoeld, de wissels die door exporteurs van Latijnsch Amerika ter gelegenheid van leveringen aan België werden getrokken, op grond van credietopeningen die door onze importeurs te hunnen gunste werden verkregen bij Antwerpsche banken, waarvan de faam reeds lang gevestigd was. Deze banken voorzagen de wissels van hun acceptatie. De reële waarde van dit papier was

onbetwistbaar en, zooals blijkt uit de statistieken en staten der instellingen die aan deze operaties hun medewerking verleenden, kwam stilaan een stevige discontomarkt tot stand. Er wordt geraamd dat tijdens de laatste jaren die den vorigen oorlog voorafgingen, gemiddeld nagenoeg 300 miljoen goud-frank aan bankaccepten op Antwerpen in omloop waren. Daar het driemaands-accept op den vervaldag moest worden geliquideerd, blijkt hieruit dat jaarlijks transacties ten beloope van meer dan 1.200 miljoen goud-frank op deze wijze werden gefinancierd.

Wegens de onvastheid van onze valuta na 1918 bleef de vraag naar wissels op de Antwerpsche banken achterwege en werd de invoer meestal gefinancierd door middel van kascredieten, die evenwel duurder en minder voor de transactie geschikt waren. Het hoe langer hoe meer verspreide internationale gebruik, alleen nog wissels te trekken op plaatsen met een waardevaste munt, was niet de eenige oorzaak van dit verval. Bepaalde wijzigingen in de richting van het handelsverkeer en de gebrekkige organisatie van onze geldmarkt speelden in deze kentering eveneens een belangrijke rol.

Vóór den huidige oorlog werd er herhaaldelijk naar gestreefd deze financieringswijze terug ingang te doen vinden; het resultaat was evenwel niet bevredigend.

In dit verband zij gewezen op twee pogingen die door de Nationale Bank van België werden gedaan, de eerste in 1930, de tweede in 1938.

Daar het begrip zelf van het bankaccept in de jaren 1918 tot 1930 stilaan verdween, werd er naar gestreefd de opvattingen daaromtrent te verduidelijken, ten einde deze financieringswijze terug in zwang te brengen bij het bankbedrijf. Aldus werden op 2 Juli 1930 onderrichtingen aan de agenten van de Bank gegeven, waarbij in herinnering gebracht werd dat bankaccepten tot het herdisconto konden toegelaten worden, zoo zij een goederenuitvoer of -invoer vertegenwoordigden. Den agenten werd er op gewezen, dat deze wissels konden aanvaard worden zoo zij buiten de acceptatie van een eersterangsbank, ook het endossement van een evenzeer gekende bank die regelmatig tot het disconto toegelaten was, droegen. Verder werd bepaald dat op den wissel een vermelding diende geschreven, waarin beknopt de aard van de betrokken handelstransactie, de naam van het stoomschip waarop de goederen werden geladen, evenals hun oorsprong en bestemming waren aangeduid.

De Bank zou zich alleen dan tot dergelijke operaties leenen, zoo deze voor 's lands economie van rechtstreeksch belang waren en het bankaccept in voorkomend geval verleend werd krachtens een credietopening bij een bank voor rekening van een Belgische firma aan een buitenlandsche of vice versa.

Onder deze voorwaarden en in acht genomen dat de Bank elke operatie in vorm van voorschot of om een debetrekking te mobiliseeren, van de hand wees,

mocht de rentevoet van de handelsaccepten op deze wissels worden toegepast.

Daar er evenwel heel weinig verrichtingen voorkwamen, werd in den loop van het jaar 1933 een nieuw initiatief genomen dat ditmaal vooral een aanmoediging van onzen uitvoerhandel ten doel had. Deze pogingen waren niet vruchteloos; reeds waren bepaalde resultaten verkregen toen de internationale verwikkelingen in het tweede halfjaar van 1939 de normale handelsbetrekkingen kwamen verbreken.

De statistieken over de bankaccepten in portefeuille der particuliere banken werden niet gepubliceerd; aangenomen mag evenwel worden dat het bedrag dezer accepten niet aanzienlijk was. De eenige beschikbare gegevens hebben betrekking op de bij de Nationale Bank herdisconteerde wissels. De eerste herdisconteeringen dagteekenen van Juli 1939. Op 9 Augustus 1939 bedroeg de omloop 35,6 miljoen; hij groeide geleidelijk aan, zoodat in April 1940, 168,5 miljoen bereikt werd.

De uit de Deutsche bezetting ontstane breuk met de overzeesche markten deed het papier in portefeuille geleidelijk afnemen, daar geen enkele oorlogstransactie gedurende den oorlog tot stand kwam. In de portefeuille werd nochtans een — trouwens vrij gering — bedrag accepten aangehouden, welke uit hoofde van onmogelijkheid van vereffening, regelmatig hernieuwd werden.

Na de bevrijding van het grondgebied werd de studie van deze financieringswijze hernomen, inzonderheid met het oog op de betaling van den invoer; met de verwezenlijking er van werd reeds een aanvang genomen.

Er weze aan herinnerd dat tot dusver de bij den invoer en den uitvoer gebruikelijke financieringswijze dikwijls het kascrediet was, daar de technische voorwaarden — en met name de mogelijkheid om het credietmiddel te laten circuleeren — practisch niet bestonden. Aan het kascrediet zijn nochtans ernstige bezwaren verbonden, zoowel voor den geldnemer die een vrij hooge rente betalen moet, als voor den bankier wiens middelen beperkt zijn tot het bedrag en den aard van zijn deposito's.

Daartegenover zij gewezen op de moeilijkheid die soms oprijst bij de acceptcredietoperatie wanneer de financieringswissel, de handelstransactie die hem ten grondslag ligt, dekt voor een langeren duur dan noodig is voor de afwikkeling dezer transactie. Zoo de handelswissel op den aankoper vroeger vereffend wordt dan de partijen voorzagen, heeft het bankaccept een langeren looptijd. Meestal is het niet mogelijk het accept, dat van de eene hand in de andere overgaat of in een discontoportefeuille bewaard wordt, in te trekken. In dit geval is het gebruikelijk dat de trekker de van zijn aankoper geïnde som bij den bankier-acceptant deponeert. Deze practijk is zeer deugdelijk, want ze belet dat de credietnemer de fondsen voor andere doeleinden zou aanwenden dan deze waartoe ze bestemd waren. In ver-

band hiermede betaalt de Nationale Bank van België, tegen den geldenden discontovoet, de interesten terug op de vervroegde vereffening of aflossing van bankaccepten die bij haar werden herdisconteerd, behoudens afhouding van een minimum disconto over 10 dagen.

* * *

Het nieuwe stelsel van herdisconteering der bankaccepten maakt het mogelijk de bezwaren verbonden aan de kascredieten uit den weg te ruimen.

Wij zullen er ons toe beperken hieronder de technische bijzonderheden van de nieuwe financieringswijze uiteen te zetten. Wij hopen dan later de uitlagen van deze politiek, alsmede de uitbreiding van de transacties, te kunnen nagaan.

De nieuwigheid ligt hoofdzakelijk in het vaststellen van zekere voorwaarden waaronder wissels, ontstaan uit goederenimport- en goederenexporttransacties, tot het herdisconto tegen gunsttarieven bij de Nationale Bank van België toegelaten worden. Hiervoor is in de eerste plaats het aanbrengen van een visa vereischt, waardoor de Nationale Bank verplicht wordt het papier tot het herdisconto toe te laten tegen den officieelen discontovoet voor deze accepten; thans bedraagt hij 1 pCt. 's jaars wanneer dit papier niet meer dan 120 dagen looptijd heeft.

Opgemerkt zij dat dit het laagste percentage is dat ooit sedert het bestaan van de Nationale Bank werd toegepast. Sedert de oprichting van de Bank en tot aan den vooravond van den oorlog 1914-1918, schommelde de discontovoet voor accepten normaal tusschen 4 en 5 pCt. Bij uitzondering liet een verruiming van de geldmarkt toe het tarief tijdelijk tot 3,50, tot 3 en zelfs tot 2,5 pCt. te verlagen.

Daarentegen werden vaak tarieven van meer dan 5 pCt. genoteerd; op een bepaald tijdstip (nl. in November-December 1873) werd 7 pCt. bereikt. Na den oorlog 1914-1918 en wel in Maart-April 1926, werd zelfs een discontovoet van 7,5 pCt. geboekt; evenwel trad daarna een geleidelijke verbetering op de geldmarkt in: van 1930 tot 1939 vielen de tarieven terug tot gemiddeld 3 pCt. met geringe voorbijgaande stijgingen en dalingen.

Dit beknopt historisch overzicht belicht duidelijk de beteekenis van de nieuwe politiek waartoe de Nationale Bank zoo pas is overgegaan, door het vaststellen van den discontovoet op 1 pCt. voor de bankaccepten die betrekking hebben op import- en exporttransacties.

Omdat al de noodige waarborgen zouden aanwezig zijn voor het herdisconto, dient aan verscheidene voorwaarden te worden voldaan. Deze kunnen in drie essentiële punten geresumeerd worden: het papier moet door de Nationale Bank geïndiceerd zijn, door een ander persoon dan den bankier-acceptant aangeboden worden en van drie handteekeningen voorzien zijn.

Door het aanbrengen van haar visa neemt de Nationale Bank de *formeele verplichting* op zich, het geï-

seerde stuk automatisch tot het herdisconto toe te laten voor zoover :

1° het maximum 120 dagen looptijd heeft (1);

2° het aangeboden wordt door een anderen bankier dan den acceptant, door een parastatale instelling, of uitzonderlijk, door een eersterangsfirma;

3° de acceptprovisie geen 1 pCt. 's jaars overschrijdt (1 1/2 pCt. per maand);

4° de effecten gedisconteerd werden tegen een discontovoet die 1,10 pCt. niet te boven gaat; de totale kosten van de operatie mogen dus niet meer beloopten dan 2,10 pCt. 's jaars, de kosten voor het zegel niet inbegrepen.

Evenwel wordt den trekker toegelaten, bij wege van een geschreven opdracht, volmacht te verleen aan een bankier-acceptant om zelf den wissel bij derde banken of andere credietinstellingen te verdiscontoeeren. Hiertoe zal dit order de formeele machtiging bevatten, de opbrengst van de operatie te storten op rekening van den cliënt bij den bankier-acceptant.

De bedoeling van dezen eisch is te beletten, dat de acceptant zijn eigen handteekening zou discontoeeren. Inderdaad, als onmisbare voorwaarde geldt dat het papier niet bewaard wordt door den acceptant, maar vrij omloopt, voorzien van een zoo groot mogelijk aantal handteekeningen. Het gaat trouwens niet op dat een bank haar eigen handteekening zou waardeeren; hierdoor zou ze zich zelf uitsluiten van de vrije marktoperaties en de andere banken beletten haar accepten te verwerven. Een gezonde toestand vereischt een groote verplaatsing van accepten op een markt, die moet open blijven voor de beleggingen van alle belanghebbenden.

Om het visa te bekomen dienen de banken bij de Nationale Bank te Brussel, haar bijbank te Antwerpen of haar agentschappen te Gent of te Verviers, een schriftelijke aanvraag in, samen met de bewijsstukken van de transactie die aanleiding gaf tot het bankaccept (contract, briefwisseling tusschen aankoopers en verkoopers, enz.). Op de effecten zelf zullen alle nuttige aanduidingen voorkomen nopens de betrokken transactie.

Ten einde het initiatief nog meer aan te moedigen werd door de Nationale Bank van België, de Nationale Maatschappij voor Krediet aan de Nijverheid en het Herdisconteerings- en Waarborginstituut in gemeen overleg een beslissing getroffen, waarbij het papier met een looptijd van meer dan 120 dagen en ten hoogste 18 maanden, tot het disconto wordt toegelaten. Dit papier, dat vooraf door de Nationale Bank wordt gevisieerd, kan door de Nationale Maatschappij voor Krediet aan de Nijverheid gedisconteerd worden door bemiddeling van het Herdisconteerings-

(1) In bepaalde gevallen zal een hernieuwing voor een zelfde periode mogelijk zijn.

en Waarborginstituut, tegen de volgende rentetarieven :

Looptijd begrepen tusschen :

120 en 240 dagen	1,25 pCt. 's jaars.
240 en 360 dagen	1,50 » »
360 dagen en 18 maanden..	2,— » »

Er zal tweemaal een wissel getrokken worden; de eerste dient 120 dagen vóór den uiteindelijke vervaldag van de operatie af te loopen; de tweede zal de overblijvende 120 dagen bestrijken. Het tweede accept zal in de plaats treden van het eerste op diens vervaldag. Hiertoe zal de bankier-acceptant er zorg voor dragen ten gepasten tijde den tweeden wissel van zijn cliënt te vorderen; hij zal hem accepteeren en aan de discontoeerende instelling overhandigen ter vereffening van den eersten.

De aanvankelijke wissel zal evenals de nieuwe, het totaalbedrag van de transactie vermelden. Het disconto zal berekend worden van het ontstaan der transactie af en loopen over den ganschen duur tegen het percentage dat met den volledigen termijn overeenstemt.

Het staat den trekker vrij in dit geval, evenals voor de accepten met een looptijd van ten hoogste 120 dagen, zijn bankier te gelasten deze wissels voor zijn rekening te verdiscontoeeren bij de Nationale Maatschappij voor Krediet aan de Nijverheid door bemiddeling van het Herdisconteerings- en Waarborginstituut en zulks met formeele opdracht hem bij dezen bankier te crediteeren voor de netto-opbrengst van de discontoeering.

Hierbij dient onderstreept dat de circulatiebank niet gehouden is automatisch haar visa aan te brengen op de effecten die aan de gestelde voorwaarden beantwoorden. In het algemeen staat het haar vrij het visa te weigeren, zoo zij meent dat het gezamenlijk credietvolume toereikend is, of zoo voor een bepaalde bank het bedrag van haar acceptverbintenissen het maximum bereikt heeft dat haar middelen toelaten. De handelstransacties die niet beantwoorden aan een reële economische noodwendigheid kunnen insgelijks worden uitgesloten.

Het nieuwe tarief werd van kracht op 16 Januari ll. en de eerste transacties kwamen tot stand in de maand Maart. Op basis van de door de Nationale Bank van België gevisieerde effecten, kan men vaststellen dat gedurende de maand Maart importen voor een gezamenlijk bedrag van 59,9 millioen op deze nieuwe wijze werden gefinancierd.

De tot dusver onder begunstiging van de nieuwe herdisconteeringsmogelijkheden gefinancierde operaties kunnen naar hun aard als volgt ingedeeld worden :

Sector	Aantal transacties	Bedrag (miljoenen franken)	pCt. van het totaal
Textiel :			
Katoen	54	53,5	89,2
Wol	1	2,2	3,8
Zaden	3	0,5	0,8
Electro-technische apparaten .	1	3,7	6,2
	59	59,9	100,0

Hoewel het voorbarig ware thans reeds gevolgtrekkingen te maken uit deze gegevens — die wij overigens alleen geven bij wijze van documentatie en om hun historisch belang — kan men toch aanmoedigende uitslagen vaststellen. Daar men zich in de eerstkomende maanden aan omvangrijke invoeren verwacht, zullen de visa-aanvragen waarschijnlijk aanzienlijk vermeerderen.

Zoo de geldruimte die de geldmarkt thans te zien geeft verder toeneemt — en men is volkomen gerechtigd zich hieraan te verwachten — zal het *ear-marked* acceptpapier een zeer gezocht beleggingsmiddel op korten termijn kunnen worden voor de particuliere banken, handelsfirma's, reederijen, verzekeringsmaatschappijen, enz. Aan de hand van sommige aanwijzingen kan men reeds een tendens naar het ontstaan van een particuliere markt (*hors banque*) ontdekken. Deze evolutie dient aangemoedigd wil men dat, na den terugkeer van meer normale toestanden, het Belgisch papier op de groote wereldmarkten verhandeld wordt. Wenschelijk is het dat instellingen van denzelfden aard als de Londensch *Acceptance houses* zich alhier zouden ontwikkelen, ten einde de markt in evenwicht te brengen door een centralisatie van vraag en aanbod.

Een ruim voorziene particuliere discontomarkt biedt vooral het voordeel, zowel een onmiddellijke belegging op korten termijn van tijdelijk beschikbare gelden als een oogenblikkelijke mobilisatie van het papier in portefeuille mogelijk te maken. Wat meer is, door den omloop van het papier wordt een oordeelkundige selectie er van mogelijk. De markt wordt aldus een aantrekkingscentrum dat open staat voor alle belanghebbenden. Het papier loopt er vrij om; de handteekeningen worden geschift, afgewogen, in meerdere of mindere mate gevraagd, derwijze dat de onderlegde marktbezoeker er zelf een oordeel over vellen kan. Daar de wet van vraag en aanbod zich eveneens laat gevoelen, worden de rentetarieven binnen enge grenzen gehouden; de vrije concurrentie heeft als gevolg dat het eene papier hooger genoteerd wordt dan het andere, omdat de basistransactie of de eene of andere handteekening meer zekerheid biedt of credietwaardiger is; de begrippen *self-securing* en *self-liquidating*, publiek uitgedrukt, winnen aan materiele beteekenis; de uitvorschers brengen het minderwaardig papier aan het licht, verminderen ietwat de noteering er van en zuiveren aldus de markt. Dit vormt de bekrachtiging of de critiek van de tusschenkomst van den bankier-acceptant

of van den trekker, door zich bij de beschouwde transactie te verbinden.

De gebreken van het papier kenbaar maken beteekent niet het papier geringschatten; de objectieve waardeering zal het een meer of minder goede plaats toekennen en de noteering van het papier hiermee in overeenstemming brengen.

Het is niet van belang ontbloeit aan te stippen dat in het algemeen, hoe dichter het papier zijn vervaldag nadert, hoe lager zijn discontovoet worden zal. Het meer of minder aanzienlijk aantal handteekeningen die er op voorkomen, zal niet minder zijn verhandelbaarheid en bijgevolg zijn handelswaarde beïnvloeden. Deze overweging alleen zou reeds volstaan om de superioriteit van de financieringswijze door middel van het acceptcrediet te bewijzen. Het kascrediet is door zijn eerder persoonlijk en particulier karakter, niet lenig genoeg om de vergelijking te doorstaan, zonder daarbij van de immobilisatie te gewagen waartoe het de banken noopt.

Men mag gerust aannemen dat de discontomarkt werkelijk een maatstaf is van de waarde der handels-transacties, alsmede de juiste aanduiding geeft van de tendensen, niet alleen in den rentestand van het geld maar ook in de wisselkoersen.

Eenmaal de nationale markt ingericht, zou zij zich gemakkelijk internationaal kunnen ontwikkelen van zoohaast de wisselcontrôle leniger wordt. Dit ideaal zal zonder al te groote moeilijkheden kunnen verwezenlijkt worden zoo aan twee voorwaarden wordt voldaan, de eene op langen, de andere eerder op korten termijn: vooreerst een absoluut vertrouwen in onze valuta dank zij haar stabiliteit en verder een voortdurende aanpassing van de Belgische markttarieven aan de geldende tarieven op de andere markten, voornamelijk Londen en New-York, zulks om plotse en onverwachte kapitaalverplaatsingen te voorkomen. Onder de huidige omstandigheden lijkt het ons dat aan de eerste voorwaarde zonder groote moeilijkheden kan worden beantwoord, daar onze munt thans gesaneerd wordt en het einde van den oorlog een ernstige heropleving van 's lands economie en meteen een consolideering van onzen monetair toestand laat verhoppen. De tweede voorwaarde zal hoofdzakelijk afhangen van de tucht die de Belgische banken zullen naleven en van de handhaving der nieuwe discontopolitiek waartoe de Nationale Bank zoo pas is overgegaan.

De verwezenlijking van deze doeleinden zal 's lands nijverheid en handel in staat stellen een aanzienlijke besparing van hun financiële lasten te bereiken; zij zal aan de banken de mogelijkheid bieden om hun dikwijls onvoldoend productieve liquiditeiten te beleggen in « zakelijk » papier en de zekerheid geven dit laatste bij de eerste behoefte te kunnen mobiliseeren. Bovendien zullen in verband met 's lands betalingsbalans de acceptprovisies, de courtages, de koerswinsten en de renteversillen die

vroeger in vreemde handen overgingen, nu in het land blijven.

Daarenboven stelt de gezonde practijk van een eigen discontomarkt, banken, handelaars, invoerders en uitvoerders in staat den kostprijs van hun transacties te verlagen. Het aanspreken van onze eigen markt voor de steeds in omvang toenemende financiering der transacties in Belgische franken zal inderdaad als gevolg hebben in ruime mate de wisselrisico's uit te schakelen waartegen men zich moet dekken zoo de transacties in vreemde valuta geschieden. De

valutacontracten met hun reporten of hun deporten kwamen vroeger dikwijls de financieringslasten verzwaren.

Maar al te vaak was het noodzakelijk een beroep te doen op de buitenlandsche wisselmarkten, hetgeen dan aanleiding gaf tot uitgaven en kosten waarvan onze economie kan gespaard blijven. Onze eigen bank- en handelsorganisatie zal ruim volstaan om een gezond beheer van onze financiën en onze algemeene economie te verzekeren.

ECONOMISCHE WETGEVING

Deze rubriek bevat de wetten, besluiten en andere officieele bekendmakingen die van bijzonder belang zijn voor 's lands algemeene economie en via het Belgisch Staatsblad werden afgekondigd in den loop van de maand aan deze van de publicatie van ons Tijdschrift voorafgaand.

Alleen de gewichtigste wetten en besluiten hebben wij in extenso overgenomen. Voor de andere wetteksten volstaat een eenvoudige vermelding, desnoods door een verklarende nota verduidelijkt.

Om het naslaan er van te vergemakkelijken, hebben wij hooger bedoelde documentatie in de volgende rubrieken ondergebracht :

- I. *Algemeene economische en sociale wetgeving*
- II. *Geld-, bank- en financiewezen*
- III. *Landbouw*
- IV. *Nijverheid*
- V. *Arbeid*
- VI. *Binnenlandsche handel*
- VII. *Buitenlandsche handel*
- VIII. *Verkeerswezen*
- IX. *Prijzen en loonen*
- X. *Rantsoeneering en ravitailleering*
- XI. *Wederopbouw en oorlogsschade*

I. — ALGEMEENE ECONOMISCHE EN SOCIALE WETGEVING

Besluitwet van 10 Januari 1945

betreffende de maatschappelijke zekerheid van de mijnwerkers en er mee gelijkgestelden (Staatsblad, 1 Februari 1945, bl. 513).

VOORDRACHT AAN DEN REGENT

Bij artikel 2 van de besluitwet van 28 December 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid van de arbeiders, worden arbeiders, die tot sommige categorieën van werknemers behoren, waaronder de mijnwerkers zijn vermeld, van de toepassing er van uitgesloten.

Het huidig ontwerp van besluitwet heeft tot doel de maatschappelijke zekerheid van laatstgenoemden te verzekeren.

Alles wat, in het verslag aan den Regent, dat met het ontwerp de besluitwet betreffende de maatschappelijke zekerheid van de arbeiders gepaard gaat, de beoogde doeleinden rechtvaardigt en de verhooging van de maatschappelijke zekerheid der arbeiders billijkt, kan op deze besluitwet toegepast worden.

De voornaamste doeleinden er van zijn :

1° de ouderdomspensioenen op een behoorlijk peil te handhaven of te brengen;

2° het stelsel van verplichte verzekering tegen ziekte of invaliditeit te verbeteren;

3° te voorzien in den steun van de werklozen, in afwachting van het tot stand brengen van een stelsel van verplichte verzekering;

4° de kindertoelagen, welke de mijnwerkers genieten, te verhoogen;

5° de betaling van de loonen, met de jaarlijksche vacantie overeenstemmende, te verzekeren.

Het is de wensch van de regeering, zonder verwijl, het begrip maatschappelijke zekerheid, in zijn grondslag zelf, vast te leggen, maar een voorloopig karakter aan de toepassingsmodaliteiten te geven.

In 't algemeen genomen, laat het huidig ontwerp de bestaande wetten inzake ouderdoms- en invaliditeitspensioenen, kindertoelagen of betaalde verlofdagen, onaangeroerd.

Het bevat nieuwigheden waar het de verplichte verzekering inzake gezondheidszorgen invoert.

Wat de verzekering tegen werkloosheid betreft, behoudt het de toekomst voor en voert het een voorloopig stelsel van werklozensteun in, waarvan de toepassing minder ingewikkeld dan dat van vóór den oorlog zal zijn.

Op elk dezer gebieden, worden, trouwens, in het ontwerp alleen algemeene regelen gesteld, die bij koninklijk besluit nader zullen bepaald worden. Het gaat hier, alles samen genomen, om een kaderwet.

1° Wat de ouderdomspensioenen betreft, zal deze wet het mogelijk maken ze tot een behoorlijk minimumpeil op te voeren. De ouderdomspensioenen spruiten voort uit de vigeerende wetten, maar het werkelijk bedrag der pensioenen zal bij koninklijk besluit vastgesteld worden, zoodat zij zonder tusschenkomst van den wetgever kunnen gewijzigd worden, rekening houdende, eenerzijds, met de beschikbare bronnen van inkomsten en, anderzijds, met het peil der loonen.

Voegen wij daaraan toe dat de bronnen van inkomsten evenredig zullen zijn met het globaal bedrag van de uitbetaalde loonen.

Er valt op te merken dat de aan de werkgevers van de steenkolenmijnen gevraagde bijdrage voor ouderdomspensioenen hooger is dan deze van de werkgevers uit de andere nijverheidstakken geveerd; deze bepaling dringt zich op uit hoofde van het feit dat het mijnwerkerspensioen op 55-jarigen leeftijd wordt verleend, terwijl de arbeiders uit de andere nijverheidstakken het slechts op den leeftijd van vijf en zestig jaar genieten. Nu, een pensioen van vijf en vijftig jaar af verleend, kost ongeveer 2 1/2 maal duurder dan een pensioen op vijf en zestig jaar. Onder het huidige stelsel, zijn de werkgeversbijdragen veel hooger dan dezelfde bijdragen in de andere nijverheidstakken, respectievelijk 6 1/2 pCt. en ongeveer 1,3 pCt. het huidige verschil is dus 5,2 pCt.; het zal voortaan maar 2 pCt. meer beloopten (5 1/2 pCt. voor de werkgeversbijdragen voor de mijnwerkers tegen 3 1/2 pCt. werkgeversbijdragen in de andere nijverheidstakken).

Het is van belang te noteeren dat de 9 pCt. in het huidig ontwerp betreffende de ouderdomsverzekering voorzien, een belangrijke ontoereikendheid van inkomsten overlaat wat de mijnwerkerspensioenen betreft.

Het is gemakkelijk te begrijpen dat 9 pCt. van de loonen nog ontoereikend blijft indien men, eenerzijds, overweegt dat het percentage van 7 pCt. vereischt wordt voor het ouderdomspensioen aan de arbeiders uit de andere nijverheidstakken van den leeftijd van vijf en zestig jaar af toegekend; welnu, meer dan de vier vijfden van de mijnwerkerspensioenen worden van den leeftijd van vijf en vijftig jaar af verleend. Zoodaals hierboven gezegd, kost een pensioen van vijf en vijftig jaar al ongeveer 2 1/2 maal meer dan een pensioen op 65-jarigen leeftijd; men mag dus verklaren dat, ook wanneer geen rekening gehouden wordt met het feit dat het bedrag van het mijnwerkerspensioen lichtjes dit van het pensioen voorzien voor de aan de algemeene wet onderworpen arbeiders zal overtreffen er

2 1/2 x 7 pCt., zegge 17 1/2 pCt. van de loonen noodig zal zijn om alleen reeds de uitkeering van de ouderdomspensioenen aan de mijnwerkers te verzekeren.

Dit gemis van inkomsten zal bij koninklijk besluit worden aangevuld, na raadpleging van de verschillende belanghebbende partijen. Het huidige ontwerp heeft de deur open willen laten voor verscheidene oplossingen die mogelijk zouden zijn, 't zij een verhooging van de huidige financieele tusschenkomst van het Rijk, 't zij een speciale belasting aan de kolonverbruikers opgelegd en in den verkoopprijs begrepen, 't zij nog door combinatie van de twee methodes.

Er dient opgemerkt dat de tijdelijke voordeelen vastgesteld bij het besluit van 27 Februari 1943, het volle pensioen der gehuwde mijnwerkers van fr 6.300 op fr 9.300 gebracht hebben. De evenredige pensioenen (minder dan dertig jaar dienst) werden, bij voornemd besluit, in grootere mate verhoogd dan het volle pensioen; bij voorbeeld, het minimum van het invaliditeitspensioen werd van fr 3.200 op fr 8.440 gebracht.

Deze tijdelijke voordeelen, welke voortaan definitief zullen worden, zijn thans, en moeten in de toekomst, bijna in hun geheel ten laste van den Staat vallen.

De bedragen van het pensioen zullen bij koninklijk besluit vastgesteld worden.

2° Dit ontwerp is geen nieuwigheid inzake invaliditeit. Het Nationaal Fonds zal voortgaan den dienst der invaliditeitspensioenen te verzekeren zoals dit sinds twintig jaar het geval is.

Maar inzake verzekering tegen ziekte, voorziet het de instelling van een verplichtend regime.

Thans geniet de mijnwerker, die ziek wordt, krachtens een overeenkomst welke in 1921 in den schoot der Gemengde Nationale Mijncommissie werd getroffen, ziektevergoeding gelijk aan 25 pCt. van het loon en dit gedurende een periode van maximum zes maand, ten laste van de werkgevers.

De verzekering tegen ziekte van de mijnwerkers, van de gepensioneerde mijnwerkers en van hun gezin zal, voortaan, op alle punten, dezelfde zijn als deze voorzien bij de algemeene besluitwet betreffende de maatschappelijke zekerheid van de arbeiders. Alle aanduidingen betreffende de verzekering tegen ziekte, voorkomende in de voordracht aan den Regent, die aan het ontwerp van besluitwet betreffende de maatschappelijke zekerheid van de arbeiders voorafgaat, zijn toepasselijk op de verzekering tegen ziekte voor de mijnwerkers.

Het Nationaal Pensioenfonds voor de mijnwerkers zal, van de 6 pCt. der loonen, voorzien bij de verzekering tegen ziekte en invaliditeit, 4 pCt. storten in het Rijksfonds voor verzekering tegen ziekte en invaliditeit, voorzien bij voornoemde besluitwet; 2 pCt. blijven in het Nationaal Fonds om de invaliditeitsverzekering te dekken; sinds 1943 komt de Staat voor ongeveer 40 pCt. tusschenbeide in de lasten van de invaliditeitspensioenen. Deze tusschenkomst zal moeten behouden blijven. Zij zal misschien zelfs moeten verhoogd worden indien de huidige toestand moest blijven voortduren; immers, enerzijds, is het aantal in dienst zijnde arbeiders in hooge mate gedaald, anderzijds, verhoogt het aantal invaliden buiten alle verwachting, wat te wijten is aan de ondervoeding van den arbeider.

3° Wat het regime van voorloopige ondersteuning van de werklozen en de kindertoelagen betreft, kunnen wij slechts verwijzen naar de overwegingen aangehaald in de voordracht aan den Regent aangaande de besluitwet betreffende de maatschappelijke zekerheid van de arbeiders in 't algemeen. Het Nationaal Fonds zal per kwartaal aan de bevoegde organismen de bijdragen overmaken voor de verzekering tegen werkloosheid en voor de kindertoelagen.

4° Wat de jaarlijksche vacantie van de mijnwerkers betreft, zal het Nationaal Fonds, voortaan, den dienst verzekeren. De Staat zal kunnen tusschenbeide komen om de arbeiders in hoogere mate het voorziene verlof te laten genieten.

Het ontwerp beschikt dat de verschillende hiervoren opgesomde bijdragen der mijnwerkers zullen worden geïnd en globaal gestort bij het Nationaal Pensioenfonds voor Mijnwerkers.

Lastens de arbeiders bij optelling van 3,5 pCt. voor ouderdomspensioen, 3,5 pCt. voor ziekte en invaliditeit en 1 pCt. voor werkloosheid, wordt een globale bijdrage van 8 pCt. van het loon bereikt.

De globale bijdrage van de werkgevers belooft 5,5 pCt. voor ouderdom, 2,5 pCt. voor ziekte en invaliditeit, 1 pCt. voor werkloosheid, 6 pCt. voor kindertoelag en 2,5 pCt. voor betaalde verlofdagen, dit is te zamen 17,5 pCt.

Samengevat op elk aan een mijnwerker uitbetaald loon, zal de werkgever 8 pCt. inhouden, welk bedrag hij maandelijks zal overmaken aan het Nationaal Pensioenfonds voor Mijnwerkers, onder toevoeging, voor zijn deel, van 17,5 pCt. van het gezamenlijk bedrag van de loonen der arbeiders.

Het Nationaal Pensioenfonds voor Mijnwerkers blijft aldus het uitvoerend organisme voor de verzekering tegen ouderdom, overleving en invaliditeit; het wordt het uitvoerend organisme voor de betaalde verlofdagen; het wordt het uitvoerend orga-

nisme voor de verdeling der bijdragen voor de verzekering tegen onvrijwillige werkloosheid en voor den kindertoelag.

De verdeling der verzekeringsbijdragen aan de verschillende voorziene sociale diensten zal op dusdanige wijze worden gedaan dat, onder voorbehoud van een voorafneming voor het dekken van de bestuurskosten, van het bedrag der loonen:

9 pCt. worden aangewend voor het ouderdomspensioen;

6 pCt. worden aangewend voor het Rijksfonds voor Verzekering tegen ziekte en invaliditeit;

2 pCt. worden aangewend voor het Voorloopig Steunfonds voor werklozen;

6 pCt. worden aangewend voor den kindertoelag;

2,5 pCt. worden aangewend voor de betaalde verlofdagen.

Dit ontwerp voorziet, ten slotte, dat het Nationaal Pensioenfonds voor Mijnwerkers belast wordt met het vestigen van het geheel der op de weduwe over te dragen ouderdomrenten.

In den huidige staat van de wetgeving worden de door het kapitalisatiestelsel verstrekte voordeelen gevestigd ongeveer ten beloope van: 1/3 bij de Algemeene Spaar- en Lijfrentekas en ongeveer ten beloope van 2/3 bij het Nationaal Pensioenfonds voor mijnwerkers.

Om een zucht naar vereenvoudiging en rationeële organisatie te beantwoorden, zal het Nationaal Fonds worden belast met het vestigen van het geheel der voormelde renten, zooals de Nationale Kas voor Bediendenpensioenen er mede wordt belast voor de bij haar aangeslotenen.

Het in werking treden van deze laatste bepaling zal bij koninklijk besluit vastgesteld worden.

* * *

Het invoeren van een globale bijdrage in een enkele verrichting ingehouden op het loon van den arbeider voor de verschillende takken van de nieuwe verzekering, opent den weg voor ernstige vereenvoudigingen van de aan de betrokkenen opgelegde formaliteiten. Deze vereenvoudigingen zullen des te gevoeliger worden naarmate door den wetgever sommige wijzigingen zullen gebracht worden aan de huidige wetten, aan dewelke dit ontwerp niet heeft willen raken om, ingevolge onoverkombare administratieve moeilijkheden, de toekenning niet te vertragen van de sociale voordeelen door de arbeiders verwacht.

* * *

Bij artikel 1 wordt, inzake maatschappelijke zekerheid van den mijnwerker, aan het Nationaal Pensioenfonds voor mijnwerkers de taak toevertrouwd die aan den Rijksdienst voor maatschappelijke zekerheid is toegewezen voor de arbeiders van de andere bedrijven.

Deze beschikking is ten volle gebillijkt aangezien het Nationaal Fonds, dat sedert twintig jaar tot volledige voldoening van al de belanghebbenden werkt, rechtstreeks, zooals het dit nu doet, den dienst der ouderdomspensioenen en overlevingsrenten, den dienst der invaliditeitspensioenen evenals, van nu af aan, den dienst der betaalde verlofdagen, zal waarnemen.

In die voorwaarden, tusschen de werkgevers en het Nationaal Fonds, een repartitiekas stellen, zou slechts voor gevolg hebben dat betreurenswaardige vertragingen in de werkzaamheden tot uitvoering van de verzekeringswetten en nuttelooze uitgaven wegens beheerskosten, welke het tusschenorganisme zeker zou moeten vereischen, zouden veroorzaakt worden.

Bovendien zou, in technisch opzicht, het grondig verschil tusschen de structuur van de algemeene pensioenwet en die van de speciale wet op de mijnwerkerspensioenen, het groepeeren van de mijnwerkers met de andere arbeiders in een zelfde fonds onbillijk hebben doen voorkomen. Men zou het niet kunnen verantwoord hebben op de gemeenschap van de andere arbeiders den last te leggen van een pensioen ten gunste van de mijnwerkers, dat op 55-jarigen leeftijd wordt toegestaan en, zooals hooger gezegd, een last, die op 2 1/2 maal dien van hun eigen pensioenen neerkomt, voor gevolg heeft.

Ten slotte, werden de pensioenen van de mijnwerkers steeds maandelijks vereffend, en niet driemaandelijks gelijk zulks voor de andere pensioenen het geval is; de gepensioneerde mijnwerkers zouden, in geen geval, het stopzetten van de maandelijksche uitkeering aanvaardden, zoodat de maandelijksche storting van de werkgevers- en de werknemersbijdragen, eveneens, dient behouden, hetgeen de verrichtingen van den Rijksdienst voor maatschappelijke zekerheid op aanzienlijke wijze zou ingewikkeld hebben.

Er dient, trouwens, nadruk op gelegd dat de mijnwerkers, uit hoofde van de sociale verzekeringen, enkel dezelfde lasten als die van de andere arbeiders zullen te dragen hebben, en dat de bestaande sociale lasten van de kolonmijnenbazen schier niet zullen toenemen, aangezien de last wegens vergoeding voor ziekte, die thans krachtens een collectieve arbeidsovereenkomst op hen weegt, vermits hij vervangen is door de verplichte verzekering tegen ziekte, zal wegvallen.

Artikel 2 behandelt den voet van de bijdragen. Het stelt ook de verplichtingen van deze besluitwet in de plaats van die, welke voor het innen van de bijdragen zijn voorzien door de bij koninklijk besluit van 25 Augustus 1937 samengeordende wetten, in de wet van 4 Augustus 1930, betreffende de gezinsvergoedingen, en in de wet van 8 Juli 1933, betreffende het verlof met loon.

Artikel 3 bepaalt de verdeling van de bijdragen voorzien voor de verzekeringsdiensten, waarvan het Nationaal Pensioenfonds voor de mijnwerkers zelf den dienst niet waarneemt.

Artikel 4 heeft betrekking op de tusschenkomst van den Staat.

Artikelen 5, 6 en 8 zijn slechts de weergave van artikelen 8, 10 en 12 van de besluitwet van 23 December 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid van de arbeiders.

Artikel 7 stelt het Nationaal Fonds met den Staat gelijk, wat betreft de toepassing van de belastingwetten.

Artikel 9 bepaalt dat het Nationaal Fonds, voortaan, den dienst van de capitalisatie, met het oog op samenstelling van de renten, zal verzekeren.

Artikel 10 heeft betrekking op het trapsgewijze in werking treden van de besluitwet, gelijk voorzien bij artikel 14 van de besluitwet van 23 December 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid van de arbeiders.

Gelet op artikel 1, 10°, der wet van 7 September 1930, waarbij aan den Koning buitengewone machten zijn verleend, aangevuld door de wet van 14 December 1944; — Gelet op de dringende noodzakelijkheid; — Op de voordracht van den Minister van Arbeid en Sociale Voorzorg en op het advies van de in Raad vergaderde Ministers. — Wij hebben besloten en Wij besluiten :

Artikel 1. — Het Nationaal Pensioenfonds voor mijnwerkers is belast met het opnemen van de opbrengst der aan de kolenmijnontginners en er mee gelijkgestelden, alsmede aan de mijnwerkers en er mee gelijkgestelden opgelegde bijdragen, ten einde :

1° De ouderdoms- en overlevingspensioenen die bij de van kracht zijnde wetten voor de mijnwerkers en er mee gelijkgestelden zijn voorzien, te handhaven of op een behoorlijk minimumpeil te brengen;

2° De invaliditeitspensioenen, die bij bedoelde wetten zijn voorzien, te handhaven of op een behoorlijk minimumpeil te brengen;

3° Aan de mijnwerkers en er mee gelijkgestelden in geval van ziekte de voordeelen te verschaffen die bij de besluitwet van 23 December 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid van de arbeiders, aan de arbeiders in het algemeen worden gewaarborgd;

4° In afwachting van de vestiging van een regime van verplichte verzekering tegen onvrijwillige werkloosheid, bij te dragen tot de oprichting van een voorloopig steunfonds voor werkloozen;

5° Het regime van de krachtens de wet van 4 Augustus 1930 aan de mijnwerkers toegekende kindertoelagen te verbeteren.

Dit regime zal gelijk zijn aan dat, welk is voorzien bij artikel 5 der besluitwet van 23 December 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid van de arbeiders;

6° De betaling van de loonen voor de jaarlijksche vacantie van de mijnwerkers en er mee gelijkgestelden te dekken.

Art. 2. — De bijdragen voor de verzekering zijn globaal vastgesteld op 25 1/2 pCt. der loonen, namelijk 8 pCt. ten laste van de arbeiders en 17 1/2 pCt. ten laste van de werkgevers.

Deze bijdragen omvatten die welke bij de bij koninklijk besluit van 25 Augustus 1937 samengevoegde wetten, bij de wet van 4 Augustus 1930 betreffende de gezinsvergoedingen en bij de wetgeving betreffende het jaarlijksch verlof met loon zijn voorzien.

Onder voorbehoud van een heffing tot het dekken van de bestuurskosten van den Rijksdienst, wordt de opbrengst van de bijdragen omgeslagen overeenkomstig de hierna voorziene voorschriften en volgens een door den Koning vast te stellen procedure :

9 pCt. van het bedrag der loonen voor de ouderdoms-overlevingsverzekering;

6 pCt. van het bedrag der loonen voor de verzekering tegen ziekte en invaliditeit;

2 pCt. van het bedrag der loonen voor het voorloopig steunfonds voor werkloozen;

6 pCt. van het bedrag der loonen voor het regime van de kindertoelagen;

2 1/2 pCt. van het bedrag der loonen voor de jaarlijksche vacantie.

Die bijdragen worden afzonderlijk geboekt voor elk van de vorenbepaalde verzekeringstakken.

Zij worden door den werkgever bij elke uitbetaling van het loon ingehouden. Een ontvangstbewijs wordt door den werkgever aan den arbeider afgeleverd in den vorm en onder de voorwaarden die door den Koning worden vastgesteld.

De bijdragen worden maandelijks gestort aan het Nationaal Pensioenfonds voor mijnwerkers. Dit fonds stort om de drie maand aan de bevoegde organismen het bedrag van de bijdragen voor de verzekeringsstakken waarvan het zelf de verwezenlijking niet verzekert.

Art. 3. — Het Nationaal Pensioenfonds voor mijnwerkers maakt om de drie maand over :

1° Aan het Rijksfonds voor verzekering tegen ziekte en invaliditeit, een deel van de bijdragen gelijk, onder voorbehoud van de heffing bij artikel 2 reeds voorzien voor bestuurskosten, aan 4 pCt. van de loonen, met opdracht voor dit fonds, aan de mijnwerkers en de gepensioneerde mijnwerkers en de leden van hun gezin, volgens dezelfde procedures en onder dezelfde voorwaarden als voor de arbeiders in het algemeen, de gezondheidszorgen te verschaffen en de vergoedingen in geld uit te keeren die door de verzekering tegen ziekte en invaliditeit zullen voorzien worden, zonder dat zij voor de mijnwerkers en er mee gelijkgestelden het reeds zijn bij de bij koninklijk besluit van 25 Augustus 1937 samengevoegde wetten:

2° Aan het voorloopig steunfonds voor onvrijwillige werkloozen, het bij vorenstaand artikel 2 bepaald aandeel van de bijdragen:

3° Aan de in de mijnindustrie bestaande kassen voor kindertoelagen of de Nationale Compensatiekassen voor Kindertoelagen, het hun, in toepassing van

vorenstaand artikel 2 toekomend aandeel van de bijdragen.

De bij artikel 2 en onder 1° van dit artikel voorziene percentages kunnen door den Koning gewijzigd worden.

Art. 4. — De tusschenkomst van den Staat voor de verwezenlijking van de onder 1°, 2° en 3° van artikel 1, voorziene maatregelen van maatschappelijke zekerheid, wordt door den Koning vastgesteld.

Art. 5. — De krachtens deze besluitwet gedane uitkeeringen zijn onvervreemdbaar en onaantastbaar, behoudens in geval van terugverkrijging, door het uitbetalend organisme, van het bedrag van onrechtmatige uitkeeringen.

Zij vallen bovendien onder de volgende bepalingen :

1° Wat ook het echtelijk regime zij, beschikt de gehuwde arbeidster over de haar verschuldigde uitkeeringen, gelijk over haar loon, zooals bij de wet van 10 Maart 1900 betreffende het arbeidscontract is voorzien;

2° De aan een minderjarigen arbeider verschuldigde uitkeeringen worden hem geldig gedaan, behoudens verzet van den vader of den voogd;

3° Beklaagt de echtgenoot(e) van de(n) gerechtigde op de uitkeeringen zich er over dat deze ze verspilt, dan mag de vrederechter beslissen dat zij aan den klager (de klaagster) zullen gestort worden;

4° Is de gerechtigde weduwnaar, uit den echt of van tafel en bed gescheiden, dan mag de vrederechter, op vordering van een derde, beslissen dat de uitkeeringen die ten bate van zijn kinderen zijn voorzien, in handen van den rechtspersoon wien de kinderen zijn toevertrouwd, dienen gestort.

De bepalingen van dit artikel doelen niet op de uitkeeringen die reeds zijn voorzien bij de onder 1° en 5° van artikel 1 van deze besluitwet vermelde wetten, daar die uitkeeringen onder de bepalingen van die wetten blijven vallen.

De artikelen 214-b en 214-j van het Burgerlijk Wetboek zijn echter niet toepasselijk in geval van scheiding van tafel en bed, hetzij rechtelijk, hetzij feitelijk, van den gepensioneerde en zijn echtgenoot.

Art. 6. — Ieder werkgever die vrijwillig aan zijn personeel voordeelen van socialen aard boven de uit deze besluitwet voortspruitende verleent, moet ze zonder onderscheid toekennen aan alle arbeiders van de onderneming die tot een zelfde categorie behoren. In de ondernemingen met meer dan 20 arbeiders, moeten de voordeelen verleend worden volgens een reglement dat met de medewerking van vertegenwoordigers van het personeel is opgemaakt, welke vertegenwoordigers volgens een door den Koning vastgestelde procedure zullen aangewezen worden.

Art. 7. — Het Nationaal Pensioenfonds voor Mijnwerkers is met den Staat gelijkgesteld voor de toepassing van de wetten betreffende de registratie, de

zegel-, de griffie-, de hypotheek- en de successierechten, betreffende de met het zegel gelijkgestelde taxes, alsmede betreffende de andere directe of indirecte belastingen. Het is vrij van alle belastingen of taxes ten bate van de provincies en de gemeenten.

Art. 8. — Elke tekortkoming aan de betaling van bij deze besluitwet voorziene bijdragen sluit de tekortkoming in zich aan de betaling van de bijdragen voorzien bij de bij koninklijk besluit van 25 Augustus 1937 samengevatte wetten en bij de wet van 4 Augustus 1930 betreffende de gezinsvergoedingen en is vatbaar voor de bij deze wetten voorziene straffen, onverminderd de eventueele sancties van het Strafwetboek.

Art. 9. — Het Nationaal Pensioenfonds voor Mijnwerkers is er mee belast, volgens de door den Koning vast te stellen regelen en modaliteiten, het gezamenlijk bedrag der op de weduwen van mijnwerkers en er mee gelijkgestelden overdraagbare jaarlijksche renten en lijfrenten te vormen.

Art. 10. — Deze besluitwet treedt op 1 Januari 1945 in werking.

De nieuwe bedragen van de pensioenen en van de toelagen die bij koninklijk besluit dienen vastgesteld, zullen echter slechts op 1 Februari 1945 ingaan.

Besluit van den Regent van 16 Januari 1945

betreffende de werking van den Rijksdienst voor Maatschappelijke Zekerheid (Staatsblad, 4 Februari 1945, bl. 581. — Erratum, 17 Februari 1945, bl. 847).

Gelet op de besluitwet van 28 December 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid van de arbeiders, en inzonderheid de artikelen 1, 2, 3, 4, 6, 7, 9, 11, 12 en 14 er van; — Op de voordracht van den Minister van Arbeid en Sociale Voorzorg, — Wij hebben besloten en Wij besluiten :

HOOFDSTUK 1. — *Inning van de bijdrage der arbeiders*

Artikel 1. — Telkens als een bedrag, dat niet boven fr 3.000 gaat, verschuldigd is ter bezoldiging van een loonarbeid van gelijk welken duur, moet de werkgever, als bijdrage aan den Rijksdienst voor Maatschappelijke Zekerheid, een deel inhouden gelijk aan 8 pCt. voor de werklieden en 8,25 pCt. voor de bedienden.

Zoodra de bezoldiging van den arbeid van een maand boven fr 3.000 gaat, wordt geenerlei inhouding op het overschot gedaan.

Geschiedt de bezoldiging in verscheidene malen in den loop van een zelfde maand, dan wordt de vorenbedoelde inhouding van 8 pCt. of van 8,25 pCt. geheel gedaan op de eerste uitbetalingen, zoolang het totaal der achtereenvolgende inhoudingen niet boven fr 240 of fr 247,50 gaat. Zoodra dit bedrag is bereikt in den loop van een zelfde maand, houdt elke inhouding op.

Voor de arbeiders die niet bij het begin van een maand zijn in dienst gekomen, houdt de werkgever rekening met de inhoudingen die in den loop der

zelfde maand reeds door den of de vorige(n) werkgever(s) werden gedaan, mits de arbeider hem de kwitantie(s), die hem onder den bij artikel 3 bepaalde vorm werd(en) afgeleverd, overlegt.

Art. 2. — Aanvankelijk zullen de inhoudingen slechts op de bezoldigingen in geld worden gedaan. Voor de bezoldigingen in natura zijn de bij artikel 9 der besluitwet van 28 December 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid van de arbeiders voorzienne contrôlecommissies er mee belast, elk binnen de perken van haar bevoegdheid en indien er aanleiding toe bestaat, voor te stellen de inhouding er op toe te passen en, desnoods, schattingschalen op te maken. De uitvoeringsmaatregelen zullen door Ons bepaald worden.

Art. 3. — Onverminderd hetgeen op het afleveren van den bijdragebon voor de verplichte verzekering tegen ziekte of invaliditeit betrekking heeft, moet de werkgever aan elken arbeider slechts een enkele kwitantie afleveren voor het totaal der inhoudingen die in den loop van een zelfde kwartaal op zijn bezoldiging werden gedaan. Die kwitantie wordt afgeleverd bij de laatste loonuitbetaling in den loop van het kwartaal. Zij heeft den vorm van een document, dat « kaart van maatschappelijke zekerheid » heet. bij afdanking of vrijwillig weggaan van den werknemer, wordt de kaart van maatschappelijke zekerheid hem terzelfder tijd als zijn laatste loon ter hand gesteld, op welken datum dit ook moge geschieden.

Zoolang de werkgever zich geen formulieren van de kaart van maatschappelijke zekerheid heeft kunnen aanschaffen, zal het bij artikel 8 der wet van 24 December 1903, betreffende de vergoeding van de schade voortspuitende uit arbeidsongevallen, voorzien loonboekje er toe dienen.

Art. 4. — De kaart van maatschappelijke zekerheid wordt door de zorgen van den Rijksdienst voor Maatschappelijke Zekerheid gedrukt en tegen kostprijs te koop gesteld. Op die formule zullen voorkomen : de datum van de betaling, de naam van den arbeider, de naam van den werkgever, zijn stamboeknummer, het bedrag van het loon waarop de inhouding tot het beloop van *fr* 3.000 per maand is gedaan, de nauwkeurige aanduiding van het tijdperk waarop zij betrekking heeft en alle andere aanduidingen die door den Rijksdienst voor Maatschappelijke Zekerheid zijn vereischt.

HOOFDSTUK 2. — *Overdracht van de bijdragen der arbeiders en storting van de bijdragen der werkgevers*

Art. 5. — Het bedrag van de door den werkgever ingehouden bijdragen der arbeiders is door hem aan den Rijksdienst voor Maatschappelijke Zekerheid verschuldigd op de vier volgende data van elk jaar : 31 Maart, 30 Juni, 30 September en 31 December, en de overdracht er van dient binnen de twee weken gedaan.

De werkgever stort terzelfder tijd zijn eigen bijdragen als bepaald bij artikel 3 der besluitwet van 28 December 1944.

Art. 6. — De bij artikel 2 van dit besluit bedoelde maatregelen ten opzichte van de bezoldigingen in natura zullen op de bijdragen der werkgevers terzelfder tijd als op die der arbeiders toegepast worden.

Art. 7. — De werkgever is er toe gemachtigd op die stortingen een bedrag in te houden gelijk aan dat der in den loop van het kwartaal door hem gestorte bijdragen krachtens de bestaande wetten betreffende het ouderdomspensioen van de arbeiders in het algemeen en van de bedienden.

Art. 8. — De verschuldigde bijdragen worden op het credit van den Rijksdienst voor Maatschappelijke Zekerheid bij den Dienst der Postchecks gestort. Terzelfder tijd, stuurt de werkgever aan eerstgenoemden dienst een aangifte van het door dezès zorgen gedrukt en tegen kostprijs verkocht model.

Art. 9. — Van den zestienden dag der maanden April, Juli, October en Januari van elk jaar af, stuurt de Rijksdienst voor Maatschappelijke Zekerheid, onder bij ter post aangeteekenden omslag, een eerste aanmaning aan de werkgevers die een tekortkoming, een vergissing of een nalatigheid in hun verplichtingen voor het kwartaal dat de bedoelde maand voorafging, hebben begaan. In geval van algeheel of gedeeltelijk verzuim, zal er aan den werkgever bericht worden dat hij, indien hij vóór het einde der maand zijn verplichtingen niet nakomt, voor de verschuldigde bedragen een nalatigheidsbijslag van 10 pCt. zal moeten betalen.

Van de maanden Mei, Augustus, November en Februari van elk jaar af, stuurt de Rijksdienst voor Maatschappelijke Zekerheid, onder ter post aangeteekenden omslag, een tweede aanmaning aan de werkgevers die aan de eerste aanmaning geen gevolg hebben gegeven, om hun te berichten dat zij, indien zij vóór het einde der maand hun verplichtingen niet nakomen, voor de verschuldigde bedragen een nalatigheidsbijslag van 20 pCt. zullen moeten betalen.

Van de maanden Juni, September, December en Maart van elk jaar af, stuurt de Rijksdienst voor Maatschappelijke Zekerheid, onder ter post aangeteekenden omslag, een laatste waarschuwing aan de werkgevers die na de tweede aanmaning hun storting niet hebben gedaan, om hun te berichten dat zij, indien zij vóór het einde der maand hun verplichtingen niet nakomen, strafbaar zullen zijn met beslag na aanzegging.

Inderdaad, het dossier van ieder werkgever die na deze laatste waarschuwing zijn verplichtingen niet nakomt, wordt overgemaakt aan het Bestuur der Belastingen, dat de inning vervolgt als in zake rechtstreeksche belastingen.

Art. 10. — De Rijksdienst voor Maatschappelijke Zekerheid mag, tien dagen na de verzending van de

bij artikel 9 voorziene eerste aanmaning, bij het gerecht klacht indienen tegen den werkgever die op den bij dit besluit vastgestelden vervalddag, de door hem op de bezoldiging van zijn arbeiders ingehouden bijdragen niet mocht overgemaakt hebben.

Art. 11. — De Minister van Arbeid en Sociale Voorzorg mag, na het advies van den Bestuurraad van den Rijksdienst voor Maatschappelijke Zekerheid te hebben ingewonnen, officieel de instellingen aannemen die door groepen van werkgevers zijn opgericht om, als gevolmachtigden van hun leden, de bij dit besluit voorgeschreven formaliteiten te vervullen, op voorwaarde dat die instellingen alle waarborgen van nauwkeurigheid opleveren ten aanzien van de naleving der bepalingen van dit besluit.

HOOFDSTUK 3. — *Bepalingen van financieelen aard*

Art. 12. — De Bestuursraad, voorzien bij artikel 9 van de besluitwet van 28 December 1944, legt Ons elk jaar de begroting van de bestuurskosten van den Dienst ter goedkeuring voor. Hij is er toe gemachtigd op zijn ontvangsten het totaal bedrag van de goedgekeurde ramingen vooraf te nemen.

Deze voorafneming wordt onder de bij artikel 2 van de besluitwet van 28 December 1944 voorziene verschillende rekeningen, naar rato van de op elk dier rekeningen ingeschreven bruto-ontvangsten, omgeslagen.

Art. 13. — De netto-ontvangsten, die tot elke rekening na de bij voorgaand artikel voorziene voorafneming behooren, worden als volgt omgeslagen.

A. Wat de arbeiders in 't algemeen betreft :

29,787 pCt. worden bestemd voor de ouderdoms- en overlevingspensioenen ;

25,532 pCt. worden bestemd voor de verzekering tegen ziekte en invaliditeit ;

8,511 pCt. worden bestemd voor den werkloozensteun ;

25,532 pCt. worden bestemd voor de kindertoeslagen ;

10,638 pCt. worden bestemd voor het jaarlijksch verlof.

B. Wat de bedienden betreft :

44,681 pCt. worden bestemd voor de ouderdoms- en overlevingspensioenen ;

21,276 pCt. worden bestemd voor de verzekering tegen ziekte en invaliditeit ;

8,511 pCt. worden bestemd voor den werkloozensteun ;

25,532 pCt. worden bestemd voor de kindertoeslagen.

Art. 14. — De door de werkgevers krachtens artikel 7 van dit besluit ingehouden sommen worden afgetrokken van de voor de ouderdoms- en overlevingspensioenen bestemde gedeelten. Het overschot, bestemd om overeenkomstig de bepalingen van de besluitwet van 28 December 1944 in pensioenaanvul-

ling te worden omgeslagen wordt, te dien einde, aan de Nationale Kas voor de ouderdoms- en weduwen-tetoeslagen en de weezentoeslagen, overgemaakt.

Art. 15. — De gedeelten bestemd voor de verzekering tegen ziekte en invaliditeit, voor den werkloozensteun, voor de kindertoeslagen en voor de jaarlijksche betaalde verlofdagen, worden onderscheidenlijk aan het Rijksfonds voor Verzekering tegen ziekte en invaliditeit, bij de besluitwet van 28 December 1944 opgericht, aan het Voorloopig Fonds voor Werkloozensteun, bij dezelfde besluitwet tot stand gebracht, aan de Nationale Compensatiekas voor Kindertoeslagen en aan de Nationale Hulpkas voor betaalde verlofdagen overgemaakt.

Art. 16. — Het financieel dienstjaar van den Rijksdienst voor Maatschappelijke Zekerheid begint op 1 Januari en eindigt op 31 December van elk jaar.

De rekening betreffende de verrichtingen over het verlopen dienstjaar wordt, elk jaar, uiterlijk 30 Juni, aan den Minister van Arbeid en Sociale Voorzorg overgemaakt.

HOOFDSTUK 4. — *Algemeen bestuur*

Art. 17. — De bij artikel 9 van de besluitwet van 28 December 1944, betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders voorziene Bestuursraad, bestaat uit :

1° zes leden die in gelijk aantal zijn verkozen onder de candidaten, onderscheidenlijk voorgedragen door de meest vertegenwoordigende interprofessioneele organisaties, eenerzijds, van al de werkgevers, en, anderzijds, van al de loonarbeiders ;

2° één van die organisaties onafhankelijken voorzitter ;

3° één vertegenwoordiger van het Ministerie van Arbeid en Sociale Voorzorg.

De voorzitter en de zes leden worden door Ons benoemd.

De voorzitter en de vertegenwoordiger van den Minister van Arbeid en Sociale Voorzorg zijn niet stemgerechtigd.

De vertegenwoordiger van den Minister heeft het recht elke beslissing van den Bestuursraad, welke hij in strijd acht met de wetten, de inrichtingsreglementen of de belangen van den Staat, te schorsen. In dit geval, brengt hij onmiddellijk verslag uit aan den Minister. Deze beslist binnen vijf volle dagen na de schorsing, bij ontstentenis waarvan het geschorst besluit mag uitgevoerd worden.

Bij afwezigheid van den voorzitter, wordt het voorzitterschap der vergaderingen van den Bestuursraad om de beurt door een vertegenwoordiger der werkgevers en door een vertegenwoordiger der werknemers voorgezeten.

Art. 18. — De Rijksdienst voor Maatschappelijke Zekerheid staat onder de leiding van een door Ons aangestelden algemeen-bestuurder.

De algemeen-bestuurder is belast met de uitvoering van de beslissingen van den Bestuursraad. Hij handelt onder de contrôle van dezen raad.

Zijn functies zijn onvereenigbaar met die van voorzitter of van lid van den Bestuursraad.

Hij woont de vergaderingen van den Bestuursraad bij. Hij woont de zittingen van de contrôlecommissies bij of laat zich daarin vertegenwoordigen. Hij verzekert het secretariaat van de eene en van de andere.

Bij afwezigheid of tijdelijk belet, wordt hij in zijn functies door een door den Bestuursraad daartoe aangesteld lid van het personeel vervangen.

In geval van oneenigheid tusschen den Bestuursraad en den algemeen-bestuurder, doet deze verslag aan den Minister van Arbeid en Sociale Voorzorg.

Art. 19. — Een college van door den Minister van Arbeid en Sociale Voorzorg aangewezen revisors is belast met de permanente contrôle van de boekhouding van den Dienst.

De rekeningen van den Dienst worden, bovendien, jaarlijks ter contrôle aan het Rekenhof voorgelegd.

Art. 20. — De algemeen-bestuurder vertegenwoordigt den Rijksdienst voor Maatschappelijke Zekerheid in al de gerechtelijke en buitengerechtelijke handelingen.

Hij vervult al de handelingen van dagelijksche leiding; deze mogen noch verplichtingen, noch ontlastingen omvatten. Worden, echter, als handelingen van dagelijksche leiding aangezien: de onderteekening van de gewone briefwisseling, de ontvangstbewijzen en ontlastingen te geven aan de administraties, name-lijk, de Administraties van de Posterijen en van de Spoorwegen, voor telegrammen, zelfs aangeteekende, belaste of verzekerde brieven, colli, waarden, enz.

Hij mag, eveneens, de wissels overdragen of kwijten en ontlasting geven van ten bate van den Dienst gedane stortingen.

Al de akten die den Rijksdienst voor Maatschappelijke Zekerheid verbinden, buiten die welke het dagelijksch beheer in verband staan of van speciale lasthebbers uitgaan, worden, hetzij door den algemeen-bestuurder en den voorzitter van den Bestuursraad of een lid, dat dezen vervangt, hetzij door den voorzitter van den Bestuursraad en een lid van den Bestuursraad onderteekend.

Art. 21. — Noch de voorzitter en de leden van den Bestuursraad, noch de algemeen-bestuurder, gaan eenigerlei persoonlijke verplichting betreffende de verbintenissen van den Rijksdienst voor Maatschappelijke Zekerheid aan. Zij zijn slechts voor de uitoefening van hun opdracht verantwoordelijk.

Art. 22. — Het personeel van den Rijksdienst voor Maatschappelijke Zekerheid wordt, op voordracht van den algemeen-bestuurder, gesteund door een gunstig advies van den Bestuursraad, door den Minister van Arbeid en Sociale Voorzorg benoemd.

Onder het personeel mogen ook beambten voorkomen die, met de machtiging van de bevoegde overheid, van den Staatsdienst gedetacheerd werden. De beambten nemen rang in het door den Bestuursraad vastgesteld kader, tot op den eventueelen dag van hun terugkeer naar hun bestuur van herkomst. Zij behouden er hun anciënniteit, hun recht op bevordering en op ouderdomspensioen ten bezware van den Staat.

Art. 23. — De graden, ambtsbevoegdheden en bezoldigingen van het personeel worden door den Minister van Arbeid en Sociale Voorzorg, op voorstel van den Bestuursraad bepaald, overeenkomstig een statuut en een schaal die onder dezelfde voorwaarden door den Minister zijn vastgesteld.

Art. 24. — De Minister van Arbeid en Sociale Voorzorg stelt het bedrag vast van de vergoedingen of presentiegelden te verleen aan den voorzitter en de leden van den Bestuursraad en van de Contrôlecommissies van den Rijksdienst voor Maatschappelijke Zekerheid, alsmede aan zijn vertegenwoordigers.

Art. 25. — De Minister van Arbeid en Sociale Voorzorg is belast met de uitvoering van dit besluit.

Besluit van 22 Januari 1945

betreffende de vergeldingen geïnd ter gelegenheid van het afleveren van speciale statistische inlichtingen en van duplicaten van aangiften bij de tellingen (Staatsblad, 14 Februari 1945, bl. 749).

Besluit van 25 Januari 1945

houdende nadere omschrijving van de toepassingsmodaliteiten van het besluit dd. 22 Januari 1945 betreffende de vergeldingen van speciale statistische inlichtingen en van duplicaten van aangiften bij de tellingen (Staatsblad, 14 Februari 1945, bl. 750).

Besluit van 30 Januari 1945

in uitvoering van artikel 5 van de besluitwet van 28 December 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders. Aanvullende ouderdoms- en overwegingspensioenen (Staatsblad, 1 Februari 1945, bl. 515).

Besluitwet van 31 Januari 1945

waarbij aan den Minister van Economische Zaken de bevoegdheid verleend wordt, alleen of gemeenschappelijk met de(n) betrokken Minister(s), tot zekere onderzoekingen over te gaan (Staatsblad, 3 Februari 1945, bl. 547).

VERSLAG AAN DEN REGENT

Met het oog op het uitwerken van een gecoördineerde politiek op economisch gebied, is het van belang, dat de regeering over passende gegevens kunne beschikken en dat het haar mogelijk gemaakt worde hare documentatiemethodes gemakkelijk aan te passen aan de dringende behoeften, voortvloeiend uit de economische reglementeringen, die tijdens de periode

van overgang naar teruggekeerde normale toestanden in werking zullen treden.

Bij den huidige stand der wetgeving bestaat er geen algemeene beschikking, die de regeering in staat stelt, op dit gebied met de vereischte soepelheid en snelheid op te treden.

Het besluit van den Regent van 4 October 1944, houdende invoering, bij wijze van overgangsmaatregel, van sommige reglementeeringen op economisch gebied heeft de reglementeering, uitgaande van personen, die bij de warencentrales een functie uitgeoefend hebben, voorloopig in werking doen treden. Deze beschikkingen verstarren evenwel den feitelijken toestand, en laten niet toe de vereischten inzake het aanleggen van documentatiemateriaal aan den nieuwen koers, dien de economische reglementeering dient in te slaan, aan te passen.

Bovendien, zal het besluit van 4 October 1944 geen verdere uitwerking meer hebben na 31 Januari 1945.

De beschikkingen van het koninklijk besluit van 22 September 1939, waarbij aan den Minister van Economische Zaken en Middenstand en aan den Minister van Ravitailleering macht wordt verleend om, elk wat hem betreft, over te gaan tot de telling van de voorraden van alle waren en het gebruik ervan te reglementeeren, bieden niet het geschikt middel om, wat de regeeringspolitiek terzake betreft, voorlichting te verschaffen. Deze beschikkingen beperken het gebied der mogelijke onderzoeken slechts tot de eet- en koopwaren, sluiten er namelijk andere bestanddeelen van uit, zoals den omvang van de productie of van het verbruik, en de verscheidene factoren die hierin een rol spelen, zooals bv. de arbeidskrachten en het materieel.

Als grondslagen van eventuele onderzoeken kunnen de beschikkingen van de wet van 18 December 1936, waarbij de regeering ertoe gemachtigd wordt, op door den Koning te bepalen data, statistische onderzoeken te houden, betreffende den demographischen, economischen en socialen toestand des lands, evenmin in aanmerking komen.

Inderdaad, met toepassing van artikel 4 van voornoemde wet van 18 December 1936, mogen de individuele gegevens, ingewonnen krachtens deze wet, slechts tot statistische doeleinden gebruikt worden, bij uitsluiting van ieder oogmerk van fiscalen of administratieve aard. Artikel 4 verbiedt trouwens iedere ruchtbaarmaking van individuele gegevens.

Het bevestigt aldus een dubbele verplichting:

a) deze voor den Centralen Dienst voor de Statistiek zijn documentatiemateriaal slechts te gebruiken met het oog op het opmaken van naamlooze staten bestemd tot het voorlichten van de regeeringspolitiek op demographisch, economisch en sociaal gebied;

b) deze voor den Centralen Dienst voor de Statistiek alsmede voor de met het opmaken der statistieken belaste personen, het vertrouwelijk karakter der naar aanleiding van tellingen verzamelde individuele gegevens, te eerbiedigen.

De waarborg van geheimhouding, behelst eensdeels de beperkte gebruikmaking der ingewonnen gegevens en anderdeels het verbod tot ruchtbaarmaking van de individuele door de getelden verstrekte gegevens, en wordt gerechtvaardigd door de noodzakelijkheid, in de mate van het mogelijke, het wetenschappelijk karakter van de door den Centralen Dienst voor de Statistiek verzamelde gegevens te verzekeren. Deze noodzakelijkheid wordt overal door de ten deze bevoegde personen erkend en in de buitenlandsche wetten inzake statistiek of tellingen gehuldigd.

Men zou deze teksten van hun werkelijk doel afwenden door ze als grondslag in te roepen voor de onderzoeken met het oog op de controle van de voortbrengst of de verdeeling. De uitdrukkelijke beperkingen in deze teksten vervat zouden trouwens een belemmering voor de regeeringsactie uitmaken.

Het is derhalve dringend vereischt nieuwe beschikkingen te voorzien, waarbij het den Minister van Economische Zaken toegelaten wordt alleen of gemeenschappelijk met de(n) betrokken Minister(s) tot onderzoeken over te gaan, met het doel de gegevens in te winnen, die tot het uitwerken, de uitvoering en de controle van de toepassing der economische reglementeering, onmisbaar zijn.

Wanneer de onderzoeken op grond van deze nieuwe beschikkingen zullen ingesteld worden, zal de Centrale Dienst voor de Statistiek niettemin zijn wetenschappelijke en technische medewerking bij de uitvoering verlenen, ten einde vooreerst de uitoefening van het recht van toezicht dat hem werd toegekend bij koninklijk besluit van 7 Augustus 1939 houdende algeheele centralisatie der diensten voor de statistiek te verzekeren, en, vervolgens, om praktische redenen, rekening houdend namelijk met de centralisatie ten zijner der mecano-graphische opnemingsinstellingen, centralisatie waaraan het wenschelijk is geen afbreuk te doen.

Om deze redenen, en behoudens een andersluidende beschikking van het tellingsbesluit, zal de bemiddeling van den dienst als uitvoeringsorgaan voor de op de nieuwe besluitwet gegronde onderzoeken, als regel gelden.

De waarborg der geheimhouding blijft door een met artikel 4 van de wet van 18 December 1936 gelijklopende beschikking gevrijwaard. Deze beschikking is vervat in artikel 5 van onderhavige besluitwet.

Ten slotte wordt in de besluitwet voornoemd koninklijk besluit van 22 September 1939, dat geen reden van bestaan meer heeft, ingetrokken.

Gelet op de wet van 7 September 1939, aangevuld door de wet van 14 December 1944, waarbij aan den Koning buitengewone machten worden toegekend; — Overwegende dat het dringend noodzakelijk is, met het oog op het verdedigen van de economische belangen van het land en het voorzien in de bevoorrading der bevolking, de regeering toe te laten de mogelijkheid tot het inwinnen van inlichtingen, waarover zij beschikt, aan te passen aan de dringende behoeften van het economisch leven, en meer in het bijzonder aan de onmiddellijk te bevredigen behoeften voortvloeiende uit de uitwerking, de uitvoering en de controle van de toepassing der met het oog op de bevoorrading van het land en op het hervatten van het bedrijfsleven genomen maatregelen; — Overwegende dat de wet van 18 December 1936, waarbij de regeering ertoe gemachtigd wordt, op door den Koning te bepalen data, statistische onderzoeken te houden betreffende den demographischen, economischen of socialen toestand des lands, in zijn geheel dient gehandhaafd en dat het past te vermijden dat het wetenschappelijk karakter en de statistische eigenschap van de krachten deze wet verzamelde gegevens in gevaar gebracht worden; — Overwegende dat het koninklijk besluit van 22 September 1939, waarbij aan den Minister van Economische Zaken en Middenstand en aan den Minister van Ravitailleering macht wordt verleend om, elk wat hem betreft, over te gaan tot de telling van de voorraden van alle waren en het gebruik ervan te reglementeeren, geen geschikt middel uitmaakt om, wat de regeeringspolitiek terzake betreft, voorlichting te verschaffen, doordat het namelijk het gebied der mogelijke onderzoeken slechts tot de eet- en koopwaren beperkt, met uitsluiting van alle andere bestanddeelen, zooals den omvang van de productie of van het verbruik en de verscheidene factoren die hierin een rol spelen; dat het bijgevolg past het in te trekken; — Overwegende dat de bij dit koninklijk besluit voorziene straffen onafscheidelijk deel uitmaken van den tekst van de besluitwet van 22 Januari 1945 betreffende het beteugelen van elke inbreuk op de reglementeering betreffende de bevoorrading van het land; dat het noodig is de in uitvoering van onderhavige besluitwet genomen ministerieele besluiten overeenkomstig deze beschikkingen te bekrachtigen; — Op de voordracht van den Minister van Landbouw, van den Minister van Economische Zaken, van den Minister van Arbeid en Sociale Voorzorg, van den Minister van Verkeerswezen, van den Minister van Ravitailleering en op advies van de in Raad vergaderde Ministers, — Wij hebben besloten en Wij besluiten:

Artikel 1. — De Minister van Economische Zaken mag, alleen of gemeenschappelijk met de(n) betrokken Minister(s) van Landbouw, van Arbeid en Sociale Voorzorg, van Verkeerswezen of van Ravitailleering, de onderzoeken voorschrijven die, met het oog op het inwinnen van de voor het uitwerken, het uitvoeren en het controleeren van de toepassing der economische reglementeering onmisbare gegevens, noodzakelijk zijn.

Art. 2. — De in uitvoering van artikel 1 genomen besluiten bepalen, voor ieder geval, de personen die onder de onderzoeken vallen, vermelden nauwkeurig hunne verplichtingen en vaardigen de noodige bepalingen inzake uitvoering en controle uit.

Art. 3. — De uitvoering der op grond van onderhavige besluitwet genomen maatregelen wordt verzekerd door den Centralen Dienst voor de Statistiek, behoudens een andersluidende bepaling voorzien in het besluit houdende instelling van het onderzoek. Er kan eveneens beroep gedaan worden op de medewerking van de provincie- en gemeentebesturen en op de parastatale publiekrechtelijke instellingen.

Art. 4. — De gebruikmaking van individuele gegevens door de overheid, de openbare besturen en

de met de uitwerking, de uitvoering en de contrôle van de toepassing van een economische reglementering belaste beampten, is streng beperkt tot de behoeften der reglementering.

Art. 5. — De individueele gegevens, verstrekt met toepassing van een in uitvoering van onderhavige besluitwet genomen besluit, mogen niet ruchtbaar gemaakt worden.

De beampten belast met het inzamelen der gegevens, met het nazicht derzelve en met de deelname aan het opnemen der uitslagen ervan, alsmede dezen die, overeenkomstig voorgaand artikel, mededeeling van individueele gegevens met het oog op de vervulling van bepaalde opdrachten zouden ontvangen, zijn persoonlijk voor een nauwgezette naleving van deze beschikking verantwoordelijk. Artikel 458 van het Strafwetboek is, onverminderd de gebeurlijke tuchtmaatregelen, op hen toepasselijk.

Art. 6. — Artikel 5, letter c, van de besluitwet van 22 Januari 1945 betreffende het beteugelen van elke inbreuk op de reglementering betreffende de bevoorrading van het land wordt door navolgende beschikking vervangen :

« De inbreuken op de ministerieele besluiten genomen in uitvoering van de besluitwet van 22 Januari 1945, waarbij aan den Minister van Economische Zaken de bevoegdheid verleend wordt, alleen of gemeenschappelijk met de(n) betrokken Minister(s), tot zekere onderzoekingen over te gaan. »

Art. 7. — Het koninklijk besluit van 22 September 1939, waarbij den Minister van Economische Zaken en Middenstand en den Minister van Ravitailleering de bevoegdheid verleend wordt, ieder wat hem betreft, tot de telling van alle voorhanden zijnde voorraden koopwaren over te gaan en er het gebruik van te reglementeeren, wordt ingetrokken.

Art. 8. — Onderhavige besluitwet wordt van kracht den dag waarop ze in het *Belgisch Staatsblad* bekend wordt gemaakt.

Ministerieel besluit van 31 Januari 1945

houdende oprichting van den Bedrijfsraad der Tabaknijverheid en Handel in ruwen Tabak (Staatsblad, 19-20 Februari 1945, bl. 907).

Ministeireel besluit van 31 Januari 1945

houdende oprichting van den Bedrijfsraad der Nonferro Metaalnijverheid (Staatsblad, 19-20 Februari 1945, bl. 908).

Ministerieel besluit van 31 Januari 1945

houdende oprichting van den Bedrijfsraad der Textielindustrie (Staatsblad, 21 Februari 1945, bl. 942).

Gelet op de besluitwet van 16 November 1944, houdende voorloopige inrichting van 's Lands bedrijfsleven, inzonderheid artikel 1 van dit besluit; — Na de meest vooraanstaande personaliteiten der belanghebbende nijverheid te hebben gehoord; — Overwegende dat het dringend en noodzakelijk is voor de textielnijverheid een organisme in te stellen dat het gebied

waarover haar bedrijfstak zich uitstrekt officieel vertegenwoordigt, — Besluit :

Artikel 1. — Er wordt een Bedrijfsraad opgericht genoemd « Bedrijfsraad der Textielnijverheid ».

Art. 2. — De Bedrijfsraad der Textielnijverheid vertegenwoordigt alle natuurlijke of rechtspersonen, die zich bezighouden met :

1° het niet ambachtelijk bewerken van textielgrondstoffen in de verschillende stadia van hun omvormingsproces;

2° de voortbrenging van textielvezels langs scheidkundigen weg;

3° den invoer van ruwe, gewasschen of gecarboniseerde wol.

Bij afwijking van hoogervermelde beschikkingen, worden niet door voormelden Bedrijfsraad vertegenwoordigd, de natuurlijke of rechtspersonen, die zich bezighouden met :

1° de bereiding van vlasvezels;

2° het maken van kledingstukken of confectieartikelen met uitsluiting van het vervaardigen van breigoedartikelen door de ondernemingen die gesponnen stof bewerken;

3° het spinnen, het weven en het vervaardigen van breigoederen tegen maakloon, wanneer de persoon die de textielgrondstoffen verwerkt er niet de eigenaar van is (aannemers van werk tegen maakloon).

Art. 3. — De Bedrijfsraad der Textielnijverheid wordt ingedeeld in de hiernavermelde secties, overeenstemmende met de verschillende daarin vertegenwoordigde specialiteiten :

Sectie Katoen,

Sectie Wol,

Sectie Vlas en Hennep,

Sectie Jute,

Sectie Harde Vezels,

Sectie Kunstmatige Vezels en Zijde,

Sectie Breigoederen,

Sectie Afwerking,

Sectie Diverse Textielnijverheden.

Besluit van den Regent van 4 Februari 1945

houdende wijziging van het besluit van den Regent van 13 November 1944, betreffende de goederen die aan de warencentrales hebben toebehoord en den administratieve toestand van hun personeel (Staatsblad, 10 Februari 1945, bl. 648).

De termijn voorzien bij het besluit van 13 November wordt van twee op twaalf maanden gebracht.

Besluitwet van 7 Februari 1945

betreffende de maatschappelijke veiligheid van de zeelieden ter koopvaardij (Staatsblad, 17 Februari 1945, bl. 840).

Dit besluit brengt voor de zeelieden der koopvaardijvloot een speciaal systeem voor maatschappelijke

zekerheid. Er wordt een « Dienst voor Maatschappelijke Veiligheid van de Zeelieden ter koopvaardij » opgericht die belast is met het inzamelen der bijdragen van zeelieden, reeders en Staat. Deze Dienst bepaalt eveneens het bedrag en de verdeling der bijdragen.

Besluitwet van 12 Maart 1945

saarbij uitzonderingsbepalingen van tijdelijken aard inzake huishuur worden voorzien en waarbij aan de tijdelijke geldigheid van de besluiten van 20 September 1940, 28 April 1941, 18 November 1942 en 15 Juli 1943 een einde wordt gemaakt (Staatsblad, 15 Maart 1945, bl. 1470).

VERSLAG AAN DEN REGENT

De uitzonderingsbepalingen van tijdelijken aard die thans de huishuurkwestie regelen, komen voor in verschillende, door de Secretarissen-generaal van de Departementen van Justitie en van Financiën genomen besluiten en wel in :

1° het besluit van 20 September 1940, gewijzigd en aangevuld bij de besluiten van 28 April 1941, 18 November 1942 en 15 Juli 1943;

2° het besluit van 18 November 1942, gewijzigd bij dit van 15 Juli 1943.

Bij toepassing van artikel 3 van de besluitwet van 5 Mei 1944 betreffende de besluiten genomen en de andere bestuursdaden verricht, tijdens de vijandelijke bezetting, door de Secretarissen-generaal en door hen die dezer bevoegdheden hebben uitgeoefend, zijn deze besluiten nietig, maar worden voor tijdelijk geldig gehouden, d.w.z. dat zij « voor een beperkten duur, onder voorbehoud van de definitieve regeling van hun geldigheid, in werking treden zoowel voor het verleden als voor de toekomst ». (Verslag aan den Raad dat aan de besluitwet van 5 Mei 1944 voorafgaat.)

Bij gebreke van een koninklijk besluit waarbij aan de tijdelijke geldigheid van deze besluiten in de bij artikel 3 van de besluitwet van 5 Mei 1944 vastgestelde voorwaarden een einde wordt gemaakt, zouden de door de Secretarissen-generaal inzake huishuur vastgelegde bepalingen in elk geval voor afgeschaft worden gehouden twaalf maanden na de volkomen bevrijding van het grondgebied.

Daarenboven verwijzen de artikelen 4, 2° en 5, 1°, van het besluit van 18 November 1942 naar het besluit van 20 Augustus 1940 houdende oprichting van het Commissariaat voor Prijzen en Loonen; laatstgenoemd besluit werd bij artikel 1 van de besluitwet van 5 Mei 1944 met terugwerkende kracht nietig verklaard; hieruit volgt dat de artikelen 4, 2° en 5, 1°, van het besluit van 18 November 1942, thans, stilzwijgend opgeheven zijn.

In een aangelegenheid die, vooral in deze tijdsomstandigheden, van een zoo groot belang is, hoort het dan ook zoo spoedig mogelijk een tijdelijk van kracht gehouden reglementering door een duurzame wetgeving te vervangen welke klaar en duidelijk de rechten en de verplichtingen van verhuurders en huurders vaststelt.

Zulks is het doel van dit besluit dat ik de eer heb aan Uwe Koninklijke Hoogheid ter goedkeuring voor te leggen.

* *

In een zoo klesche zaak kon er geen sprake van zijn zonder meer alle bepalingen af te schaffen die tijdens de vijandelijke bezetting voor de huurovereenkomsten hebben gegolden. Het meerendeel van de principes die aan deze bepalingen ten grondslag liggen zullen nog moeten toegepast worden.

Hoe gewettigd ook in dit opzicht de wensch moge schijnen tot de bepalingen van het gemeen recht terug te keeren, onder meer tot het principe van de vrijheid van overeenkomst en de onaantastbaarheid der overeenkomsten, is het onontbeerlijk, in de oorlogsperiode die we thans beleven, uitzonderingsbepalingen te voorzien ten einde onder meer te beletten dat, onder de bedreiging van uitzetting, overdreven verhoogingen van huurprijs zouden worden geëischt of dat de huurder, gezien de woningscrisis van het oogenblik, met dergelijke verhoogingen zou instemmen.

* *

Het ontwerp van besluit bestrijkt een uiterst uitgebreid toepassingsveld. Zonder twiifel is dit de omvangrijkste uitzonderingswetgeving inzake huurovereenkomsten.

Alle huurovereenkomsten die op een onroerend goed of een gedeelte van een onroerend goed betrekking hebben — welke ook het gebruik of de bestemming van de gehuurde perceelen weze, of deze al dan niet gemeubileerd werden gehuurd, welk verder ook de datum zij van het sluiten van de mondeling aangegane of geschreven huur — vallen onder de toepassing der bepalingen van dit ontwerp van besluit.

Het ontwerp maakt desbetreffend hoegenaamd geen onderscheid tusschen de huur die voor bewoning, of voor handels- of nijverheidsdoeleinden, of voor gemengd gebruik en zelfs voor lustoogmerken wordt aangegaan; alle huurovereenkomsten zonder onderscheid, van het oogenblik dat zij op een onroerend goed of een gedeelte van een onroerend goed betrekking hebben, vallen binnen het bestek van dit ontwerp.

Dit laatste nochtans sluit, zooals uit zijn titel zelf blijkt, de pachten uit.

* *

Hoofdstuk I regelt de kwestie der verlengingen van huur en wel voor alle huurovereenkomsten. Bij deze regeling heeft men zich op ruime wijze laten leiden door de thans van kracht zijnde bepalingen, die bij het besluit van 18 November 1942, gewijzigd bij dit van 15 Juli 1943, werden vastgesteld.

Het kenmerk van deze bepalingen is dat zij aan den rechter een zeer ruime beoordeelingsbevoegdheid toekennen en dat zij de verplichting opleggen het geschil eerst bij verzoening te trachten te regelen alvorens het bij eigenlijke rechtspleging te beslechten.

Uit de naar aanleiding van de toepassing van het besluit van 18 November 1942 opgemaakte statistieken blijkt dat op de 7.394 aanvragen die in den loop van het jaar 1943 werden ingediend, 3.411 bij een akkoord tijdens de rechtspleging tot verzoening konden worden geregeld.

Dit is, voor een uitzonderingswetgeving, die in hoofdzaak van het gemeen recht afwijkt, een belangrijk resultaat dat men moet trachten te bestendigen en, zoo mogelijk, uit te breiden.

Naar luid van artikel 4 moet de verlenging van de huur, op straffe van niet-onvankelijkheid, binnen vijftien dagen na de ontvangst van de opzegging worden aangevraagd; het mag immers niet gebeuren dat de verhuurder langen tijd in onzekerheid zou verkeeren omtrent de houding welke zijn huurder zal aannemen.

Een dubbele regel werd vastgesteld om te beletten dat de aanvragen tot verlenging van huur niet-ontvankelijk zouden verklaard worden omdat de huurder den termijn van vijftien dagen, die hem voor het indienen van zijn aanvraag werd toegestaan, niet in acht genomen heeft.

Artikel 3 bepaalt eenerzijds dat, niettegenstaande elke strijdige overeenkomst, de huur slechts een einde neemt mits zij door den verhuurder, hetzij bij deurwaardersakte hetzij bij een ter post aangeteekend schrijven, met ontvangstbewijs, werd opgezegt.

Deze bepaling, die hoegenaamd geen wijziging brengt aan de regels van het gemeen recht waarbij de duur van de opzegging wordt geregeld, geldt onder meer voor de huren die naar luid van artikel 1773 van het Burgerlijk Wetboek van rechtswege eindigen bij het verstrijken van den bepaalden termijn.

Anderzijds wordt voorzien dat de voor het indienen van de aanvraag voorziene termijn van vijftien dagen ingang neemt vanaf de ontvangst van de bij aangeteekend schrijven gedane opzegging of vanaf haar beteekening bij deurwaardersexploot, maar op voorwaarde dat de opzegging het bericht inhoudt dat de huurder over een termijn van vijftien dagen beschikt om de verlenging van de huurovereenkomst te vragen.

Het niet naleven van laatstgenoemde voorwaarde heeft nietigheid van de opzegging voor gevolg en verplicht den verhuurder een nieuwe opzegging te doen, zulks om den termijn van vijftien dagen, waarover de huurder beschikt om zijn aanvraag tot verlenging van de huurovereenkomst in te dienen, ingang te doen nemen.

* *

Toen de bepalingen van het besluit van 18 November 1942 van toepassing waren, moest de rechter, in principe, de huur op den op 10 Mei 1940 normaal toegepasten prijs behouden. Hij kon bepalen dat de verlenging slechts zou worden toegestaan, hetzij mits, geheel of gedeeltelijk, werd afgezien van de vermindering van den huurprijs die den huurder bij minnelijke schikking of bij vonnis werd toegekend, hetzij zelfs mits de op 10 Mei 1940 normaal toegepaste huurprijs werd verhoogd. Artikel 5, 1°, van het besluit van 18 November 1942 bepaalde dat in dit laatste geval deze verhooging van huurprijs vooraf door het Commissariaat voor Prijzen en Loonen moest zijn toegelaten.

In de werkelijkheid heeft het meerendeel van de rechtbanken met deze bepaling geen rekening gehouden en de verhooging van den huurprijs, hetzij tijdens de rechtspleging tot verzoening, hetzij na behandeling op tegenspraak, bepaald.

Artikel 6 van het ontwerp vervangt den op 10 Mei 1940 normaal toegepaste huurprijs door den op 1 Augustus 1939 normaal toegepaste, met 40 pCt. verhoogden huurprijs.

Eenerzijds is gebleken dat de datum van 1 Augustus 1939 veruit als maatstaf boven dezen van 10 Mei 1940 te verkiezen viel en dit op grond van de door de mobilisatie van September 1939 veroorzaakte ontreding en de talrijke verminderingen van huurprijs die tijdens de mobilisatie spontaan werden toegestaan of door de wet van 22 Maart 1940 werden opgelegd.

Door anderzijds toe te laten den op 1 Augustus 1939 normalen huurprijs tot een beloop van 40 pCt. te verhoogen zal men een zekere aanpassing bereiken tusschen de huurprijzen en het pell van de andere prijzen.

De rechter beschikt voor het toekennen van de verlenging over een zeer ruime beoordeelingsbevoegdheid.

Hij stelt onder meer de voorwaarden en den duur der verlenging vast.

Voor de vaststelling van den duur der verlenging, beoordeelt de rechter oppermachtig; hij zal onder meer met de bestemming der in huur gegeven perceelen rekening houden, inzonderheid wanneer het huren geldt van in hoofdzaak voor handelsgebruik betrokken perceelen.

Artikel 7 laat hem toe de verlenging te weigeren of in te trekken indien het uitgemaakt is dat de huurder niet al zijn verplichtingen tegenover den verhuurder nakomt, zooals die verplichtingen uit de overeenkomst blijken of eventueel zooals zij bij vonnis werden gewijzigd.

Bovendien kan, zooals dit onder de toepassing van de vroegere wetgeving het geval was, de verlenging geheel of gedeeltelijk den huurder worden geweigerd of onttrokken en wel wegens bijzonder gewichtige redenen, waarover de rechter zich uit te spreken heeft.

Het is niet noodig gebleken duidelijker te omschrijven wat dient verstaan door gewichtige omstandigheden op grond waarvan de verlenging zou kunnen geweigerd of ingetrokken worden.

Het begrip « bijzonder gewichtige reden » werd nauwkeurig bepaald door de rechtspraak die uit de uitzonderingswetten inzake huurovereenkomsten is ontstaan; zijn onder meer daardoor bedoeld, bij het genot begane misbruiken, de noodzakelijkheid waarin de verhuurder zich bevindt, de verhuurde perceelen of een gedeelte er van zelf te betrekken of te laten betrekken door zijn bloedverwanten in de opgaande of nederdalende linie of deze van zijn echtgenoot, enz.

Artikel 8 bepaalt dat de aanvraag tot verlenging door den huurder kan worden vernieuwd ten minste drie maanden vóór het verstrijken van den verlengingstermijn, onverschillig of die termijn bij vonnis bepaald werd dan wel bij minnelijke regeling vóór den vrederechter, of door overeenkomst werd toegestaan.

De verhuurder is, in de bij artikel 8 voorziene eventualiteit, er niet toe gehouden opnieuw opzeg te doen. Het is de huurder aan wien de verlenging ten goede komt die een nieuwe aanvraag tot verlenging moet doen, binnen den termijn die hem bij artikel 8 wordt toegewezen.

Indien de huurder er zich van onthoudt die aanvraag binnen den hem toegekenden termijn te doen, zal hij, bij het verstrijken van de verlenging, de in huur genomen perceelen moeten ontruimen, zonder dat het noodig zij hem opnieuw opzeg te doen.

Het komt voor dat sommige vonnissen of overeenkomsten verlenging voor een onbepaalden duur, bij voorbeeld voor den duur van den oorlog of tot het sluiten van den wapenstilstand, toekennen.

In dit geval is het den huurder onmogelijk een nieuwe aanvraag in te dienen binnen den termijn die hem door artikel 8 wordt toegestaan.

Om die reden verleen de alinea's 2 en 3 van het zelfde artikel van rechtswege een bijkomende verlenging van één maand.

De huurder moet zijn aanvraag indienen binnen de vijftien dagen die volgen op het tijdstip waarop de gebeurtenis, welke volgens het vonnis of de overeenkomst aan de verlenging een einde moest maken, zich heeft voorgedaan.

In principe, zooals het Hof van Verbrekking onder de toepassing van de vroegere uitzonderingsbepalingen inzake huishuur beschikt heeft, is de aanspraak op verlenging een persoonlijk recht en kan aan een derde niet worden overgedragen (Cass. 6 October 1921, *Pas.* 1922, I, bl. 21). Artikel 9 vermeldt dat algemeen beginsel, maar wijkt er, in geval van overlijden van den huurder, van af ten voordeele van diegenen die sedert ten minste zes maanden bij hem inwoonden, met uitzondering van de «bedienden en huishoudenden». Die termijn van zes maanden werd evenwel aan den echtgenoot niet opgelegd.

In geval van oneenigheid tusschen de personen die op grond van artikel 9 op verlenging aanspraak hebben, doet de rechter

uitspraak. De rechten van den echtgenoot zullen in elk geval gevrijwaard blijven.

Artikel 9, ten slotte, bevestigt de hoofdelijkheid, op het stuk van de uit de huur ontstane verplichtingen, tusschen degenen aan wie de verlenging ten goede komt; bij dat artikel worden, aan den anderen kant, de erfgenamen aan wie de verlenging niet ten goede komt, ontslagen van elke verplichting uit hoofde van bewoning van het onroerend goed na het overlijden.

Artikel 10 voorziet beperkingen van het recht op verlenging welke door het algemeen belang zijn geboden.

Artikel 11 bepaalt stilzwijgend dat, wat den huurder betreft, de opzegging aan de regelen van het gemeen recht onderworpen blijft. Er kan geen sprake van zijn den huurder te dwingen de in gebruik genomen perceelen te blijven bewonen tijdens den ganschen duur van de verlenging.

Artikel 12 regelt de kwestie van de rechtsbetrekkingen tusschen den nieuwen verkrijger van een onroerend goed en den huurder. In principe heeft de bewoner aanspraak op verlenging zelfs ten aanzien van den verkrijger van het onroerend goed.

De overdracht van het onroerend goed mag niet ten gevolge hebben dat het voordeel van de verlenging aan den huurder ontnomen wordt. De verkrijger die een eigendom aankoopt dat met een verlengde of voor verlenging vatbare huur is bezwaard, heeft, op het oogenblik van zijn aankoop, wetenschap van de door de wet aan zijn ingenotreding gestelde belemmeringen.

De verkrijger van het onroerend goed is echter, evenals de vroegere eigenaar, er toe gerechtigd zich te beroepen op de gewichtige redenen, welke hem verplichten zijn perceel te bewonen, onder uitdrukkelijke voorwaarde dat bewezen worde dat die gewichtige feiten zich na den aankoop van het onroerend goed hebben voorgedaan.

Kortom, de tekst van artikel 12 strekt er toe te voorkomen dat het aankopen van het onroerend goed zou geschieden met het oogmerk gewichtige redenen, welke reeds vóór den aankoop bestonden, in te roepen.

* * *

Afdeling 2 van hoofdstuk I van het besluit behoudt ten behoeve van de weinig bemiddelde huurders de verlenging van rechtswege, zooals deze thans bij het besluit van 28 April 1941 is voorzien. Te dien aanzien breidt zij zelfs de toepassing van die bepalingen uit door het bij het besluit van 23 April 1941 voorziene maximum van den jaarlijkschen huurprijs te verhoogen.

Afdeling 2 bedoelt de onroerende goederen waarvan de jaarlijksche huurprijs — en hierdoor dient verstaan de normaal op 1 Augustus 1939 toegepaste huurprijs — niet meer bedraagt dan fr 6.000 in de gemeenten met meer dan 100.000 inwoners, fr 4.000 in de gemeenten met 20.000 tot 100.000 inwoners of fr 2.400 in de gemeenten met minder dan 20.000 inwoners.

Geldt het gedeelten van onroerende goederen, dan worden die cijfers respectievelijk tot fr 3.000, fr 2.000 en fr 1.200 teruggebracht.

De hiervoren uiteengezette regelen betreffende de rechtsgevolgen van de door tusschenkomst van den rechter toegestane verlenging zijn van toepassing op de wettelijke verlenging, voorzien in afdeling 2 van hoofdstuk I.

Aan den anderen kant kan de verlenging, zelfs indien zij van rechtswege bij de wet is toegestaan, worden ingetrokken indien de huurder in gebreke blijft zijn verplichtingen jegens den verhuurder na te komen of indien de rechter de bijzonder gewichtige redenen aanneemt, welke door den verhuurder worden aangevoerd.

* * *

Hoofdstuk II van het ontwerp heeft betrekking op de beperking van de huurprijzen.

Artikel 16 betreft de huurovereenkomsten, welke na het in werking treden van het besluit zullen gesloten worden. Het stelt het algemeen beginsel voorop dat de huurprijs niet meer mag bedragen dan die welke op 1 Augustus 1939 normaal werd toegepast, verhoogd met 40 pCt.

De beperking tot 40 pCt. van den op 1 Augustus 1939 normaal toegepaste huurprijs is enkel voorloopig. Een volledige heraanpassing bij den nieuwen toestand zal naderhand kunnen worden doorgevoerd, wanneer de economische bedrijvigheid opnieuw normaal zal zijn geworden.

Artikel 17 bepaalt wat er zal gebeuren met de huren die nog loopen op het oogenblik dat het besluit in werking treedt.

Aan den verhuurder zoowel als aan den huurder verleent het het recht voortaan de vóór de inwerkingtreding van het besluit gesloten huurovereenkomsten zelf te herzien of te doen herzien. Deze herziening zal geschieden op de basis van den huurprijs die op 1 Augustus 1939 normaal was toegepast, verhoogd met 40 pCt.

§ 2 van artikel 17 machtigt den verhuurder er toe sommige bijkomende bedingen van de huurovereenkomst in overeenstemming te brengen met de tegenwoordige prijzen. Het gaat hier om de levering van water, verlichting en verwarming, welke de verhuurder krachtens een bepaling van de huurovereenkomst te zijnen laste moet nemen. In dit geval mag de verhuurder de kosten van die bijkomende verplichtingen ten laste leggen van den huurder, voor zoover deze kosten meer bedragen dan die welke bestonden op het oogenblik waarop de huur werd aangegaan.

Desvoorkomend dient de rechter het aandeel te bepalen dat den huurder in de kosten zal worden aangerekend met inachtneming van de aan den eigenaar toegekende verhooging van huur.

Ten slotte, volgens § 3 van artikel 17, in geval er, voor het normaal genot van het perceel, herstellingen moeten worden uitgevoerd die bij het aangaan der huur niet konden worden voorzien of die abnormaal hoog belopen, dan heeft de rechter uit te maken in welke mate de huurder den last van die herstellingen te dragen heeft indien hij de uitvoering er van vraagt.

* * *

Hoofdstuk III van het ontwerp betreft de vermindering van de huurprijzen en de aanvragen tot huurverbreking.

De bepalingen van dat hoofdstuk leunen grootendeels aan bij het besluit van 20 September 1940. Aan den huurder, die tengevolge van de economische omstandigheden of van de uit den oorlog ontstane omstandigheden, niet meer bij machte is de algeheelheid van den overeengekomen huurprijs te bepalen, laat artikel 18 toe een vermindering van huurprijs aan te vragen.

De rechter bepaalt den datum waarop de vermindering intreedt en stelt den duur er van vast. Hij bepaalt de modaliteiten en de voorwaarden van de vermindering en kan uitstel verleenen voor de betaling van de achterstallige huren.

Deze tekst verleent aan den rechter de ruimste bevoegdheid van beoordeeling. Deze zal, bij voorbeeld, kunnen bepalen dat vermindering van den huurprijs slechts wordt verleend mits aan den verhuurder een gedeelte der verhuurde lokalen wordt afgestaan. Hij kan eveneens den verhuurder geheel of gedeeltelijk ontslaan van die zijner verplichtingen, die buiten verhouding zijn tot den verminderden huurprijs.

* * *

De verbreking van de huur kan worden aangevraagd hetzij door den huurder, hetzij door den verhuurder.

De huurder moet het bewijs leveren dat hij, wegens de economische omstandigheden of ten gevolge van de uit den oorlog ontstane omstandigheden, niet meer bij machte is, zelfs na vermindering van den huurprijs, den last te dragen dien de voortzetting van de bewoning zou medebrengen.

De verhuurder moet het bewijs leveren dat de huurprijs niet meer dan 50 pCt. verminderd werd over een tijdperk van meer dan zes maanden. De vermindering moet meer dan 60 pCt. bedragen voor de onroerende goederen die aan verlenging van rechtswege onderworpen zijn.

Artikel 24 voorziet de mogelijkheid om de huur te verbreken ingeval de huurder ten gevolge van oorlogsgebeurtenissen overleden is of ingeval hij, wegens verwondingen of ziekten ten gevolge van de oorlogsgebeurtenissen opgelopen, een merkelijke en bestendige vermindering zijner arbeidsbekwaamheid heeft ondergaan.

De rechter bepaalt de modaliteiten en voorwaarden van de huurverbreking. Hij stelt eventueel het bedrag vast van de vergoeding, welke door de eene of de andere partij moet worden betaald uit hoofde van de in het onroerend goed uitgevoerde werken.

Artikel 28 geeft enkele richtlijnen aan den rechter, die uitspraak te doen heeft hetzij over een aanvraag tot vermindering van den huurprijs, hetzij over een aanvraag tot verbreking van de huurovereenkomst.

De rechter die reeds getracht heeft, maar tevergeefs, partijen te verzoenen, doet uitspraak naar billijkheid; hierbij neemt hij zoowel den toestand van den verhuurder als dien van den huurder in aanmerking.

Bij wijze van voorbeeld, haalt artikel 28 sommige punten aan, welke in 't bijzonder door den rechter in aanmerking dienen genomen :

a) de inkomsten van allen aard en de lasten van den huurder, alsmede die van dezzen niet van tafel en bed gescheiden echtgenoot;

b) de behoeften en de lasten van den verhuurder;

c) de gezinstoestand van den verhuurder en die van den huurder, onder meer het getal hunner kinderen;

d) de toestand van den verhuurder en die van den huurder, zoowel op het oogenblik van de aanvraag als op het tijdstip

van elk der vervaldagen en de mogelijkheid eener nabije verbetering van die toestanden;

e) de omstandigheden van den oorlog, onder meer de ontruimingen welke ten gevolge van bombardementen of andere oorlogsfeiten bevolen of verantwoord zijn.

Artikel 29 laat toe een aanvraag tot verlaging of vrijstelling van de grondbelasting in te dienen, overeenkomstig artikel 13 der samengeschatte wetten betreffende de belastingen op de inkomsten, maar de termijn voor het indienen van dat verzoek is ten minste zes maand te rekenen van het eindvonnis of van het minnelijk akkoord waarbij een vermindering van huurprijs of de huurverbreking wordt toegestaan.

* * *

In hoofdstuk IV wordt voorzien dat sommige huurders in het bezit van de vroeger door hen betrokken perceelen kunnen worden hersteld.

Tijdens de vijandelijke bezetting hebben sommige huurders, onder rechtstreeks of onrechtstreeks van de bezettende overheid uitgaande materielen of moreelen dwang, hun woongelegenheden moeten verlaten.

Billijkheidshalve dient het den huurder, die zonder instemming van zijnentwege uit de door hem gehuurde perceelen werd verwijderd, te worden toegelaten den rechter te vragen hem, na den verhuurder in de zaak te hebben opgeroepen, in het bezit van die perceelen te herstellen.

Den rechter, wien hierbij een ruime oordeelingsbevoegdheid is toegekend, zal het behooren, met inachtneming van al de gegevens van de zaak, het herstel in de vroeger betrokken perceelen in te willigen of af te wijzen.

De rechter zal een zeer ruim uitstel verleenen, telkens als zulks door de omstandigheden is geboden.

Wordt de huurder in het bezit van zijn perceel hersteld, dan wordt de huur beschouwd als zijnde geschorst geweest tusschen partijen vanaf den dag waarop de huurder zijn perceel heeft moeten verlaten tot op den datum waarop hij terug in het bezit er van wordt gesteld.

De schriftelijke of mondelinge huur herbegint dan, tegen de overeengekomen voorwaarden, te loopen, onder voorbehoud van de wijzigingen van welken aard ook die uit de toepassing van dit besluit zouden voortvloeien.

Zoo kan bijvoorbeeld de huurprijs eventueel worden verhoogd of verminderd binnen de bij hoofdstuk II van dit besluit verzienne perken.

Alleen die huurders kunnen in het bezit van de vroeger door hen betrokken perceelen worden hersteld, die al hun verbintenissen ten opzichte van den verhuurder hebben nageleefd, of die zich van hun verplichtingen kwijten op het oogenblik dat zij hun vordering instellen.

* * *

Hoofdstuk V bevat algemeene bepalingen.

Artikel 33 regelt de rechtspleging tot verzoening voor al de op een der bepalingen van het besluit gezonde eischen, om het even of het een verzoek tot verlenging van huur; een verzoek tot herziening van huurprijs of tot verbreking van huur betreft.

De rechtspleging tot verzoening is verplichtend, behoudens het geval waar de eisch wordt ingesteld vóór een rechter bij wien een andere vordering betreffende de huur reeds ahangig is.

* * *

Artikel 34 heeft betrekking op de bevoegdheid en den aanleg.

In principe, behooren al de op de uitzonderingswetten gegronde eischen tot de bevoegdheid van den vrederechter der plaats waar het onroerend goed gelegen is.

De laatste alinea van artikel 34 breidt dezen regel uit tot al de vorderingen bedoeld bij het 1° van artikel 3 der wet betreffende de bevoegdheid, met uitzondering van de vorderingen betreffende de pachten, de veepachten en de garfpachten.

Hieruit volgt dat tijdens gansch den toepassingsduur van de uitzonderingswetten elke vordering betreffende huishuren, onverschillig of zij op de uitzonderingswetten of op het gemeen recht is gegrond, vóór den vrederechter van de plaats waar het onroerend goed gelegen is moet worden aangebracht.

Deze regel van bevoegdheid, welke reeds sedert het besluit van 20 September 1940 van kracht is, heeft volkomen voldoende gegeven.

Het is inderdaad wenschelijk dat al de kwesties betreffende huishuren vóór den zelfden rechter van de plaats waar het onroerend goed gelegen is, behandeld worden.

Wat den aanleg betreft, wordt bij artikel 34 bepaald dat al de krachtens de uitzonderingswetten ingestelde eischen, vóór den vrederechter slechts voor beschikkingen in eersten aanleg, in aanmerking kunnen komen, welke de waarde van den eisch en welke het jaarlijksch bedrag van den huurprijs ook wezen.

Het is inderdaad wenschelijk gebleken dat, in een kwestie welke thans zoo belangrijk is, de toepassing van de van het gemeen recht afwijkende bepalingen, in al de gevallen, op het verzoek van de eene of de andere partij, aan een rechtbank van beroep kan worden voorgelegd.

Daarentegen zal de vrederechter over al de op het gemeen recht gegronde vorderingen die bedoeld zijn bij het 1° van artikel 3 der wet van 25 Maart 1876, gewijzigd bij het koninklijk besluit van 30 Maart 1932, n° 302, in eersten of in hoogsten aanleg verder blijven uitspraak doen, naar het bij artikel 3 der wet van 25 Maart 1876 gemaakte onderscheid: in hoogsten aanleg, tot de waarde van fr 1.000 en in eersten aanleg, welke ook de waarde van den eisch zij, behoudens het geval waar een vordering betreffende de huur verknocht mocht zijn met een op de uitzonderingswetten gegronde eisch.

Opdat de bepalingen van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering, die een spoedige en een goedkope procedure bij het vredegerecht verzekeren wanneer het bedrag van den hoofdeisch het bedrag van den hoogsten aanleg niet overschrijdt, van kracht zouden blijven, maakt alinea 5 van artikel 34 de bepalingen van titel X van boek I van het eerste deel van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering toepasselijk op al de zaken waarin het jaarlijksch bedrag van den huurprijs fr 2.500 niet te boven gaat. Ten einde elke bewisting te voorkomen, wordt er in den tekst nader bepaald dat onder het bedrag van den huurprijs moet worden verstaan de jaarlijksche huurprijs, welke eischbaar is op het oogenblik dat de eisch wordt ingesteld.

Ten slotte regelen de bepalingen van het gemeen recht het hooger beroep van de vonnissen der vrederechters. Volgens artikel 82bis van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering, zal het beroep worden ingesteld vóór de kamer waar, overeenkomstig het reglement van de rechtbank, de zaak moet worden opgeroepen. Bijstand van pleitbezorgers is niet verplichtend gesteld; de kosten van hun bemoeiingen worden niet begroot.

* * *

Ten einde strijdigheid van vonnissen te voorkomen, bepaalt artikel 35 dat, wanneer een vordering betreffende de huur aanhangig is bij de rechtbank van beroep, deze kennis neemt van de overige eischen, welke tusschen dezelfde partijen zijn ingesteld en gegrond zijn op de uitzonderingswetten.

De zaak wordt bij de rechtbank van beroep aanhangig gemaakt bij wedereisch, indien de eisch nieuw is, of door middel van verwijzing uitgesproken door den anderen rechter bij wien de eisch is ingesteld, wanneer het gaat om een hangende vordering.

* * *

Artikel 36 laat de eene of de andere partij toe haar eisch te wijzigen of te verruimen, naar gelang van de houding van den verweerder, zonder dat haar kan worden tegengeworpen dat zij het exploit tot rechtsingang, hetwelk het gerechtelijk contract uitmaakt, te buiten gaat.

Naar luid van artikel 37 kunnen de op 1 Augustus 1939 geldende voorwaarden van verhuring, indien er geschil is, door alle rechtsmiddelen, zelfs door getuigen en vermoedens, bewezen worden, welk het bedrag van het geschil ook zij.

De normale wijze om het bedrag van den huurprijs en de voorwaarden van de verhuring op 1 Augustus 1939 te doen blijken bestaat er in de op dien datum loopende huurovereenkomst en, zoo er geen geschreven huur bestaat, de kwijting van den betaalden huurprijs over te leggen.

Nochtans moet het geval worden voorzien dat noch huurovereenkomst, noch kwijting kunnen worden overgelegd; bovendien moet men bij een mondeling aangegane huur kunnen uitmaken welke de bijkomende voorwaarden van de verhuring waren.

Artikel 37 laat in dat geval, zoo er geen geschrift bestaat, bewijslevering toe door alle rechtsmiddelen, zelfs door getuigen en vermoedens, welk het bedrag van het geschil ook zij. Desbetreffend wijkt artikel 37 van het ontwerp af van de artikelen 1341 en volgende van het Burgerlijk Wetboek naar luid waarvan geen bewijs door getuigen kan worden toegelaten wanneer de waarde van het geschil fr 1.500 te boven gaat en wanneer er geen begin van bewijs door geschrift bestaat.

Anderzijds moet het geval worden beschouwd waarin geen gegevens voorhanden zijn die toelaten de op 1 Augustus 1939 bestaande voorwaarden van verhuring vast te stellen, hetzij omdat de verhuurde perceelen toen nog niet bestonden of de perceelen op dien datum nog niet verhuurd waren, hetzij omdat ze gemeubileerd verhuurd waren, terwijl ze op het oogenblik van het geschil niet gemeubileerd verhuurd zijn, of omgekeerd, hetzij nog dat de perceelen in uitzonderlijke voorwaarden verhuurd waren met inachtneming, bijvoorbeeld, van de persoonlijkheid van den huurder op 1 Augustus 1939, of wegens de krachtens overeenkomst ontstane banden die op dat tijdstip tusschen den huurder en den huurder bestonden: in al deze gevallen moet de rechter den normalen huurprijs vast-

stellen waartegen deze perceelen in 1939 hadden kunnen verhuurd worden en hierbij rekening houden, niet met den staat waarin zij zich in 1939 bevonden, maar met dezen waarin zij zich op het oogenblik van het geschil bevinden.

Het tusschen de algemeene bepalingen ingeschakeld artikel 37 is van toepassing zoowel op hoofdstuk I dat over de verlengingen van huur handelt als op hoofdstuk II dat de beperking van de huurprijzen regelt.

* * *

Hoofdstuk VI bevat enkele overgangsbepalingen welke niet behoeven te worden toegelicht.

Gelet op de samengeschakelde wetten van 7 September 1939 en van 14 December 1944, waarbij aan den Koning buitengewone machten worden toegekend, en inzonderheid op het eerste artikel, 1°, van deze wetten; — Gelet op artikel 3 van de besluitwet van 5 Mei 1944, betreffende de besluiten genomen en de andere bestuursdaden verricht, tijdens de vijandelijke bezetting, door de Secretarissen-generaal en door hen die dezer bevoegdheden hebben uitgeoefend; — Overwegende dat aan de tijdelijke geldigheid van de besluiten van 20 September 1940, 28 April 1941, 18 November 1942 en 15 Juli 1943 houdende uitzonderingsbepalingen van tijdelijken aard inzake huurovereenkomsten een einde dient gemaakt en dat deze reglementeering door nieuwe, kracht van wet hebbende en bij de tijdsomstandigheden beter aangepaste bepalingen moet worden vervangen; — Gelet op de noodzakelijkheid en de hoogerdringendheid; — Op de voordracht van den Minister van Justitie en op het advies van de in Raad vergaderde Ministers, — Wij hebben besloten en Wij besluiten:

Artikel 1. — Te rekenen van den dag waarop dit besluit van kracht wordt, kunnen de huurovereenkomsten die op een onroerend goed of een gedeelte van een onroerend goed betrekking hebben, welk ook het gebruik of de bestemming van de in huur gegeven perceelen zij, of deze al dan niet gemeubileerd verhuurd worden, niettegenstaande elk strijdig beding of elke strijdige overeenkomst, worden verlengd of in aanmerking komen voor aanvragen tot vermeerdering of vermindering van den huurprijs of tot verbreking van de huur, in de voorwaarden en volgens de modaliteiten die hierna worden bepaald.

De bepalingen van dit besluit zijn eveneens toepasselijk op de na het in werking treden van dit besluit gesloten huren.

Art. 2. — § 1. Te rekenen van den dag waarop dit besluit in werking treedt wordt, zonder terugwerkende kracht, aan de tijdelijke geldigheid van de besluiten der Secretarissen-generaal van de Departementen van Justitie en van Financiën van 20 September 1940, 28 April 1941, 18 November 1942 en 15 Juli 1943, houdende uitzonderingsbepalingen van tijdelijken aard inzake huurovereenkomsten, met uitzondering van het 2° van artikel 4 en van het 1° van artikel 5 van het besluit van 18 November 1942, een einde gemaakt.

§ 2. De bepalingen der wet van 22 Maart 1940 zijn opgeheven.

HOOFDSTUK I. — VERLENGING VAN HUUR

AFDEELING I. — *Gerechtelijke verlenging*

Art. 3. — Niettegenstaande elke strijdige overeenkomst, en zulks bij afwijking van artikel 1737 van het Burgerlijk Wetboek, nemen de huren slechts een einde mits zij door den verhuurder, hetzij bij deурwaardersakte, hetzij bij een ter post aangeteekend schrijven, met ontvangbewijs, zijn opgezegd.

Art. 4. — Ieder huurder kan, mits inachtneming van de hierna voorziene voorwaarden, verlenging van huur vragen.

Op straffe van niet-ontvankelijkheid, moet de verlenging uiterlijk vijftien dagen na de ontvangst van de opzegging worden aangevraagd, door afgifte van het bij artikel 33 voorziene verzoek.

Op straffe van nietigheid moet in de opzegging worden bericht dat de huurder over een termijn van vijftien dagen beschikt om verlenging van huur bij den bevoegden rechter aan te vragen.

Art. 5. — De onderhuurder heeft, ten opzichte van den hoofdhuurder, al de rechten welke bij de bepalingen van dit besluit aan den huurder zijn toegekend.

In geval van vertrek van den hoofdhuurder, kan het voordeel van de huurverlenging door den onderhuurder bij den eigenaar worden aangevraagd, indien onderverhuring niet werd verboden. Hetzelfde geldt indien de eigenaar, zelfs stilzwijgend, afgezien heeft van het in de huurovereenkomst opgenomen verbod.

Art. 6. — De rechter doet naar billijkheid uitspraak met inachtneming van de redenen van de opzegging, van den respectieven toestand van de partijen, alsmede van de economische noodwendigheden.

Hij bepaalt den duur en de voorwaarden van de verlenging. Hij kan onder meer bepalen dat de verlenging slechts wordt toegestaan :

1° mits verhooging van den huurprijs, op voorwaarde dat deze verhooging den op 1 Augustus 1939 normaal toegepasten, met 40 pCt. verhoogden prijs niet overschrijdt;

2° mits de huurder van een gedeelte van het gehuurde onroerend goed afstand doet.

Art. 7. — De verlenging kan worden geweigerd of ingetrokken indien de huurder niet al zijn verplichtingen tegenover den verhuurder nakomt, zooals die verplichtingen uit de overeenkomst blijken of eventueel zooals zij bij vonnis werden gewijzigd.

De verlenging kan bovendien, geheel of gedeeltelijk, bij beschikking van den rechter, den huurder worden geweigerd of onttrokken, wegens bijzonder gewichtige redenen.

In het bij de voorgaande alinea bedoelde geval heeft de vroegere bewoner recht op schadevergoeding indien degene, ten voordeele van wien de verlenging geweigerd of ingetrokken werd, de gehuurde perceelen niet betreft binnen drie maanden na het vertrek van den huurder of indien de bewoning fictief is.

Art. 8. — Ten minste drie maanden vóór het verstrijken van den termijn van verlenging, die hetzij bij overeenkomst, hetzij bij minnelijke regeling voor den vrederechter, hetzij bij vonnis werd vastgesteld, kan de huurder zijn verzoek hernieuwen. Dit verzoek wordt geïnstrueerd en berecht overeenkomstig de bepalingen van dit besluit.

Wanneer de vervalddag van de verlenging samenvalt met een gebeurtenis waarvan de datum onzeker is, heeft de huurder, van rechtswege, aanspraak op een bijkomende verlenging van één maand.

In dit geval kan de huurder zijn aanvraag hernieuwen binnen de vijftien dagen die volgen op het tijdstip waarop de gebeurtenis zich heeft voorgedaan.

Art. 9. — Het voordeel van de verlenging kan niet worden afgestaan. Evenwel, in geval van overlijden van den huurder, genieten al degenen die sedert ten minste zes maanden bij hem inwoonden, met uitzondering van de bedienden en huisbedienden, het voordeel van de huurverlenging. De termijn van zes maanden geldt niet voor den echtgenoot.

In geval van oneenigheid tusschen degenen die op verlenging recht hebben, doet de rechter uitspraak.

Den echtgenoot kan dat recht niet ontnomen worden.

Zij aan wie de verlenging ten goede komt, zijn hoofdelijk aansprakelijk voor al de verplichtingen die door de huur zijn opgelegd.

De erfgenamen die het voordeel van de verlenging niet genieten zijn van rechtswege, ten opzichte van den eigenaar, ontslagen van elke verplichting uit hoofde van bewoning na het overlijden.

Art. 10. — De verlenging kan noch de uitvoering van werken van openbaar nut, noch de uitoefening van het recht der openbare besturen om onroerende goederen die hun toebehooren te bestemmen voor een dienst van algemeen belang, in den weg staan.

Zij kan werken, welke door de bevoegde machten in het belang der gezondheid of der openbare veiligheid onontbeerlijk zouden bevonden zijn, niet in den weg staan.

Art. 11. — De huurder aan wien de verlenging ten goede komt, kan te allen tijd het perceel ontruimen, mits inachtneming echter van de voorwaarden en de termijnen, door de gebruiken vastgesteld voor de zonder geschrift gesloten huren van denzelfden aard.

Art. 12. — Den huurder komt de verlenging ten goede, zelfs ten opzichte van hem die het onroerend goed verkrijgt.

Laatstbedoelde echter kan de intrekking van de verlenging vorderen of zich tegen de aanvraag tot verlenging verzetten in de bij artikel 7 voorziene voorwaarden en mits de door hem ingeroepen redenen na de verkrijging zijn ontstaan.

AFDEELING 2. — *Wettelijke verlenging*

Art. 13. — Is, tijdens gansch den toepassingsduur van dit besluit, van rechtswege verlengd elke huur betreffende :

1° de onroerende goederen waarvan de jaarlijksche huurprijs niet meer dan fr 6.000 bedraagt of de gedeelten van onroerende goederen waarvan de jaarlijksche huurprijs niet meer dan fr 3.000 bedraagt in de gemeenten die, volgens de laatste in het *Staats-*

blad verschenen tienjaarlijksche volkstelling, meer dan 100.000 inwoners tellen, alsmede in de gemeenten van de Antwerpsche, Brusselsche, Gentsche en Luiksche agglomeratie;

2° de onroerende goederen waarvan de jaarlijksche huurprijs niet meer dan *fr* 4.000 bedraagt of de gedeelten van onroerende goederen waarvan de jaarlijksche huurprijs niet meer dan *fr* 2.000 bedraagt, in de gemeenten met 20.000 tot 100.000 inwoners, alsmede in de gemeenten van de agglomeratie Charleroi;

3° de onroerende goederen waarvan de jaarlijksche huurprijs niet meer dan *fr* 2.400 bedraagt of de gedeelten van onroerende goederen waarvan de jaarlijksche huurprijs niet meer dan *fr* 1.200 bedraagt, in de gemeenten met minder dan 20.000 inwoners.

Art. 14. — § 1. Voor de toepassing van de bepalingen van deze afdelingen wordt door « jaarlijksche huurprijs » bedoeld de huurprijs die op 1 Augustus 1939 normaal toegepast werd.

§ 2. De agglomeraties Antwerpen, Brussel, Charleroi, Gent en Luik zijn vastgesteld als volgt :

a) de Antwerpsche agglomeratie omvat volgende gemeenten : Antwerpen, Berchem, Borgerhout, Deurne, Ekeren, Hoboken, Merksem, Mortsel, Wilrijk;

b) de Brusselsche agglomeratie omvat volgende gemeenten : Anderlecht, Brussel, Elsene, Etterbeek, Evere, Ganshoren, Koekelberg, Oudergem, Schaarbeek, Sint-Agatha-Berchem, Sint-Gillis, Sint-Jans-Molenbeek, Sint-Joost-ten-Noode, Sint-Lambrechts-Woluwe, Sint - Pieters - Jette, Sint - Pieters - Woluwe, Ukkel, Vorst, Watermaal-Boschvoorde;

c) de agglomeratie Charleroi omvat volgende gemeenten : Charleroi, Châtelet, Châtelineau, Couillet, Courcelles, Dampremy, Gilly, Jumet, Lodelinsart, Loverval, Marchienne-au-Pont, Marcinelle, Monceau-sur-Sambre, Montignies-le-Tilleul, Montignies-sur-Sambre, Mont-sur-Marchienne, Roux, Souvret;

d) de Gentsche agglomeratie omvat volgende gemeenten : Gent, Gentbrugge, Ledeberg, Mariakerke, Sint-Amandsberg, Sint-Denijs-Westrem;

e) de Luiksche agglomeratie omvat volgende gemeenten : Angleur, Ans, Beyne-Heusay, Bressoux, Chênée, Flémalle-Grande, Flémalle-Haute, Grivegnée, Hollogne-aux-Pierres, Jemeppe-sur-Meuse, Jupille, Luik, Montegnée, Ougrée, Rocourt, Saint-Nicolas-Liége, Seraing, Tilleur, Vottem.

Art. 15. — Artikel 6, al. 1 en de artikelen 7, 9, 10, 11 en 12 zijn toepasselijk op de bij artikel 13 voorziene verlengingen.

HOOFDSTUK II. — BEPERKING VAN DEN HUURPRIJS

Art. 16. — Te rekenen van het van kracht worden van dit besluit mag de huurprijs den op 1 Augustus 1939 toegepasten, met 40 pCt. verhoogden prijs niet overschrijden.

Art. 17. — § 1. Onverminderd de toepassing van de hoofdstukken III en V van dit besluit, hebben de verhuurder en de huurder voortaan het recht, op de basis van artikel 16, de vóór de inwerkingtreding van dit besluit gesloten huren te herzien of in rechte te doen herzien.

§ 2. De verhuurder mag ook den rechter vragen de kosten van de bijkomende verplichtingen inzake het verstrekken van water, vuur en licht, die hij krachtens de huur moet dragen, den huurder ten laste te leggen, voor zoover deze kosten meer bedragen dan die welke bestonden op het oogenblik waarop de huur werd aangegaan.

De rechter bepaalt gebeurlijk het gedeelte dat de huurder in de uitgave bij te dragen heeft.

§ 3. Moeten er, voor het normaal genot van het perceel, herstellingen worden uitgevoerd die bij het aangaan der huur niet konden worden voorzien of die abnormaal hoog beloopten, dan beslist de rechter naar billijkheid, indien de huurder de uitvoering van die herstellingen aanvraagt, in welke mate de last er van door den huurder moet gedragen worden.

HOOFDSTUK III. — VERMINDERING VAN DE HUURPRIJZEN EN AANVRAGEN TOT VERBREKING VAN DE HUUR

Art. 18. — De huurder die, tengevolge van de economische omstandigheden of van de uit den oorlog ontstane omstandigheden, niet meer bij machte is de algeheelheid van den overeengekomen of herziene huurprijs te betalen, kan vermindering van huurprijs vragen.

Art. 19. — De rechter bij wien de aanvraag is ingediend, bepaalt den datum waarop de vermindering intreedt en stelt den duur er van vast.

Hij bepaalt de modaliteiten en voorwaarden van de vermindering en kan uitstel verleen voor de betaling van de achterstallige huren.

Hij kan den verhuurder, geheel of gedeeltelijk, ontslaan van die zijner verplichtingen die buiten verhouding zijn tot den verminderden huurprijs.

Art. 20. — Dat de rechter eventueel bedongen heeft dat zijn beschikking terugwerkende kracht zal hebben, kan geen inbreuk maken op de verworven rechten die voor de partijen voortvloeien uit de betalingen die door den huurder, zonder voorbehoud van zijnentwege, werden gedaan.

Behoudens het geval dat partijen de aanrekening van de door den huurder gedane betalingen onder elkander uitdrukkelijk hebben geregeld, kan de rechter, rekening houdend onder meer met den datum van bedoelde betalingen, de aanrekening er van bepalen zonder gebonden te zijn door den in artikel 1256 van het Burgerlijk Wetboek vervatten regel.

Art. 21. — Zoo de huurder bewijst dat hij, uit hoofde van de in artikel 18 bedoelde omstandigheden, niet meer in staat is, zelfs na een vermindering van den huurprijs, den last te dragen dien de voortzetting van de bewoning zou medebrengen, kan de

rechter, op het verzoek van den huurder, de verbreking van de huurovereenkomst uitspreken.

Art. 22. — Wanneer de huurprijs, voor een langeren termijn dan zes maanden, met meer dan 50 pCt. is verminderd, kan de verhuurder de verbreking van de huur eischen op den datum waarop de zes eerste maanden voor welke de verandering werd toegekend, verstrijken; de verbreking kan evenwel geen uitwerking hebben vóór het verstrijken van de derde maand die volgt op de in kracht van gewijsde gegane beschikking van den rechter.

Art. 23. — Het bedrag van de bij artikel 22 bedoelde vermindering moet meer dan 60 pCt. bedragen voor de onroerende goederen waarvan de jaarlijksche huurprijs niet meer bedraagt dan de bij artikel 13 aangeduide bedragen.

Art. 24. — In geval de huurder ten gevolge van oorlogsgebeurtenissen overleden is, kan de verbreking van de huur worden uitgesproken, indien zijn erfgenamen of zijn echtgenoot(e) die bij hem inwoonde, het bewijs leveren dat zij niet meer bij machte zijn den huurprijs te betalen, of dat ze het door den huurder bedoelde gebruik van het gehuurde goed niet meer hebben.

De verbreking kan worden uitgesproken op het verzoek van den huurder, indien deze het bewijs levert dat hij, wegens verwondingen of ziekten tengevolge van de oorlogsgebeurtenissen opgelopen, een merkelijke en bestendige vermindering zijner arbeidsbekwaamheid heeft ondergaan zoodat hij verhinderd is het beroep uit te oefenen met het oog waarop hij de huur had aangegaan.

Art. 25. — De rechter bepaalt, indien daartoe gronden zijn, de modaliteiten en voorwaarden van de huurverbreking. Hij stelt onder meer het bedrag vast van de vergoeding welke door de eene of de andere partij dient betaald uit hoofde van de in het onroerend goed uitgevoerde werken.

Art. 26. — Het vonnis waarbij de huurverbreking wordt toegestaan, heeft slechts uitwerking ten aanzien van de onderhuurders indien deze in de zaak werden opgeroepen. De rechter verleent hun, indien daartoe gronden zijn, of wel uitstel of wel een vergoeding of zelfs uitstel en tevens een vergoeding.

In geval de verbreking van de tusschen den eigenaar en den hoofdhuurder aangegane huur wordt uitgesproken, zonder dat de onderhuurders in de zaak werden opgeroepen, kunnen laatstbedoelden, indien onderverhuuring was toegelaten of geduld, tegen dezelfde voorwaarden de woongelegenheden blijven betrekken als rechtstreeksche huurders van den eigenaar.

Art. 27. — De hoofdhuurder die door een onderhuurder tot vermindering van den huurprijs of tot verbreking van de huur wordt gedagvaard kan den verhuurder in de zaak oproepen.

De aan den verhuurder gedane dagvaarding moet binnen acht dagen na het exploit van rechtsingang worden beteekend.

Indien de huurder het bewijs levert dat het hem onmogelijk was binnen dien termijn den verhuurder in de zaak te roepen, kan de rechter hem een bijkomend uitstel verleenen.

Te dien einde verleent de rechter eene cedel opdat zou kunnen gedagvaard worden binnen den termijn dien hij vaststelt.

Den verhuurder wordt de dagvaarding gedaan zonder dat het noodig zij hem de cedel te beteekeken.

Werd de verhuurder niet binnen de hierboven voorziene termijnen in de zaak geroepen, dan wordt overgegaan tot de berechting van de hoofdvordering.

Werd de verhuurder in de zaak opgeroepen, dan wordt bij een enkel vonnis uitspraak gedaan over de wijzigingen toegebracht aan de uitvoering zoowel van de hoofdhuur als van de onderhuur.

Art. 28. — De rechter doet uitspraak naar billijkheid; hierbij neemt hij zoowel den toestand van den verhuurder als dien van den huurder in aanmerking.

Hij houdt onder meer rekening :

a) met de inkomsten van allen aard en de lasten van den huurder, alsmede met die van dezes niet van tafel en bed gescheiden echtgenoot;

b) met de behoeften en de lasten van den verhuurder;

c) met den gezinstoestand van den verhuurder en met dien van den huurder, onder meer met het getal hunner kinderen;

d) met den toestand van den verhuurder en met dien van den huurder, zoowel op het oogenblik van den eisch als op het tijdstip van elken der vervaldagen, en met de mogelijkheid eener nabije verbetering van die toestanden;

e) met de uit den oorlog ontstane omstandigheden, onder meer de wegens bombardementen of andere oorlogsfeiten bevolen of gerechtvaardigde evacuaties.

Art. 29. — Wanneer, tengevolge van een vermindering van huurprijs of van een verbreking van de huur, het verschil tusschen den aanslag van het kadastraal inkomen en het netto werkelijk inkomen, verwezenlijkt tijdens een belastingsjaar, ten minste 15 pCt. van het kadastraal inkomen bereikt, worden verlaging of vrijstelling van de grondbelasting en van de op dezelfde basis geïnde belastingen verleend overeenkomstig artikel 13 van de samengeschakelde wetten betreffende de belastingen op de inkomsten en, indien de vermindering met terugwerkende kracht wordt verleend, worden de te veel ontvangen belastingen, geïnd voor de dienstjaren waarop de vermindering slaat, terugbetaald.

Behoudens een langeren uit de belastingwetten voortspruitenden termijn, moet het verzoek tot vermindering, tot vrijstelling of tot terugbetaling bij den

directeur van de belastingen worden ingestuurd binnen zes maanden te rekenen van het eindvonnis of van het minnelijk akkoord.

HOOFDSTUK IV. — HERSTEL VAN SOMMIGE HUURDERS IN HET BEZIT VAN DE VROEGER DOOR HEN BETROKKEN PERCEELEN

Art. 30. — Elke huurder die, onder rechtstreeks of onrechtstreeks van de vijandelijke bezettende overheid uitgaanden materieelen of moreelen dwang zich verplicht zag het perceel dat hij als woongelegenheid of voor beroepsdoeleinden betrok, te verlaten en er zonder zijn instemming uit verwijderd werd, mag tegen elken huurder of bewoner, zelfs indien deze te goeder trouw zijn, vragen opnieuw in het bezit van de gehuurde perceelen te worden gesteld. Hij roept den verhuurder in de zaak op.

Art. 31. — De rechter doet naar billijkheid uitspraak. Zoo hij beslist dat de vroegere huurder in het bezit van zijn perceel moet worden hersteld, wordt de geschreven of mondeling aangegane huur beschouwd als geschorst geweest zijnde tusschen partijen sedert den dag waarop de huurder, in de bij artikel 30 uiteengezette voorwaarden, zijn perceel heeft moeten verlaten tot op den dag dat hij terug in het bezit ervan wordt gesteld. De overeenkomst blijft daarna voor den nog te verstrijken duur en in de overeengekomen voorwaarden uitwerking hebben onder voorbehoud van al de wijzigingen die uit de toepassing uit dit besluit voortvloeien.

Art. 32. — Het herstel in het bezit mag slechts dan ten gunste van den huurder worden uitgesproken zoo hij zijn verplichtingen tegenover den verhuurder nagekomen heeft of nakomt, of indien hij, in de bij artikel 1244 van het Burgerlijk Wetboek voorziene voorwaarden, uitstel heeft bekomen.

HOOFDSTUK V. — ALGEMEENE BEPALINGEN

Art. 33. — Geen op de bepalingen van dit besluit gesteunde vordering, zij weze ingesteld door den huurder of door den verhuurder, is ontvankelijk zonder dat, vooraf, de eischer zich met een schriftelijk of een mondeling verzoek tot den vrederechter heeft gewend om den toekomenden verweerder tot een minnelijke regeling te doen oproepen. Van dat verzoek wordt door den griffier een ontvangstbewijs afgeleverd.

Binnen acht dagen na het indienen van het verzoek roept de vrederechter de partijen tot verzoening op en maakt proces-verbaal op van den uitslag hunner verschijning. Komt een akkoord tot stand, dan vermeldt het door de partijen en den rechter geteekend proces-verbaal de termen daarvan.

Wordt geen overeenstemming bereikt, dan moet de aanleggende partij dagvaarding doen binnen vijftien dagen na den datum van het proces-verbaal waaruit blijkt dat partijen het niet eens zijn geworden.

De bepalingen van dit artikel zijn niet toepasselijk wanneer de eisch werd ingesteld voor een rechter bij wien reeds een andere vordering betreffende de huur aanhangig is gemaakt.

Art. 34. — De krachtens dit besluit ingestelde eischen worden, niettegenstaande strijdige overeenkomst, gebracht vóór den rechter van de plaats waar het onroerend goed gelegen is.

Zij kunnen evenwel worden gebracht voor gelijk welke rechtsmacht, zelfs van hooger beroep, bij welke een van dezelfde zaak voortkomende eisch, tot verweering waarvan zij dienen, aanhangig is gemaakt.

Zij kunnen, voor den vrederechter, slechts voor beschikkingen in eersten aanleg in aanmerking komen; hetzelfde geldt voor elke vordering betreffende de huur, indien die vordering verknocht is aan een krachtens dit besluit ingestelden eisch.

De artikelen 49, 50, 53 en 54 van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering zijn toepasselijk op de rechtspleging vóór den vrederechter, wanneer het jaarlijksch bedrag van den huurprijs, opeischbaar op het oogenblik dat de eisch wordt ingesteld, *fr* 2.500 niet overschrijdt.

De bepalingen van de eerste alinea van dit artikel zijn toepasselijk op al de vorderingen bedoeld bij het 1° van artikel 3 van de wet van 25 Maart 1876 op de bevoegdheid, gewijzigd bij het koninklijk besluit n° 302 van 30 Maart 1936, met uitzondering van de vorderingen betreffende de pachten, de veepachten en de garfpachten.

Art. 35. — Wanneer een van de vorderingen, bedoeld bij de eerste alinea van artikel 34, hangende is voor een rechtsmacht van beroep, dan is uitsluitend deze rechtsmacht bevoegd om kennis te nemen van de andere bij deze alinea bedoelde eischen die tusschen dezelfde partijen zijn ingesteld.

Indien laatstbedoelde eischen reeds voor een anderen rechter hangende zijn, spreekt deze de verwijzing uit en de rechtbank van beroep beveelt de voeging van de zaken. Is de eisch nieuw, dan wordt hij bij wedereisch voor de rechtsmacht van beroep ingelegd.

Art. 36. — De rechter bij wien krachtens dit besluit een eisch is ingesteld, doet uitspraak over elken anderen op hetzelfde besluit gegronnen eisch die door een van partijen is ingesteld, zelfs indien deze eisch niet begrepen is in het exploit van dagvaarding.

Art. 37. — De op 1 Augustus 1939 geldende voorwaarden van verhuring kunnen, indien er geschil is, door alle rechtsmiddelen, zelfs door getuigen en vermoedens, bewezen worden, welk het bedrag van het geschil ook zij.

Was het perceel op 1 Augustus 1939 niet verhuurd of was het verhuurd onder uitzonderlijke voorwaarden, dan wordt de huurprijs, waartegen het op dien datum normaal had kunnen verhuurd worden, door den rechter bepaald.

Art. 38. — Bijaldien, in de toekomst, de toestand van een van de partijen merkelijke wijzigingen mocht ondergaan, kunnen het minnelijk akkoord of de beschikking waarbij verhooging of vermindering van huurprijs wordt toegestaan, worden herzien op verzoek van de eene of de andere partij.

Art. 39. — Dit besluit is van toepassing op de verhuurders en de huurders van vreemde nationaliteit.

Art. 40. — De woorden « bij de besluiten van 20 September 1940 en 18 November 1942 » die in artikel 301, 10°, van het Wetboek der registratie-, hypotheek- en griffierechten voorkomen, worden vervangen door de woorden « bij de besluitwet van 12 Maart 1945 ».

HOOFDSTUK VI. — OVERGANGSBEPALINGEN

Art. 41. — De bepalingen van dit besluit zijn toepasselijk op de processen die aan den gang zijn op den datum waarop het van kracht wordt.

Art. 42. — De hetzij bij proces-verbaal van verzoening, hetzij bij vonnis voor den toepassingsduur van de besluiten van 18 November 1942 en 15 Juli 1943 toegestane verlengingen worden gedurende den toepassingsduur van dit besluit, onder de erin bepaalde voorwaarden, behouden.

Art. 43. — § 1. Indien, vóór het van kracht worden van dit besluit, een beschikking wordt getroffen waarbij de ontruiming van de in huur gegeven perceelen wordt bevolen, kan de huurder verzet doen voor den voorzitter van de rechtbank van eersten aanleg, zetelend in kort geding.

Dat recht heeft hij echter slechts in zoover de beschikking niet meer voor hooger beroep vatbaar is voor den rechter die over de zaak zelf uitspraak te doen had, en voor zoover de toekenning van dat recht niet meer gemotiveerd is door de niet-uitvoering van de verplichtingen van den huurder.

Dat verzet moet worden gedaan binnen vijftien dagen na het van kracht worden van dit besluit.

De voorzitter van de rechtbank kan de ontruiming doen schorsen en uitspraak doen overeenkomstig hetgeen voor den vrederechter voorzien is in uitvoering van dit besluit.

Zijn beschikking is voor geen beroep vatbaar.

Het oorspronkelijk vonnis blijft in alle geval uitvoerbaar wat de kosten betreft.

§ 2. Indien het vonnis nog vatbaar is voor voorziening voor den rechter die over de zaak zelf uitspraak te doen had, doet de rechter bij wien deze voorziening aanhangig wordt gemaakt, uitspraak overeenkomstig de bepalingen van dit besluit.

Deze rechter doet bovendien uitspraak over de kosten van de oorspronkelijke beschikking.

Zijn beschikking is voor geen beroep vatbaar.

Art. 44. — Dit besluit treedt in werking den 1er April 1945.

Besluit van den Regent van 12 Maart 1945

tot wijziging en aanvulling van het besluit dd. 30 Januari 1945, genomen in uitvoering van artikel 5 der besluitwet dd. 28 December 1944, betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders. Aanvullende ouderdoms- en overlevingspensioenen (Staatsblad, 25 Maart 1945, bl. 1769).

Ministerieel besluit van 17 Maart 1945

houdende oprichting van den Bedrijfsraad der Minerale Scheikundige Nijverheid (Staatsblad, 29 Maart 1945, bl. 1890).

Ministerieel besluit van 17 Maart 1945

houdende oprichting van den Bedrijfsraad der Leder-nijverheid en -handel (Staatsblad, 29 Maart 1945, bl. 1891).

Ministerieel besluit van 17 Maart 1945

houdende oprichting van den Bedrijfsraad Gas (Staatsblad, 29 Maart 1945, bl. 1892).

Ministerieel besluit van 17 Maart 1945

houdende oprichting van den Bedrijfsraad der Hout-verwekkende Nijverheid (Staatsblad, 30 Maart 1945, bl. 1926).

II — GELD-, BANK- EN FINANCIËWEZEN

Besluit van den Regent van 24 Januari 1945

Nationale Bank van België. — Goedkeuring der nieuwe statuten (Staatsblad, 23 Februari 1945, bl. 982).

Gelet op de besluitwetten nr 5 van 1 Mei 1944 en van 5 September 1944; — Gelet op het afschrift van een openbare akte verleden op 3 November 1944, vóór Mrs Hauchamps, notaris te Elsene, en Scheyven, notaris te Brussel, waarbij aan den tekst

van de artikelen 1, 26, 30, 47 en 62 van de statuten van de naamloze maatschappij genaamd: « Nationale Bank van België », wijzigingen worden aangebracht welke door de regulair belegde algemeene vergadering der aandeelhouders werden aangenomen; — Herzien het koninklijk besluit dd. 2 October 1939; — Op de voordracht van den Minister van Financiën, — Wij hebben besloten en Wij besluiten:

Artikel 1. — De in bijlage weergegeven nieuwe tekst van de statuten van de Nationale Bank van

België, zooals hij luidt volgens de overeenkomstig bewuste akte van 3 November 1944 aangenomen wijzigingen, wordt goedgekeurd, voor zoover de bepalingen ervan met het besluit van 24 Augustus 1939 betreffende het bedrijf, de inrichting en de bevoegdheid van bewuste Bank strooken.

Art. 2. — De Minister van Financiën is belast met de uitvoering van dit besluit.

Nationale Bank van België

Statuten

HOOFDSTUK I. — OPRICHTING

Artikel 1. — De Nationale Bank van België, opgericht onder den vorm eener naamlooze vennootschap, ingesteld krachtens de wet van 5 Mei 1850, en verlengd ingevolge de wetten van 20 Mei 1872, 26 Maart 1900 en 26 Februari 1926, en bij de koninklijke besluiten van 25 October 1926 en 23 Juli 1937, respectievelijk genomen in uitvoering van de wetten van 16 Juli 1926 en 10 Juni 1937 is voortaan onderworpen aan de bepalingen van het koninklijk besluit n° 29 van 24 Augustus 1939 genomen in uitvoering van de wet van 1 Mei 1939, gewijzigd door de besluitwetten n° 5 van 1 Mei 1944 en van 5 September 1944 en de onderhavige statuten.

Zij heeft haar hoofdzetel te Brussel.

Art. 2. — De Bank vestigt bijbanken of agent-schappen in de hoofdplaatsen der rechterlijke arrondissementen en, daarenboven, in de plaatsen van het grondgebied der Belgisch-Luxemburgsche Economische Unie, waar de noodwendigheid wordt vastgesteld, in overleg met de betrokken regeering.

Art. 3. — Een discontokantoor of -comité wordt aan elk agentschap verbonden in de plaatsen waar de betrokken regeering het noodig acht, na den Regenterraad der Bank te hebben gehoord.

Art. 4. — De duur der Bank verstrijkt op 31 December 1961.

Art. 5. — De Bank zal van rechtswege ontbonden worden indien de in de balans vastgestelde verliezen de helft van het maatschappelijk kapitaal overtreffen.

In elk geval, kan de ontbinding niet plaats hebben vóór het verstrijken van den wettelijk gestelden termijn, dan met de toestemming van de regeering en op beslissing met de meerderheid van de drie vierden der stemmen van de aandeelhouders, in algemeene vergadering vereenigd en bezittende minstens de helft der aandeele.

In geval van ontbinding, hetzij na afloop van den termijn, of vóór den termijn, zal de vergadering de liquidateuren benoemen en hun bevoegdheid zoomede hun werkwijze regelen, overeenkomstig het gemeen recht.

HOOFDSTUK II. — KAPITAAL EN RESERVE

Art. 6. — Het maatschappelijk kapitaal bedraagt tweehonderd miljoen frank, verdeeld in tweehonderd duizend aandeele van duizend frank elk, op naam of aan houder.

De handteekeningen mogen op de aandeele worden aangebracht door middel van een naamstempel.

Art. 7. — Elk aandeel geeft recht op een evenredig en gelijk deel in den eigendom van het maatschappelijk vermogen en ook in de verdeeling van de winsten.

Art. 8. — De rechten en verplichtingen, die aan de aandeele verbonden zijn, volgen den titel gelijk in welke handen hij overgaat.

Tegenover de Bank is het aandeel onverdeelbaar; zij erkent slechts een enkel eigenaar per aandeel.

In geval van meerdere belanghebbenden voor één aandeel, mag de Bank de rechten aan den titel verbonden schorsen totdat tegenover haar één persoon als eigenaar van den titel zal aangewezen zijn.

Art. 9. — Het bezit van een aandeel brengt de verplichting mede de statuten der vennootschap en de regelmatig door de algemeene vergadering genomen beslissingen bij te treden.

Art. 10. — De aandeelhouders, hun erfgenamen of hun schuldeischers mogen noch de zegels doen leggen op de goederen en waarden van de Bank, noch de verdeeling, noch de veiling vragen, noch zich in haar beheer mengen.

Voor de uitoefening van hun rechten moeten zij zich houden aan de inventarissen der vennootschap en aan de besluiten der algemeene vergadering.

Art. 11. — De aandeele luiden op naam of zijn aan houder en de eigenaar kan ze naar goedvinden, zonder kosten, laten omzetten.

Art. 12. — De eigendom van een aandeel op naam wordt vastgesteld door de inschrijving op de registers der Bank.

De ingeschrevene ontvangt een bewijsschrift dat geen overdraagbaren titel uitmaakt.

Art. 13. — De aandeelhouders zijn niet verder aansprakelijk dan ten beloope van hun belang bij de Bank.

Art. 14. — Er bestaat een reservefonds, dat bestemd is om :

1° De verliezen op het maatschappelijk kapitaal te vergoeden;

2° De jaarlijksche winsten, tot beloop van een dividend van 6 pCt. van het nominaal kapitaal, aan te vullen.

Na het verstrijken van het recht van uitgifte der Bank, komen de drie vijfden der reserve aan het Rijk.

Art. 15. — De afhouding voor de reserve bedraagt 10 pCt. van de netto-winsten boven 6 pCt. 's jaars.

Art. 16. — De reserve mag naar gelieven worden aangewend.

De opbrengsten maken deel uit van de algemeene winsten der Bank.

HOOFDSTUK III. — VERRICHTINGEN

Art. 17. — De verrichtingen van de Bank bestaan in :

1° Het disconteerden, aankopen en overdragen van wisselbrieven en andere effecten die handelsverrichtingen tot doel hebben.

Voor de toepassing dezer bepaling worden insgelijks als handelsverrichtingen beschouwd, koop en verkoop, door of aan de landbouwers, van vee, landbouwgereedschap, meststoffen, zaden, oogsten en, over het algemeen, van goederen en waren in verband met de uitoefening van hun beroep;

2° In het buitenland de effecten van haar portefeuille te herdisconteerden; deze effecten te verpanden, den goeden afloop van deze effecten of van de daarmede verband houdende disconto- en voorschottenverrichtingen te waarborgen; activa aan te werven of kredieten in het buitenland te bekomen en wisseloperatiën op het buitenland te doen;

3° Het herdisconteerden, aankopen en overdragen van effecten op korten of halflangen termijn, uitgegeven of gewaarborgd door den Belgischen Staat, de Kolonie, het Groothertogdom Luxemburg, of uitgegeven door lichamen waarvan de verbintenissen door den Belgischen Staat worden gewaarborgd;

4° Het handeldrijven in goud en zilver aan haar loketten of over een lasthebber;

5° Het beleenen op gemunt goud of zilver of in staven;

6° Het invorderen van effecten;

7° Het ontvangen van sommen in rekening-courant alsmede het in bewaring nemen van effecten, edele metalen en gouden en zilveren munten;

8° Voorschotten in rekening-courant te doen en kortlopende beleeningen op onderpand van overheidsfondsen op korten, halflangen of langen termijn, uitgegeven of gewaarborgd door den Belgischen Staat, de Kolonie of het Groothertogdom Luxemburg, en op preferente aandeelen van de Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen, die in het publiek uitgegeven werden, en zulks binnen de perken en onder de voorwaarden door den Regentenraad vastgesteld;

9° Het koopen en verkoopen van ter Beurze genoteerde nationale overheidsfondsen op langen termijn.

Art. 18. — Het is de Bank verboden andere verrichtingen te doen dan diegene voorzien bij artikel 17.

De Bank mag echter, mits toelating van den Minister van Financiën, effecten verkrijgen die het kapitaal vertegenwoordigen van financiële lichamen, die werken onder bijzondere wettelijke bepalingen of

onder waarborg of contrôle van den Staat gesteld zijn, en van de Bank voor Internationale Betalingen, zonder dat het totaal van deze effecten meer dan het bedrag van haar kapitaal, haar reserves en haar afschrijvingsrekeningen mag beloopten.

De Bank mag eveneens de onroerende goederen verkrijgen, die volstrekt noodig zijn voor het bedrijf of voor het welzijn van haar personeel.

Art. 19. — Zullen alleen gedisconteerd worden de gezegelde handelseffecten aan order, die binnen de honderd twintig dagen op zijn laatst vervallen en door drie solvabele handteekeningen gewaarborgd zijn.

Echter mogen handelseffecten met twee handteekeningen worden toegelaten, in de gevallen, op de wijze en onder de voorwaarden te bepalen bij verordeningen vastgesteld in algemeenen raad en goedgekeurd door den Minister van Financiën.

Een pand in warrants, koopwaren of publieke fondsen, toereikend om het geheel der schuldverdring te dekken, kan in plaats van een handtekening gelden.

De Bank mag discontokredieten openen ten einde nijverheidsbestellingen te financieren betaalbaar op halflangen termijn, evenwel zonder dat de aldus gedisconteerde effecten meer dan honderd twintig dagen te loopen hebben.

Art. 20. — Het bedrag van de portefeuille van de Bank, verkregen door verrichtingen gedaan krachtens artikel 17, 3° en 9°, mag vijf milliard frank niet te boven gaan.

Art. 21. — Deze grens mag overschreden worden voor een bedrag gelijk aan alle terugbetaling of te-gelde-maken van bons, annuïteiten en obligaties van de Schatkist, in het bezit van de Bank krachtens de wetten van 27 December 1930 en 19 Juli 1932, en dat voorkomt op de balans van 25 Juni 1937.

De Bank mag bovendien nationale overheidsfondsen aankopen, tot een bedrag gelijk aan haar kapitaal, haar reserves en afschrijvingsrekeningen.

Art. 22. — De beperkingen betreffende de overheidsfondsen gelden niet voor de effecten die de uitvoering der verbintenissen van de Bank waarborgen in zake pensioenen.

Art. 23. — De overheidsfondsen in het bezit van de Bank mogen geboekt worden tegen hun aankoopprijs indien deze gelijk is aan of lager dan de terugbetalingsprijs.

Art. 24. — De Bank geeft biljetten aan toonder uit.

Het bedrag der in omloop zijnde biljetten is vertegenwoordigd door gemakkelijk te gelde te maken waarden.

De biljetten dragen den naamstempel van den Gouverneur en van den Thesaurier.

Art. 25. — De tekening en de tekst van de uit te geven biljetten worden door de Bank aan den

Minister van Financiën ter goedkeuring onderworpen.

Ontstentenis van goedkeuring kan niet door derden worden aangevoerd of tegen hen ingeroepen.

De tekst wordt in het Fransch en in het Nederlandsch opgesteld.

Art. 26. — De biljetten zijn betaalbaar op zicht in de kantoren van de Bank te Brussel, onder de door de wet bepaalde voorwaarden.

De terugbetaling van de biljetten in de bijhuizen en agentschappen der provinciën mag worden verdaagd tot die zetels de noodige gelden hebben kunnen ontvangen.

Art. 27. — De regeering neemt de biljetten van de Bank tot betaling in de Rijkskassen aan.

Art. 28. — Wanneer een type van bankbriefje vervangen of ingetrokken wordt, zal de Bank aan de Rijksschatkist, bij het verstrijken van het in elk geval bij bijzondere overeenkomst vastgesteld tijdsbestek, de waarde storten der biljetten van dit type welke niet ter terugbetaling werden aangeboden.

Art. 29. — De biljetten waarvan de tegenwaarde in de Rijksschatkist werd gestort, zullen van het bedrag van den omloop afgetrokken worden; de terugbetaling van die biljetten welke later aan de loketten van de Bank worden aangeboden, zal voor rekening van de Schatkist geschieden.

Het bedrag daarvan wordt op het einde van elk halfjaar van de Schatkist gevorderd.

Art. 30. — De Bank is gehouden een kasvoorraad te hebben in goud of in goud omzetbare buitenlandse deviezen van minstens veertig ten honderd van het bedrag harer verbintenissen op zicht waarvan ten minste dertig ten honderd in goud.

Overeenkomstig de bepalingen van de besluitwet n° 5 van 1 Mei 1944, verschenen in het *Belgisch Staatsblad* te Londen op 5 September 1944, is de bij paragraaf één van dit artikel opgelegde verplichting geschorst, zoolang artikel 4 van voornoemd besluit niet zal ingetrokken worden.

Art. 31. — Om de overdrachten van gelden te vergemakkelijken, mag de Bank girobiljetten of accreditieven op zicht of ten hoogste met zeven dagen zicht, bankbrieven aan order, of door haar geviseerde en betaalbaar gemaakte checks uitgeven.

Zij mag haar medewerking verleen aan het oprichten en het beheer van vereffenings- en compensatiekantoren.

Art. 32. — De Bank neemt, onder de voorwaarden door de wet bepaald, den dienst van Rijkskassier waar.

Onder de voorwaarden bepaald door den Minister van Financiën, mag de Bank belast worden met de uitgifte en de conversie van nationale overheidsfondsen op korten, halflangen en langen termijn.

Art. 33. — De Bank doet den dienst van de Algemeene Spaar- en Lijfrentekas ingevolge de desbe-

treffende wetten en de overeenkomsten met deze instelling afgesloten.

De voorloopige beleggingen van deze kas alsmede de verkoopen worden gedaan door bemiddeling der Bank, dewelke, voor deze verrichtingen, afzonderlijke rekeningen en portefeuilles houdt.

De deposito's voor rekening dezer kas worden in al de agentschappen in ontvangst genomen en terugbetaald.

De Bank mag eveneens, met toelating van den Minister van Financiën, den dienst waarnemen van de andere financieele lichamen, die onder bijzondere wettelijke bepalingen werken of onder waarborg of contrôle van den Staat gesteld zijn, ingevolge de overeenkomsten met deze lichamen afgesloten.

Art. 34. — De Bank mag als pand, hypotheek of afstand, onroerende en andere goederen aannemen, om zich te dekken voor haar dubieuse of niet-verefende vorderingen.

Deze onroerende of deze andere goederen moeten worden vervreemd binnen een tijdsbestek van twee jaren, tenzij de Minister van Financiën een langeren termijn toestaat.

HOOFDSTUK IV. — BALANS EN VERDEELINGEN

Art. 35. — Het Bestuurscomité stelt de balans op, dewelke op 25 Juni en 25 December van elk jaar door den Regentenraad afgesloten wordt.

Binnen de twintig daaropvolgende dagen, wordt elke halfjaarlijksche balans aan het College van censoren voorgelegd, hetwelk twintig dagen tijd heeft om ze te onderzoeken.

De goedkeuring door het College van censoren — met een meerderheid van minstens zes stemmen — geldt als ontlasting voor de leden van het beheer; bij weigering van goedkeuring beslist de algemeene vergadering.

Art. 36. — De kosten van het beheer, de maatschappelijke lasten en provisies van allen aard, alsmede de afschrijvingen worden vóór het afsluiten der balans of in de balans van de bruto-winsten afgetrokken.

Art. 37. — De winst die voor de Bank voortkomt van het verschil tusschen 3 1/2 pCt. en den rentevoet van haar verrichtingen van disconto, voorschot en beleening, komt aan den Staat toe. Het provenu van de nationale overheidsfondsen door de Bank verkregen, mag slechts tot een beloop van 3 1/2 pCt. bij de uit te keeren winsten gevoegd worden; het overschot wordt eventueel op de reserves of op de afschrijvingsrekeningen gestort.

Deze bepaling is niet toepasselijk op de fondsen en effecten verkregen ter vertegenwoordiging van het kapitaal, van de reserves en van de afschrijvingsrekeningen, waarvan het provenu vrij ter beschikking van de Bank staat.

Zij is evenmin van toepassing op de effecten, die de uitvoering waarborgen van de verplichtingen der Bank in zake pensioenen.

Art. 38. — De netto-winst, die in de balans voorkomt, wordt als volgt verdeeld :

1° Aan de aandeelhouders, een eerste dividend van 3 pCt. op het nominaal kapitaal;

2° Van het overschot :

a) 10 pCt. aan de reserve;

b) 6 pCt. aan het personeel of aan instellingen opgericht te zijnen voordeele;

3° Van het overschot komen toe :

a) Aan het Rijk, drie vijfden;

b) Aan de aandeelhouders, een bedrag waardoor hun een tweede door den Regentenraad vastgesteld dividend kan toegewezen worden;

c) Het saldo aan de reserve.

Art. 39. — De winst, die voor het eerste halfjaar van het dienstjaar aan de aandeelhouders toekomt, wordt in eenmaal uitgedeeld den 1st September van het jaar, en die van het tweede halfjaar, den 1st Maart van het volgend jaar.

Art. 40. — Indien de winst van zes maand, die aan de aandeelhouders moet worden uitgekeerd, beneden 3 pCt. blijft, dan wordt het tekort door de reserve aangevuld.

Die heffing zal aan de reserve worden teruggegeven indien deze teruggave het volgend halfjaar kan geschieden zonder de uit te deelen winst beneden 3 pCt. te brengen.

Art. 41. — De balans en de winst- en verliesrekening worden om de zes maand in het *Staatsblad* gepubliceerd.

Vijf dagen ten minste vóór de gewone algemeene vergadering van Februari worden de balansen en de winst- en verliesrekeningen van de twee semesters, alsook de verslagen van het beheer en van de censoren, over de verrichtingen van het dienstjaar, aan de aandeelhouders gezonden wier aandelen op naam ingeschreven staan of in de Bank neergelegd zijn.

Art. 42. — De Gouverneur stuurt iedere week aan den Minister van Financiën, een vergelijkenden staat over den toestand der Bank loopende over de week en de vorige week. Deze weekstaat, waarvan de vorm door den Minister van Financiën wordt goedgekeurd, wordt in het *Staatsblad* gepubliceerd.

De Bank publiceert een opgave van haar bezit in overheidsfondsen op korten, halflangen en langen termijn, op 31 Maart, 30 Juni, 30 September en 31 December.

HOOFDSTUK V. — BEHEER

AFDEELING I. — *Organieke bepalingen*

Art. 43. — De Bank wordt bestuurd door een Gouverneur en beheerd door een Bestuurscomité bijge-

staan door een Regentenraad. Zij staat onder toezicht van een College van censoren.

Er bestaat bovendien een Algemeene Raad.

Er bestaat eveneens in den maatschappelijken zetel een Disconto-comité, waarvan samenstelling en rol door de statuten en door het reglement van inwendige orde worden bepaald.

Art. 44. — De Gouverneur wordt door den Koning benoemd en kan door Hem worden afgesteld of geschorst.

De benoeming wordt gedaan voor vijf jaar; zij mag onbegrensd voor een gelijken termijn worden hernieuwd.

De schorsing mag de drie maand niet te boven gaan.

Art. 45. — De Gouverneur moet in Brussel verblijven.

Hij ontvangt een bezoldiging door den Algemeenen Raad vastgesteld, zonder deelhebbing in de winsten.

Daarenboven voorziet de Bank in zijn kosten van huisvesting en meubileering.

Art. 46. — De Gouverneur mag binst den duur van zijn ambt geen lid zijn noch van de een of andere Kamer, noch pensioen ten laste van den Staat trekken.

Het lid van de een of de andere Kamer tot Gouverneur aangesteld, moet, indien hij aanvaardt, onmiddellijk zijn wetgevend ambt neerleggen.

De Gouverneur tot lid van de een of de andere Kamer benoemd kan in die hoedanigheid zijn eed niet afleggen dan na verklaard te hebben aan dit laatste mandaat de voorkeur te geven.

Art. 47. — Het Bestuurscomité wordt door den Gouverneur voorgezeten en bestaat uit drie directeurs.

Dit aantal mag op zes gebracht worden bij beslissing van de algemeene vergadering en mits de toelating van den Minister van Financiën.

Art. 48. — De directeurs worden gekozen door de algemeene vergadering voor zes jaar.

Zij zijn altijd herkiesbaar.

Zij moeten Belg zijn van geboorte.

Zij ontvangen een bezoldiging door den Algemeenen Raad vastgesteld, zonder deelhebbing in de winsten.

Art. 49. — Om de twee jaar, legt een van de directeurs op 1 Januari zijn ambt neer.

De directeur benoemd in vervanging van een afgestorven of ontslagnemend lid, voleindt den termijn van dengene wiens plaats hij inneemt.

Art. 50. — De Koning duidt den directeur aan, geroepen om in geval van afwezigheid, van belet of van schorsing, den Gouverneur te vervangen.

Bedoelde directeur draagt den titel van vice-gouverneur.

Hij ontvangt een jaarlijksche vergoeding, waarvan het bedrag door den Algemeenen Raad wordt vastgesteld.

Art. 51. — De Gouverneur, de vice-gouverneur en de directeurs mogen geen deel uitmaken van den beheerraad van handelsvennootschappen of vennootschappen onder handelsvorm, met uitzondering van financieele lichamen onderworpen aan bijzondere wettelijke bepalingen of geplaatst onder waarborg of contrôle van den Staat, en van de Bank voor Internationale Betalingen

De Regentenraad en het College van censoren mogen in hun schoot niet meer dan twee leden tellen, gekozen tusschen de personen die een of andere functie vervullen in een der banken bedoeld in artikel 1 van het koninklijk besluit n° 185, van 9 Juli 1935, onder voorbehoud van de toepassing der alinea's 3 en 5 van onderhavig artikel.

De regenten en censoren mogen geen enkele functie vervullen in een bank gesticht onder een der vormen voorzien in artikel 7 van het koninklijk besluit n° 185, van 9 Juli 1935.

Dezelfde onverenigbaarheid geldt ten opzichte van personen, die eenige functie vervullen in een handelsvennootschap of maatschappij onder handelsvorm, en die rechtstreeks of onrechtstreeks 25 pCt. van het kapitaal in bezit hebben van een der in vorige alinea bedoelde banken.

Bij afwijking van alinea 3 van dit artikel, mogen twee regenten en twee censoren in een der door artikel 8 van het koninklijk besluit n° 185 van 9 Juli 1935 bedoelde banken consultatieve of toezichtsfuncties uitoefenen, met uitsluiting van alle akten van gewoon beheer. Hun verkiezing als regent of censor wordt aan de goedkeuring van den Minister van Financiën onderworpen.

Art. 52. — De Regentenraad bestaat uit den Gouverneur, de directeurs en negen regenten.

Art. 53. — De regenten worden gekozen door de algemeene vergadering der aandeelhouders, voor een tijdperk van drie jaar.

Drie regenten worden gekozen op dubbele kandidatenlijsten, bij iedere vacatuur voorgedragen door de Hooge Consultatieve Raden van den Staat.

Deze drie regenten zijn er van ontslagen de statutaire borgtochten te stellen.

De andere regenten worden rechtstreeks verkozen. Zij worden gekozen tusschen de personaliteiten van aanzien in den handel, de nijverheid en den landbouw.

De functies van regent eindigen na de algemeene vergadering der maand Februari. De regenten zijn herkiesbaar.

De aftredingen hebben om het jaar plaats, per reeks van drie leden.

De drie op een dubbele kandidatenlijst gekozen leden maken van een zelfde reeks deel uit.

De regent die gekozen wordt ter vervanging van een afgestorven of van een ontslagnemend lid, voleindt den termijn van dat lid.

De regenten ontvangen presentiepenningen en, zoo noodig, een verplaatsingsvergoeding, door den Algemeenen Raad vast te stellen.

Paragraaf 3 van artikel 48 is van toepassing op de regenten.

Art. 54. — Het College van censoren bestaat uit acht à tien leden.

Het kiest uit zijn schoot voorzitter en secretaris.

Art. 55. — De censoren worden gekozen door de algemeene vergadering, voor een termijn van drie jaar.

Drie onder hen worden gekozen volgens de regels voorgeschreven in § 2 van artikel 53.

Deze drie censoren zijn ontslagen van het stellen van den statutairen borg.

De censoren leggen hun ambt neer na de algemeene vergadering van Februari. Zij zijn herkiesbaar.

De aftredingen hebben om het jaar plaats, per reeks, de een van twee tot vier leden, de twee andere van drie leden. De drie leden gekozen op een dubbele kandidatenlijst maken deel uit van dezelfde reeks.

Paragraaf 3 van artikel 48 en § 2 van artikel 49 zijn op de censoren toepasselijk.

De censoren ontvangen presentiepenningen en, zoo noodig, een vergoeding voor verplaatsingskosten, door den Algemeenen Raad vast te stellen.

Art. 56. — De leden der Wetgevende Kamers mogen het ambt van directeur, regent of censor niet vervullen. De kandidaten voor de Kamers die verkozen worden wanneer zij nog ambten vervullen bedoeld in de voorafgaande verbodsbepaling, worden slechts tot de eedaflegging toegelaten na van die ambten te hebben afgezien.

Art. 57. — Vooraleer in functie te treden moet de Gouverneur bewijzen dat hij eigenaar is van 50 ingeschreven aandeelen, ieder directeur, van 25 aandeelen, ieder regent en ieder censor, van 10 aandeelen, behoudens de uitzonderingen voorzien in artikelen 53 en 55.

Deze aandeelen, dienende tot waarborg van hun beheer, zijn onvervreemdbaar en mogen niet ter beschikking der titularissen gesteld worden dan na goedkeuring der balansen van het dienstjaar tijdens hetwelk dat beheer ten einde liep.

De bestemming der titels tot de borgstelling wordt vermeld in de registers en op de inschrijvingsbewijzen.

Art. 58. — De Gouverneur, de directeurs, de regenten en de censoren gaan, uit hoofde van de verbintenissen der Bank, geen enkele persoonlijke verplichting aan; zij zijn enkel verantwoordelijk voor de uitvoering van hun mandaat.

Art. 59. — De secretaris en de thesaurier worden benoemd door den Algemeenen Raad, die ze ook mag afstellen.

Het reglement van inwendige orde bepaalt de plichten die aan hun ambt verbonden zijn.

Deze ambten mogen door een der directeurs vervuld worden.

AFDEELING II. — *Gouverneur*

Art. 60. — De Gouverneur bestuurt de Bank en haar personeel.

Hij neemt het voorzitterschap waar van het Bestuurscomité, den Regentenraad, den Algemeenen Raad en de algemeene vergadering.

Hij doet hun beslissingen ten uitvoer brengen.

Hij legt aan de algemeene vergadering het jaarlijksche verslag voor over de verrichtingen en de rekeningen door den Regentenraad opgemaakt.

Hij waakt op de naleving van de organieke wetten der Bank, de statuten en reglementen.

Hij vertegenwoordigt de Bank in rechte.

Art. 61. — De Gouverneur mag de uitvoering schorsen van de beslissingen door den Regentenraad genomen, om ze voor te leggen aan den Algemeenen Raad, die daartoe bij hoogdringendheid zal bijeen-geroepen worden.

Hij schorst en maakt aan de regeering elke beslissing bekend die strijdig zou zijn met de wetten, de statuten of de belangen van den Staat.

Indien de regeering binnen de vijftien dagen na de bekendmaking geen besluit heeft genomen, zal de beslissing mogen worden uitgevoerd.

AFDEELING III. — *Bestuurscomité*

Art. 62. — Het Bestuurscomité wordt voorgezeten door den Gouverneur en bestaat uit minstens drie en ten hoogste zes directeurs, die den Gouverneur bijstaan in het uitvoeren van zijn opdracht.

Het Comité heeft het beheer over de Bank. Het beslist over alle zaken die niet uitdrukkelijk door de wet, de statuten of het reglement van inwendige orde aan den Regentenraad zijn voorbehouden.

Het onderzoekt, aanvaardt of verwerpt de aanvragen voor disconto en voorschotten bij de Bank ingeleid.

Het oefent toezicht uit over de werking van de discontokantoren en waakt over de regelmatigheid van hun verrichtingen.

Het benoemt en stelt de beambten af, bepaalt hun wedde en de verdeling van het aandeel in de winst voor het personeel of de instellingen te zijnen voordeele.

Het heeft het recht dadingen aan te gaan en scheidsrechterlijk te bedingen.

In dringend geval mag het Comité de rentetarieven voor disconto en van voorschotten wijzigen, doch met de verplichting daarvan bij den Regentenraad ver-

slag uit te brengen bij dezès eerstkomende vergadering.

AFDEELING IV. — *Regentenraad*

Art. 63. — De Regentenraad vergadert minstens eenmaal in de week. Tijdens de vacantieperiode kunnen de zittingen oneven verschoven worden, met dien verstande dat het aantal jaarlijksche vergaderingen behouden blijve.

Hij beraadslaagt over alle zaken waarvoor hij bevoegdheid heeft ingevolge de wet of de statuten en over de algemeene kwesties met betrekking tot de Bank, de munt, het krediet en 's lands economische ontwikkeling.

Hij bepaalt het rentetarief en de voorwaarden voor het disconto, de voorschotten en beleeningen.

Hij doet de voordracht voor de benoemingen der agenten van den Rijkskassier en stelt het bedrag van hun borgtocht vast.

Hij onderzoekt, ten minste eenmaal per halfjaar, den toestand van de discontokantoren der Bank.

Hij keurt het jaarlijksch verslag goed over de werkzaamheden der Bank, door den Gouverneur voor te leggen aan de algemeene vergadering.

Hij kan door bijzondere lastgeving zekere van zijn machten aan het Bestuurscomité overdragen.

Art. 64. — De Regentenraad mag niet beraadslagen indien de meerderheid zijner leden niet aanwezig is.

De beslissingen worden genomen bij meerderheid van stemmen.

Bij staking van stemmen is de stem van den voorzitter doorslaggevend.

Art. 65. — Er wordt over de beraadslagingen van den Regentenraad proces-verbaal opgemaakt.

Daarin worden de aard van de zaken, het voorwerp en kortbondig de beweegredenen der beslissingen vermeld.

De minuten worden door al de aanwezige leden alsook door den secretaris ondertee kend.

AFDEELING V. — *College der censoren*

Art. 66. — Het College van censoren heeft het recht toezicht op al de verrichtingen uit te oefenen en zich de boeken te doen voorleggen.

Het onderzoekt en, zoo noodig, keurt de balansen goed; het stemt de begroting der uitgaven, dit alles op voorstel van den Regentenraad.

Worden aan het College van censoren onderworpen, de beslissingen van den Regentenraad waarbij de voorwaarden van het disconto en de voorschotten gewijzigd worden.

Art. 67. — Het College der censoren vergadert minstens eenmaal per maand.

Het mag geen beslissing treffen indien de meerderheid zijner leden niet aanwezig is.

De beslissingen worden genomen bij meerderheid van stemmen.

Telkens dat de stemmen staken, beslist de Algemeene Raad.

Wanneer de censoren niet in vereischt aantal aanwezig zijn, beslist de Algemeene Raad in de door hem dringend geachte gevallen.

AFDEELING VI. — *Algemeene Raad*

Art. 68. — De Gouverneur, de directeurs, de regenten en de censoren vormen den Algemeenen Raad.

Art. 69. — De Algemeene Raad vergadert ten minste eenmaal per maand om kennis van den toestand der Bank te nemen.

Hij beslist over al de zaken die hem worden voorgelegd krachtens de statuten of het reglement van inwendige orde.

Hij regelt definitief de verdeeling der winsten.

Op voordracht van den Regentenraad, stelt hij het reglement van inwendige orde vast, alsook de algemeene verordeningen betreffende de inrichting van bijhuizen, discontokantoren, agentschappen en discontocomité's. Al deze verordeningen worden aan den Minister van Financiën ter goedkeuring voorgelegd.

Hij beraadslaagt over de voorstellen in zake het oprichten van bijhuizen, discontokantoren, agentschappen in de provinciën en discontocomité's, over hun eigen organisatie en over alles wat met het uitgeven van bankbiljetten in verband staat.

Hij bepaalt afzonderlijk de wedde van den Gouverneur, van den vice-gouverneur en van elk der directeurs. Deze wedden mogen geen deelhebbing in de winsten omvatten. Geen enkele vergoeding mag daaraan door de Bank noch rechtstreeks, noch onrechtstreeks worden toegevoegd.

In dezelfde voorwaarden bepaalt hij het bedrag der presentiepenningen voor de regenten en de censoren en, zoo noodig, de vergoeding voor verplaatsingskosten, alsook de wedde en, in voorkomend geval, den borgtocht van den secretaris en den thesaurier.

Art. 70. — Behalve het geval voorzien bij de laatste paragraaf van artikel 67, mag door den Algemeenen Raad niet beraadslaagd worden, zonder de medewerking van de meerderheid der leden van den Regentenraad en van het College van censoren.

De beslissingen worden genomen bij volstreckte meerderheid van stemmen.

In geval van staking is de stem van den voorzitter doorslaggevend.

AFDEELING VII. — *Ondertekening der akten*

Art. 71. — De Gouverneur ondertekent de overeenkomsten, de dadingen en de akten van allen aard, zonder eenige macht tegenover derden te moeten rechtvaardigen. Hij kan overdracht doen van macht.

Al de akten die bindend zijn voor de Bank, en namelijk deze waaraan een openbaar of een ministerieel ambtenaar zijn medewerking verleent, zooals aan- en verkoopakten, akten van ruiling van onroerende goederen, handlichtingen van hypotheeken met of zonder vaststelling van betaling, alle verzaking aan alle zakelijke rechten, privilegiën en ontbindende vorderingen, de machten en procuraties betrekkelijk deze akten, zullen ook mogen ondertekend worden door een directeur en den secretaris, dewelke hun macht tegenover derden niet te rechtvaardigen hebben.

De akten van dagelijksch bestuur worden ondertekend :

- a) Hetzij door den Gouverneur, den vice-gouverneur, of een directeur;
- b) Hetzij door den secretaris of den thesaurier;
- c) Hetzij door een of twee hiervoor door het Bestuurscomité afgevaardigde ambtenaren.

AFDEELING VIII. — *Disconto-comité's*

Art. 72. — Het Disconto-comité in den hoofdzetel der Bank is samengesteld uit twee afdelingen van minstens drie leden elk, benoemd door den Algemeenen Raad, die het bedrag van hun presentiepenningen vaststelt.

In het bijhuis van Antwerpen is het Disconto-comité samengesteld uit minstens vier leden.

Regenten en censoren mogen deel uitmaken van de Disconto-comité's.

De Disconto-comité's worden ieder jaar voor de helft hernieuwd. De uittredende leden mogen herkozen worden.

Art. 73. — De dagen en uren der vergaderingen van elke afdeling worden in een bijzonder reglement bepaald.

Elke der afdelingen van het Disconto-comité van Brussel kan voorgezeten worden door een directeur. Zij onderzoeken de aangeboden effecten en stellen aan het beheer de aanneming voor van dezen welke aan de vereischte voorwaarden voldoen.

HOOFDSTUK VI. — REGEERINGS-COMMISSARIS

Art. 74. — De Minister van Financiën heeft het recht contrôle uit te oefenen op al de verrichtingen van de Bank. Hij mag zich verzetten tegen de uitvoering van elken maatregel strijdig met de wet, de statuten of de belangen van het Rijk. Deze contrôle is toevertrouwd aan een Regeeringscommissaris.

Art. 75. — De Regeeringscommissaris wordt benoemd door den Koning. Hij oefent toezicht uit op al de verrichtingen van de Bank. Hij schorst en brengt ter kennis van den Minister van Financiën al de beslissingen strijdig met de wetten, de statuten en de belangen van den Staat.

Ingeval de Minister van Financiën binnen de acht dagen der schorsing niet geoordeeld heeft, zal de beslissing mogen uitgevoerd worden.

De Regeeringscommissaris brengt over zijn opdracht ieder jaar verslag uit aan den Minister van Financiën.

De wedde van den Regeeringscommissaris wordt bepaald door den Minister van Financiën, in overleg met het beheer der Bank. Deze wedde is ten laste van de Bank, alsook het honorarium van de technici die desgevallend zouden aangesteld worden als experten.

Art. 76. — De Regeeringscommissaris heeft het recht ten allen tijde kennis te nemen van den staat der zaken en de boeken en kassen na te zien.

Het beheer zal hem, telkens als hij er om verzoekt, den voor echt verklaarden staat van de Bank ter hand stellen.

Art. 77. — Wanneer hij zulks gepast acht, woont de commissaris de algemeene vergaderingen alsook de vergaderingen van raden en comité's bij.

Daarin heeft hij een raadgevende stem.

HOOFDSTUK VII. — ALGEMEENE VERGADERINGEN

Art. 78. — De algemeene vergadering vertegenwoordigt de algemeenheid der aandeelhouders.

Haar regelmatig genomen beslissingen zijn bindend, zelfs voor hen die afwezig zijn of anders oordeelden.

Art. 79. — De algemeene vergadering is samengesteld uit de aandeelhouders eigenaars van dertig aandeelen op naam of aan toonder, neergelegd ten minste vijf dagen vóór den datum der vergadering, hetzij in den maatschappelijken zetel, hetzij in de bijhuizen en de agentschappen, die door den Regentenraad zullen worden aangewezen.

Het register der aandeelen op naam zal vijf dagen vóór alle algemeene vergadering afgesloten worden.

De aandeelhouder mag zich niet laten vertegenwoordigen tenzij door een lasthebber, die zelf stemgerechtigd is.

Nochtans mogen de maatschappijen alsook de openbare of private inrichtingen zich laten vertegenwoordigen door een daartoe afgevaardigden persoon; de minderjarigen, de ontzette personen en de gehuwde vrouwen zullen hun rechten mogen laten uitoefenen bij monde van hun wettelijken vertegenwoordiger.

De volmachten en alle andere stukken, die krachtens de twee voorgaande paragrafen op bijwoning van de algemeene vergadering recht geven, moeten, ten minste drie dagen vóór de vergadering, aan de Bank afgegeven worden. Zij moeten door den lasthebber medeondertekend zijn.

Art. 80. — Vóór het openen van de zitting teekenen de aandeelhouders de aanwezigheidslijst.

Art. 81. — Dertig aandeelen geven recht op één stem.

Niemand mag als aandeelhouder meer dan vijf stemmen hebben en vijf stemmen als lasthebber, welk ook het getal van zijn lastgevers weze.

Art. 82. — De gewone algemeene vergaderingen hebben plaats den laatsten Maandag van Februari en den laatsten Maandag van Augustus. Zoo er reden toe bestaat, doen zij, in het geval voorzien bij artikel 35 van deze statuten, uitspraak over de balans van het afgelopen halfjaar.

Ter vergadering van Februari, brengt het beheer verslag uit over de verrichtingen van het dienstjaar dat op den voorgaanden 25ⁿ December werd afgesloten.

Op de bijeenkomst van Augustus kiest de vergadering de directeurs, de regenten en de censoren wier mandaat in den loop van het volgende halfjaar eindigt.

Op beide bijeenkomsten begeeft de vergadering de plaatsen opengevallen door overlijden, ontslag of anderszins.

Art. 83. — De algemeene vergadering kan buitengewoon opgeroepen worden telkenmale de Regentenraad het dienstig oordeelt.

Zij moet bijeengeroepen worden :

1° Wanneer de bijeenroeping aangevraagd wordt door het College der censoren, hetzij door minstens twintig stemgerechtigde aandeelhouders;

2° Wanneer er nog slechts een directeur in dienst is of wanneer het aantal regenten of censoren beneden de volstrekte meerderheid is gedaald.

Art. 84. — De oproepingen voor elke algemeene vergadering vermelden de dagorde en geschieden door middel van aankondigingen, die tweemaal ingelascht worden, met ten minste acht dagen tusschenruimte en acht dagen vóór de vergadering, in het *Belgisch Staatsblad*, in een dagblad van Brussel en in een dagblad van de provincie Brabant.

Brieven zullen acht dagen vóór de vergadering gezonden worden aan de stemgerechtigde houders van aandeelen op naam, maar zonder dat het vervullen van deze formaliteit dient verantwoord.

In alle gevallen wordt in deze berichten de gepaste termijn aangeduid voor het neerleggen der aandeelen aan toonder.

Art. 85. — Tot stemopnemers worden benoemd de twee grootste aanwezige aandeelhouders die geen deel uitmaken van het beheer en dit mandaat aanvaarden.

Met den voorzitter en de leden van den Regentenraad onderteekenen zij het proces-verbaal.

De aan derden af te leveren afschriften en uittreksels worden door den secretaris onderteekend.

Art. 86. — De algemeene vergadering beraadslaagt :

1° Over de zaken vermeld in den bijeenroepingsbrief en over diegene haar onderworpen hetzij door den Regentenraad, hetzij door het College van censoren;

2° Over de door vijf leden onderteekende voorstellen, die ten minste tien dagen vóór de vergade-

ring aan den Regentenraad werden medegedeeld om ze op de dagorde te brengen.

Erkent de vergadering dat er spoed bij is andere door den Regentenraad gedane voorstellen af te handelen, dan worden ze aan de beraadslaging onderworpen.

Art. 87. — Elk besluit wordt bij volstreckte meerderheid van stemmen genomen.

Bij staking van stemmen is het voorstel verworpen.

Art. 88. — Benoemingen of afsteelingen geschieden bij geheime stemming.

Over alle andere voorstellen of onderwerpen wordt bij naamafroeping gestemd.

Art. 89. — Indien, bij de eerste stemming, de te verkiezen leden niet alleen de volstreckte meerderheid bekomen, wordt een lijst opgemaakt van de personen die het grootste aantal stemmen verkregen.

Die lijst behelst tweemaal zooveel namen als er nog leden te verkiezen zijn.

Alleen op deze kandidaten mag worden gestemd.

Bij alle staking van stemmen heeft de oudste de voorkeur.

Art. 90. — Het afstellen van de directeurs, van de regenten of van de censoren kan maar geschieden bij meerderheid van de drie vierden der stemmen van de aanwezige aandeelhouders, ten minste de helft der aandeelen bezittende.

HOOFDSTUK VIII. — ALGEMEENE BEPALINGEN OF OVERGANGSBEPALINGEN

Art. 91. — Alleen in algemeene vergadering, daartoe opzettelijk bijeengeroepen, mogen de statuten gewijzigd worden.

De algemeene vergadering kan slechts dan op gelijke wijze beraadslagen, indien het voorwerp der voorgestelde wijzigingen in den oproepingsbrief speciaal vermeld staat en wanneer zij, die op de vergadering tegenwoordig zijn, ten minste de helft van het maatschappelijk kapitaal vertegenwoordigen. De eigenaars van minder dan dertig aandeelen kunnen, in dit geval, hun aandeelen samenbrengen om ze te laten vertegenwoordigen door de stemgerechtigde aandeelhouders.

Wanneer een eerste vergadering niet het hierboven voorgeschreven deel van het kapitaal vertegenwoordigt, dan zal een nieuwe vergadering bijeengeroepen worden, die geldig zal beslissen overeenkomstig artikel 70 van de samengeordende wetten op de vennootschappen.

Deze wijzigingen zullen slechts na goedkeuring van de regeering van kracht zijn.

Art. 92. — De Bank en hare bijhuizen, kantoren en agentschappen moeten zich schikken naar de wetsbepalingen op het gebruik der talen in bestuurszaken.

Art. 93. — De bepalingen van de tweede alinea der artikelen 53 en 55 treden slechts in werking na de herinrichting van de Hooge Raden van advies van den Staat. Door een koninklijk besluit in Ministerraad beraadslaagd, wordt de lijst opgemaakt van de organismen geroepen om dubbele kandidatenlijsten voor te dragen.

Als overgangsmaatregelen zullen de dubbele kandidatenlijsten, in geval van vacatuur voorgesteld, als volgt opgemaakt worden :

1° Door de raadsleden van groepen verkozen door de afgevaardigden der klassen van den Hoogen Raad voor handel en nijverheid, en door de leden van den Hoogen Raad voor ambachten en neringen, met dien verstande dat elk van deze raden een kandidaat voordraagt;

2° Door de leden werknemers en bedienden van den Hoogen Raad van arbeid;

3° Door de verkozen en gecoöpteerde leden van den Hoogen Landbouwråd.

De aldus aangewezen regenten en censoren zijn er van ontslagen den statutairen borg te stellen.

Nationale Bank van België .

Voorschotten in rekening-courant en kortlopende beleeningen tegen onderpand van overheidsfondsen (Staatsblad, 3 Maart 1945, bl. 1176).

Uittreksel uit de statuten :

Art. 17. — De verrichtingen van de Bank bestaan in :

8° Voorschotten in rekening-courant te doen en kortlopende beleeningen op onderpand van overheidsfondsen op korten, halflangen of langen termijn, uitgegeven of gewaarborgd door den Belgischen Staat, de kolonie of het Groothertogdom Luxemburg en op preferente aandeelen van de Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen, die in het publiek uitgegeven werden, en zulks binnen de perken en onder de voorwaarden door den Regentenraad vastgesteld.

Lijst der in onderpand aangenomen waarden.

(Deze lijst is enkel geldig tot nader bericht.)

(De gebruikte terminologie voor de benaming der effecten is deze welke op de stukken zelf voorkomt.)

A. — Genoteerde effecten.

Openbare Schuld van België, 2 1/2 pCt.

Openbare Schuld van België, 3 pCt., 1°, 2° en 3° reeksen.

Geünificeerde Schuld, 4 pCt., 1° en 2° reeksen.

Schuld 3 1/2 pCt., 1937.

Schuld 3 1/2 pCt., 1943.

Tienjaarlijksche Schatkistobligatiën, 4 pCt., 1940-1950, 1° en 2° reeksen

- Vijfjarige 3 1/2 pCt. Schatkistcertif. (1941-1946), 1° klasse.
- Vijfjarige 3 1/2 pCt. Schatkistcertif. (1941-1946), 2° klasse.
- 3 1/2 pCt. Schatkistcertif. op ten hoogste 15 jaar (1942), 1° reeks.
- 3 1/2 pCt. Schatkistcertif. op ten hoogste 15 jaar (1942), 2° reeks.
- 3 1/2 pCt. Schatkistcertif. met 5, met 10 of met 20 jaar looptijd (1943).
- 3 1/2 pCt. Schatkistcertif. met 10 jaar looptijd (1944), 1° reeks.
- 3 1/2 pCt. Schatkistcertif. met 10 jaar looptijd (1944), 2° reeks.
- Lotenleening, 4 pCt., 1932.
- Lotenleening, 4 pCt., 1933.
- Lotenleening 1938 (3 1/2 pCt. gedurende de eerste tien jaren, daarna 4 pCt.).
- Lotenleening 1941 (3 pCt. gedurende de eerste vijf jaren, 3 1/2 pCt. van het zesde tot het tiende jaar, daarna 4 pCt.).
- Caisse d'annuités dues par l'Etat, 2 1/2 pCt. (Kas van Annuïteiten welke door den Staat verschuldigd zijn.)
- Caisse d'annuités dues par l'Etat, 3 pCt. (Kas van Annuïteiten welke door den Staat verschuldigd zijn.)
- Caisse d'annuités dues par l'Etat, 4 pCt. (Kas van Annuïteiten welke door den Staat verschuldigd zijn.)
- Caisse d'annuités dues par l'Etat, 4 1/2 pCt. (Kas van Annuïteiten welke door den Staat verschuldigd zijn.)
- Verbond der Samenwerkende Vennootschappen voor Oorlogsschade, 4 pCt., 1921.
- Verbond der Samenwerkende Vennootschappen voor Oorlogsschade, 4 pCt., 1922.
- Verbond der Samenwerkende Vennootschappen voor Oorlogsschade, 4 pCt., 1923.
- Spoorwegmaatschappij Anvers à Rotterdam, 3 pCt., 1°, 2°, 3° en 4° reeksen.
- IJzerenweg van Eekloo naar Gent, 3 pCt.
- Spoorweg van Est-Belge, 3 pCt.
- IJzerenwegen van West-Vlaanderen, 3 pCt., 2°, 3° en 4° emissies.
- IJzerenwegen van West-Vlaanderen, vast renderende aandelen.
- Spoorwegmaatschappij Liège-Maastricht, 3 pCt.
- Spoorwegmaatschappij Liégeois-Limbourgeois et des Prolongements, 3 pCt.
- Lloyd Royal Belge, 4 pCt., reeks A.
- Spoorweg van Maeseyck, 4 pCt., bewijzen van pref. aandelen.
- Spoorweg van Maeseyck, 3 pCt., bewijzen van gewone aandelen.
- Spoorwegmaatschappij Entre-Sambre-et-Meuse, 3 pCt.
- Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen, preferente aandelen, 6 pCt., Zwitsersche schijf, reeks A.
- Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen, preferente aandelen, 6 pCt., Nederlandsche schijf, reeks B.
- Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen, preferente aandelen, 4 pCt., Belgische schijf, reeksen C tot J.
- Nationale Maatschappij van Buurtspoorwegen, 3 pCt., Januari-Juli.
- Nationale Maatschappij van Buurtspoorwegen, 3 pCt., Mei-November.
- Nationale Maatschappij van Buurtspoorwegen, premieleening, 2 1/2 pCt.
- Intercommunale Maatschappij van den Linker Schelderoever, 4 1/4 pCt.
- Nationale Maatschappij der Waterleidingen, 4 pCt.
- 3 1/2 pCt. Leening der Regie van Telegraaf en Telefoon, 1943.
- Etat indépendant du Congo, obligaties met loten, 1888.
- Etat indépendant du Congo, 2 1/2 pCt., 1887.
- Etat indépendant du Congo, 3 pCt., 1904.
- Etat indépendant du Congo, 4 pCt., 1896-1898.
- Etat indépendant du Congo, 4 pCt., 1901.
- Congo Kolonie, 4 pCt., 1906.
- Congo Kolonie, 4 pCt., 1909.
- Koloniale Schuld, 4 pCt., 1936.
- Koloniale Schuld, 3 1/2 pCt., 1937.
- Chemins de fer Congo supérieur aux Grands Lacs africains, 6 pCt.
- Chemins de fer Congo supérieur aux Grands Lacs africains, 4 pCt.
- Chemins de fer Congo supérieur aux Grands Lacs africains, kapitaalsaandelen.
- Transports fluviaux « Unatra », 4 pCt. (deelhebbende obligaties).
- Chemins de fer au Kivu, kapitaalsaandelen.
- Chemins de fer Léokadi, pref.
- Chemins de fer vicinaux du Congo, pref.
- B. — Niet genoteerde effecten.
- Schatkistbons.
- Schatkistcertificaten.
- Vijfjarige 3 1/2 pCt. Schatkistcertificaten (besluit 25 October 1941).
- Schatkistcertificaten (besluit 3 Februari 1942).
- Koloniale Schuld, 4 pCt., 1937.
- Schatkistbons der Kolonie.
- Kasbons der Regie van Telegraaf en Telefoon.
- Nationale Maatschappij voor Krediet aan de Nijverheid, obligaties en kasbons.

Schatkistcertificaten uitgegeven door het Herdiscon-
teerings- en Waarborginstituut.

Paleis der Schoone Kunsten van Brussel, 6 pCt.,
1923.

Belgisch Nationaal Instituut voor Radio-Omroep,
5 pCt., 1932.

Obligaties en kasbons der Nationale Kredietkas ten
behoefte van den Middenstand.

Sabena, kasbons op 1 jaar, aan toonder.

Centraal Bureau voor Hypothecair Crediet, 4 pCt.,
op 10 jaar.

Nationale Maatschappij voor den Kleinen Landeigen-
dom.

Niet in deze lijst vernoemde overheidsfondsen
mogen eventueel als onderpand aangenomen worden
in bijzondere gevallen en bij speciale beslissing van
het Directiecomité.

Percent van het voorschot.

95 pCt.	90 pCt.	80 pCt.
Overheidsfondsen met ten hoogste 120 dagen loop- tijd.	Tienjaarlijksche obligaties 1940- 1950.	Andere overheids- fondsen.
Schatkistcertifica- ten.	Vijfjarige 3 1/2 pCt. Schatkistcertifica- ten (1941-1946).	
Kasbons op 1 jaar van de Nationale Maatschappij voor Krediet aan de Nijverheid.	Vijfjarige 3 1/2 pCt. Schatkistcertifica- (besluit 25 Octo- ber 1941).	
Kasbons op ten hoogste 1 jaar van de Nationale Kredietkas ten behoefte van den Middenstand.	Schatkistcertifica- ten (besluit 3 Fe- bruari 1942).	
	3 1/2 pCt. Schat- kistcertificaten op ten hoogste 15 jaar (1942), 1 ^e en 2 ^e reeksen.	
	3 1/2 pCt. Schat- kistcertificaten met 5, met 10 of met 20 jaar loop- tijd (1943).	
	3 1/2 pCt. Schat- kistcertificaten met 10 jaar loop- tijd (1944), 1 ^e en 2 ^e reeksen.	

Het pCt. van het voorschot wordt als volgt bere-
kend :

- Genoteerde effecten : op de beurswaarde, voor
zoover deze kleiner is dan of gelijk aan de nomi-
nale waarde, zooniet op de nominale waarde;
- Niet genoteerde effecten : op de nominale waarde.

Rentetarief.

2 pCt. op overheidsfondsen met ten hoogste 120 dagen
looptijd.

2 3/8 pCt. beleeningen en voorschotten in rekening-
courant op krachtens de besluitwet van 6 October
1944 verlengde Schatkistcertificaten met een loop-
tijd van meer dan 120 dagen.

3 pCt. op overheidsfondsen met meer dan 120 dagen
looptijd, andere dan de krachtens de besluitwet
van 6 October 1944 verlengde Schatkistcertifi-
caten.

3 1/2 pCt. op vijfjarige 3 1/2 pCt. Schatkistcertificaten
(besluit 25 October 1941).

3 1/2 pCt. op Schatkistcertificaten (besluit 3 Februari
1942).

Brussel, den 1er Maart 1945.

Besluitwet van 31 Januari 1945

betreffende de telling van sommige roerende activa
(Staatsblad, 9 Februari 1945, bl. 623).

VERSLAG AAN DEN REGENT

De tellingsmaatregelen die bij de besluitwetten van 6 Octo-
ber 1944 reeds werd bevolen met betrekking tot de biljetten
van de Nationale Bank, de Belgische en vreemde effecten
alsmede de vreemde activa moeten, om volledig te zijn, wor-
den uitgebreid tot de verzekeringscontracten, de deposito's in
de banken en de spaarkassen en tot sommige niet bij bewuste
besluitwetten bedoelde effecten.

Deze tellingsmaatregelen hebben niet alleen tot doel het den
Staat mogelijk te maken met kennis van zaken een financieele
politiek te voeren, doch tevens het eigendom van de vijand-
lijke staatsonderhoorigen en van degenen die aan burgertrouw
gefaald hebben op te sporen.

Gelet op de wet van 7 September 1939, waarbij buitengewone
machten aan den Koning worden verleend; — Gelet op de
dringende noodzakelijkheid; — Op de voordracht van den
Minister van Financiën en op het in Raad overgelegd advies
van de Ministers, — Wij hebben besloten en Wij besluiten :

HOOFDSTUK I. — Verzekerings- en capitalisatie- contracten

Artikel 1. — De levensverzekeringsondernemingen,
de publieke of particuliere verzorgingsinstellingen, met
inbegrip van de in den schoot van particuliere inrich-
tingen tot stand gebrachte patronale verzorgingskassen
of -instellingen, alsmede de capitalisatieonderne-
mingen die in België hun hoofdinrichting, een filiaal
of onverschillig welken zetel van verrichtingen
hebben zijn ertoe gehouden bij den Minister van
Financiën aangifte te doen van de verbintenissen
waarvan de uitvoering van den duur van het
mensenleven afhangt alsmede van de capitalisatie-
contracten die zij na 9 Mei 1940 en vóór 9 October
1944 hebben gesloten.

Worden als na 9 Mei 1940 aangegaan beschouwd :

a) de verbintenissen waarvan geen eraan verbonden
premie vóór 9 Mei 1940 werd betaald; b) de verbin-
tenissen aangegaan vóór 9 Mei 1940, indien de bedra-
gen ervan sedert dien datum werden opgevoerd of
indien de onderteekenaar sedert denzelfden datum
één of meer vervroegde betalingen ten volle of ten
deele en onder welken vorm ook, van de nog ver-
schuldigde premiën heeft verricht.

Art. 2. — De capitalisatiecontracten aan toonder
moeten het voorwerp zijn van een inschrijving op
naam bij de schuldplichtige inrichting binnen dertig
dagen na de bekendmaking van dit besluit.

De niet in overeenstemming met dit artikel inge-
schreven contracten worden geannuleerd. De tegen-
waarde ervan, inclusief de intresten, wordt aan den
Staat toegekend.

Art. 3. — Moeten echter niet aangegeven worden :

a) de verbintenissen en contracten waarvan het
totaal der premiën en bijpremiën betaald, gediscou-

teerd of gedeponereerd na 9 Mei 1940 en vóór 9 October 1944 niet hooger gaat dan fr 20.000;

b) de in de 2^e alinea, littera b, van artikel 1 bedoelde verbintenissen en contracten, wanneer het totaal der premiën verbonden aan de verhoogingsavenants en betaald, gediscoteerd of gedeponereerd vóór 9 October 1944 niet hooger gaat dan fr 20.000;

c) de verbintenissen en contracten voortvloeiend uit de toepassing van de gewijzigde wetten van 21 Juli 1844, 18 Juni en 1 Augustus 1930 en van de wet van 15 December 1937, met uitzondering van die voortvloeiend uit aanvullende stortingen gedaan na 9 Mei 1940, waarvan het totaal fr 20.000 te boven gaat.

Art. 4. — Het verbod ingevoerd bij artikel 1 van de besluitwet van 6 October 1944 betreffende de levensverzekerings- en capitalisatiecontracten wordt opgeheven met betrekking tot de verbintenissen die niet moeten aangegeven worden.

Art. 5. — § 1. Elke verbintenis of elk contract moet het voorwerp zijn van een onderscheiden aangifte, houdende vermelding van :

a) de aanduiding en het adres van den aangever alsmede het aan de aangifte toegekende volgnummer;

b) naam, voornamen, beroep en woonplaats van den beurder op datum van 9 October 1944, en eventueel den datum van zijn aanneming;

c) naam, voornamen, beroep en woonplaats van den ondertekenaar;

d) nummer van de polis en eventueel nummer van het groepcontract of nummer van de rekening geopend ten name van den beurder in geval van bijstorting;

e) datum der inschrijving in het register of het repertorium gehouden door de aangevende onderneming of inrichting, alsmede datum van het in werking treden van de verbintenis of het contract;

f) het totaal bedrag van de premiën en bijpremiën betaald na 9 Mei 1940, met inbegrip van de premiën gediscoteerd of gedeponereerd bij vervroeging. Edoch, wanneer de verbintenis of het contract van vóór 9 Mei 1940 dagteekent, moet de aangifte niet de vermelding dragen van de premiën betaald ter uitvoering van de vóór dien datum aangegane verbintenissen of contracten.

§. 2. De in litt. a, d, e en f hierboven bedoelde inlichtingen dienen mede verstrekt voor de capitalisatiecontracten aan toonder die niet het voorwerp zouden geweest zijn van de bij artikel 2 voorgescreven inschrijving op naam.

Art. 6. — De in artikel 1 bedoelde ondernemingen en instellingen zijn ertoe gehouden bij den Dienst voor Sequestratie aangifte te doen van de verbintenissen waarvan de uitvoering van den duur van het menschenleven afhangt en de capitalisatiecontracten die bij haar aangegaan werden door vijandelijke

staatsonderhoorigen of ten bate van vijandelijke staatsonderhoorigen, indien het voordeel ervan aan een niet-vijandelijken derde werd toegekend op een na 9 Mei 1940 vallenden datum.

HOOFDSTUK II. — *Gelddeposito's*

Art. 7. — De schuldplichtige instellingen, lichamen en ondernemingen bedoeld bij artikel 16 van de besluitwet van 6 October 1944, betreffende de biljetten van de Nationale Bank van België alsmede de gelddeposito's in landsmunt, zijn ertoe gehouden bij den Minister van Financiën aangifte te doen van :

1° de geldsommen, in welke munt ook, welke zij verschuldigd waren bij het afsluiten van de verrichtingen, op 3 October en 7 October 1944 of op een dezer twee datums, uit hoofde van deposito's op naam, op zicht of op termijn, of van creditrekeningen-courant;

2° de geldsommen ingeschreven of bestemd om te worden ingeschreven op geblokkeerde rekening naar aanleiding van het deponeren op naam van schuldvorderingsbewijzen ten blijke van anonieme deposito's of naar aanleiding van het incasseeren van certificaten der Onafhankelijkheidsleening, overeenkomstig artikel 18 van bewuste besluitwet van 6 October 1944;

3° de geldsommen ingeschreven op rekening ter voldoening aan de besluitwet van 12 October 1944 waarbij intrekking van sommige fiscale zegels werd bevolen of aan de 2^e alinea van artikel 17bis van de besluitwet van 6 October 1944 aangevuld bij die van 14 November 1944.

Art. 8. — Moeten echter niet worden aangegeven :

a) de onder n° 1 van artikel 7 bedoelde sommen waarvan het bedrag, bij het afsluiten van de verrichtingen, op 3 October 1944 en 7 October 1944, niet hooger ging dan fr 10.000;

b) de activa voortkomend van gelddeposito's gedaan bij toepassing van de besluitwet van 6 October 1944 betreffende de biljetten van de Nationale Bank alsmede de gelddeposito's in landsmunt.

Art. 9. — Een enkele aangifte per schuldeischer wordt opgemaakt, welke ook het aantal te zijnen name geopende rekeningen zij.

De aangifte moet behelzen :

a) de aanduiding en het adres van den aangever alsmede het aan de aangifte toegekende volgnummer;

b) naam, voornamen, beroep en woonplaats van den schuldeischer;

c) aard en nummer van de rekening of de rekeningen en het bedrag ervan bij het afsluiten van de verrichtingen, respectievelijk op 9 Mei 1940, op 3 October 1944 en op 7 October 1944;

d) eventueel de in artikel 7, 2° en 3°, bedoelde sommen, alsmede het nummer der rekening waarop zij ingeschreven zijn.

Art. 10. — De instellingen, lichamen en ondernemingen bedoeld bij artikel 16 der besluitwet van 6 October 1944 betreffende de biljetten van de Nationale Bank alsmede de gelddeposito's in landsmunt stellen den Minister van Financiën in kennis van :

1° het globaal bedrag dat zij bij het afsluiten der verrichtingen verschuldigd waren, op 7 October 1944, uit hoofde van anonieme deposito's vervallend vóór 7 October 1946, en het globaal bedrag van dezelfde deposito's die het voorwerp zijn geweest van een inschrijving op naam overeenkomstig artikel 18 van bewuste besluitwet;

2° het globaal bedrag dat zij bij het afsluiten van de verrichtingen verschuldigd waren, op 7 October 1944, uit hoofde van anonieme deposito's vervallend na 8 October 1946.

HOOFDSTUK III. — *Aandeelen in sommige Belgische vennootschappen en obligatiën op naam van de coöperatievennootschappen*

Art. 11. — De commanditairevennootschappen zonder acties, de vennootschappen van personen met beperkte aansprakelijkheid, de kredietverenigingen en de coöperatievennootschappen zijn ertoe gehouden bij den Minister van Financiën aangifte te doen van de aandeelen die gecreëerd werden of die het voorwerp zijn geweest van een cessie onder levenden na 9 Mei 1940 en vóór 9 October 1944.

Art. 12. — De coöperatievennootschappen en de kredietverenigingen moeten echter de aan een en denzelfde houder toebehoorende aandeelen niet aangeven, als de nominale waarde van het geheel fr 20.000 niet te boven gaat.

Art. 13. — De coöperatievennootschappen zijn ertoe gehouden bij den Minister van Financiën aangifte te doen van de obligatiën op naam ingeschreven in hun registers op datum van 9 October 1944.

Art. 14. — Een onderscheiden aangifte per houder wordt opgemaakt. De aangifte draagt aanduiding en adres van de aangeefster; naam, voornamen, beroep en woonplaats van den houder; aantal en nominale waarde van de aandeelen en de obligatiën alsmede datum van het creëren of van de cessie derzelve. Wat de aandeelen in de coöperatievennootschappen betreft, moet de aangifte bovendien het op ieder aandeel gefourneerd bedrag aanduiden.

HOOFDSTUK IV. — *Vreemde effecten*

Art. 15. — De Nationale Bank van België, de Bank van Belgisch-Kongo en de banken voorkomend op de ter uitvoering van artikel 2 van het besluit n° 185 van 9 Juli 1935 door de Bankcommissie gepubliceerde lijst zijn ertoe gehouden bij den Minister van Financiën aangifte te doen van de vreemde effecten in den zin van artikel 29 der besluitwet van 6 October 1944 welke zij in deposito onder zich hielden op 1 Sep-

tember 1944 en die tusschen dien datum en 9 October 1944 aan de deponenten werden terug bezorgd.

Art. 16. — Een onderscheiden aangifte per bewaargever wordt opgemaakt. Deze aangifte behelst :

1° aanduiding en adres van den aangever;

2° naam, voornamen, beroep en woonplaats van den bewaargever;

3° aantal, aard, eventueel de nominale waarde van de aangegeven effecten en de benaming van de emitteerende vennootschap of van het dito lichaam;

4° datum van de teruggave.

HOOFDSTUK V. — *Bepalingen gemeen aan de voorgaande hoofdstukken*

Art. 17. — De bij artikelen 1, 6, 7, 10, 11, 13 en 15 voorgeschreven aangiften en inlichtingen worden overgemaakt naar gelang ze tot stand komen en uiterlijk binnen twee maanden te rekenen van de inwerkingtreding van dit besluit. De aanveger voegt bij elke verzending de lijst der aan de aangiften toegewezen volgnummers. Deze lijst wordt teruggestuurd na verificatie en onderteekening als kennisgeving van ontvangst.

Art. 18. — De bij onderhavig besluitwet bedoelde instellingen, lichamen en ondernemingen zijn gehouden hun registers, repertoria, boeken, akten en alle andere bescheiden betreffende hun bedrijvigheid aan de daartoe door den Minister van Financiën aangewezen ambtenaren mede te deelen zonder verplaatsing, ten einde deze ambtenaren in staat te stellen zich vergewissen van de naleving der bepalingen van bewust besluit en der reglementaire maatregelen genomen om voor de uitvoering ervan te zorgen.

Art. 19. — Elke inbreuk op de bepalingen van dit besluit en op de ter uitvoering genomen maatregelen wordt gestraft met een geldboete van fr 700 tot fr 700.000 en met drie maand tot vijf jaar hechtenis of met slechts één dezer straffen.

Bij veroordeeling van een aangestelde als dader, mededader of medeplichtige, zal zijn lastgever civielrechtelijk aansprakelijk zijn voor de geldboeten en gerechtskosten, alsmede voor het nadeel dat de inbreuk aan de Schatkist heeft kunnen berokkenen.

De wet van 24 Juli 1921 op de opdecimes is niet van toepassing op de hierboven voorziene straffen.

Al de bepalingen van Boek I van het Strafwetboek zullen worden toegepast.

Art. 20. — Zijn zegelvrij al de ter uitvoering van deze besluitwet noodige akten en stukken.

Art. 21. — Deze besluitwet treedt in werking op den dag van bekendmaking in het *Belgisch Staatsblad*.

Besluitwet van 31 Januari 1945

betreffende de toepassing van 1° van artikel 29 der wet van 16 Maart 1865 tot oprichting der Alge-

VERSLAG AAN DEN REGENT

In de wet van 16 Maart 1865 tot oprichting der Algemeene Spaar- en Lijfrentekas, stelt artikel 29 de categorieën van waarden vast welke de Kas mag aankopen met het oog op de definitieve belegging van een bepaald gedeelte van de kapitalen waarvan het beheer haar is opgedragen.

Het 4° van artikel 29 beoogt de beleggingen van dien aard welke in obligatiën van Belgische maatschappijen mogen gedaan worden en werd toentertijd opgesteld als volgt:

4° Obligaties van Belgische maatschappijen die, sinds ten minste vijf achtereenvolgende jaren, al hun verbintenissen hebben gestand gedaan door middel hunner gewone geldmiddelen.

Littera b) van artikel 2 van het koninklijk besluit dd. 14 October 1937, genomen ter uitvoering van de wet van 10 Juni 1937, heeft vorenstaanden tekst aangevuld als volgt:

« ... of obligaties van de maatschappijen die zijn voortgekomen uit de omvorming van ondernemingen die aan dezelfde voorwaarden voldeden.

» De beslissingen betreffende den aankoop van obligaties van maatschappijen worden genomen bij meerderheid van de twee derden der stemmen. »

Dit amendement hield rekening met een van de vormen van evolutie van de naamloze vennootschappen, de fusie van één of meer ondernemingen of de opslorping van één of meer maatschappijen door een andere.

Het voorschrijven van een bijzondere meerderheid voortaan vereischt voor de uitvoering van dergelijke beleggingen ging uit van de bezorgdheid van den wetgever van 1865 om bijzondere waarborgen te verbinden aan de beleggingen van de Spaarkas door middel van spaardeposito's of de sommen gelds die bij haar worden vastgezet tot vestiging van renten.

De Spaarkas heeft, inderdaad, tot allereersten plicht te zorgen voor de veiligheid van de haar toevertrouwde gelden; vervolgens moet zij die gelden op zulke wijze beleggen dat de opbrengst van die beleggingen de spaarders een voordeelige belooning verzekert, daarbij rekening gehouden met de kosten van een zuinig en wijs beleid van de instelling.

De bepalingen van artikel 29 hebben dan ook een karakter van dwingend recht dat de bewindvoerders van de Kas de strenge naleving ervan oplegt.

Door den omvang van de kapitalen voor de belegging waarvan zij moet zorgen is de Spaarkas ertoe gebracht een gewissen invloed in de financiering van 's lands economie uit te oefenen.

De vijandelijke bezetting heeft vele maatschappijen, waarvan de vroegere uitslagen de leefbaarheid bewijzen, belet haar bedrijvigheid derwijze uit te oefenen dat zij thans aan de voorschriften van voormeld 4° van artikel 29 der wet van 16 Maart 1865 kunnen voldoen.

De regeering is het gebleken dat het noodzakelijk was, zoowel om de Spaarkas in de mogelijkheid te stellen haar beleggingen in obligaties van Belgische maatschappijen secuur en loonend productief te maken, als om tot de heropleving van 's lands economie bij te dragen, uitzonderlijke en tijdelijke maatregelen te treffen waarbij tegelijkertijd met de hoofdzakelijke belangen van de spaarders en met de noodwendigheid van de beleggingen zou rekening gehouden worden.

Om dit doel te bereiken bepaalt artikel 1 van onderhavige besluitwet dat het, voor de toepassing van 4° van artikel 29 der wet van 16 Maart 1865, toegelaten is geen rekening te houden met de tijdsperiode van de zes achtereenvolgende boekjaren waarvan het eerste is ingegaan in den loop van het jaar 1940.

In werkelijkheid zal het deze toegelaten zijn de tijdsperiode van die zes boekjaren niet mede te tellen en in den vijfjarigen termijn bedoeld bij voormeld 4° van artikel 29 zullen mogen begrepen worden, naar gelang van het geval, hetzij de achtereenvolgende vijf boekjaren van 1935 tot en met 1939, hetzij vier achtereenvolgende boekjaren van 1936 tot 1939 en het boekjaar dat is ingegaan gedurende het jaar 1946 en zoo voorts, met dien verstande dat geen onderbreking zich mag voordoen tusschen de boekjaren die het gedeelte van vroegeren datum dan 1 Januari 1940 van het vijfjarig tijdperk vormen en de boekjaren van het gedeelte van lateren datum dan 1 Januari 1946 van hetzelfde tijdperk.

De regeering had in uitzicht gesteld voor te schrijven dat het nominaal bedrag van door de Spaarkas, krachtens artikel 1 van onderhavig ontwerp van besluitwet, aangekochte obligaties niet meer zou mogen beloopt worden dan een bepaald quotum van het totaal nominaal bedrag van de door de betrok-

ken maatschappij uitgegeven obligatieleening. Nochtans, om de Spaarkas in staat te stellen eventueel in bijzondere toestanden te voorzien, heeft de regeering gemeend de mogelijkheid niet te moeten uitsluiten van het vast afnemen van de totaliteit van een obligatieleening door die instelling.

Nochtans is het ten zeerste wenschelijk dat de algeheelheid van de obligaties waaruit dergelijke leeningen bestaan niet door de Algemeene Spaar- en Lijfrentekas alleen worden verkregen; integendeel verdient het aanbeveling dat er op de vrije markt vraag zij naar inschrijving op een deel van die obligaties.

De maker van de wet van 16 Maart 1865 heeft trouwens niet bedoeld dat de in 4° van artikel 29 bedoelde beleggingen *a priori* worden aangelegd door globale vaste aankopen van obligaties. Anderzijds, luidt het verslag aan den Koning, dat het koninklijk besluit van 14 October 1937 voorafgaat, inzonderheid als volgt met betrekking tot de aankopen, door de Spaarkas, van obligaties van Belgische vennootschappen:

« Zoo het nemen door de Spaarkas van obligaties van maatschappijen tot definitieve beleggingsdoeleinden ten andere niet aan de voor een openbare emissie gevorderde formaliteiten onderworpen is, spreekt het vanzelf dat deze obligaties van zulk een gehalte moeten zijn dat zij een gunstig onthaal op de kapitaalmarkt terecht zouden genieten. »

Om deze redenen, en zoowel om te voorkomen dat de tusschenkomst van de Spaarkas een zeker commanditair karakter zou aannemen, als om aan soortgelijke beleggingen een doelmatige verdeling en meer verhandelbaarheid te verzekeren, verdient het ten zeerste aanbeveling dat deze instelling, behalve in speciale gevallen, de algeheelheid van de leeningsobligaties eener vennootschap niet bij wijze van definitieve belegging aankoopt.

Om aan de essentiële noodzakelijkheid van de veiligheid der door de Spaarkas beheerde deposito's volkomen te voldoen, machtigt artikel 2 van dit ontwerp de regeering 's Rijks waarborg te verbinden aan den goeden afloop van de aankopen van obligaties van Belgische vennootschappen welke ter toepassing van artikel 1 door de Kas zouden worden gedaan.

Deze bepaling is niet overbodig ten overstaan van den algemeenen waarborg welke door den Staat wordt verbonden aan den goeden afloop van de verrichtingen van de Algemeene Spaar- en Lijfrentekas. Zij preciseert uitdrukkelijk, en onder omstandigheden waarin zulks nuttig kan zijn dat, onverminderd de toepassing van artikel 32 der wet van 16 Maart 1865, de toepassing van artikel 1 van het onderhavig ontwerp van wetsbesluit de belangen van de deponenten der Spaarkas geenszins mag schaden.

Daarenboven zal de Minister van Financiën bevoegd worden verklaard om de modaliteiten voor het verlenen van den speciaal Staatswaarborg derwijze vast te stellen dat bewuste waarborg desvoorkomend spoedige uitwerking kan hebben.

De bepalingen van dit ontwerp van besluitwet zijn slechts van tijdelijken aard en bestemd om, in bewust opzicht, de gevolgen van de vijandelijke bezetting tegen te gaan. Deze bepalingen zullen inderdaad vervallen naar gelang de bedrijvigheid der verkrijgende vennootschappen met ingang van 1 Januari 1946, gedurende vijf achtereenvolgende boekjaren uitgeoefend zijn.

Gelet op de wet van 16 Maart 1865, tot oprichting der Algemeene Spaar- en Lijfrentekas, en inzonderheid op 4° van artikel 29 en artikel 32 van bewuste wet; — Overwegende dat het dringend noodzakelijk is de passende maatregelen voor te schrijven om, inzake toepassing van 4° van artikel 29 van voormelde wet, de gevolgen van de vijandelijke bezetting tegen te gaan; — Gelet op 3° der wet van 7 September 1939, waarbij den Koning buitengewone machten worden verleend; — Op de voordracht van den Minister van Financiën en het advies van de in Raad vergaderde Ministers. — Wij hebben besloten en Wij besluiten:

Artikel 1. — Voor de toepassing van de bepalingen van 4° van artikel 29 der wet van 16 Maart 1865, tot oprichting der Algemeene Spaar- en Lijfrentekas, kan geen rekening worden gehouden met de periode van de zes achtereenvolgende boekjaren, waarvan het eerste gedurende het jaar 1940 is ingegaan.

Art. 2. — Onverminderd de bepalingen van artikel 32 der wet van 16 Maart 1865 is de regeering gemachtigd 's Rijks waarborg te verbinden aan den goeden afloop van de terugbetaling van het kapitaal en de betaling van de interesten, kosten en bijkosten

van de definitieve beleggingen, door de Algemeene Spaar- en Lijfrentekas gedaan, onder het bij artikel 1 van deze besluitwet voorzien regime.

De Minister van Financiën bepaalt de modaliteiten voor het verlenen van dezen waarborg.

Art. 3. — De Minister van Financiën is belast met de uitvoering van deze besluitwet, welke in werking treedt den dag van bekendmaking in het *Staatsblad*.

Besluit van den Regent van 31 Januari 1945
in Ministerraad overgelegd, waarbij een eind wordt gemaakt, met terugwerkende kracht, aan den tijdelijken geldigheidsduur van het besluit van 5 Februari 1943 betreffende de toepassing, op het Herdisconteering- en Waarborginstituut, van de bijzondere en tijdelijke belasting op de uitzonderlijke winsten (Staatsblad, 14 Februari 1945, bl. 748).

Gelet op het koninklijk besluit n° 175 van 13 Juni 1935, houdende instelling van een Herdisconteering- en Waarborginstituut; — Gelet op de wet van 10 Januari 1940, tot invoering van een bijzondere en tijdelijke belasting op de uitzonderlijke winsten; — Herzien het besluit van 5 Februari 1943, betreffende de toepassing, op het Herdisconteering- en Waarborginstituut, van de bijzondere en tijdelijke belasting op de uitzonderlijke winsten; — Overwegende dat het, overeenkomstig bewust besluit, op een buitengewone reserve gebracht bedrag, uit aanmerking van de eventuele belangrijkheid van de tusschenkomst van het instituut geen afwijking kan verantwoord worden van voormelde wet van 10 Januari 1940, en zulks te meer daar bewust instituut een anderen weg kan kiezen om haar eigen middelen te verhoogen; — Overwegende dat het om redenen van algemeene orde niet past vorenvermelde afwijking geldig te verklaren; — Gelet op artikel 3 van de besluitwet van 5 Mei 1944, betreffende de besluiten genomen en de andere bestuursdaden verricht, tijdens de vijandelijke bezetting, door de secretarissen-generaal en door hen die dezer bevoegdheden hebben uitgeoefend; — Op de voordracht van den Minister van Financiën en het in Raad overlegd advies van de Ministers. — Wij hebben besloten en Wij besluiten :

Artikel 1. — Met terugwerkende kracht op den datum bepaald voor de inwerkingtreding, wordt een eind gemaakt aan de tijdelijke geldigheid van onderstaande besluiten :

a) besluit van 5 Februari 1943, betreffende de toepassing, op het Herdisconteering- en Waarborginstituut, van de bijzondere en tijdelijke beslissing op de uitzonderlijke winsten;

b) besluit van 1 Maart 1943, houdende goedkeuring van de wijzigingen in de statuten van het Herdisconteering- en Waarborginstituut, ter toepassing van het vorenstaand littera a bedoeld besluit.

Art. 2. — De Minister van Financiën is belast met de uitvoering van het onderhavig besluit dat in werking zal treden den dag van bekendmaking in het *Staatsblad*.

Besluitwet van 31 Januari 1945
tot aanvulling van die van 6 October 1944 betreffende de biljetten van de Nationale Bank van België alsmede de gelddeposito's in landsmunt (Staatsblad, 8 Februari 1945, bl. 610).

VERSLAG AAN DEN REGENT

Naar luid van artikel 13 van de besluitwet van 6 October 1944 betreffende de biljetten van de Nationale Bank van België alsmede de gelddeposito's in landsmunt « worden de overeen-

komstig artikelen 4 en 5 aangegeven biljetten der Nationale Bank van België gedeponereerd in de Nationale Bank van België of, voor derzelver rekening, in de banken of in de postontvangerijen of hulpontvangerijen ». De door besluit n° 42 van 15 December 1934 beheerschte particuliere spaarkassen zijn voor de toepassing van dat besluit met de banken gelijkgesteld.

Artikel 15 van hetzelfde besluit bepaalt, zijnerzijds, in zijn slotalinea, dat de speciale rekeningen bij de banken en bij den Postcheck- en Girodienst als gelden voor orde geboekt worden.

Uit de vorenstaande bepalingen volgt dat, voor de monetaire ruil- en depositoverrichtingen die het voorwerp van de besluitwet van 6 October 1944 uitmaken, de banken en de postbesturen met een wettelijke opdracht bekleed zijn om de bankbiljetten in ontvangst te nemen en de speciale rekeningen te openen voor rekening van de Nationale Bank van België, die bijgevoegd optreedt als opdrachtgevend instelling voor wier rekening de geheele muntverrichting geschiedt.

Daar de opdracht van de banken en van het postbestuur beperkt is tot het in ontvangstnemen van de biljetten en tot het houden van de speciale rekeningen, berust op de Nationale Bank van België, bij wie die rekeningen in debet staan, logischer wijs de last om, in het geheele land, de juridische moeilijkheden op te lossen welke worden opgeworpen door het bestaan en de beweging van de rekeningen, inzonderheid in geval van verzet, arrest-beslag, overlijden van de rekeninghouders, gerechtelijke betwistingen, enz.

Het blijkt nochtans noodig, om redenen van practischen aard, die taken te verdeelen onder de verscheidene met het houden der speciale rekeningen belaste instellingen. Dit is het doel van de aanvullende bepalingen welke wij voorstellen onder vorm van artikel 15bis in te lasseten in de besluitwet van 6 October 1944.

Het voorgesteld nieuw artikel verleent de banken en den Postcheck- en Girodienst bevoegdheid om de Nationale Bank van België in rechte te vertegenwoordigen voor al wat betrekking heeft op de in hun boeken geopende speciale rekeningen. Het behelst dus op dit gebied een uitbreiding van de wettelijke opdracht die haar bij het besluit van 6 October 1944 werd toegewezen.

Alle rechtshandelingen betreffende de speciale rekeningen moeten dus ingesteld worden bij de inrichting-rekeninghoudster die ertoe zal gehouden zijn daarop te antwoorden, in stede van de Nationale Bank, voor wier rekening de geheele rechtshandeling als wettelijk voortgezet zal beschouwd worden.

Het zal de Nationale Bank niettemin vrijstaan, indien zij zulks in overeenstemming met haar belangen oordeelt, hetzij als eischeres, hetzij als verweerster, elke in het kader van de bepaling, onderwerp van dit besluit, ingestelde procedure te hervatten.

Gelet op de wet van 7 September 1939, waarbij aan den Koning buitengewone machten werden verleend; — Gelet op de besluitwet van 6 October 1944, betreffende de biljetten van de Nationale Bank van België alsmede de gelddeposito's in landsmunt; — Gelet op de dringende noodzakelijkheid; — Op de voordracht van den Minister van Financiën en volgens in Raad overlegd advies van de Ministers. — Wij hebben besloten en Wij besluiten :

Artikel 1. — Aan de besluitwet van 6 October 1944, betreffende de biljetten van de Nationale Bank alsmede de gelddeposito's in landsmunt wordt een artikel 15bis toegevoegd, dat luidt als volgt :

« De banken, de bij besluit n° 42 van 15 December 1934 beheerschte particuliere spaarkassen en de Postcheck- en Girodienst vertegenwoordigen wettelijk de Nationale Bank van België in rechte voor al wat de in hun boeken geopende speciale rekeningen betreft.

» Alle exploiten, verzet, arrest-beslag, beteekeningen en andere rechtshandelingen betreffende die rekeningen worden slechts geldig gedaan bij de inrichting waar de rekening is geopend. Is de rekening bij den Postcheck- en Girodienst geopend, dan moet melding gemaakt worden van het postkantoor waar de biljetten werden gedeponereerd.

» De Nationale Bank van België kan, niettemin, indien zij zulks voor haar belangen dienstig oordeelt, hetzij als eischeres, hetzij als verweerster, elke onder

de voorwaarden van dit besluit ingestelde procedure voor eigen rekening hervatten. »

Art. 2. — Vorenstaande bepalingen zijn van toepassing op al de in de tweede alinea van artikel 1 bedoelde en met ingang van 9 October 1944 beteckende akten.

Art. 3. — Deze besluitwet treedt in werking den dag waarop zij in het *Belgisch Staatsblad* is bekendgemaakt.

Ministerieel besluit van 1 Februari 1945

betreffende de telling der in Belgisch Congo en Ruanda-Urundi in bezit gehouden Belgische effecten (Staatsblad, 22 Maart 1945, bl. 1654).

Door dit besluit worden de *Banque du Congo belge* en de *Banque belge d'Afrique* aangenomen om de aangifte der in Belgisch Congo en Ruanda-Urundi in bezit gehouden Belgische effecten te ontvangen.

Besluitwet van 5 Februari 1945

houdende aanvulling en wijziging van de bepalingen van de besluitwet van 6 October 1944, betreffende de biljetten van de Nationale Bank van België alsmede de gelddeposito's in landsmunt, en tevens van de besluitwet van 28 October 1944, betreffende de ruiling en de neerlegging van de Deutsche en Belgische bankbiljetten in de gebieden die onder Duitsch administratief stelsel werden geplaatst (Staatsblad, 11 Februari 1945, bl. 689). — *Erratum* (Staatsblad, 21 Maart 1945, bl. 1630).

VERSLAG AAN DEN REGENT

Artikel 34 der wet dd. 25 ventôse, jaar XI, tot regeling van het notarisambt, zooals het werd gewijzigd bij het koninklijk besluit van 13 December 1935, verbiedt de notarissen de sommen, welke zij naar aanleiding van een akte of een verichting van hun ambt in ontvangst hebben genomen, langer dan drie maanden te bewaren en verplicht hen deze sommen voor rekening van de personen aan wie ze verschuldigd zijn te storten, onder een aparte rubriek, op een bij een openbare of particuliere instelling geopende speciale rekening.

Het geschiedt dat, eens dat dergelijke stortingen gedaan zijn in de Deposito- en Consignatiekas, de aldus aangelegde deposito's vrij zijn door de werking van 9° van artikel 16 van de besluitwet van 6 October 1944, betreffende de biljetten van de Nationale Bank van België alsmede de gelddeposito's in landsmunt. Dit artikel bezwaart inderdaad slechts de vrijwillige deposito's bij de Deposito- en Consignatiekas met onbeschikbaarheid. Doch wanneer een storting van denzelfden aard is gedaan met het oog op het openen van een rekening onder aparte rubriek in een bank, valt dergelijke deponering onder den algemeenen regel van artikel 16: zij wordt met onbeschikbaarheid bezwaard. Deze toestand is onlogisch en het is niet denkbaar dat een verschillend lot ten deel valt, volgens de inrichting waar zij zich bevinden, aan deposito's die hetzelfde karakter dragen en die krachtens een zelfde wetsbepaling werden gedaan. De artikelen 1 en 2 van onderhavige besluitwet hebben ten doel een einde te maken aan deze anomalie.

De verplichting om de ontvangen sommen op een speciale rekening te storten is echter, krachtens hoogervernoemd artikel 34 der wet van 25 ventôse, jaar XI, niet van toepassing op de sommen die 20.000 frank niet te boven gaan. Voor die sommen past het, dat de notaris ze mag individualiseeren eveneens onder een aparte rubriek, doch de er uit voortvloeiende rekeningen blijven onderworpen aan de vigeerende, algemeene muntbepalingen.

* *

Sommige categorieën van personen hielden onder zich, op 6 October 1944 's avonds, ter uitoefening van hun bedrijf, soms aanzienlijke sommen voor rekening van derden, op grond van een deponering of van een lastgeving. Deze sommen, onder

zich gehouden in biljetten of op bankrekening, werden door de muntbesluiten gedeeltelijk onbeschikbaar gemaakt in hoofde van de houders, ofschoon het logisch ware geweest dat zij onbeschikbaar werden gemaakt in hoofde van de deponenten of van de lastgevers. Het past dus deze categorieën van personen te veroorloven den toestand te herstellen en de beroepshalve à deposito of op grond van een lastgeving onder zich gehouden sommen te gireeren op een rekening te openen ten behoeve van de eigenlijke gerechtigden, die in werkelijkheid de uitwerkelen van de besluitwet van 6 October 1944 betreffende de biljetten van de Nationale Bank van België alsmede de gelddeposito's in landsmunt, moesten ondergaan.

Dit recht is echter slechts te rechtvaardigen als het gaat over personen die, beroepshalve, gewoonlijk omgaan met gelden voor rekening van derden en die dergelijke gelden gewoonlijk onder zich houden. Daarom beperkt onderhavig outwerp van besluitwet dit recht tot de advocaten, de pleitbezorgers, de deurwaarders, de wisselagenten en de verzekeringsmakelaars. Dit recht kan trouwens alleen worden toegestaan — op gevaar af van een uitbreiding zonder einde — als het gaat over sommen beroepshalve onder zich gehouden voor rekening van derden, op grond van een lastgeving of van een deponering. Het mag niet worden uitgebreid tot de sommen die loutere schulden zouden zijn, zoals de sommen verschuldigd op grond van leeningen, commissieloonen, makelaarsloon, afbetaling, enz., of tot sommen in deposito genomen met schending van of naast de beroepsverplichtingen.

Ter vermindering van misbruiken voorziet het ontwerp van besluitwet dat de derde steeds verzet mag aantekenen tegen het giro dat op zijn rekening zal worden gedaan, bijaldien hij acht dat de gegireerde sommen niet onder zich gehouden worden op grond van een deponering of van een beroepshalve gekregen opdracht. In dat geval behoort het dengene die deze rekening heeft laten openen ervan te laten blijken dat deze deponering of deze opdracht werkelijk bestaat. De eventuele geschillen moeten bij ontstentenis van overeenkomst onder partijen door het gerecht worden beslecht.

Het ontwerp van besluitwet voorziet tevens een recht van toezicht voor den Minister van Financiën en strafbepalingen tegen degenen die valsche aangiften of valsche toekenningen van sommen zouden doen.

* *

Het scheen logisch toe het bij besluit van 14 November 1944 op het stuk van betaling van Staatsbelasting toegestaan recht uit te breiden tot de betaling van de belastingen verschuldigd aan de provinciën en de gemeenten.

* *

Voor 't overige scheen het noodig toe, inzonderheid ter vermindering van alle behandeling van schuldvorderingsbewijzen ten blijk van anonieme deposito's, te bepalen dat deze bewijzen, net als de biljetten, geannuleerd worden en omgezet in op speciale rekeningen gebrachte nominatieve deposito's van speciën.

De bepaling heeft terugwerkende kracht op 9 October 1944. Daaruit vloeit voort dat de termijn van dertig dagen, waarvan sprake in den nieuwen tekst, niet een nieuwe termijn is; het is die welke de betrokkenen reeds hebben kunnen genieten.

* *

De besluitwet van 28 October 1944, betreffende de ruiling en de neerlegging van de Deutsche en Belgische bankbiljetten in de gebieden die onder Duitsch administratief stelsel werden geplaatst, voorziet het recht van ruiling en van omzetting slechts ter gunste van de personen van Belgische nationaliteit. Bijgaand ontwerp van besluitwet breidt het voordeel van deze bepalingen uit tot de natuurlijke personen van vreemde nationaliteit, met uitzondering echter van de vijandelijke Staatsonderhoorigen.

Luidens artikel 17, 2^e alinea, van voormelde besluitwet, moet het bedrag der deposito-rekeningen of rekeningen-courant, na omzetting in Belgische franken en tot beloop van het op datum van 5 Juni 1940 's avonds bestaande bedrag, op het credit gebracht worden van een beschikbare rekening geopend door den Postcheck- en Girodienst voor den eigenaar van het deposito. Deze overdracht op den Postcheck- en Girodienst maakt de verrichtingen ingewikkelder zonder nut en het is verkieslijker de vrije rekeningen in deposito te laten bij de instellingen die er schuldenaar van waren op 6 November 1944. § 1 van artikel 13 van het ontwerp van besluitwet wijzigt in dien zin den tekst van artikel 17 van het besluit van 28 October 1944.

Voor 't overige, bij analogie met de bepalingen van artikel 1 van het besluit van 14 November 1944 tot wijziging van sommige bepalingen van de besluitwetten van 6 en 18 October 1944 betreffende de biljetten van de Nationale Bank van België alsmede de gelddeposito's in landsmunt, laat het aanvulling toe — ten beloope van het bedrag dezer rekeningen uitgedrukt in Reichsmark ten gevolge van de verplichte omzetting — van

de deposito-rekeningen en de in Reichsmark uitgedrukte rekeningen-courant, door heffing op de bij toepassing van artikel 14 der besluitwet van 28 October geopende speciale rekening.

Ten slotte worden op de grondgebieden der onder Duitsch administratief stelsel geplaatste gemeenten toepasselijk gemaakt, de bepalingen van het besluit van den Regent dd. 20 November 1944 houdende bepaling van de modaliteiten waaronder de tijdelijk onbeschikbare activa van de gesnistrerden worden vrijgemaakt alsmede het besluit van den Regent dd. 21 November 1944 betreffende de vrijmaking van de tijdelijk onbeschikbare activa van de nijverheids-, handels- en ambachtsbedrijven. Tevens laat onderhavig ontwerp toe, bij analogie met de bepalingen van artikel 17bis der besluitwet van 6 October 1944 zooals vastgesteld bij de besluitwet van 23 October 1944, te beschikken over het tijdelijk onbeschikbaar quorum van 40 pCt. bedoeld in artikel 14 van de besluitwet van 28 October 1944, met het oog op de betaling, aan den Staat, de provinciën en de gemeenten, van de vorderbare belastingen, rechten en taxes, alsmede van de geldboeten, wegens veroordeeling en van de gerechtskosten.

Mede wordt bepaald dat de Minister van Financiën ertoe gemachtigd wordt in de besluitwet niet voorziene speciale gevallen te regelen.

Gelet op de wet van 7 September 1939, waarbij aan den Koning buitengewone machten worden verleend; — Gelet op de besluitwet van 6 October 1944, betreffende de biljetten van de Nationale Bank van België, alsmede de gelddeposito's in landsmunt, op de besluitwet van 28 October 1944, betreffende de ruiling en de neerlegging van de Deutsche en Belgische bankbiljetten in de gebieden die onder Duitsch administratief stelsel werden geplaatst, alsmede op de besluiten ter aanvulling of wijziging van die besluiten; — Gelet op de dringende noodzakelijkheid; — Op de voordracht van den Minister van Financiën en volgens het in Raad overgelegd advies van de Ministers. — Wij hebben besloten en Wij besluiten :

Artikel 1. — De notarissen kunnen vrijmaking verkrijgen van de niet-vrijwillige deposito's die zij onder aparte rubriek in een bank verricht hebben bij toepassing van artikel 34 der wet van 25 ventôse jaar XI, gewijzigd bij het koninklijk besluit van 13 December 1935.

Indien, op 9 October 1944, de bij voormeld artikel 34 voorziene termijn van drie maand nog niet mocht verstreken zijn, mogen de notarissen, ingeval zij de voorgeschreven deponering op dien datum nog niet mochten gedaan hebben, de voor andermans rekening ontvangen sommen waarvan de deponering ondertusschen mocht verplicht geworden zijn, individualiseeren en ze op een rekening onder aparte rubriek laten brengen bij de instellingen waar zij een rekening hebben die geopend werd bij toepassing van de artikelen 15 en 16 van de besluitwet van 6 October 1944 betreffende de biljetten van de Nationale Bank van België alsmede de gelddeposito's in landsmunt. Die rekeningen onder aparte rubriek zullen vrij zijn.

Art. 2. — Ten einde de bij artikel 1 voorziene vrijmaking te verkrijgen, geven de notarissen, aan de inrichting waar hun rekeningen onder aparte rubriek gehouden worden of waarbij zij dergelijke rekeningen wenschen te laten openen, een in duplo opgemaakte en echt en deugdelijk verklaarde lijst af, houdende vermelding van den naam, de voornamen en het adres van de personen aan wie de som verschuldigd is en tevens aanduiding van de verschuldigde som alsmede van de rubriek waaronder die som gecomptabiliseerd is of moet worden. De lijst behelst attest dat het gaat om een som waarvan de deponering verplicht is krachtens artikel 34 der wet van 25 ventôse, jaar XI.

Een der exemplaren wordt aan den Minister van Financiën toegezonden.

Art. 3. — Wat betreft de deponeringen die niet verplicht zijn krachtens artikel 34 der wet van 25 ventôse jaar XI, gewijzigd bij het koninklijk besluit van 13 December 1935, deze kunnen onder aparte rubriek geplaatst worden en vallen onder toepassing van de vigeerende monetaire maatregelen. De notarissen geven daartoe de bij artikel 2 voorziene in tweevoud opgemaakte lijst af, met vermelding dat het gaat om sommen waarvan deponering niet verplichtend is krachtens artikel 34 der wet van 25 ventôse, jaar XI.

Art. 4. — De advocaten, pleitbezorgers, deurwaarders, wisselagenten, wisselagenten-correspondenten, verzekeringsmakelaars en dispatcheurs kunnen, binnen een termijn van vijftien volle dagen met ingang van den datum van inwerkingstelling van dit besluit, van de bij artikel 17 der besluitwet van 6 October bedoelde tijdelijk onbeschikbare en geblokkeerde rekening of rekeningen, op een bij de instelling waar de oorspronkelijke rekening zich bevindt ten name van hun cliënten te openen rekening, de sommen laten gireeren, die zij wegens hun beroepsbedrijvigheid, bij het in werking stellen van onderhavig besluit, als bewaarnemers of lasthebbers voor die cliënten onder zich hebben.

Aan de instelling waar zich de te debiteeren rekening bevindt geven zij een echt en deugdelijk verklaarde in tweevoud opgemaakte lijst af houdende den naam, de voornamen, het beroep en het adres van elk der te crediteeren cliënten alsmede van de som die hem verschuldigd blijft op datum van inwerkingstelling van dit besluit.

Een exemplaar van de lijst wordt, door toedoen van de instelling, aan het Ministerie van Financiën overgemaakt.

Te gelijker tijd geven de betrokkenen den cliënt, per ter post aangeteekenden brief, kennis van het bedrag van de gegireerde som, de reden van de giro, alsmede den naam en het adres van de instelling waar de rekening is geopend.

De te gireeren sommen worden naar rato van 40 pCt. op hun « tijdelijk onbeschikbare » activa en van 60 pCt. op hun « geblokkeerde » activa afgenomen.

Art. 5. — Mocht de cliënt oordeelen dat de gegireerde sommen niet uit hoofde van een deponering of van een beroepshalve gekregen lastgeving onder zich gehouden worden, dan kan hij tegen het openen of het handhaven van die rekening verzet aantekenen, per ter post aangeteekenden brief geadresseerd aan de instelling waar een rekening hem werd geopend en aan den persoon die de rekening heeft laten openen. Het rust alsdan op dezen laatste, door alle middelen en procedures van gemeen recht, te laten blijken van de werkelijkheid, den omvang en de regelmatigheid van de deponering of van de lastgeving.

Art. 6. — De aan den cliënt geopende rekening wordt verdeeld in « tijdelijk onbeschikbare » activa ten beloope van 40 pCt., en in « geblokkeerde » activa ten beloope van 60 pCt.

Wanneer de aan een cliënt te gireeren som drie duizend frank niet te boven gaat, mag de uitbetaling van dien cliënt vrij geschieden, zonder opening van rekening, door toedoen van de instelling waar de te debiteeren rekening zich bevindt.

De aan den cliënt geopende rekening kan in aanmerking komen voor toepassing van de bepalingen van de eerste alinea van artikel 17*bis* van de besluitwet van 6 October 1944, betreffende de biljetten van de Nationale Bank van België alsmede de deposito's in landsmunt, van de bepalingen van de besluiten van den Regent dd. 20 November 1944, betreffende de vrijmaking van de tijdelijk onbeschikbare vermogens van de gesinistreerden en de vrijmaking van bepaalde onbeschikbare vermogens toebehoorende aan de werkgevers, alsmede van de bepalingen van het besluit van den Regent dd. 21 November 1944, betreffende de vrijmaking van de tijdelijk onbeschikbare vermogens van de nijverheids-, handels- en ambachtsbedrijven.

Art. 7. — De notarissen en de bij artikel 4 bedoelde personen zijn er toe gehouden, zonder verplaatsing, aan de daartoe door den Minister van Financiën aan te duiden ambtenaren, mededeeling te doen van hun registers, repertoria, boeken, akten en alle bescheiden, ten einde gezegde ambtenaren in staat te stellen zich te vergewissen van de eensluidendheid van de door die personen gegeven lijsten, met hun schrifturen alsmede van de geloofwaardigheid van de schrifturen.

Art. 8. — Elke valsche aangifte over den aard of het bedrag van de sommen vermeld in de bij artikelen 2, 3 en 4 bedoelde lijsten, alsmede elke valsche toewijzing van die sommen, wordt gestraft met drie maand tot vijf jaar gevangenzetting en met een boete van fr 700 tot 700.000, of met één dezer straffen alleen.

De wet van 24 Juli 1921 op de opdecimes is op de hierboven voorziene straffen niet van toepassing.

Er wordt toepassing gemaakt van de bepalingen van boek I van het Strafwetboek.

Verbeurdverklaring van de sommen waarover de overtreding gaat kan worden uitgesproken.

Art. 9. — De eerste alinea van artikel 17*bis* van de besluitwet van 6 October 1944, betreffende de biljetten van de Nationale Bank van België alsmede de gelddeposito's in landsmunt, zooals vastgelegd bij de wijzigingsbesluitwet van 14 November 1944, moet luiden als volgt :

Na de woorden « ter betaling aan den Staat », toevoegen : « de provinciën en de gemeenten ».

De woorden « van den Staatsrekenplichtige » vervangen door : « van den rekenplichtige van den Staat, de provincie of de gemeente ».

Art. 10. — Artikel 18 van de besluitwet van 6 October 1944 betreffende de biljetten van de Nationale

Bank van België alsmede de gelddeposito's in landsmunt wordt, met uitwerking op 9 October 1944, door onderstaande bepaling vervangen :

« Artikel 18. De bewijzen van schuldvorderingen ten blijke van anonieme deposito's op een bij artikel 16 bedoelde inrichting, aan toonder en vorderbaar op zicht of op termijnen van niet meer dan twee jaar met ingang van het in werking treden van dit besluit, moeten, om materieel van onwaarde gemaakt te worden, bij de schuldplichtige inrichting gedeponereerd worden binnen dertig dagen met ingang van den datum van bekendmaking van onderhavige besluitwet.

» De tegenwaarde ervan maakt het voorwerp uit van een, naar gelang van het geval, op zicht of op termijn geopende deposito-rekening op naam van den deponent en onderworpen aan het bij artikel 17 ingevoerde regime.

» Binnen denzelfden termijn moeten de certificaten van de Onafhankelijkheidsleening bij de Nationale Bank van België geïncasseerd worden. Het bedrag ervan is aan het bij artikel 17 ingevoerde regime onderworpen; het wordt eventueel door de Nationale Bank van België toegevoegd aan de andere aan bedoeld artikel onderworpen activa of gestort, met hetzelfde doel, op een ten name van den eigenaar der effecten te openen rekening.

» De niet overeenkomstig dit artikel gedeponereerde of geïncasseerde effecten worden ten bate van den Staat van onwaarde gemaakt. De tegenwaarde ervan en de opgebrachte intresten worden hem toegewezen, hetzij dadelijk wanneer de effecten op zicht luiden, hetzij bij verschijning, wanneer zij op termijn luiden. »

Art. 11. — Artikel 19 van de besluitwet van 6 October 1944, betreffende de biljetten van de Nationale Bank van België alsmede de gelddeposito's in landsmunt, wordt vervangen, met uitwerking op 9 October 1944, door onderstaande bepaling :

« Artikel 19. De bepalingen van artikelen 16, 17 en 18 van dit besluit zijn niet van toepassing op de activa van de in artikel 6 opgenoemde inrichtingen, noch op de activa van den Staat, de provinciën, de gemeenten, de openbare inrichtingen en van de in de tweede alinea van artikel 16 opgenoemde inrichtingen. »

Art. 12. — De natuurlijke personen van vreemde nationaliteit, met uitzondering van de onderhoorigen van vijandelijke staten, die op 9 Mei 1940 woonachtig waren binnen de grondgebieden van de onder Duitsch administratief stelsel geplaatste gemeenten en binnen bedoelde gebieden verbleven bij het in werking treden van de besluitwet van 28 October 1944, betreffende de ruiling en de neêrlegging van de Duitsche en Belgische bankbiljetten in de gebieden die onder Duitsch administratief stelsel werden geplaatst, mogen de voordeelen genieten van de bij voormeld besluit betreffende de natuurlijke personen van Belgische nationaliteit bepaalde maatregelen.

Art. 13. — § 1. De tweede alinea van artikel 17 van de besluitwet van 28 October 1944, betreffende de ruiling en de neêrlegging van de Deutsche en Belgische bankbiljetten in de gebieden die onder Duitsch administratief stelsel werden geplaatst, wordt vervangen door volgende bepaling :

« De omzetting geschiedt tegen den voet van *fr* 10 voor 1 R.M. Het omgezet bedrag wordt vrijgemaakt mits machtiging van den Minister van Financiën. »

§ 2. Artikel 17 van de besluitwet van 28 October 1944, betreffende de ruiling en de neêrlegging van de Deutsche en Belgische bankbiljetten in de onder Duitsch administratief stelsel geplaatste gebieden wordt aangevuld met onderstaande bepalingen :

« Is het bedrag van de in Reichsmark luidende deposito-rekeningen en rekeningen-courant, dat de betrokkene bezat op datum van het in werking stellen van deze besluitwet, lager dan het bedrag waarvan hij eigenaar was in deposito-rekening of rekening-courant, luidend in Reichsmark ten gevolge van de verplichte omzetting, binnen het grondgebied van de onder Duitsch administratief stelsel geplaatste gemeenten, dan kan hij de vrije beschikking bekomen over het verschil tusschen die twee bedragen, tegen den voet bepaald in de tweede alinea van onderhavig artikel, door afneming op de bij toepassing van artikel 14 van deze besluitwet te zijnen gunste geopende speciale rekening.

» Deze verrichting geschiedt na bericht gegeven door den Minister van Financiën aan den Postcheck- en Girodienst.

» Na deze afneming berekent de inrichting de bij artikel 14 voorziene 40 pCt. en 60 pCt. »

Art. 14. — Zijn van toepassing in de gebieden van de onder Duitsch administratief stelsel geplaatste gemeenten, de bepalingen van het besluit van den Regent dd. 20 November 1944, houdende vaststelling van de modaliteiten volgens welke de tijdelijke onbeschikbare vermogens van de gesinistreerden zullen worden vrijgemaakt, van het besluit van den Regent dd. 21 November 1944, betreffende de vrijmaking van de tijdelijk onbeschikbare activa van de nijverheids-, handels- of ambachtsbedrijven zoomede van het ministerieel besluit van denzelfden datum genomen ter uitvoering van het besluit van den Regent. Voor de toepassing van dit laatste besluit leze men, in plaats van : « van zijn activa onbeschikbaar gemaakt bij toepassing van de besluitwet van 6 October 1944, betreffende de biljetten van de Nationale Bank », de woorden : « van zijn activa onbeschikbaar gemaakt krachtens de besluitwet van 18 October 1944, betreffende de ruiling en de neêrlegging van de Deutsche en Belgische bankbiljetten in de gebieden die onder Duitsch administratief stelsel werden geplaatst ».

Art. 15. — Artikel 14 van de besluitwet van 28 October 1944, betreffende de ruiling en de neêrlegging van de Deutsche en Belgische bankbiljetten in de gebieden

die onder Duitsch administratief stelsel werden geplaatst wordt door een als volgt luidend artikel 14*bis* aangevuld :

« Over de in artikel 14 bedoelde onbeschikbare quotiteit van 40 pCt. kan worden beschikt met het oog op de betaling aan Staat, provincie of gemeente, van eischbaar geworden belastingen, rechten en taxes in hoofdsom en bijbedragen, verhoogingen, geldboeten, interesten en kosten, zoomede van de geldboeten wegens veroordeeling en van de gerechtskosten. Dit recht kan enkel worden uitgeoefend door te gireeren van de rekening van de belastingplichtige op die van den met de inning belasten rekenplichtige van den Staat, de provincie of de gemeente. Het eventueel te veel geïnde wordt opnieuw op de vorenvermelde rekening van den belastingplichtige gegireerd om in de tijdelijk onbeschikbare quotiteit van 40 pCt. te worden begrepen. »

Art. 16. — De Minister van Financiën is gemachtigd de in onderhavige besluitwet niet voorziene speciale gevallen te regelen. Hij kan de in deze besluitwet gestelde termijnen verlengen ten bate van de in door den vijand bezette gebieden verblijvende personen.

Art. 17. — Onderhavige besluitwet treedt in werking den dag van bekendmaking in het *Staatsblad*.

Besluit van 5 Februari 1945

betreffende de inrichting van het bestuur van de begrooting en van de controle op de uitgaven (Staatsblad, 7 Maart 1945, bl. 1271).

Besluit van 10 Februari 1945

tot verlenging van den vervaltijd van de op de Nederlandsche markt uitgegeven schatkistbiljetten (Staatsblad, 18 Februari 1945, bl. 878).

Gelet op de besluitwet van 21 November 1944 tot verlenging tot 24 Februari 1945 van den vervaltijd van de op de Nederlandsche markt uitgegeven Schatkistbiljetten en herstelling van de modaliteiten van het uitgiftecontract; — Overwegende dat een aantal houders van genoemde biljetten zich nog steeds in de onmogelijkheid bevinden hun rechten te laten gelden of een uitbetaling geldig te verkrijgen; — Gelet op de dringende noodzakelijkheid, — Besluit :

Eenig artikel. — De Belgische Schatkistbiljetten, op de Nederlandsche markt uitgegeven en sinds den 29^e Mei 1940 verschenen, die op 24 Februari 1945 nog in omloop blijven, worden verlengd voor een nieuwen termijn van drie maand, zegge tot 24 Mei 1945, met dien verstande dat het desbetreffende disconto, tegen den voet van 4 pCt. 's jaars, tegelijkertijd als het kapitaal betaalbaar is, onder handhaving van al de andere algemeene voorwaarden van de leening.

Besluit van den Regent van 10 Februari 1945

houdende algemeen reglement op de gemeentelijke comptabiliteit (Staatsblad, 31 Maart 1945, bl. 1949).

Besluit van 19 Februari 1945

tot wijziging van het ministerieel besluit van 28 Augustus 1944 betreffende de conversie in Belgische franks van de deposito's bij de Belgische Leen- en Spaarkas (Staatsblad, 22 Februari 1945, bl. 958).

De termijn vastgesteld door artikel 1 van het ministerieel besluit dd. 28 Augustus 1944 om de omzetting in Belgische franks van de deposito's bij de Belgische Leen- en Spaarkas aan te vragen, is verlengd tot 31 Juli 1945 inbegrepen.

Besluit van den Regent van 28 Februari 1945

tot aanvulling van het besluit van 26 December 1945 houdende vaststelling van het bedrag der retributies door het Belgisch-Luxemburgsch Instituut voor den Wissel te heffen op de aan zijn tusschenkomst onderworpen verrichtingen (Staatsblad, 4 Maart 1945, bl. 1214).

Gelet op artikel 8 van de besluitwet van 6 October 1944 gewijzigd bij die van 5 December 1944 tot oprichting van een Belgisch-Luxemburgsch Instituut voor den Wissel; — Gelet op de besluitwet van 6 October 1944 betreffende de wisselcontrole; — Herzien het besluit van 26 December 1944 houdende vaststelling van het bedrag der retributies, door het Belgisch-Luxemburgsch Instituut voor den Wissel te heffen op de aan zijn tusschenkomst onderworpen verrichtingen; — Overwegende dat, voor bepaalde aan de tusschenkomst van het Belgisch-Luxemburgsch Instituut voor den Wissel onderworpen verrichtingen, de heffing van een retributie ongemakkelijk of ongelegen blijkt; — Op de voordracht van den Minister van Financiën, — Wij hebben besloten en Wij besluiten :

Artikel 1. — Artikel 3 van het besluit van 26 December 1944, houdende vaststelling van het bedrag der retributies, door het Belgisch-Luxemburgsch Instituut voor den Wissel te heffen op de aan zijn tusschenkomst onderworpen verrichtingen wordt aangevuld als volgt :

« Het Belgisch-Luxemburgsch Instituut voor den Wissel kan buitendien sommige categorieën van aan zijn tusschenkomst onderworpen verrichtingen bepalen die geen aanleiding tot heffing van de retributie geven. »

Art. 2. — Dit besluit treedt in werking den dag waarop het in het *Belgisch Staatsblad* is bekendgemaakt.

Besluit van den Regent van 12 Maart 1945

tot wijziging van dat van 20 November 1944 houdende vaststelling van de modaliteiten volgens welke de

tijdelijk onbeschikbare vermogens van de gesinistreerden zullen worden vrijgemaakt (Staatsblad, 15 Maart 1945, bl. 1485).

Gelet op het besluit van 20 November 1944 houdende vaststelling van de modaliteiten volgens welke de tijdelijk onbeschikbare vermogens van de gesinistreerden zullen worden vrijgemaakt; — Overwegende dat het er op aankomt de bij artikel 1, litt. C, van voormeld besluit bepaalde bedragen aan te passen aan de huidige omstandigheden; — Op de voordracht van den Minister van Financiën en op eensluidend advies van den Minister van Economische Zaken, — Wij hebben besloten en Wij besluiten :

Artikel 1. — De sommen bepaald bij artikel 1, litt. C, van het besluit van 20 November 1944 houdende vaststelling van de modaliteiten volgens welke de tijdelijk onbeschikbare activa van de gesinistreerden zullen worden vrijgemaakt, worden gebracht op *fr* 20.000 voor het herstel van een onroerend goed, *fr* 10.000 voor de vervanging van roerende voorwerpen en *fr* 10.000 voor de diverse kosten. Deze maxima mogen worden opgevoerd met een bedrag van *fr* 4.000, tot dekking van de uitgaven welke op den gesinistreerde zouden rusten uit hoofde van elken persoon dien hij ten laste zou hebben.

Art. 2. — De Minister van Financiën is belast met de uitvoering van onderhavig besluit, dat in werking treedt den dag waarop het in het *Staatsblad* is bekendgemaakt.

Ministerieel besluit van 14 Maart 1945

betreffende de aangifte en het deponeeren van Belgische bankbiljetten onder zich gehouden door natuurlijke of rechtspersonen verblijvend of gevestigd in Belgisch Congo en in de mandaatgebieden Ruanda-Urundi (Staatsblad, 22 Maart 1945, bl. 1654).

Gelet op artikel 11 van de besluitwet van 6 October 1944 betreffende de biljetten van de Nationale Bank van België alsmede de gelddeposito's in landsmunt, — Besluit :

Artikel 1. — De natuurlijke of rechtspersonen verblijvend of gevestigd in Belgisch Congo en in de mandaatgebieden Ruanda-Urundi zijn ertoe gehouden de niet meer wettelijk gangbare Belgische biljetten van *fr* 100, *fr* 500, *fr* 1.000 en *fr* 10.000, welke zij onder zich houden, binnen een door den Gouverneur-generaal van Belgisch Congo te bepalen termijn bij de Bank van Belgisch Congo, te Leopoldstad, te deponeeren voor rekening van den eigenaar.

Art. 2. — Worden door de Bank van Belgisch Congo, te Leopoldstad, in bewaring genomen, de biljetten die het voorwerp zijn geweest van een voorafgaande aangifte gedaan binnen de bij het openbaar bericht dd. 20 October van den Gouverneur-generaal van Belgisch Congo voorgeschreven termijnen.

Worden mede aangenomen, de deposito's gedaan door de personen die er kunnen laten van blijken,

dat zij bewuste termijnen niet konden in acht nemen en dat zij de bevoegde overheid vóór 23 November 1944 daarvan kennis hebben gegeven.

Art. 3. — De bewaarnemer van de biljetten is ertoe gehouden een in triplo gesteld aangifteformulier op te maken. Een onderscheiden aangifte per eigenaar wordt vereischt.

Art. 4. — Elke aangifte moet door den bewaargever gedateerd en ondertekend worden en inzonderheid behelzen :

1° naam, voornamen en verblijfplaats van den aangever en, in voorkomend geval, van den eigenaar;

2° de aanduiding der nationaliteit van den aangever en den eigenaar;

3° aanduiding van aantal en nummer van de biljetten van *fr* 100, *fr* 500, *fr* 1.000 en *fr* 10.000;

4° bevestiging op eerewoord, hetzij dat de aangegeven biljetten eigendom zijn van den aangever, hetzij dat zij aan een door den aangever aangewezen derde toebehooren;

5° voorwaarden en datum van de verkrijging der biljetten door den huidige eigenaar; alle verantwoordingsstukken dienen toegevoegd.

Art. 5. — Ter voldoening aan artikel 9 der besluitwet van 6 October 1944 zijn de in Belgisch Congo of in de mandaatgebieden Ruanda-Urundi verblijvende of gevestigde natuurlijke of rechtspersonen gehouden tot het aangeven, binnen een door den Gouverneur-generaal van Belgisch Congo overeenkomstig het bepaalde bij artikel 1 gestelden termijn, van de niet meer wettelijk gangbare biljetten van *fr* 100, *fr* 500, *fr* 1.000 en *fr* 10.000 waarvan zij de eigenaar zijn, en die zich in België zouden bevinden, niet in handen van een derde.

De aangifte, in triplo gesteld, gedateerd en ondertekend, moet behelzen :

1° naam, voornaam en verblijfplaats van den aangever en, in voorkomend geval, van den eigenaar;

2° aanduiding der nationaliteit van den aangever en den eigenaar;

3° aanduiding van het totaal aantal biljetten;

4° bevestiging op eerewoord, hetzij dat de aangegeven biljetten eigendom zijn van den aangever, hetzij dat zij aan een door den aangever aangewezen derde toebehooren;

5° voorwaarden en datum van het verkrijgen der biljetten door den huidige eigenaar.

De verantwoordingsstukken moeten op het oogeblik van het deponeren der biljetten voorgelegd worden.

Art. 6. — De biljetten die het voorwerp zijn van de in artikel 5 voorziene aangifte moeten vóór 31 De-

cember 1945, ter Nationale Bank van België, te Brussel, gedeponereerd worden.

Besluit van 16 Maart 1945

Koloniale loterij. Bedrag der schijven uit te geven in 1945 (Staatsblad, 28 Maart 1945, bl. 1859).

Besluit van 19 Maart 1945

Koloniale loterij. Modaliteiten van de eerste schijf 1945 (Staatsblad, 28 Maart 1945, bl. 1860).

Besluitwet van 23 Maart 1945

betreffende het voorloopig beheer der Emissiebank en de verlenging van den termijn toegestaan aan het bij besluit van 11 December 1944 opgerichte Onderzoekscmité (Staatsblad, 26-27 Maart 1945, bl. 1805).

VERSLAG AAN DEN REGENT

Bij de besluitwet welke wij op 11 December 1944 de eer hadden Ued ter ondertekening voor te leggen, werd een comité belast met het onderzoek van den toestand en de verrichtingen der Emissiebank.

In werking getreden op 22 December, heeft dit comité zich allereerst beziggehouden met het onderzoek naar de omstandigheden waarin de bezettende overheden de stichting der Emissiebank te Brussel voorschreven (verordening van 27 Juni 1940) en waarin de voornaamste Belgische banken besloten deze bank op te richten en haar beheer waar te nemen (oprichtingsakte van 13 Juli 1940).

Uit deze studie blijkt dat de Emissiebank, welke tot stand kwam ingevolge het samentreden van den wil der bezettende overheid en van het particulier initiatief der bijzonderste Belgische banken, niet het karakter bezit van een Belgischen openbaren dienst en ten andere niet beantwoordt aan een der door de wet erkende vormen van handelsvennootschappen.

Haar voornaamste aandeelhouders en leiders, bewust van dezen abnormalen toestand, hebben trouwens uit eigen beweging Uwe Regeering op 29 September 1944 verwitigd dat ze meenden niet de noodige bevoegdheden te bezitten tot oplossing van de door de vereffening der bank gestelde vraagstukken. Zij hebben dit standpunt aan het Onderzoekscmité bevestigd.

De diensten der Emissiebank werden tijdens de vijandelijke bezetting waargenomen door de Nationale Bank van België, luidens een thans krachteloos geworden opscheiding vanwege den secretaris-generaal van het Ministerie van Financiën. De Emissiebank bevindt zich dus zonder lokalen en zonder personeel. Hieruit vloeit voort dat een organisme, met zeer aanzienlijke verbintenissen tegenover den Staat, de Nationale Bank en het publiek, zich sedert verscheidene maanden zonder beheer, zonder leiding en zonder beheersmiddelen bevindt.

Anderzijds laten de hybride aard der Emissiebank en het karakter der tijdens de vijandelijke bezetting uitgevoerde verrichtingen niet toe, zonder een diepgaand onderzoek, den vorm te bepalen die aan deze vereffening zal moeten gegeven worden.

Conservatoire doch voorloopige maatregelen zijn dus dringend noodig, maatregelen welke in niets vooruitlopen op de oplossing die zal gegeven worden aan de verschillende bijzonderste ernstige vraagstukken, welke de vereffening van de Emissiebank stelt op het rechts-, financieel en administratief gebied.

Het kwam ons dus voor, dat op de Regeering de taak berustte de bevoegdheden der statutaire organen der Emissiebank op te schorten en haar een voorloopig beheerder aan te duiden, welke de hem door den Staat opgedragen functies zal vervullen, met inachtneming van het algemeen belang.

Deze voorloopige beheerder zal eventueel in zijn functies bijgestaan en vervangen worden door een directeur bij het voorloopig beheer.

De opdracht van den voorloopigen beheerder zal bestaan in het waarnemen van het beheer van de loopende zaken der Emissiebank.

Hij zal alle geschikte maatregelen treffen om het behoud van het actief der Bank te verzekeren. Hij zal de fournering van het niet-gestorte kapitaal kunnen vorderen.

Hij zal tot het inzien van de rekeningsstukken en van de archieven der bank doen overgaan ten einde den dienst van het sequester, het Bestuur der financiën en eventueel de verschillende militaire of burgerlijke gerechtelijke parketten, alle inlichtingen te bezorgen welke van dien aard zijn dat zij het terugwinnen, door den Belgischen Staat, van de hem mogelijk verschuldigde sommen vergemakkelijken.

Hij zal er zich nochtans van onthouden te voldoen aan de verplichtingen van het passief der bank, overigens luidens artikel 4 der besluitwet van 11 December 1944 geblokkeerd, vooralceer de regering, nader ingelicht door het Onderzoeksc Comité, de modaliteiten heeft vastgesteld betreffende het in vereffening stellen van de bank.

Hij zal voor de volbrenging van zijn opdracht alle noodige kosten mogen kwijten, met inbegrip van die van het Onderzoeksc Comité.

Deze onkosten zullen ten laste zijn van de Emissiebank. De vergoeding van den voorloopigen beheerder en van den directeur bij het voorloopig beheer zal door den Minister van Financiën vastgesteld en door de Emissiebank bestreden worden.

De voorloopige beheerder zal bij den Minister van Financiën verslag uitbrengen over de uitoefening van zijn opdracht bij afloop ervan.

Om te vermijden dat juridische twistpunten de werking van den voorloopigen beheerder zouden in den weg staan, schijnt het ons gewenscht nader te bepalen dat de Emissiebank over de burgerlijke rechtspersoonlijkheid zal beschikken voor de noodwendigheden van haar beheer.

Uit ondervinding is gebleken dat de termijn, aan het comité toegestaan voor de neerlegging van zijn verslag, onvoldoende was, wegens het uitgebreide karakter van de studie der problemen van gerechtelijken, technischen en financieelen aard, gesteld door de vereffening der Emissiebank.

Om die reden stellen wij Ued. voor, Monseigneur, den datum voorzien bij artikel 1 van de besluitwet van 11 December 1944 te verlengen tot op 15 Juni 1945.

Gelet op artikel 1, 3°, van de wet van 7 September 1939, waarbij aan den Koning buitengewone machten worden verleend; — Herzien de besluitwet van 11 December 1944, tot instelling van het comité belast met het onderzoek van den toestand en de verrichtingen der Emissiebank; — Op de voordracht van dit Onderzoeksc Comité; — Op de voordracht van den Minister van Financiën en den Minister van Economische Zaken en naar eensluidend advies van de in Raad vergaderde Ministers, — Wij hebben besloten en Wij besluiten :

Artikel 1. — De machten der verschillende statutaire organismen der Emissiebank zijn van heden af opgeschorst.

Art. 2. — De Minister van Financiën zal een voorloopigen beheerder en een directeur bij het voorloopig beheer aanstellen die tot opdracht zullen hebben de bewaring der goederen der Emissiebank te verzekeren.

Art. 3. — De voorloopige beheerder zal alle conservatoire handelingen verrichten, zal betaling mogen vorderen van het kapitaal waarop door de aandeel-

houders der bank werd ingeschreven en dat door hen niet gefourneerd werd,

zal alle bediendencontracten, arbeidscontracten, huur- of leveringscontracten voor de noodwendigheden van zijn beheer afsluiten,

zal op eensluidend advies van het Onderzoeksc Comité ingesteld bij besluitwet van 11 December 1944 alle daden van beschikking mogen verrichten,

zal iedere door zijn beheer veroorzaakte uitgave kwijten, alsmede die van het onderzoek voorgescreven door besluitwet van 11 December 1944,

zal de Emissiebank in rechte vertegenwoordigen, zoowel in de hoedanigheid van aanlegger als in die van verdediger,

zal alle door de wet voorgeschreven verklaringen doen, in 't bijzonder aan den Dienst van het Sequester en zal alle nuttige mededeelingen doen aan de gerechtelijke overheden en aan de openbare administraties.

Art. 4. — De voorloopige beheerder zal bij den Minister van Financiën verslag uitbrengen over de uitvoering van zijn opdracht bij afloop ervan.

Art. 5. — De Emissiebank zal burgerlijke rechtspersoonlijkheid genieten voor de noodwendigheden van haar voorloopig beheer.

Art. 6. — De termijn, aan het bij de besluitwet van 11 December 1944, opgericht Comité toegestaan voor het neerleggen van zijn verslag, is verlengd tot op 15 Juni 1945.

Art. 7. — De Minister van Financiën stelt de wedden van den voorloopigen beheerder, van den directeur bij het voorloopig beheer en van de leden van het Comité vast. Zij vallen ten laste van de Emissiebank.

Art. 8. — Onderhavige besluitwet treedt in werking op den dag van haar bekendmaking in het *Staatsblad*.

Ministerieel besluit van 23 Maart 1945

Emissiebank. Benoeming van den voorloopigen beheerder en van den directeur (Staatsblad, 26-27 Maart 1945, bl. 1809).

Bij ministerieel besluit van 23 Maart 1945, worden de heer Jean Vauthier, doctor in de rechten, tot voorloopig beheerder en de heer Paul Mahieu, licentiaat in handels- en consulaire wetenschappen, tot directeur van de Emissiebank benoemd.

III. — LANDBOUW

Ministerieel besluit van 20 Januari 1945

betreffende de bemutting van en den handel in poot aardappelen (Staatsblad, 3 Februari 1945, bl. 559).

Ministerieel besluit van 23 Januari 1945

tot wijziging van dat van 10 Mei 1943, houdende ordening der varkensmarkt (Staatsblad, 16 Februari 1945, bl. 809).

Besluitwet van 31 Januari 1945

tot verlenging van den termijn gedurende dewelke de reglementeering tijdens de vijandelijke bezetting uitgevaardigd, voor al wat betreft de productie, de levering, het vervoer, het verwerken en de verdeling der landbouw- en voedingsproducten, voorloopig van kracht blijft (Staatsblad, 1 Februari 1945, bl. 523).

VERSLAG AAN DEN REGENT

De Nationale Landbouw- en Voedingscorporatie werd nietig verklaard bij besluitwet van 5 Mei 1944.

Artikel 2 van de besluitwet van 31 Augustus 1944 behoudt voorloopig de gansche reglementeering betreffende de productie, de levering, het vervoer, het verwerken en de verdeling der landbouw- en voedingsproducten.

Dit artikel vermeldt nochtans dat de tijdens de vijandelijke bezetting bevolen regeling, in geen geval, na het verloop van drie maanden na de bevrijding van het land, zal worden behouden.

Bij besluit werd de datum van de geheele bevrijding van het grondgebied bepaald op 1 November 1944.

Uit het geheel dezer bepalingen spruit bijgevoel voort dat de gansche reglementeering betreffende de productie, de levering, het vervoer, het verwerken en de verdeling der landbouw- en voedingsproducten na 31 Januari 1945 niet meer van kracht is.

De huidige economische omstandigheden en het voortzetten van den oorlog laten het de regeering nog niet toe de Belgische economie op normale grondslagen in te richten.

Ieder maal dat de omstandigheden het toelaten, zal een nieuwe reglementeering de bestaande wijzigen of intrekken; in afwachting dient de reglementeering welke tijdens de vijandelijke bezetting werd uitgevaardigd door de secretarissen-generaal, de personen die dezer functies hebben uitgeoefend of de personen die een welkdanige functie in de Nationale Landbouw- en Voedingscorporatie hebben uitgeoefend, voorloopig te worden behouden.

Dit is het doel van onderhavige besluitwet.

Gelet op de wet van 7 September 1939, waarbij aan den Koning buitengewone machten worden verleend; — Gelet op de wet van 14 December 1944, ter aanvulling van de wet van 7 September 1939, waarbij aan den Koning buitengewone machten worden verleend; — Herzien de besluitwet van 31 Augustus 1944, betreffende de tijdelijke maatregelen tot reglementeering en tot de liquidatie van de Nationale Landbouw- en Voedingscorporatie; — Overwegende dat het dringend en noodzakelijk is de tijdens de vijandelijke bezetting uitgevaardigde reglementeering, voor al wat betreft de productie, de levering, het vervoer, het verwerken en de verdeling der landbouw- en voedingsproducten, voorloopig te behouden, — Wij hebben besloten en Wij besluiten :

Artikel 1. — Het laatste lid van artikel 2 van de besluitwet van 31 Augustus 1944, betreffende de tijdelijke maatregelen tot de reglementeering en tot de liquidatie van de Nationale Landbouw- en Voedingscorporatie, wordt door volgenden tekst vervangen :

« In geen geval zal de regeering tijdens de vijandelijke bezetting bevolen behouden worden na het

verloop van twaalf maanden na de bevrijding van het land. »

Art. 2. — Onderhavige besluitwet wordt van kracht den dag waarop zij in het Staatsblad wordt bekendgemaakt.

Besluit van 4 Februari 1945

waarbij de premie toegekend aan de landbouwers voor leveringen van broodgraan gedaan vóór 3 December 1944 met fr. 10 wordt verhoogd (Staatsblad, 22 Februari 1945, bl. 966).

Besluit van 5 Februari 1945

betreffende de levering der zuivelproducten (Staatsblad, 15 Februari 1945, bl. 781).

Besluit van 5 Februari 1945

waarbij, met het oog op den oogst van 1945, de aardappelteelt wordt opgelegd (Staatsblad, 22 Februari 1945, bl. 958).

Besluit van den Regent van 6 Februari 1945

betreffende de bescherming der voortbrenging van gekeurde zaaizaden en pootgoed (Staatsblad, 18 Maart 1945, bl. 1570).

Ministerieel besluit van 10 Maart 1945

houdende vaststelling van de vergoeding verschuldigd aan den Nationalen Dienst voor Afzet van Land- en Tuinbouwproducten voor contrôlekosten bij den uitvoer van witloof (Staatsblad, 18 Maart 1945, bl. 1571).

Ministerieel besluit van 10 Maart 1945

houdende vaststelling van de compensatiebijdrage verschuldigd aan den Nationalen Dienst voor Afzet van Land- en Tuinbouwproducten door de exporteurs van witloof (Staatsblad, 18 Maart 1945, bl. 1572).

Besluit van 13 Maart 1945

houdende wijziging van het besluit van 30 Juli 1943 waarbij, met het oog op den oogst van 1944, de teelt van oliehoudende gewassen wordt opgelegd (Staatsblad, 16 Maart 1945, bl. 1508).

IV. — NIJVERHEID

Ministerieel besluit van 31 Januari 1945

houdende reglementeering van de verwerking en van de verdeling van ruwe huiden en vellen en van gelooid leder (Staatsblad, 1 Februari 1945, bl. 527).

Besluit van 31 Januari 1945

houdende reglementeering van de nijverheidsvetstoffen, van zeep en van reinigingsproducten (Staatsblad, 1 Februari 1945, bl. 528).

Besluit van 31 Januari 1945

houdende algemeene telling der voorraden ruwe tabak, halffabrikaten en bewerkte tabaksproducten (Staatsblad, 3 Februari 1945, bl. 549).

Ministerieel besluit van 31 Januari 1945

houdende algemeene telling van de voorraden ruwe diamant (Staatsblad, 3 Februari 1945, bl. 550).

Ministerieel besluit van 31 Januari 1945

betreffende de aangifte van de voorraadschommelingen van nijverheidsvetstoffen, zeepen en reinigingsmiddelen (Staatsblad, 4 Februari 1945, bl. 567).

Besluit van 31 Januari 1945

betreffende de aangifte door de tabaksfabrikanten van hun bedrijvigheid en voorraadschommelingen (Staatsblad, 4 Februari 1945, bl. 568).

Ministerieel besluit van 31 Januari 1945

betreffende de verklaring van de voorraadschommelingen van rubber, asbest en mica en van sommige producten uit rubber (Staatsblad, 4 Februari 1945, bl. 569).

Ministerieel besluit van 31 Januari 1945

houdende reglementeering van de bewerking en van de verdeling van tabak en van surrogaten (Staatsblad, 4 Februari 1945, bl. 571).

Besluit van 31 Januari 1945

houdende reglementeering van de voortbrenging en van de verdeling van textielgoederen (Staatsblad, 4 Februari 1945, bl. 572).

Ministerieel besluit van 31 Januari 1945

houdende reglementeering van de voortbrenging en van de verdeling van non-ferro metalen (Staatsblad, 4 Februari 1945, bl. 573).

Ministerieel besluit van 31 Januari 1945

houdende reglementeering van de verdeling van caoutchouc, van asbest, van mica en van de voortbrenging en van de verdeling van zekere producten uit caoutchouc (Staatsblad, 4 Februari 1945, bl. 575).

Ministerieel besluit van 31 Januari 1945

houdende reglementeering van den aankoop, den verkoop, de levering, de verwerking, de bewerking en het verbruik van hout (Staatsblad, 5-6 Februari 1945, bl. 596).

Ministerieel besluit van 31 Januari 1945

ter inrichting van een telling van sommige houtsoorten op stam, van rondhout en van gezaagd hout en houdende aangifteverplichting van de contracten waarvan deze goederen het voorwerp uitmaken, alsook van zekere verrichtingen die er betrekking op hebben (Staatsblad, 9 Februari 1945, bl. 631).

Ministerieel besluit van 31 Januari 1945

betreffende de aangifte van de bedrijvigheid en van de voorraadschommeling door de producteurs, bewerkers, fatsoeneerders, drukkers en groothandelaren in papier of karton en door de groote verbruikers (Staatsblad, 9 Februari 1945, bl. 632).

Ministerieel besluit van 31 Januari 1945

houdende reglementeering van de productie, de verdeling en het gebruik van papier en karton (Staatsblad, 10 Februari 1945, bl. 660).

Ministerieel besluit van 31 Januari 1945

houdende reglementeering van de voortbrengst en van de verdeling der recuperatiestoffen (Staatsblad, 14 Februari 1945, bl. 752).

Ministerieel besluit van 31 Januari 1945

houdende reglementeering van de voortbrenging en van de verdeling van scheikundige producten, verven, vernissen, lakken, schoonheidsproducten en onderhoudsproducten (Staatsblad, 14 Februari 1945, bl. 753).

Ministerieel besluit van 31 Januari 1945

waarbij aan zekere industrieele verbruikers de verplichting wordt opgelegd de voorraadschommelingen van vaste minerale brandstoffen voor industrieel verbruik op te geven (Staatsblad, 15 Februari 1945, bl. 775).

Dit besluit legt aan iederen natuurlijken of rechtspersoon die, gedurende het jaar 1944, een vergunning heeft verkregen tot bevoorrading in vaste minerale brandstoffen voor industrieel gebruik voor een totaal tonnage van minimum 100 ton of die, na het in voege treden van dit besluit, een vergunning heeft ontvangen ter bevoorrading in dezelfde brandstoffen van minimum 10 ton, de verplichting op aangifte te doen, vóór den 5^{en} van elke maand, van de wijzigingen die zich, gedurende de vorige maand, hebben voorgedaan in zijn voorraad minerale brandstoffen voor industrieel gebruik.

Ministerieel besluit van 31 Januari 1945

tot telling van de voorraden metaalproducten (Staatsblad, 15 Februari 1945, bl. 776).

Ministerieel besluit van 31 Januari 1945
houdende instelling van een statistiek van de bedrijvigheid in de ijzer- en staalvoortbrengende nijverheid (Staatsblad, 15 Februari 1945, bl. 777).

Besluit van 31 Januari 1945
betreffende de aangifte der voorraadschommelingen van non-ferro metalen (Staatsblad, 15 Februari 1945, bl. 777).

Dit besluit legt aan elken natuurlijken of rechtspersoon die, gedurende een kalendertrimester, in het bezit is, in welke hoedanigheid het ook zij, van non-ferro metalen, hetzij onder vorm van grondstoffen, ruwe producten, halffabrikaten of schroot, de verplichting op aangifte te doen, vóór den 10ⁿ van het volgende kwartaal en voor de eerste maal op 10 April 1945, van de wijzigingen die zich gedurende het kwartaal, in zijn voorraad non-ferro metalen hebben voorgedaan. Dit besluit is niet van toepassing voor de personen vermeld in art. 3.

Ministerieel besluit van 31 Januari 1945
waarbij zekere ondernemingen, die handel drijven in vellen en ruwe of bereide huiden, alsook de schoenen- en pantoffelfabrieken, verplicht worden aangifte te doen van hun bedrijvigheid en van hun voorraadschommelingen (Staatsblad, 17 Februari 1945, bl. 848).

Besluit van 31 Januari 1945
betreffende de aangifte der voorraadschommelingen van zekere scheikundige producten (Staatsblad, 17 Februari 1945, bl. 850).

Ministerieel besluit van 31 Januari 1945
tot instelling van een economische reglementeering in de boutennijverheid (Staatsblad, 18 Februari 1945, bl. 880).

Ministerieel besluit van 2 Februari 1945
tot instelling van een economische reglementeering in de draad- en nagelnijverheid (Staatsblad, 8 Februari 1945, bl. 612).

Besluit van den Regent van 5 Februari 1945
houdende vereffening van de Compensatiekas voor de Steenkoolnijverheid (Staatsblad, 10 Februari 1945, bl. 650).

VERSLAG AAN DEN REGENT

Het ontwerp van besluit dat wij de eer hebben aan de goedkeuring van Uwe Koninklijke Hoogheid voor te leggen, voorziet de vereffening van de Compensatiekas voor de Steenkoolnijverheid, opgericht door het besluit van 16 November 1941. Deze kas beschikt inderdaad over geen enkele geldmiddelen meer.

Deze geldmiddelen bestonden uit :

1° toelagen verleend door het Ministerie van Financiën;

2° belastingen op de huishoudkolen en op de kolen voor ambachtelijk gebruik;

3° verhoogingen der prijzen voor sommige soorten van steenkolen;

4° een belasting van fr 100 per ton kolen en een belasting van fr 50 per ton schlamm op de van 1 Maart 1944 af gedane leveringen aan de Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen, aan de Nationale Maatschappij der Buurtspoorwegen, aan de elektrische centrales en aan de cementnijverheid.

Een besluit van 12 December 1944 stelt, met terugwerkende kracht op 1 September 1944, een einde aan de tijdelijke geldigheid van de besluiten van 31 December 1942, 30 Juli, 12 en 29 October 1943, houdende dekking der lasten van de Compensatiekas voor de Steenkoolnijverheid.

Vanaf 1 September 1944 eveneens, stort de Staat geen toelagen meer in deze kas.

Tenslotte, kunnen de onder 4° hierboven bedoelde belastingen van fr 100 per ton kolen en fr 50 per ton schlamm naar aanleiding van leveringen van denzelfden datum af gedaan, niet langer meer gevorderd worden.

Nochtans werden belastingen en een deel der opbrengst van de prijsverhoogingen nog niet geïnd. Het college der vereffenaars, door dit ontwerp van besluit ingericht, zal de inning voortzetten.

Het college wordt er insgelijks mee belast de door de kas aan de steenkoolmijnen gestorte bedragen terug te vorderen, wanneer het blijkt dat deze bedragen op grond van onjuiste of valsche inlichtingen of in den vorm van voorschotten de bedragen in toepassing van definitieve verdeelingsformules toe te kennen, overschrijdend, verleend werden.

Het college zorgt er ten slotte voor, het batig saldo der kas onder de kolenmijnen te verdeelen.

In haar geheel, is de opdracht van het college der vereffenaars deze die aan de Bestuurscommissie der kas toevertrouwd was.

Gelet op de besluitwet van 5 Mei 1944, betreffende de besluiten genomen en de andere bestuursdaden verricht, tijdens de vijandelijke bezetting, door de secretarissen-generaal en door hen die dezer bevoegdheid uitgeoefend hebben; — Overwegende dat het besluit van den Regent van 12 December 1944 een einde gesteld heeft aan de tijdelijke geldigheid der besluiten van 31 December 1942, 30 Juli, 12 en 29 October 1943, betreffende het dekken der lasten van de Compensatiekas voor de Steenkoolnijverheid; — Overwegende dat de Staat sedert 1 September 1944 geen toelagen in bedoelde kas meer stort; — Overwegende dat het derhalve dringend vereischt is tot de vereffening van de Compensatiekas voor de Steenkoolnijverheid over te gaan en aan de tijdelijke geldigheid van het besluit van 16 November 1941, houdende oprichting van bedoelde kas, een einde te stellen; — Overwegende dat bepaalde natuurlijke of rechtspersonen, tijdens de vijandelijke bezetting in de kas de bijdragen niet gestort hebben, die andere aangeslotenen, die zich in dezelfde voorwaarden bevonden, verplicht waren te betalen; dat het past, wat dit betreft, de gelijkheid der aangeslotenen tegenover de belastingen weer tot stand te brengen; — Op de voordracht van den Minister van Financiën en van den Minister van Economische Zaken en op advies van de in Raad vergaderde Ministers, — Wij hebben besloten en Wij besluiten :

Artikel 1. — De door het besluit van 16 November 1941 opgerichte Compensatiekas voor de Steenkoolnijverheid wordt in vereffening gesteld.

De kas geniet rechtspersoonlijkheid voor de noodwendigheden harer vereffening.

Art. 2. — De vereffening wordt verzekerd door een college van vereffenaars, bestaande uit :

- de directeur-generaal van het mijnwezen;
- een afgevaardigde van den Minister van Economische Zaken gekozen binnen de algemeene directie van het mijnwezen;
- een afgevaardigde van den Minister van Financiën;
- vijf afgevaardigden van de steenkoolnijverheid.

Aan het college worden een secretaris alsmede een adjunct-secretaris toegevoegd, die geen van beiden stemgerechtigd zijn.

Het college wordt door den directeur-generaal van het mijnwezen voorgezeten. Bij afwezigheid of belet van dezen laatste wordt hij door den afgevaardigde van den Minister van Economische Zaken vervangen.

De leden, de secretaris en de adjunct-secretaris worden door den Minister van Economische Zaken benoemd.

Art. 3. — Het college heeft tot taak namelijk :

1° zich met de invordering te belasten :

a) der op 1 September 1944, ingevolge de besluiten van 31 December 1942, 30 Juli, 12 en 29 October 1943, verschuldigde en nog niet voldane taksen;

b) der op 1 September 1944 verschuldigde en nog niet voldane taksen van *fr* 100 per ton steenkolen en van *fr* 50 per ton schlamm, op alle aan de N.M.B.S., aan de electriciteitscentrales, alsmede aan de cementnijverheid van 1 Maart 1944 af gedane leveringen;

c) ten laste van het Belgisch Kolenkantoor en van het Belgisch Cokeskantoor, van de opbrengst der prijsverhoogingen op bepaalde soorten van brandstoffen;

2° zich te belasten met de terugvordering der door de kas aan de steenkolenmijnen uitgekeerde taksen, vermeerderd met de loopende intresten wanneer het blijkt, dat deze bedragen werden toegestaan, hetzij op grond van onjuiste of valsche inlichtingen, hetzij in den vorm van voorschotten de in toepassing der definitieve verdeelingsformules toe te kennen bedragen te boven gaande;

3° Het actief saldo der kas te beheeren en onder de steenkolenmijnen te verdeelen;

4° Alle tot vervulling zijner opdracht noodige administratieve maatregelen te nemen.

Art. 4. — De beslissingen van het college moeten bij eenparigheid van stemmen door de aanwezige leden, met inbegrip van den voorzitter, genomen worden. Wordt de eenparigheid niet bereikt, doet de Minister van Economische Zaken uitspraak.

Art. 5. — De voorzitter vertegenwoordigt de kas in alle publieke en onderhandsche akten.

Art. 6. — Het college zent ieder kwartaal, en voor den eersten keer op 31 Maart 1945, aan den Minister van Economische Zaken een verslag over den toestand der vereffening.

Art. 7. — De steenkolenmijnen die een tusschenkomst van de kas verzoeken, dienen aan het college alle van hun gevorderde inlichtingen en bescheiden te verstrekken.

Art. 8. — Er wordt zonder terugwerkende kracht een einde gesteld aan de tijdelijke geldigheid van het besluit van 16 November 1941 houdende oprichting van een Compensatiekas voor de Steenkolennijverheid.

Art. 9. — De Minister van Economische Zaken en de Minister van Financiën zijn, ieder wat hem betreft, belast met de uitvoering van onderhavig

besluit dat in werking treedt den dag waarop het in het *Staatsblad* is bekendgemaakt.

Ministerieel besluit van 5 Maart 1945

tot instelling van een economische reglementeering in de koolzuurnijverheid (Staatsblad, 15 Maart 1945, bl. 1487).

Ministerieel besluit van 6 Maart 1945

waarbij de ondernemingen die textielgoederen voortbrengen of verwerken of er handel in drijven, verplicht worden aangifte te doen van hun bedrijvigheid en hun voorraadschommelingen (Staatsblad, 11 Maart 1945, bl. 1394).

Door dit besluit worden natuurlijke of rechtspersonen, die textielgoederen voortbrengen of verwerken of er handel in drijven, voor den 5^e van elke maand, verplicht een zeker aantal inlichtingen te verschaffen, betreffende de schommelingen hunner voorraden, de belangrijkheid hunner leveringen alsook den staat en de graad van gebruik hunner materieel.

Ministerieel besluit van 17 Maart 1945

houdende oprichting van den Bedrijfsraad der Kleeding- en Confectienijverheid (Staatsblad, 24 Maart 1945, bl. 1724).

Ministerieel besluit van 17 Maart 1945

houdende oprichting van den Bedrijfsraad der Stikstofnijverheid (Staatsblad, 24 Maart 1945, bl. 1726).

Ministerieel besluit van 17 Maart 1945

houdende oprichting van den Bedrijfsraad der Organische Scheikundige Nijverheid (Staatsblad, 24 Maart 1945, bl. 1727).

Ministerieel besluit van 17 Maart 1945

houdende oprichting van den Bedrijfsraad der Bouwbedrijven (Staatsblad, 24 Maart 1945, bl. 1728).

Ministerieel besluit van 17 Maart 1945

houdende oprichting van den Bedrijfsraad der Metaalverwerkende Nijverheid (Staatsblad, 24 Maart 1945, bl. 1729).

Ministerieel besluit van 17 Maart 1945

houdende oprichting van den Bedrijfsraad der Kalknijverheid (Staatsblad, 24 Maart 1945, bl. 1730).

Ministerieel besluit van 17 Maart 1945

houdende oprichting van den Bedrijfsraad der Groeven (Staatsblad, 24 Maart 1945, bl. 1731).

Ministerieel besluit van 17 Maart 1945
*houdende oprichting van den Bedrijfsraad der Kera-
mische Nijverheid (Staatsblad, 24 Maart 1945,
bl. 1732).*

Ministerieel besluit van 17 Maart 1945
*houdende oprichting van den Bedrijfsraad der Klei-
nijverheid (Staatsblad, 24 Maart 1945, bl. 1733).*

Ministerieel besluit van 17 Maart 1945
*houdende oprichting van den Bedrijfsraad der Kolen-
distillatienijverheid (Staatsblad, 24 Maart 1945,
bl. 1734).*

Besluit van 24 Maart 1945
*houdende reglementeering van de markt van de
aethylalcohol (Staatsblad, 29 Maart 1945, bl. 1895).*

V. — ARBEID

Besluit van 10 Januari 1945
*betreffende de maatschappelijke zekerheid van de
mijnwerkers en er mee gelijkgestelden (Staatsblad,
1 Februari 1945, bl. 513). (Zie ook rubriek I.)*

Besluit van 18 Januari 1945
*tot goedkeuring van het reglement getroffen door den
raad van beheer van het Nationaal Pensioenfonds
der Mijnwerkers voor wat betreft het bedrag der
hulpmiddelen die de gepensioneerde mijnwerkers
mogen verwerven door hun persoonlijk werk
(Staatsblad, 17 Februari 1945, bl. 846).*

Besluit van 30 Januari 1945
*in uitvoering van artikel 5 van de besluitwet van
28 December 1944 betreffende de maatschappelijke
zekerheid der arbeiders. Aanvullende ouderdoms- en
overwegingspensioenen (Staatsblad, 1 Februari
1945, bl. 515).*

Ministerieel besluit van 1 Februari 1945
*Kinderbijslag voor loontrekkende arbeiders. Besluit
houdende vaststelling van het bedrag der gratifi-
catie, waarboven de leerjongen ophoudt den bijslag
te kunnen genieten (Staatsblad, 2 Maart 1945,
bl. 1147).*

Besluit van 6 Februari 1945
*Speciaal fonds voor de vergoeding der schade voort-
spruitende uit arbeidsongevallen ingevolge oorlogs-
feiten. Bijdrage voor het jaar 1944 (Staatsblad,
15 Maart 1945, bl. 1488).*

Door dit besluit wordt, voor de periode die op
31 December 1944 zal worden afgesloten, het bedrag

vastgesteld der te betalen bijdragen aan het Speciaal
Fonds voor de vergoeding der schade voortspruitende
uit arbeidsongevallen door oorlogsgeweld veroorzaakt.

Besluitwet van 7 Februari 1945
*betreffende de maatschappelijke veiligheid van de
zeelieden ter koopvaardij (Staatsblad, 17 Februari
1945, bl. 840).*

Dit besluit brengt voor de zeelieden der koopvaar-
dijvloot een speciaal systeem voor maatschappelijke
zekerheid. Er wordt een « Dienst voor Maatschappe-
lijke Veiligheid van de Zeelieden ter koopvaardij »
opgericht die belast is met het inzamelen der bij-
dragen van zeelieden, reeders en Staat. Deze Dienst
bepaalt eveneens het bedrag en de verdeling der
bijdragen.

Besluit van den Regent van 12 Maart 1945
*tot wijziging en aanvulling van het besluit dd.
30 Januari 1945, genomen in uitvoering van arti-
kel 5 der besluitwet dd. 28 December 1944, betref-
fende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders.
Aanvullende ouderdoms- en overlevingspensioenen
(Staatsblad, 25 Maart 1945, bl. 1769).*

Besluit van den Regent van 21 Maart 1945
*betreffende de organisatie van verplichte verzekering
tegen ziekte en invaliditeit (Staatsblad, 28 Maart
1945, bl. 1842).*

Door dit besluit worden de prestaties van de ver-
plichte verzekering in geval van ziekte en invalidi-
teit bepaald en de bevoegdheid van het Rijksfonds
voor verzekering tegen ziekte en invaliditeit omschre-
ven, alsook van de andere organismen waaraan het
bestuur van de verzekering wordt toevertrouwd.

VI. — BINNENLANDSCHE HANDEL

Ministerieel besluit van 20 Januari 1945
*betreffende de benutting van en den handel in
pootaardappelen (Staatsblad, 3 Februari 1945,
bl. 553).*

Ministerieel besluit van 22 Januari 1945
*houdende reglementeering van den aankoop, den ver-
koop, het te koop bieden en de levering van ruwe
diamant (Staatsblad, 4 Februari 1945, bl. 570).*

Besluit van 31 Januari 1945

houdende vaststelling der handelsmarges van den kleinhandel in steenkolen, kolenagglomeraten, cokes en huisbrandschlamm (Staatsblad, 4 Februari 1945, bl. 576). (Zie ook rubriek IX.)

Besluit van 31 Januari 1945

houdende algemeene telling der voorraden ruwe tabak, halffabrikaten en bewerkte tabaksproducten (Staatsblad, 3 Februari 1945, bl. 549).

Ministerieel besluit van 31 Januari 1945

houdende algemeene telling van de voorraden ruwe diamant (Staatsblad, 3 Februari 1945, bl. 550).

Besluit van 6 Maart 1945

betreffende de aangifte der voorraadschommelingen van afvalstoffen (Staatsblad, 11 Maart 1945, bl. 1393).

Door dit besluit worden natuurlijke of rechtspersonen, handel drijvend in recuperatiestoffen, voor den 5ⁿ van elke maand, verplicht aangifte te doen van hun aan- en verkoopen tijdens de voorgaande maand alsmede van hun voorraden op het einde van deze maand.

VII. — BUITENLANDSCHE HANDEL.

Besluit van den Regent van 31 Januari 1945

houdende vereffening van den Belgisch-Luxemburgschen Verrekeningsdienst (Staatsblad, 2 Maart 1945, bl. 1142).

Door dit besluit wordt de vereffening van den Belgisch-Luxemburgschen Verrekeningsdienst geregeld en de bestemming van het patrimonium van dien Dienst bepaald. Na betaling der vereffeningkosten, zal het overschot verdeeld worden onder den Belgischen en den Luxemburgschen Staat. Dit besluit voorziet eveneens de vereffening van den Verrekeningsdienst door het besluit van 4 October 1940 beoogd. Het eventueel overschot is aan de Schatkist toegekend.

Besluitwet van 1 Februari 1945

houdende schorsing van de douanerechten of van de accijnzen op sommige goederen (Staatsblad, 11 Februari 1945, bl. 678).

VERSLAG AAN DEN REGENT

Krachtens het tarief dat gevoegd is bij de Overeenkomst welke te Londen op 5 September 1944 tusschen de Belgisch-Luxemburgsche Economische Unie en Nederland gesloten werd, zal de inning der douanerechten tijdelijk geschorst zijn voor tal van producten, inzonderheid voor voedingswaren en voor kleederen alsmede voor de grondstoffen ten behoeve van de nijverheid.

Die Overeenkomst zal nochtans pas voorloopig worden toegepast na den terugkeer van de Nederlandsche regeering op haar grondgebied. Intusschen verdient het aanbeveling de belemmeringen op te heffen bij den invoer van goederen waaraan onze bevolking en onze nijverheid dringend behoefte hebben. De wet van 14 December 1944, tot aanvulling van deze van 7 September 1939, verleent aan den Koning de noodige macht hiertoe.

Bijgaand ontwerp van besluitwet huldigt, in het huidig Belgisch tarief, de schorsing der rechten op de allernoodwendigste artikelen. Voor suiker en suikerhoudende producten, is deze schorsing evenwel slechts gedeeltelijk, zulks ter compensatie van het accijnsrecht dat op dezelfde producten drukt zoo ze in het land gefabriceerd worden.

Zoo het noodig gebleken is de minerale oliën (benzol van tariefpost n° 193; benzine en petroleum van tariefpost n° 195); alsmede margarine en koffie voorloopig van alle rechten bij

invoer vrij te stellen, ligt het in dezelfde lijn ook de inning te schorsen van den accijns op de fabricage van benzol en van margarine alsmede van den accijns op het verbruik van koffie. Er hoeft niets voorzien in zake accijns op in België bekomen benzine en petroleum, daar dit recht berekend wordt in functie van het invoerrecht.

Gelet op de wet van 7 September 1939, aangevuld bij die van 14 December 1944; — Overwegende dat er aanleiding bestaat om voorloopig, geheel of gedeeltelijk, de inning te schorsen van douane- of van accijnsrechten op de allernoodwendigste artikelen en op producten bestemd om 's lands economisch herstel te verzekeren; — Op de voordracht van den Minister van Financiën en op advies van de in Raad vergaderde Ministers, — Wij hebben besloten en Wij besluiten:

Artikel 1. — Tot nadere beschikking, wordt, in minimumtarief, de inning geschorst van de douanerechten vermeld in het tarief gevoegd bij de wet van 8 Mei 1924 voor de hierna genoemde goederen.

Volgt een lijst van 230 nummers van het douanetarief.

§ 2. De hierboven in § 1 voorkomende bedragen zijn van de bij de wet van 23 Maart 1932 vastgestelde anderhalve opdecime vrijgesteld.

Art. 3. — Tot nadere beschikking is de inning geschorst:

a) van het accijnsrecht gevestigd bij het koninklijk besluit van 3 April 1940 op de producten van het distilleeren of het bewerken van steenkool of van haar bijproducten;

b) van het accijnsrecht op het verbruik in het land van koffie van om 't even welken oorsprong, gevestigd bij artikel 3 der wet van 30 December 1939;

c) van het accijnsrecht en van het bijkomend accijnsrecht gevestigd op de vervaardiging van margarine en bereide vetten, bij het koninklijk besluit van 28 Maart 1936 en bij de gewijzigde wet van 26 Maart 1937.

Art. 4. — Dit besluitwet wordt van kracht den 15ⁿ Februari 1945.

VIII. — VERKEERSWEZEN

Besluitwet van 13 Januari 1945

houdende verhooging van de tarieven van de Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen (Staatsblad, 1 Februari 1945, bl. 520).

De op 10 Mei 1940 vigeerende reizigers- en bagage-tarieven voor het binnenverkeer worden met 50 pCt. verhoogd.

Besluit van 15 Januari 1945

houdende verhooging van de vergunde spoorwegen van Chimay en van Mechelen naar Terneuzen (Staatsblad, 1 Februari 1945, bl. 529).

Besluitwet van 31 Januari 1945

waarbij een algemeene telling der motorvoertuigen wordt verordend (Staatsblad, 4 Februari 1945, bl. 563).

Uitvoeringsbesluit van 12 Februari 1945

van de besluitwet van 31 Januari 1945, waarbij een algemeene telling der motorvoertuigen wordt verordend (Staatsblad, 15 Februari 1945, bl. 779).

Besluit van 24 Februari 1945

betreffende de vrachtprijzen der binnenvaart (Staatsblad, 7 Maart 1945, bl. 1273).

Dit besluit verplicht de opneming in elk bevrachtings- of huurcontract, dat door bemiddeling van de beurtbevrachtungskantoren van den Dienst voor Regeling der Binnenvaart wordt afgesloten en dat betrekking heeft op transporten waarvan het begin en/of het eindpunt gelegen is in de Antwerpsche agglomeratie, van een clause die den uitbater van het schip en ten laste der koopwaar een bijzondere vergoeding per dag aanwezigheid toekent.

Besluitwetten van 23 Maart 1945

betreffende het Fonds voor Onderlingen Bijstand ten bate van Geteisterde Schippers en het Bijzonder Fonds voor Molestverzekering van Binnenvaartuigen (Staatsblad, 30 Maart 1945, bl. 1918).

IX. — PRIJZEN EN LOONEN

Ministerieel besluit van 25 Januari 1945

houdende vaststelling der maximumprijzen van inlandsche gezaagd hout en der maximumzaagkosten (Staatsblad, 22 Februari 1945, bl. 959).

Besluit van 29 Januari 1945

wijzigende het besluit dd. 6 December 1944 houdende regeling van de prijzen van alcoholazijn (Staatsblad, 10 Februari 1945, bl. 659).

Besluit van 29 Januari 1945

houdende regeling van de prijzen van minerale waters, limonaden en andere soortgelijke dranken (Staatsblad, 10 Februari 1945, bl. 665).

Besluit van 31 Januari 1945

houdende vaststelling der handelsmarges van den kleinhandel in steenkolen, kolenagglomeraten, cokes en huisbrandschlamm (Staatsblad, 4 Februari 1945, bl. 576).

Gelet op de besluitwet van 27 October 1939, gewijzigd door de besluitwetten van 11 en 14 Mei 1940, van 30 Augustus 1944 en van 30 November 1944, ter aanvulling van de maatregelen voor het verzekeren van de bevoorrading van het land en voor het voorkomen en het beteugelen van de misbruiken in den handel van sommige eet- of koopwaren; — Gelet op het minis-

terieel besluit van 27 September 1944, houdende vaststelling der prijzen der steenkolen en steenkoolbriketten van 1 September 1944 af; — Gelet op het ministerieel besluit van 28 October 1944, houdende vaststelling der maximumprijzen der steenkolen, steenkoolbriketten en cokes te betalen aan de groothandelaars; — Herzien het ministerieel besluit van 28 October 1944, houdende vaststelling der maximumprijzen der steenkolen, steenkoolbriketten en cokes te betalen aan de kleinhandelaars, — Besluit :

Artikel 1. — § 1. De maximumverkoopprijzen van steenkolen, kolenagglomeraten, cokes, gemengde kolen, huisbrandschlamm, verkocht door kolenkleinhandelaar worden als volgt samengesteld :

a) de door het Belgisch Kolenkantoor aan de grotsiers in rekening gestelde maximumverkoopprijzen, af kolenmijn, op wagen der N.M.B.S.;

b) de volgens de beschikkingen van navolgende artikelen 2 en 3 geraamde vervoerkosten;

c) een volgens de beschikkingen van navolgend artikel 4 geraamde marge, omvattende de leveringskosten, alsmede de winst van den kleinhandelaar;

d) de verhoogingen en afslagen, vastgesteld in navolgende artikelen 6 tot en met 9.

§ 2. Deze, overeenkomstig navolgende artikelen, van plaats tot plaats veranderlijke maximumprijzen, gelden voor de gemeenten waar zich de stapelplaats van den kleinhandelaar bevindt. Indien de kleinhandelaar meerdere, in verschillende gemeenten gelegen

stapelplaatsen bezit, is hij ertoe gehouden voor ieder kolenmagazijn de maximumprijzen toe te passen, die in onderhavig besluit voor de gemeenten, waarin dit magazijn gelegen is, voorgeschreven worden.

Art. 2. — § 1. Voor de steenkolen, kolenagglomeraten, gemengde kolen en huisbrandschlamm, gelden navolgende forfaitaire vervoerkosten :

In de provincie Brabant	fr 63,—	p. t.
In de provincie Antwerpen	69,—	—
In de Luiksche agglomeratie :		
voor vette en 3/4 vette kolen	53,—	—
voor magere, 1/4 vette en 1/2 vette kolen	23,—	—
In het overige gebied der provincie		
Luik	42,—	—
In de provincie Oost-Vlaanderen	72,—	—
In de provincie West-Vlaanderen	86,—	—
In de provincie Namen	53,—	—
In de provincie Luxemburg :		
voor vette kolen	87,—	—
voor magere, 1/4 vette, 1/2 vette en 3/4 vette kolen	78,—	—
In de provincie Henegouwen :		
Arrondissement Doornik :		
voor magere en 1/4 vette kolen	75,—	—
voor 1/2 vette, 3/4 vette en vette kolen	57,—	—
Arrondissement Bergen :		
voor magere, 1/4 vette en 1/2 vette kolen	50,—	—
voor 3/4 vette en vette kolen	32,—	—
Arrondissement Charleroi :		
voor magere, 1/4 vette en 1/2 vette kolen	18,—	—
voor 3/4 vette en vette kolen	48,—	—
Behalve de kantons Beaumont en Chiny waar de vervoerkosten		
zullen bedragen.	53,—	—
In de provincie Limburg :		
voor vette kolen	36,—	—
voor magere, 1/4 vette, 1/2 vette en 3/4 vette kolen	53,—	—
Voor de kolenbriketten zijn de vervoerkosten dezelfde als voor 1/2 vette kolen.		
Voor de eierkolen, gemengde kolen, huisbrandschlamm, gelden deze der overeenkomstige kolen.		

§ 2. Voor de cokes gelden navolgende vervoerkosten :

Provincie Brabant	fr 60,—	p. t.
Provincie Antwerpen	68,—	—
Provincie Oost-Vlaanderen	56,—	—
Provincie West-Vlaanderen	54,—	—
Provincie Limburg	68,—	—
Luiksche agglomeratie	23,—	—

Het overige der provincie Luik	fr 42,—	p. t.
Provincie Luxemburg	110,—	—
Provincie Namen	71,—	—
Provincie Henegouwen	42,—	—

Art. 3. — Kolenhandelaars, die een gemeente bewonen, welke niet over een spoorwegstation beschikt, en die er hun kolen op wagons van de N.M.B.S. ontvangen, mogen de vervoerkosten geraamd, zooals in bovenstaand artikel 2 bepaald, met de door hen gedragen overlaadkosten alsmede bijkomende vervoerkosten verhoogen.

Een op dezelfde wijze berekende verhooging mag eveneens aangerekend worden in de gemeenten, waar zich geen spoorwegstation bevindt, indien zich op 10 Mei 1940 aldaar één of meer buurtspoorlijnen bevonden, die sedertdien opgebroken werden.

Art. 4. — Voor de aan den verbruiker los geleverde brandstoffen (af kolenmagazijn) wordt de marge, welke de leveringskosten alsmede de winst van den kleinhandelaar omvat, als volgt vastgesteld :

Bij leveringen :	
per 500 kg of meer	fr 174,— p. t.
per minder dan 500 kg	196,— —

Bij leveringen franco kelder worden de marges als volgt verhoogd :

per 500 kg of meer	fr 94,— p. t.
per minder dan 500 kg	164,— —

In de agglomeratie van Antwerpen, worden bovenstaande marges vervangen door :

Bij leveringen :	
per 500 kg of meer	fr 192,— p. t.
per minder dan 500 kg	220,— —

Bij leveringen franco kelder worden de marges als volgt verhoogd :

per 500 kg of meer	fr 103,— p. t.
per minder dan 500 kg	197,— —

Voor de cokes dienen bovenstaande marges met fr 5 per ton verhoogd te worden. Voor huisbrandschlamm dienen deze met fr 15 per ton verhoogd te worden.

Art. 5. — Het totale bedrag der bij de artikelen 2, 3 en 4 van onderhavig besluit vermelde aankoop-prijzen en onkosten dienen op fr 5 opwaarts afgerond te worden.

Art. 6. — Van bovenbedoeld totaal bedrag dienen volgende afslagen afgetrokken te worden :

	Bij leveringen :	
	Af kolenmagazijn.	Franco kelder.
	Per ton.	Per ton.
In de gemeenten en agglomeraties :		
met 50.000 tot 100.000 inwoners	fr 5,—	10,—
met 20.000 tot 49.999 inwoners ..	10,—	15,—
met 5.000 tot 19.999 inwoners ..	15,—	20,—
met minder dan 5.000 inwoners ..	20,—	25,—

Art. 7. — Bij levering in zakken van 50 kilogram dient de verkoopprijs met *fr* 15 per ton verhoogd te worden.

Art. 8. — Bij leveringen uit wagon aan den verbruiker, moeten op de prijzen voor de levering los af magazijn de volgende verminderingen toegepast worden :

fr 10 per ton bij levering af magazijn;

fr 20 per ton bij levering op station van onvolledige wagonladingen;

fr 30 per ton bij levering van volledige wagonladingen.

De volgende verminderingen moeten toegepast worden in geval van levering uit schip :

fr 20 per ton bij levering van onvolledige scheeps-ladingen;

fr 30 per ton bij levering van volledige scheeps-ladingen.

De lossings- en ladingskosten vallen ten laste van den leverancier.

Art. 9. — Bij leveringen aan een anderen kleinhandelaar, mag de prijs den maximumprijs aan den verbruiker niet overschrijden, verminderd met *fr* 15 per ton bij levering van kolen, kolenagglomeraten, gemengde kolen en schlamm.

Wanneer de levering aan een tweeden kleinhandelaar geschiedt aan het station per wagon of per schip, mag de verkoopprijs de rechtstreeksche aanschaffingskosten van den eersten kleinhandelaar niet te boven gaan.

Art. 10. — De verbruiker heeft het recht de levering af kolenmagazijn te vorderen. Indien de levering een volledige wagonlading bedraagt, kan hij de levering op wagon station vorderen.

Als de verbruiker de levering franco kelder verlangt en de kleinhandelaar deze door bemiddeling van een derde doet uitvoeren, mag er uit dien hoofde geen hogere prijs dan de in onderhavig besluit voor leveringen franco kelder vastgestelde prijzen, gevorderd worden.

Art. 11. — Voor elke soort verkochte brandstof en voor elke wijze van levering, dienen de uit onderhavig besluit voortspruitende maximumprijzen in de verkoopmagazijnen, bestelkantoren of leveringsafdelingen van de kolenmagazijnen der kleinhandelaars aangeplakt worden.

De aanplakbrieven dienen aan de volgende voorschriften te beantwoorden :

a) minima-afmetingen van den aanplakbrief :

hoogte : 0^m35,

breedte : 0^m21;

b) minima-afmetingen van de letters en cijfers : 0^m003.

Art. 12. — Elke wijziging aan de leverings-, uitvoerings-, betalings- of andere voorwaarden, van aard

zijnde het verkrijgen van brandstoffen te bezwaren, is verboden.

Art. 13. — De inbreuken op de bepalingen van onderhavig besluit worden opgespoord, vastgesteld, vervolgd overeenkomstig de bepalingen van hoofdstuk III van de besluitwet van 27 October 1939, betreffende de maatregelen voor het verzekeren van de bevoorrading van het land en het voorkomen en beteugelen van de misbruiken in den handel in sommige eet- of koopwaren, gewijzigd door de besluitwetten van 11 en 14 Mei 1940, 30 Augustus 1944 en 30 November 1944.

Art. 14. — Door onderhavig besluit wordt dit van 28 October 1944, dat de maximumprijzen bepaalde van de steenkolen, kolenagglomeraten en cokes te betalen aan de kleinhandelaars, afgeschaft.

Art. 15. — Onderhavig besluit treedt in werking den dag zijner bekendmaking in het *Belgisch Staatsblad*.

Besluit van 31 Januari 1945

waarbij de prijzen van zekere landbouw- en voedingsproducten ontvrozen worden (Staatsblad, 9 Februari 1945, bl. 634).

Gezien het besluit der in Raad vergaderde Ministers dd. 1 September 1944 op het bevrozen van de onder de bezetting opgelegde prijzen; — Gezien de besluitwet dd. 22 Januari 1945 betreffende het beteugelen van elke inbreuk op de reglementering betreffende de bevoorrading van het land. — Besluit

Artikel 1. — Onder voorbehoud der beschikkingen vervat in artikel 2 van onderhavig besluit, worden aan de toepassing van artikel 1 van het besluit der in Raad vergaderde Ministers dd. 1 September 1944 op het bevrozen van de onder de bezetting opgelegde prijzen, onttrokken.

4. De prijzen der voedings-, landbouw- en tuinbouwproducten, zooals zij voortvloeien uit de hiernavolgende besluiten en de afwijkingen hierop toege staan :

1. Het besluit dd. 3 Juli 1940 betreffende de vaststelling der prijzen;

2. Het besluit dd. 15 Januari 1941 houdende vaststelling van de maximumprijzen van gevogelte en konijnen;

3. Het besluit dd. 30 Mei 1941 houdende vaststelling van de maximumwinstmargen van den groenten- en fruithandel;

4. Het besluit dd. 12 Juni 1941 houdende vaststelling van de prijzen voor de plantaardige oliën;

5. Het besluit dd. 30 October 1941 houdende vaststelling der maximumprijzen van zoetwatervis;

6. Het besluit dd. 27 April 1942 houdende vaststelling van de maximumprijzen van gedroogde voeder- en halfsuikerbieten en van koffiesurrogaat;

7. Het besluit dd. 5 September 1942 houdende prijsregeling van voedingsolie-, mayonnaise- en saussurrogaten;

8. Het besluit dd. 30 October 1942 houdende vaststelling der maximumprijzen van de boomkwekerij-artikelen;

9. Het besluit dd. 4 December 1942, houdende vaststelling der maximumprijzen van banketgebak, uitgenomen de artikels 1, littera A en B, 2, 3, 4 en 5;

10. Het besluit dd. 15 Februari 1943 houdende prijsregeling van producten ter vervanging van vleesch-extracthoudende preparaten en van producten welke voedingsgist, haar extracten of derivaten bevatten;

11. Het besluit dd. 25 Februari 1943, houdende vaststelling der maximumprijzen van bakpoeder en gelijkaardige producten;

12. Het besluit dd. 25 Februari 1943 houdende vaststelling der maximumprijzen van gevanilleerde suiker en prijsvaststelling van de vervangingsproducten van gevanilleerde suiker en van de aromatiseerende preparaten, uitgenomen artikels 1 en 2;

13. Het besluit dd. 5 Mei 1943 houdende vaststelling van de maximumprijzen van invertsuiker, van kunsthoning, van gouden stroop, van vergeoisestroop en van broodsmeersel, alsmede van de prijsreglementering van broodsmeerselvervangingsproducten;

14. Het besluit dd. 20 Mei 1943 houdende vaststelling der maximumprijzen van groenteplantgoed;

15. Het besluit dd. 8 Juli 1943 houdende vaststelling der maximumprijzen van bevrozen eetbare mengsels;

16. Het besluit dd. 18 September 1943 waarbij de maximumprijzen van de zuurkool worden vastgesteld;

17. Het besluit dd. 25 September 1943 houdende vaststelling van de maximumprijzen van inlandsche geneeskrachtige kruiden;

18. Het besluit dd. 9 October 1943 houdende prijsregeling van pudding-powders, producten voor het bereiden van gerechten, ijspoeders en gelijkaardige producten;

19. Het besluit dd. 31 Januari 1944 houdende vaststelling der maximumprijzen van inlandsche en ingevoegde watervrije groenten.

B. De prijzen zooals zij voortvloeien uit het besluit dd. 30 September 1943 houdende vaststelling der maximumprijzen voor het drogen tegen maakloon van de groenten.

Art. 2. — Vallen niet onder toepassing van artikel 1 van onderhavig besluit :

a) De prijzen der veevoerders;

b) De prijzen der grondstoffen, voortkomende van den landbouw, en bestemd tot het vervaardigen van samengestelde veevoerders;

c) De prijzen der voedings- en landbouwproducten zooals zij voortvloeien uit de hiernavolgende afwijkingen toegestaan op de tijdens de bezetting opgelegde prijsreglementering :

1° De afwijking genummerd VP/D/363 houdende vaststelling van de prijzen van mostaard;

2° De afwijkingen genummerd 3/H/154 en 3/H/154/1 houdende vaststelling van de maximumprijzen van gedenatureerde suiker voor bijen;

3° De afwijking genummerd 3/P/175 houdende vaststelling van den maximumprijs van geschoonde brouwerijgerst;

4° De afwijking genummerd 3/P/1001 houdende vaststelling van den maximumprijs van mout;

5° De afwijking genummerd 3/Q/166 houdende vaststelling van den maximumprijs van vloeibare brouwerijgist;

6° De afwijking genummerd VP/D/228 houdende opgave van het berekeningsschema der maximumprijzen van likeuren;

7° De afwijkingen genummerd 2 J/219 houdende vaststelling van de maximumprijzen van broedeieren, kuikens, poeljen, kweekhanen en geselecteerde leg-hennen, en VP/D/394 houdende vaststelling van de maximumprijzen van eendenbroedeieren en eendenkuikens, voortkomende van selectie- of vermeerderingsbedrijven.

8° De afwijkingen genummerd 1/W/317 en 1/W/325 houdende vaststelling der maximumvergoedingen voor het persen van samengestelde veevoerders.

Art. 3. — Onderhavig besluit treedt in werking den dag van zijn bekendmaking in het *Belgisch Staatsblad*.

Besluit van 1 Februari 1945

houdende regeling van de prijzen der zachte zeep (Staatsblad, 26-27 Februari 1945, bl. 1078).

Besluit van 5 Februari 1945

houdende vaststelling der prijzen van sommige haver- en gerstderivaten en van de afvallen voortkomende van de fabricatie van deze producten (Staatsblad, 11 Februari 1945, bl. 696).

Besluit van 5 Februari 1945

houdende vaststelling van de maximumprijzen van gezwingeld vlas en kroten (Staatsblad, 16 Februari 1945, bl. 811).

Besluit van 5 Februari 1945

houdende regeling van de prijzen van sodakristallen (Staatsblad, 18 Februari 1945, bl. 881).

Besluit van 8 Februari 1945

Wijziging van het besluit van 31 Maart 1942 betreffende de vaststelling van de prijzen van melk en zuivelproducten (Staatsblad, 10 Maart 1945, bl. 1359).

Besluit van 10 Februari 1945

houdende regeling van de prijzen van sommige eetwaren afgegaan door de Geallieerde legers aan de

Belgische bevolking en van het ingevoerd eierpoeder
(Staatsblad, 26-27 Februari 1945, bl. 1079).

Ministerieel besluit van 25 Februari 1945
houdende vaststelling der maximumprijzen voor klompen (Staatsblad, 8 Maart 1945, bl. 1294).

Besluit van 26 Februari 1945
houdende vaststelling van de maximumprijzen der petroleumproducten (Staatsblad, 2 Maart 1945, bl. 1144.)

Ministerieel besluit van 26 Februari 1945
houdende regeling van de prijzen van voedingszout (Staatsblad, 2 Maart 1945, bl. 1146).

Ministerieel besluit van 26 Februari 1945
houdende reglementeering voor het aanrekenen van het uurloon voor werken in eigen beheer uitgevoerd (Staatsblad, 8 Maart 1945, bl. 1296).

Ministerieel besluit van 1 Maart 1945
houdende reglementeering van de prijzen van ingevoerde reuzel (Staatsblad, 8 Maart 1945, bl. 1304).

Ministerieel besluit van 5 Maart 1945
houdende vaststelling van de prijzen van inlandsch zaaigraan en peulvruchtenzaaizaad (Staatsblad, 8 Maart 1945, bl. 1299).

Besluit van 5 Maart 1945

houdende vaststelling der maximumprijzen voor het vervoer van personen met taxis of andere autorijtuigen (Staatsblad, 9 Maart 1945, bl. 1332).

Ministerieel besluit van 5 Maart 1945
houdende regeling van de prijzen van stroopgelei van bieten en fruit (Staatsblad, 9 Maart 1945, bl. 1333).

Ministerieel besluit van 5 Maart 1945
houdende vaststelling van maximumprijzen voor rijwielen, kaders, onderdelen en toebehooren voor rijwielen (Staatsblad, 9 Maart 1945, bl. 1334).

Ministerieel besluit van 10 Maart 1945
houdende regeling van de prijzen van de verplicht afgeleverde eieren (Staatsblad, 16 Maart 1945, bl. 1502).

Ministerieel besluit van 10 Maart 1945
houdende regeling van de prijzen van zwavelzuur (Staatsblad, 16 Maart 1945, bl. 1503).

Ministerieel besluit van 12 Maart 1945
houdende wijziging van het ministerieel besluit van 27 Augustus 1944, houdende vaststelling van de prijzen der steenkolen en steenkoolbriketten (Staatsblad, 19-20 Maart 1945, bl. 1598).

Ministerieel besluit van 20 Maart 1945
houdende wijziging van het ministerieel besluit dd. 22 Januari 1945 houdende regeling van de prijzen der confituren (Staatsblad, 30 Maart 1945, bl. 1927).

X. — RANTSOENEERING EN RAVITAILLEERING

Ministerieel besluit van 29 December 1944
betreffende de rantsoeneering en de toebedeeling van vleesch (Staatsblad, 19-20 Februari 1945, bl. 909).

Besluit van 18 Januari 1945
betreffende de aflevering der zeepkaarten voor de periode gaande van 1 Februari 1945 tot 31 Juli 1945 (Staatsblad, 8 Februari 1945, bl. 612).

Besluit van 19 Januari 1945
betreffende de rantsoeneering van zeep (Staatsblad, 8 Februari 1945, bl. 613).

Besluitwet van 25 Januari 1945
waarbij een Handelsdienst voor Ravitailleering wordt opgericht (Staatsblad, 4 Maart 1945, bl. 1206).

VERSLAG AAN DEN REGENT

De gevolgen van den oorlog op economisch en financieel plan zijn van zoodanigen aard dat de tusschenkomst van den Staat onontbeerlijk schijnt om een groot aantal vraagstukken op te lossen waaronder, in de eerste plaats, zich dit stelt van de

ravitailleering der bevolking, een probleem dat van het allergrootste belang is.

Na een grondig onderzoek van de verscheidene kanten van dit probleem, heeft de regering tot de noodzakelijke oprichting besloten van een organisme dat, onder haar toezicht, voor doel zou hebben de tot de ravitailleering van het land noodige voedingswaren aan te koop en te doen koop en gelijktijdig ze te verwerken zowel in België als in den vreemde en den verkoop er van aan de aangestelde verdeelers te verzekeren.

Dit organisme moet dus de bevoegdheid hebben om alle tot de verwezenlijking van zijn doel onontbeerlijke handelsverrichtingen te sluiten volgens de richtlijnen van de regering.

Artikel 1 richt, onder vorm van een openbare Staatsinstelling, een Handelsdienst voor Ravitailleering op.

Artikel 2 van het besluit voorziet dat de directeur van den dienst bijgestaan wordt door een comité dat tot opdracht heeft de uitvoering van de richtlijnen der regering inzake aan- en verkoop van de voor de ravitailleering der bevolking in voedingswaren bestemde producten te ordenen. Dit comité omvat o.m. de afgevaardigden der Ministers die aan het hoofd van de departementen staan wier bemiddeling van aard is de verrichtingen van den dienst te vergemakkelijken. Het comité bij de vervulling van zijn opdracht raadpleegt ieder persoon wiens zienswijze nuttig mocht schijnen.

Het comité luidens artikel 3, legt den Minister van Ravitailleering en den Minister van Verkeerswezen een huishoudelijk reglement ter goedkeuring voor. Dit reglement voorziet o.m. de administratieve inrichting van den dienst.

De directeur van den dienst neemt het gewoon beheer waar, bestuurt en houdt toezicht over het bureelwerk en vertegen-

woordigt den dienst in de openbare en onderhandsche akten. Hij is rekenplichtig voor de door den dienst in bezit gehouden fondsen en waarden.

In feite wordt het personeel van den dienst samengesteld uit de ambtenaren der diensten van het Ministerie van Ravitailleering die den aan- en verkoop der voedingsproducten in hun bevoegdheid hebben.

De bezoldigingskosten van dit personeel zijn van nu af aan reeds op de begrootingskredieten van het Ministerie van Ravitailleering aangerekend; de overige bestuurskosten worden eveneens door deze begrooting gedragen, zooals in artikels 7 en 8 bepaald.

Artikel 9 bepaalt dat de financiering der door den dienst behandelde verrichtingen door het Nationaal Instituut van Landbouwkrediet wordt verzekerd.

Deze instelling, onderworpen aan de controle van het Rekenhof en waaraan twee Regeeringscommissarissen en een college van revisors zijn toegevoegd, ontlast aldus den dienst van de geheele financiële uitvoering der door hem gesloten verrichtingen. Het instituut treedt dus tegelijkertijd op als bankier en kashouder van den dienst.

Buiten het voordeel dat eraan verbonden is, ter beschikking van den dienst een inzake financiering ervaren technische inrichting te stellen, voorkomt deze handelwijze afdoende elke vermenging van 's Rijks penningen — die de administratieve uitgaven draagt die gecontroleerd worden als begrootingsuitgaven — en de kapitalen die tot de financiering van de handelsverrichtingen moeten dienen, kapitalen waarvan het gebruik gecontroleerd wordt door de wettelijke controleorganen van de verrichtingen van het Nationaal Instituut voor Landbouwkrediet. De comptabiliteit van het instituut zal op klare wijze de voor de rekening van den dienst gedane verrichtingen doen uitkomen.

Artikel 10 voorziet dat, in de bij wijze van overeenkomst te bepalen voorwaarden, de Staat gemachtigd is ten opzichte van het Nationaal Instituut voor Landbouwkrediet ten beloope van een milliard frank de terugbetaling te waarborgen in kapitaal, interesten, kosten en bijkomende kosten van de door het instituut, met het oog op de financiering van de door den dienst geregelde verrichtingen toegestane kredieten of voorschotten.

Deze waarborg wordt ten volle gerechtvaardigd door de bijzondere opdracht die de Staat aan het instituut toewijst en door de noodzakelijkheid van aan dit organisme de onmisbare middelen te verzekeren voor de financiering van de door den Handelsdienst voor Ravitailleering geregelde verrichtingen. Deze waarborg kan beschouwd worden als een bestanddeel van het patrimonium van den Dienst dat deze laatste inbrengt in het Instituut voor Krediet.

Het bedrag van dezen waarborg mag niet in mindering gebracht worden op het maximum van den door den Staat reeds verbonden waarborg, zooals hij bij artikel 3 van het koninklijk besluit van 30 September 1937 wordt vastgesteld. Deze bepaling is het voorwerp van artikel 11 van onderhavig besluit.

Artikel 12 betreft en, op den datum voorzien voor zijn in voege treden, maakt het besluit van de Secretarissen-generaal van 20 Juni 1941 van kracht dat de bevoegdheid van het instituut uitbreidt tot de verrichtingen gedaan met de openbare of private instellingen en houdende betrekking op landbouw- of voedingsproducten of op de voor den landbouw of de voedingsniveheden noodzakelijke producten. Deze wijziging van artikel 4 van het koninklijk besluit houdende oprichting van het Nationaal Instituut voor Landbouwkrediet heeft zich overigens noodzakelijk doen blijken bij de sluiting van de normale verrichtingen dezer instelling.

De vereffening van den Handelsdienst voor Ravitailleering wordt bij koninklijk besluit van de in Raad vergaderde Ministers uitgesproken; dat besluit zal de modaliteiten van de vereffening vaststellen.

Artikel 15 van onderhavige besluitwet trekt artikel 8 van de besluitwet van 8 November 1944 in, betreffende de liquidatie van de Nationale Landbouw- en Voedingscorporatie. Dit artikel hield voorloopig de bepalingen van kracht van het besluit van 1 Augustus 1942 betreffende de bedrijvigheid van de centralen der voedingseconomie; de afschaffing van bedoeld artikel 8 stelt definitief een einde aan het bestaan van deze organen.

Gezien de wet van 7 September 1939 die aan den Koning buitengewone machten toekent: — Gezien het koninklijk besluit van 30 September 1937, genomen in uitvoering van de wet van 10 Juni 1937, gewijzigd bij koninklijk besluit van 30 November 1939, en houdende oprichting van het Nationaal Instituut voor Landbouwkrediet; — Gezien de besluitwet van 5 Mei 1944 betreffende de besluiten genomen en andere bestuursdaden verricht, tijdens de vijandelijke bezetting, door de Secretarissen-generaal en door hen die dezer bevoegdheden hebben uitgeoefend; — Gezien de besluitwet van 8 November 1944 betref-

fende de liquidatie van de Nationale Landbouw- en Voedingscorporatie; — Overwegende dat het dringend noodzakelijk is een dienst op te richten die tot doel heeft alle handelsverrichtingen te sluiten die door den Minister van Ravitailleering voor de ravitailleering van de bevolking nodig worden geacht; — Op de voordracht van den Minister van Financiën en van den Minister van Ravitailleering en eensluidend advies van de in Raad vergaderde Ministers, — Wij hebben besloten en Wij besluiten:

Artikel 1. — Onder het gezag van den Minister van Ravitailleering wordt er een openbare instelling opgericht, die rechtspersoonlijkheid geniet en « Handelsdienst voor Ravitailleering » wordt genoemd.

Deze dienst heeft tot doel alle handelsverrichtingen te sluiten die door den Minister van Ravitailleering voor de ravitailleering van de bevolking noodzakelijk worden geacht.

De akten waarin de dienst als partij optreedt of tusschenkomt worden commercieel genoemd.

De zetel van den dienst wordt in de Brusselsche agglomeratie gevestigd.

Art. 2. — De dienst wordt bestuurd door een directeur bijgestaan door een comité dat uit zeven leden is samengesteld. De directeur, de leden van het comité en hun plaatsvervangers worden door den Koning benoemd en afgesteld.

Zes dezer leden en hun plaatsvervangers worden benoemd op voorstel en in hoedanigheid van vertegenwoordiger respectievelijk van den Minister van Buitenlandsche Zaken en Buitenlandschen Handel, van den Minister van Financiën, van den Minister van Economische Zaken, van den Minister van Landbouw, van den Minister van Verkeerswezen en van den Minister van Ravitailleering, en één lid en zijn plaatsvervanger worden benoemd op voordracht van het Nationaal Instituut voor Landbouwkrediet.

De Minister die de Ravitailleering in zijn bevoegdheid heeft, zit van rechtswege de vergaderingen van het comité vóór die hij nuttig oordeelt bij te wonen. Hij duidt het comitélid aan dat geroepen is om bij zijn afwezigheid het voorzitterschap waar te nemen.

Art. 3. — Het comité beschikt binnen de perken van onderhavig besluit over de meest uitgebreide machten om den dienst te besturen en te beheeren en om het doel er van te verwezenlijken.

Dit comité legt ter goedkeuring van den Minister van Ravitailleering en van den Minister van Financiën een inrichtingsreglement van den dienst voor.

Art. 4. — Het gewoon beheer van den dienst wordt door den directeur waargenomen. De Koning stelt de wedde van den directeur vast.

Art. 5. — De directeur vervult bij het comité de functiën van verslaggever en wordt met de uitvoering van zijn beslissingen belast. Hij leidt en houdt toezicht op het bureelwerk. Hij is rekenplichtig voor de door den dienst in bezit gehouden fondsen en waarden en vertegenwoordigt den dienst in de openbare en onderhandsche akten. Hij kan, met het oog op bepaalde akten, zijn bevoegdheid overdragen. De gerechtsgedingen waarin hij zoo eischer als verweer-

der optreedt, worden in naam van den dienst ingespannen op vervolging en op verzoek van den directeur.

De directeur is onderhoorig aan het Rekenhof; de artikelen 10 en 11 van de wet van 15 Mei 1846 en de artikelen 7 tot 13 van de wet van 29 October 1846 zijn op hem toepasselijk. Hij is van borgstelling ontslagen.

Het inrichtingsreglement bepaalt de akten die in de bevoegdheid van den directeur vallen en degene die aan de goedkeuring van het comité dienen onderworpen.

Art. 6. — Bij het sluiten van verbintenissen voor den dienst gaan de leden van het comité van den dienst geen enkele persoonlijke verbintenis aan; zij zijn slechts voor de uitvoering van hun mandaat aansprakelijk.

Art. 7. — Presentiepenningen waarvan het bedrag door den Koning vastgesteld wordt, mogen de comitéleden worden toegekend die niet ten laste van de Schatkist worden bezoldigd.

Art. 8. — De bestuursuitgaven van den dienst worden door den Staat gedragen. De noodige kredieten worden daartoe op de begrooting van het Ministerie van Ravitailleering ingeschreven.

Art. 9. — De financiering van de door den dienst behandelde verrichtingen wordt door het Nationaal Instituut voor Landbouwkrediet verzekerd.

De comptabiliteit van deze instelling zal op klare wijze de voor rekening van den Handelsdienst voor Ravitailleering gedane verrichtingen doen uitkomen.

Art. 10. — In de bij wijze van overeenkomst tusschen den Minister van Financiën en den Minister van Ravitailleering, eenerzijds, en het Nationaal Instituut voor Landbouwkrediet, anderzijds, te bepalen voorwaarden, wordt de Staat gemachtigd ten opzichte van het instituut de terugbetaling te waarborgen in kapitaal, interesten, kosten en bijkomende kosten van de kredieten of voorschotten door het instituut toegestaan, met het oog op de financiering van de door den dienst behandelde verrichtingen.

Het bedrag van dezen waarborg wordt op één miljard frank vastgesteld.

Art. 11. — Het bedrag van den bij voorgaand artikel bedoelden waarborg van den Staat, wordt niet aangerekend op het bij artikel 3 van het koninklijk besluit van 30 September 1937 vastgesteld maximum der verbintenissen van het instituut.

Art. 12. — De bij het besluit van 20 Juni 1941 aangebrachte wijzigingen aan artikel 4 van het koninklijk besluit van 30 September 1937, houdende oprichting van het Nationaal Instituut voor Landbouwkrediet, worden van kracht van den datum af voorzien voor hun in toepassing treden.

« Bedoeld artikel 4 wordt als volgt aangevuld :

« In de mate waarin de verrichtingen van het instituut het noodzakelijk maken, kan dit te bijkomenden titel, neerleggingen van fondsen in ontvangst nemen. »

Art. 13. — Het comité sluit, den 31ⁿ December van ieder jaar, en voor de eerste maal den 31ⁿ December 1945, de door den directeur van den dienst voorgelegde rekeningen af. Deze rekeningen, met het verslag van het comité er bijgevoegd, worden den Minister van Ravitailleering en den Minister van Financiën overgemaakt, en samen met de bewijsstukken aan de contrôle van het Rekenhof onderworpen.

De directeur van den dienst stuurt den Minister van Ravitailleering en den Minister van Financiën, telkens er een van beiden om verzoekt, en ten minste elken trimester, een verslag over den toestand van den dienst.

Art. 14. — De vereffening van den Handelsdienst voor Ravitailleering wordt bij een koninklijk besluit van de in Raad vergaderde Ministers uitgesproken; dit besluit stelt de modaliteiten van de vereffening vast.

Art. 15. — Artikel 8 van de besluitwet van 8 November 1944 betreffende de liquidatie van de Nationale Landbouw- en Voedingscorporatie, wordt ingetrokken.

De beschikbare fondsen van de voormalige voedingscentrales, inbegrepen de fondsen van deze centrales door den voormaligen financieel dienst der centrales in bezit gehouden, voor zoover deze dienst nog fondsen van de centrales in zijn bezit heeft, worden bij het Nationaal Instituut voor Landbouwkrediet neergelegd dat deze fondsen mag aanwenden om kas-kredieten toe te staan aan den dienst.

De door bedoelde centrales gesloten verrichtingen die nog in loop zijn, worden aan den dienst overgedragen.

Art. 16. — Onderhavige besluitwet wordt van kracht den dag waarop zij in het *Staatsblad* wordt bekendgemaakt.

Besluitwet van 31 Januari 1945

tot verlenging van den termijn gedurende dewelke de reglementeering tijdens de vijandelijke bezetting uitgevaardigd, voor al wat betreft de productie, de levering, het vervoer, het verwerken en de verdeling der landbouw- en voedingsproducten, voorloopig van kracht blijft (*Staatsblad*, 1 Februari 1945, bl. 524). (Zie ook rubriek III.)

Ministerieel besluit van 1 Februari 1945

waarbij voor den tijdsduur van drie maanden, een nieuw verdeelingsstelsel voor huis- en ambachtskolen ingevoerd wordt (*Staatsblad*, 4 Februari 1945, bl. 579).

Gelet op de besluitwet van 22 Januari 1945 betreffende het beteugelen van elke inbreuk op de reglementeering betreffende de bevoorrading van het land; — Overwegende dat de omstandigheden gebiedend vereischen, dat de verdeling der huis- en ambachtsbrands'offen voorloopig verzekerd worde door tusschenkomst der gemeentebesturen; — Overwegende dat het dienvolgens past, voorloopig de toepassing van bepaalde beschik-

kingen, voorzien in het besluit van 12 Juli 1943 houdende aanvulling en samenordering van de regering betreffende de verdeling van de huisbrandstoffen, op te schorten en af te wijken, wat de huis- en ambachtsbrandstoffen betreft, van de beschikkingen der artikelen 4 tot 6 van het besluit van 25 Maart 1943 houdende regeling van den verkoop van steenkolen, schlamm, steenkolenbriketten en cokes, besluiten waarvan de nietigheid werd vastgesteld, maar die tijdelijk voor geldig gehouden worden krachtens de besluitwet van 5 Mei 1944. — Besluit :

Artikel 1. — Onderhavig besluit regelt, gedurende de maanden Februari, Maart en April 1945, de verdeling der navolgende huis- en ambachtsbrandstoffen :

Steenkolen, schlamm inbegrepen ;

Steenkolenbriketten, bestaande uit gewasschen en ongewasschen fijnkolen alsmede bindmiddelen ;

Schlamm briketten, bestaande uit schlamm en bindmiddelen ;

Cokes.

De toepassing der beschikkingen van het besluit van 12 Juni 1943 houdende aanvulling en samenordering van de regeling betreffende de verdeling van de huisbrandstoffen wordt, voor zooverre deze beschikkingen met de bepalingen van onderhavig besluit tegenstrijdig zijn, voorloopig opgeschort.

Art. 2. — In afwachting van de beschikkingen van het besluit van 25 Maart 1943 houdende regeling van den verkoop van steenkolen, schlamm, steenkolenbriketten en cokes, verkopen het Belgisch Kolenbureau (*Kolbur*) en het Belgisch Cokesbureau (*Coksbur*) de steenkolen, schlamm, steenkolenbriketten en cokes voor huis-, brand- en ambachtsdoeleinden aan de gemeenten.

De rechtstreeksche verkoop der huis- en ambachtsbrandstoffen van producenten aan verbruikers en aan kolenkleinhandelaars is tijdelijk verboden, behoudens door den Minister van Economische Zaken toegestane afwijking.

De gemeenten voorzien in de verdeling der brandstoffen aan de verbruikers. Evenwel wordt het totaal der rantsoenen bestemd voor de gezinshoofden die normaal door het National Hulpcomité van voorraad voorzien worden, door de gemeente aan de plaatselijke afdeeling van bedoeld comité bezorgd, dat zich met de verdeling ervan belast.

Art. 3. — Het kolenrantsoen dient uitgekeerd :

a) aan de gezinshoofden, houders van de overeenkomstig de bepalingen van het besluit van 12 Juni 1943 afgeleverde « steekkaart 30 », wier verblijfplaats in de gemeente gevestigd is op het oogenblik der verdeling ;

b) aan de uit de geteisterde gewesten of uit het gebied der krijgsverrichtingen overgebrachte gezinshoofden, die werkelijk in de gemeente verblijven op het oogenblik der verdeling.

Evenwel wordt er geen enkel rantsoen voor de maand Februari toegestaan aan de gezinshoofden die hun volledig rantsoen van 400 kilogram bekomen hebben.

Art. 4. — De toekenningsberichten, die aan de burgemeesters voor de maand Februari 1945 te richten zijn, zullen omvatten :

1° Een contingent voor de brandstoffenvoorziening der verbruikers voorzien in artikel 3 ;

2° Een contingent voor de brandstoffenvoorziening der bijzondere verbruikers opgesomd in de groepen *A*, *B* en *D* van artikel 33 van het besluit van 12 Juni 1943 (1) ;

3° Een contingent er toe bestemd :

a) de behoeften der zieken ;

b) de dringendste behoeften der ambachtslieden, der geteisterden ; der schippers en kerniskooplieden te dekken ;

4° Een contingent er toe bestemd in de dringendste behoeften der bijzondere verbruikers te voorzien, opgesomd in de groepen *C*, *E*, *F*, *G*, *H* en *I* van artikel 33 van het besluit van 12 Juni 1943 (1).

Art. 5. — De burgemeesters zijn er toe verplicht zich aan de bestemming te houden, voorzien voor ieder der contingenten waarvan sprake in artikel 4.

Als de totale hoeveelheid kolen hun bij gedeeltelijke leveringen bezorgd wordt, zullen ze de gedeeltelijke verdeling dienen uit te voeren in verhouding tot de voor deze contingenten voorziene hoeveelheden en er zorg voor dragen liever alle verbruikers gedeeltelijk dan een gedeelte hunner volledig te bedienen. Van deze stelregels zou er slechts in geval van duidelijk gebleken hoogdringendheid mogen afgeweken worden.

Art. 6. — De gemeenten verzekeren de brandstoffenvoorziening der zieken, zwangere vrouwen en kraamvrouwen, schippers en kerniskooplieden, geteisterden en ambachtslieden, tegen afgifte van de te hunnen gunste na 31 Januari 1945 door bemiddeling

(1) *A.* Hospitalen, klinieken, sanatoria kraamvrouweninrichtingen, kinderkribben en al de medische instellingen aangenomen door het Hoofdbestuur der Volksgezondheid.

B. Keukens en cantines (met uitsluiting van de verbruikers dezer categorie die afhangen van de vroegere Hoofdgroepering Toerisme, alsmede van de familiepensions, kloosters, gemeenschappen, enz., wier bevoorrading als huisgezin verzekerd wordt), enkel voor de bereiding der spijzen.

C. Onderwijsinstellingen, zoowel de vrije als deze afhankelijk van de provincies of de gemeenten, die interne leerlingen hebben.

D. Godshuizen en toevluchtsoorten, zoowel de vrije als deze afhankelijk van de provincies of de gemeenten. De weeshuizen worden met deze groep gelijkgesteld.

E. Openbare badinrichtingen, al dan niet afhankelijk van de gemeenten.

F. Provinciale of gemeentebesturen, alsmede de instellingen of bureelen die er van afhangen.

G. Bureelen en diensten van den Staat of daarmee gelijkgestelde die, ofschoon zij van een beheersvergoeding genieten voor dekking van de verwarmingskosten, niet door den Dienst der Brandstoffen van het Ministerie van Verkeerswezen beoorraad worden.

De vroegere Winterhulp, de parastatale organismen de vroegere warencentrales en bedrijfsgroeperingen opgericht krachtens de besluiten houdende ordening van het bedrijfsleven, enz., zijn eveneens in deze groep begrepen.

H. Onderwijsinstellingen, zoowel de vrije als deze afhankelijk van de provincies of de gemeenten, uitsluitend met externe leerlingen.

I. Staatsambtenaren en Staatsagenten die, wegens hun gedeeltelijk zittenden arbeid, verplicht zijn een bureau in hun woning te hebben, bij gebrek aan een lokaal dat hun door hun bestuur ter beschikking gesteld wordt.

der bevoegde organismen afgeleverde bevoorradingbons, voorzien van den stempel « Bevoorrading Februari, Maart, April 1945 ».

De burgemeesters staan een rantsoen van 400 kilogram kolen aan kraamvrouwen toe, waarvan de bevoorradingbon krachtens artikel 8 ongeldig verklaard werd, voor zooveel de bevalling tijdens de maanden December 1944 of Januari 1945 plaats gehad heeft en dat de betrokkenen de hoeveelheid kolen, waarop de bon hun het recht gaf, niet ontvangen hebben.

De brandstoffenvoorziening der bij allernoodigste voedingsnijverheid betrokken ambachtslieden dient bij voorrang op de overige ambachtsbons gewaarborgd te worden.

Art. 7. — De burgemeesters treffen alle nuttige schikkingen en zijn bevoegd desgevallend tot de burgerlijke opeiseling over te gaan, op grond van de besluitwet van 22 Januari 1945 betreffende het beteugelen van elke inbreuk op de reglementeering betreffende de bevoorrading van het land, ten einde te voorzien in :

1° het vervoer der brandstoffen van af de plaatsen van voortbrenging of de losplaatsen der wagons of schepen ;

2° het opslaan en de verdeling der brandstoffen.

Art. 8. — De bij de kleinhandelaars op 1 Februari 1945 's morgens bestaande voorraden worden gesperd en verkrijgen hun bestemming volgens de bevelen van de burgemeesters. De van den verkoop dezer voorraden voortkomende ontvangsten komen aan de betrokken kleinhandelaars ten goede.

Art. 9. — Geen enkele verzending mag na 31 Januari 1945 van de plaatsen van voortbrenging aan een andere geadresseerde geschieden dan aan den burgemeester of aan iederen anderen door hem aangeduiden persoon.

De geldigheid der toegekende en op 31 Januari 1945 nog niet uitgevoerde bevoorradingbons wordt opgeschort.

De aan kleinhandelaars toegezonden lading van wagons en schepen, ter bestemming na 31 Januari aangekomen, wordt door tusschenkomst der gemeentebesturen verdeeld. De Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen, de Nationale Maatschappij der Buurtspoorwegen en de schippers sturen aan het gemeentebestuur der plaats van bestemming bericht omtrent de aankomst, na dezen datum, van ieder vervoer van brandstoffen bestemd voor kleinhandelaars.

Art. 10. — De krachtens artikelen 8 en 9 ter beschikking der gemeenten gestelde cokes worden op voorrang aan de bijzondere verbruikers en aan de ambachtslieden voorbehouden, aan wie deze brandstoffen toegekend geweest zijn. Bij ontstentenis dezer laatsten worden ze toegekend aan de andere recht hebbende verbruikers bedoeld in de artikelen 3, 4 en 5, op den grondslag van 120 kilogram cokes voor 100 kilogram steenkolen.

Art. 11. — De gemeenten mogen steeds ten laste der rechthebbenden en ten beloope van de geleverde hoeveelheden de vervoerkosten verhalen die door den geldenden kleinverkoop prijs niet zouden gedekt zijn.

De gemeenten zijn er toe gemachtigd van de verbruikers voorafgaandelijk aan de levering der brandstoffen de betaling van den prijs te vorderen.

Art. 12. — De beschikkingen van onderhavig besluit zijn niet toepasselijk op gratis of tegen verminderden prijs uitgevoerde leveringen aan het personeel der steenkolenmijnen, aan dezen die uit hoofde van hun bezigheid geregeld in de mijn afdalen, aan het personeel der fabrieken van steenkolenbriketten en der cokesfabrieken.

Wanneer een steenkolenmijn van een bedrijfsgroep deel uitmaakt, mag slechts het mijnpersoneel van deze afwijking genieten. Dit personeel wordt van iedere verdere brandstoffenvoorziening uitgesloten.

Art. 13. — De beschikkingen van dit besluit zijn eveneens niet toepasselijk op de kosteloze of tegen verminderden prijs uitgevoerde leveringen met philanthropische oogmerken, gedaan door de producenten en voorafgaandelijk door den Minister van Economische Zaken toegestaan.

Art. 14. — Behoudens afwijking toegestaan door den Minister van Economische Zaken, mogen de verkoopbureau's, producenten en burgemeesters alsmede de houders van de in artikel 1 bedoelde brandstoffen, deze slechts binnen de perken van de in onderhavig besluit voorziene beschikkingen en van de toegelaten hoeveelheden en bestemmingen, te koop stellen, verkopen, vervoeren, laten vervoeren of leveren.

Art. 15. — De inbreuken op de bepalingen van onderhavig besluit worden opgespoord, vastgesteld, vervuld en bestraft overeenkomstig de bepalingen van hoofdstukken II en III van de besluitwet van 22 Januari 1945 betreffende het beteugelen van elke inbreuk betreffende de reglementeering van de bevoorrading van het land.

Art. 16. — Dit besluit treedt in werking op 1 Februari 1945.

Ministerieel besluit van 21 Maart 1945
betreffende de huisslachten (Staatsblad, 25 Maart 1945, bl. 1771).

Door dit besluit worden de matregelen betreffende de machtiging voor huisslachten **ingetrokken**.

Ministerieel besluit van 21 Maart 1945
betreffende de rantsoeneering van volle, geëvaporeerde, gecondenseerde melk of melk in poeder en de verplichte inschrijving der rechthebbenden (Staatsblad, 28 Maart 1945, bl. 1862).

Besluit van 22 Maart 1945

waarbij plaatselijke en provinciale comité's voor de ravitailleering worden opgericht (Staatsblad, 21 Maart 1945, bl. 1771).

Dit besluit richt plaatselijke en provinciale comité's op die tot opdracht hebben de openbare overheid, belast met het verzekeren der ravitailleering van het land, in haar taak bij te staan.

Besluit van 24 Maart 1945

houdende reglementeering van de markt van aethylalcohol (Staatsblad, 29 Maart 1945, bl. 1895).

Besluit van 26 Maart 1945

betreffende de verplichte inschrijving voor vleesch (Staatsblad, 29 Maart 1945, bl. 1896).

XI. — WEDEROPBOUW EN OORLOGSSCHADE

Besluitwet van 5 Februari 1945

betreffende het gebruik van bouwmaterialen (Staatsblad, 24 Maart 1945, bl. 1718).

Met het doel de toepassing van woekerprijzen te bestrijden als gevolg van de schaarschte aan bouwmaterialen, en ter vergemakkelijking van het herstellen van de woningen der getroffen en de uitvoering van werken van algemeen nut door een oordeelkundig gebruik van deze materialen, bepaalt dit besluit dat er geen aanvang genomen mag worden met bouwen, herbouwen of verbouwen van bestaande gebouwen dan binnen de perken van een, door den Minister van Openbare Werken of van zijn afgevaardigde, voorafgaandelijk verleende vergunning.

De vergunning zal toegekend worden om aan de dringende noodzakelijkheden te voldoen volgens de orde vastgesteld door het Prioriteitscomité ingericht bij besluit dd. 9 September 1944.

De vergunning is niet vereischt wanneer het gaat over onderhoudswerken of werken die strikt onontbeerlijk zijn tot bewoonbaarmaking van gebouwen voor privaat gebruik die door oorlogsgeweld beschadigd werden.

Besluitwet van 9 Februari 1945

tot invoering van een voorloopig stelsel van voorschotten op vergoedingspensioenen ten bate van sommige slachtoffers van uit oorlogsfeiten voort-spruitende lichamelijke schade (Staatsblad, 18 Februari 1945, bl. 874).

De Minister van Landsverdediging is er toe gemachtigd voorschotten op pensioenen te doen uitbetalen aan personen, niet-militairen, die wegens hun vaderlandslievend gedrag lichamelijke schade hebben geleden.

DOORLOOPENDE MAANDSTATISTIEKEN.

(Inhoud zie laatste bladzijde van het Tijdschrift.)

GELDMARKT

I. — RENTETARIEF VOOR DISCONTO EN BELEENINGEN (in pCt.)

TIJDVAK	OFFICIEELE RENTETARIEVEN VAN DE NATIONALE BANK VAN BELGIË										CALLOERD (in de markt)
	Disconto					Beleeningen van en voorschotten op : (*)					
	Door de N.B.B. vooral geviseerde bankaccepte- ten, geaccept. en docu- mentaire wissels, uit hoofde v. goederen- en uitvoer	Bij de bank gedomici- lieerde accepten en warrants	Bij de bank niet gedo- micilieerde accepten	Niet geaccep- teerde wissels	Promessen	overheids- papier met maximum 120 dagen looptijd	schatkist- certificaten met meer dan 120 dagen looptijd	overheids- fondsen met meer dan 120 dagen looptijd	5 jaars- schatkist- certificaten 3 ½ pCt.		
Jaargemiddelden :											
1943	—	2,—	2,—	3,—	3,—	2,—	3,—	3,—	3,50	0,66	
1944	—	2,—	2,—	3,—	3,—	2,—	3,—	3,—	3,50	0,65	
Maandgemiddelden :											
1944 Januari	—	2,—	2,—	3,—	3,—	2,—	3,—	3,—	3,50	0,625	
Februari	—	2,—	2,—	3,—	3,—	2,—	3,—	3,—	3,50	0,625	
Maart	—	2,—	2,—	3,—	3,—	2,—	3,—	3,—	3,50	0,625	
April	—	2,—	2,—	3,—	3,—	2,—	3,—	3,—	3,50	0,625	
Mei	—	2,—	2,—	3,—	3,—	2,—	3,—	3,—	3,50	0,625	
Juni	—	2,—	2,—	3,—	3,—	2,—	3,—	3,—	3,50	0,625	
Juli	—	2,—	2,—	3,—	3,—	2,—	3,—	3,—	3,50	0,625	
Augustus	—	2,—	2,—	3,—	3,—	2,—	3,—	3,—	3,50	0,625	
September	—	2,—	2,—	3,—	3,—	2,—	3,—	3,—	3,50	0,625	
October	—	2,—	2,—	3,—	3,—	2,—	(1) 2,50	3,—	3,50	0,625	
November	—	2,—	2,—	3,—	3,—	2,—	2,50	3,—	3,50	0,625	
December	—	2,—	2,—	3,—	3,—	2,—	2,50	3,—	3,50	0,875	
1945											
Januari	1,—	1,50	1,75	2,50	3,—	2,—	2,375	3,—	3,50	1,—	
Februari	1,—	1,50	1,75	2,50	3,—	2,—	2,375	3,—	3,50	1,—	
Maart	1,—	1,50	1,75	2,50	3,—	2,—	2,375	3,—	3,50	0,846	

(*) Quotiteit van het voorschot in Maart 1945 :

Rentetarief 2,375 pCt. :	excl. de krachtens de besluitwet van 6 October 1944 verlengde Schatkistcertificaten :
Krachtens de besluitwet van 6 October 1944 verlengde Schatkistcertificaten	Schatkistcertificaten met 8 en 12 maanden loop- tijd en meer
95 pCt.	95 pCt.
Rentetarief 3 1/2 pCt. :	Tienjaarsobligaties (1940-1950)
3 1/2 pCt. vijf-jaars-schatkistcertificaten (besluit van 25 October 1941).	90 pCt.
Schatkistcertificaten uitgegeven ter regeling van Bel- gische financiële vorderingen op het buitenland (besluit van 3 Februari 1942).	3 1/2 pCt. Schatkistcertificaten met 5 jaar loop- tijd (1941-1946)
Quotiteit van het voorschot enkel ingewilligd in de door de Nationale Bank van België toegestane bijzon- dere gevallen	90 pCt.
90 pCt.	3 1/2 pCt. Schatkistcertificaten met 15 jaar loop- tijd en meer (1942)
Rentetarief 3 pCt. :	90 pCt.
Beleeningen van en voorschotten in rekening-courant op overheidspapier met meer dan 120 dagen looptijd.	3 1/2 pCt. Schatkistcertificaten met 5, 10 of 20 jaar looptijd (1943)
	90 pCt.
	3 1/2 pCt. Schatkistcertificaten met 10 jaar loop- tijd (1944)
	90 pCt.
	Kasbons op 1 jaar van de N.M.K.N.
	95 pCt.
	Kasbons op ten hoogste 1 jaar, van de Nationale Kredietkas ten behoeve van den Middenstand..
	95 pCt.
	Ander overheidspapier
	80 pCt.

(1) Van 20 October 1944 tot 16 Januari 1945 toegepast rentetarief op al dan niet verlengde Schatkistcertificaten met 8, 12, 24 en 36 maanden looptijd alsmede op de verlengde Schatkistcertificaten met 4 maanden looptijd.

II. — RENTESTANDEN VOOR BANKDEPOSITO'S EN TEGOED TER ALGEMEENE SPAAR- EN LIJFRENTEKAS

TIJDVAK	Banken — Depositoreringen op (1)					Algemeene Spaarkas (inlagen op spaarboekjes)			Nat. Maant. voor Krediet aan de Nijverheid
	zicht	15 dagen vooropzegging	1 maand	3 maanden	6 maanden	tot 20.000 fr.	20.000 tot 100.000 fr.	boven 100.000 fr.	
Jaargemiddelden :									
1943	0,50	0,92	1,17	1,40	1,87	3,—	1,50	0,50	2,37
1944	0,50	0,81	1,01	1,27	1,53	3,—	1,50	0,50	2,25
Maandcijfers :									
1944 Januari	0,50	0,82	1,05	1,32	1,62	3,—	1,50	0,50	2,25
Februari	0,50	0,82	1,05	1,32	1,62	3,—	1,50	0,50	2,25
Maart	0,50	0,82	1,05	1,32	1,62	3,—	1,50	0,50	2,25
April	0,50	0,80	1,—	1,25	1,50	3,—	1,50	0,50	2,25
Mei	0,50	0,80	1,—	1,25	1,50	3,—	1,50	0,50	2,25
Juni	0,50	0,80	1,—	1,25	1,50	3,—	1,50	0,50	2,25
Juli	0,50	0,80	1,—	1,25	1,50	3,—	1,50	0,50	2,25
Augustus	0,50	0,80	1,—	1,25	1,50	3,—	1,50	0,50	2,25
September	0,50	0,80	1,—	1,25	1,50	3,—	1,50	0,50	2,25
October	0,50	0,80	1,—	1,25	1,50	3,—	1,50	0,50	2,25
November	0,50	0,80	1,—	1,25	1,50	3,—	1,50	0,50	2,25
December	0,50	0,80	1,—	1,25	1,50	3,—	1,50	0,50	2,25
1945									
Januari	0,50	0,80	1,—	1,25	1,50	3,—	1,50	0,50	2,25
Februari	0,50	0,80	1,—	1,25	1,50	3,—	1,50	0,50	2,25
Maart	0,50	0,80	1,—	1,25	1,50	3,—	1,50	0,50	2,25

(1) Van Januari 1944 af, gemiddelde van 4 banken.

VALUTAMARKT EN MARKT DER EDELE METALEN

I. — NOTEERING DER EDELE METALEN

9

DATUM (einde der maand)	GOUD				ZILVER			
	LONDEN sh. en d. per oz. fijn	NEW-YORK dollars per oz. fijn	BOMBAY		LONDEN d. per stand. oz.	NEW-YORK cents per oz. fijn	BOMBAY	
			roupies en annas per Fine Tola	Omrekening in sh. en d. per oz. fijn			roupies en annas per 100 Fine Tola	Omrekening in pence per oz. fijn
1938 December	149/7 1/2	35			20,0625	42 3/4		
1943 December	168/0	35	71.2	284/6	23,50	44 3/4	115.0	55
1944 December	168/0	35	74.2	296/6	23,50	44 3/4	132.4	63
1943 December	168/0	35	71.2	284/6	23,50	44 3/4	115.0	55
1944 Januari	168/0	35	71.1	284/3	23,50	44 3/4	121.2	58
Februari	168/0	35	71.0	284/0	23,50	44 3/4	127.0	61
Maart	168/0	35	77.0	308/0	23,50	44 3/4	136.0	65
April	168/0	35	75.12	303/0	23,50	44 3/4	139.6	67
Mei	168/0	35	74.1	296/3	23,50	44 3/4	133.0	64
Juni	168/0	35	73.15	295/9	23,50	44 3/4	132.10	64
Juli	168/0	35			23,50	44 3/4		
Augustus	168/0	35			23,50	44 3/4		
September	168/0	35	67.15	271/9	23,50	44 3/4	121.12	58
October	168/0	35	62.8	250/0	23,50	44 3/4	116.0	56
November	168/0	35	64.10	258/6	23,50	44 3/4	122.6	59
December	168/0	35	74.2	296/6	23,50	44 3/4	132.4	63
1945 Januari	168/0	35	65.8	262/0	(1) 25,50	44 3/4	119.12	57
Februari	168/0	35	74.8	298/0	25,50	44 3/4	127.6	61
Maart	168/0	35	72.10	290/6	25,50	44 3/4	128.7	62
April	168/0	35	74.14	299/6	25,50	44 3/4	130.0	63

(1) Met ingang van 3 Januari 1945. noteering per oz. fijn.

II. — OFFICIEELE WISSELKOERSEN VASTGESTELD DOOR DE NATIONALE BANK VAN BELGIE

krachtens besluit n° 6 genomen door den Ministerraad te Londen op 1 Mei 1944

(« Belgisch Staatsblad » van 5 September 1944, n° 22)

10

VALUTA	Officieele middenkoers (1)	Transfers		Biljetten (2)	
		Aankoopkoers	Verkoopkoers	Aankoopkoers	Verkoopkoers
1 pond sterling	Bfr. 176,625 Bg. 35,325	Bfr. 176.50 Bg. 35,30	Bfr. 176.75 Bg. 35,35	Bfr. 175,85 Bg. 35,17	Bfr. 176,80 Bg. 35,36
1 U. S. A. dollar	—	Bfr. 43,70 Bg. 8,74	Bfr. 43,96 Bg. 8,792	Bfr. 43,50 Bg. 8,70	Bfr. 44,— Bg. 8,80
1 Canadeesche dollar	—	Bfr. 39,38 Bg. 7,876	Bfr. 39,96 Bg. 7,992	Bfr. 39,20 Bg. 7,84	Bfr. 40,— Bg. 8,—
100 Fransche frank	Bfr. 88,30 Bg. 17,66	Bfr. 88,20 Bg. 17,64	Bfr. 88,40 Bg. 17,68	Bfr. 87,40 Bg. 17,48	Bfr. 88,80 Bg. 17,76
100 Nederlandsche gulden	Bfr. 1.652,— Bg. 330,40	Bfr. 1.650,— Bg. 330,—	Bfr. 1.654,— Bg. 330,80	Bfr. 1.635,— Bg. 327,—	Bfr. 1.662,— Bg. 332,40
100 Congoleesche frank	Bfr. 100,— Bg. 20,—	Bfr. 100,— Bg. 20,—	Bfr. 100,— Bg. 20,—	— —	— —
100 Luxemburgsche frank	Bfr. 100,— Bg. 20,—	Bfr. 100,— Bg. 20,—	Bfr. 100,— Bg. 20,—	— —	— —

(1) Contractueele koers.

(2) De Fransche en Nederlandsche biljetten die door de aangenomen banken worden aangekocht volgens de regelen vastgesteld door het Belgisch-Luxemburgsch Instituut voor den Wissel, worden overgenomen door de Nationale Bank van België.

KAPITAALMARKT

I. — OMZETTEN TER BEURZE VAN BRUSSEL EN ANTWERPEN

15

TIJDVAK	BRUSSEL (1)			ANTWERPEN			BRUSSEL en ANTWERPEN	
	Aantal beursdagen	Aantal verhand. fonds. (duizenden stukken)	Verhandelde bedragen (miljoenen franken)	Aantal beursdagen	Aantal verhand. fonds. (duizenden stukken)	Verhandelde bedragen (miljoenen franken)	Aantal verh. fonds. (duizenden stukken)	Verhandelde bedragen (miljoenen franken)
1942	251	9.973	11.887	224	293	1.958	10.266	13.845
1943	253	7.612	11.514	249	305	2.806	7.917	14.320
1943 Juni.....	20	444	658	19	20	162	464	820
Juli.....	22	726	1.145	22	28	271	754	1.416
Augustus.....	21	548	889	19	23	196	571	1.085
September.....	22	661	1.091	22	26	234	687	1.325
October.....	21	517	806	21	22	279	539	1.085
November.....	20	593	883	20	21	180	614	1.063
December.....	23	473	754	23	21	192	494	946
1944 Januari.....	20	405	718	20	20	224	425	942
Februari.....	21	433	755	21	21	264	454	1.019
Maart.....	23	582	877	23	23	324	605	1.201
April.....	18	561	867	18	19	221	580	1.088
Mei.....	21	547	855	21	25	261	572	1.116
Juni.....	22	652	1.052	21	27	278	679	1.330
Juli.....	21	759	1.059	21	30	305	789	1.364
Augustus.....	21	727	1.048	21	27	375	754	1.423

(1) Omvat de transacties in vast- en niet vastrendeende waarden, met uitzondering van: a) de rechtstreekse Staatsleeningen; b) de Oorlogsschadeleening 1922; c) al de leeningen der Kolonie van 1887 tot 1937.

16

II. — NOTEERINGEN EN RENDEMENTEN VAN DE VOORNAAMSTE OBLIGATIETYPEN

DATUM	TOONAANGEVENDE TYPEN								OBLIGATIES VAN MAATSCHAPPIJEN Allerlei typen			
	Koers				Rendement (t. o. v. den koers alleen)				Gemiddelde beurswaarde	Gemiddeld netto rendement		
	I Getnific. Schuld 4 pCt.	II Koloniale Schuld 1936 4 pCt.	III Provinc., steden en gemeenten 4 pCt.	IV Nijverheids- en handels-ondernemingen 4 pCt. 4 ½ pCt.	I Getnific. Schuld 4 pCt.	II Koloniale Schuld 1936 4 pCt.	III Provinc., steden en gemeenten 4 pCt.	IV Nijverheids- en handels-onderneming. 4 pCt. 4 ½ pCt.				
1943 1 Juli.....	102,—	101,—	101,10	—	103,76	3,92	3,96	—	4,34	103,96	4,28	
2 Augustus.....	100,—	100,—	98,51	—	101,48	4,—	4,—	—	4,43	101,61	4,38	
1 September.....	100,—	100,—	99,68	—	102,67	4,—	4,—	—	4,38	101,70	4,37	
1 October.....	101,—	100,10	100,37	—	104,08	3,96	4,—	—	4,32	103,75	4,29	
3 November.....	101,85	100,30	101,29	—	105,15	3,93	3,99	—	4,28	104,31	4,26	
1 December.....	102,—	100,80	101,62	—	104,92	3,92	3,97	—	4,29	104,58	4,26	
1944 4 Januari.....	102,65	101,55	101,88	101,65	105,67	3,90	3,94	3,93	4,26	104,88	4,24	
1 Februari.....	103,40	101,50	v 101,60	v 101,85	v 106,31	3,87	3,94	v 3,94	v 3,93	v 4,23	v 105,59	v 4,21
1 Maart.....	105,20	102,90	v 102,45	v 102,69	v 106,27	3,80	3,89	v 3,90	v 3,90	v 4,23	v 105,64	v 4,20
3 April.....	103,45	103,75	v 101,49	v 102,40	v 105,46	3,87	3,86	v 3,94	v 3,91	v 4,27	v 105,21	v 4,23
1 Mei.....	104,15	103,75	v 101,39	v 101,15	v 104,88	3,84	3,86	v 3,95	v 3,95	v 4,29	v 104,43	v 4,25
1 Juni.....	104,60	104,—	v 100,28	v 101,28	v 104,40	3,82	3,85	v 3,99	v 3,95	v 4,31	v 104,21	v 4,26
3 Juli.....	104,75	103,—	v 102,61	v 103,64	v 105,69	3,82	3,88	v 3,90	v 3,84	v 4,26	v 105,72	v 4,20
1 Augustus.....	106,15	103,15	v 103,73	v 103,05	v 107,63	3,77	3,88	v 3,86	v 3,88	v 4,18	v 107,05	v 4,15
31 Augustus.....	109,60	106,35	v 103,91	v 105,15	v 111,31	3,65	3,76	v 3,85	v 3,80	v 4,04	v 109,81	v 4,04

N. B. — Voor de samenstelling: zie Maartnummer 1939, op biz. 193.

III. — EMISSIES VAN DE BELGISCHE EN CONGOLEESCHE NIJVERHEIDS-
EN HANDELSVENNOOTSCHAPPEN

Retrospectief overzicht

(duizenden franken).

TIJDVAK	OPRICHTINGEN VAN VENNOOTSCHAPPEN						KAPITAALSVERHOOGINGEN (Naamlooze vennootschappen) (Commandit. vennootschappen op aandelen) (Personenvennootsch. met beperkte aansprak.)			
	naamlooze en commanditaire op aandelen			personenvennootschappen met beperkte aansprakelijkheid			Aantal	Oud kapitaal	Nominale verhooging.	Gestort bedrag op nomin. waarde
	Aantal	Nominaal bedrag	Gestort bedrag op nomin. waarde	Aantal	Nominaal bedrag	Gestort bedrag op nomin. waarde				
1943.....	47	136.449	135.738	667	257.829	249.369	195	1.145.545	590.283	567.992
1944.....	130	207.615	172.318	733	300.330	284.492	195	4.2.412	456.156	410.798
1944 eerste 2 maanden.....	5	62.200	60.397	143	57.168	56.752	24	76.160	62.280	62.048
1945 eerste 2 maanden.....	68	44.259	30.927	176	48.564	45.100	9	5.265	18.180	7.276
1943 December.....	4	3.800	3.800	69	29.706	28.072	41	261.740	171.621	170.359
1944 Januari.....	5	62.200	60.397	58	23.223	23.149	10	13.010	13.930	13.698
Februari.....	—	—	—	85	33.945	33.603	14	63.150	48.350	48.350
Maart.....	6	5.760	5.760	84	26.838	26.479	16	14.317	20.426	18.453
April.....	5	5.825	5.375	65	65.568	63.798	14	47.236	51.657	51.509
Mei.....	4	8.300	8.060	64	34.369	33.891	22	71.517	39.125	37.625
Juni.....	2	3.800	3.800	61	25.017	25.017	10	20.024	19.651	19.651
Juli.....	6	7.335	6.511	48	16.451	15.610	15	15.340	18.205	16.205
Augustus.....	3	2.200	2.200	47	15.933	15.323	8	4.170	6.535	6.515
September.....	32	72.830	55.794	50	18.867	14.630	22	71.513	25.471	20.597
October.....	17	7.335	4.422	44	11.635	10.215	20	86.660	57.260	56.739
November.....	16	11.950	7.362	45	11.891	9.144	10	14.330	25.300	23.946
December.....	34	20.080	12.667	82	16.593	13.633	34	51.145	130.246	97.510
1945 Januari.....	32	12.300	8.412	80	26.179	24.579	3	1.705	3.515	3.263
Februari.....	36	31.959	22.515	96	22.385	20.521	6	3.560	14.665	4.013

TIJDVAK	OBLIGATIE-UITGIFTEN		Gezamen- lijke uitgiften	UITGIFTE- PREMIËN (1)	STORTINGEN ANDERE DAN IN GELD		UITGIFTEN bestemd voor aflossing van oude leeningen (4)	Netto uitgiften (5)
	Aanta	Nominaal bedrag			Inbreng in natura (2)	Bijvoeging der reserves (3)		
			Nominaal bedrag					
1943.....	18	924.000	1.908.561	62.838	387.322	148.050	211.629	1.192.936
1944.....	27	636.600	1.600.701	2.832	471.804	31.793	43.567	959.991
1944 eerste 2 maanden.....	5	43.600	225.248	1.500	128.921	8.530	—	86.846
1945 eerste 2 maanden.....	3	110.000	221.003	—	47.786	—	—	145.517
1943 December.....	1	5.000	210.127	20.820	35.837	68.443	—	123.771
1944 Januari.....	3	31.000	130.353	1.500	77.062	1.800	—	50.882
Februari.....	2	12.600	94.895	—	51.859	6.730	—	35.964
Maart.....	1	5.000	58.024	—	33.626	50	—	22.016
April.....	3	178.000	301.050	—	84.594	1.050	—	213.038
Mei.....	3	45.000	126.794	—	38.377	10.437	—	75.762
Juni.....	4	98.000	146.468	—	23.675	930	40.000	81.863
Juli.....	1	25.000	66.991	—	19.890	4.130	—	39.308
Augustus.....	1	2.250	26.918	557	11.474	500	—	14.871
September.....	8	239.000	356.168	200	37.997	75	3.567	288.582
October.....	1	750	76.980	—	15.909	1.216	—	55.001
November.....	—	—	49.141	125	25.485	—	—	15.092
December.....	—	—	166.919	450	51.771	4.875	—	67.614
1945 Januari.....	2	80.000	121.994	—	26.000	—	—	90.254
Februari.....	1	30.000	99.009	—	21.786	—	—	55.263

(1) In de gestorte bedragen niet begrepen.

(2) In de oprichtingen en kapitaalsverhoogingen begrepen.

(3) In de kapitaalsverhoogingen begrepen.

(4) In de kapitaalsverhoogingen en de obligatie-uitgiften begrepen.

(5) Omvatten de volgestorte bedragen op aandelen, de obligatie-uitgiften, de uitgifte-premiën, verminderd met de stortingen andere dan in geld en de emissies tot terugbetaling van vroegere leeningen.

**III. — EMISSIES VAN DE BELGISCHE EN CONGOLEESCHE NIJVERHEIDS-
EN HANDELSVENNOOTSCHAPPEN.**

Ingedeeld naar de ligging en naar de belangrijkheid van het uitgegeven of vernietigd kapitaal
(duizenden franken).

JANUARI 1945

OMSCHRIJVING	OPRICHTING. VAN VENNOOTSCH.					KAPITAALSVERHOOG. (naamlooze vennoot. op aandelen) (personenvenn. met beperkte aansprakelijk- heid)			OBLIGATIE- UITGIFTEN		UITGIFTEPREMIËN (in de gestorte bedragen niet begrepen)	ANDERE STORTINGEN DAN IN SPECIE		ONTBIN- DINGEN		KAPITAALSVERMINDERINGEN Bedrag
	naamlooze en commanditaire op aandelen			personenvenn. met beperkte aansprakelijk- heid		Oud kapitaal	Nominale verhooging	Gestort bedrag op nominale waarde	Nominaal bedrag	waarvan conversie- leeningen		Inbreng in natura (1)	Inlijving van reserves (2)	Liquidaties	Samensmeltingen	
	Aantal	Nominaal bedrag	Gestort bedrag op nominale waarde	Aantal	Nominaal bedrag											

1. — Naar hun geografische ligging.

België	32	12.300	8.412	30	26.179	24.579	3	1.705	3.515	3.263	2	80.000	—	—	26.000	—	3.244	—	2.990
België en buitenland	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Belgisch Congo	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
TOTALEN ..	32	12.300	8.412	30	26.179	24.579	3	1.705	3.515	3.263	2	80.000	—	—	26.000	—	3.244	—	2.990

2. — Naar de belangrijkheid van het uitgegeven of vernietigd nominaal kapitaal.

1 miljoen en minder	23	6.800	6.062	77	13.061	11.461	1	105	315	63	—	—	—	—	9.610	—	3.244	—	1.090
van 1 tot 5 miljoen	4	5.500	2.350	2	2.318	2.318	2	1.600	3.200	3.200	—	—	—	—	5.590	—	—	—	1.900
van 5 tot 10 miljoen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
van 10 tot 20 miljoen	—	—	—	1	10.800	10.800	—	—	—	—	—	—	—	—	10.800	—	—	—	—
van 20 tot 50 miljoen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
van 50 tot 100 miljoen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
100 miljoen en meer	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	80.000	—	—	—	—	—	—
TOTALEN ..	32	12.300	8.412	30	26.179	24.579	3	1.705	3.515	3.263	2	80.000	—	—	26.000	—	3.244	—	2.990

(1) In de oprichtingen en kapitaalsverhogingen begrepen.

(2) In de kapitaalsverhogingen begrepen.

Ingedeeld naar de ligging en naar de belangrijkheid van het uitgegeven of vernietigd kapitaal

(duizenden franken).

FEBRUARI 1945

OMSCHRIJVING	OPRICHTING. VAN VENNOOTSCH.					KAPITAALSVERHOOG. (naamlooze vennoot. op aandelen) (personenvenn. met beperkte aansprakelijk- heid)			OBLIGATIE- UITGIFTEN		UITGIFTEPREMIËN (in de gestorte bedragen niet begrepen)	ANDERE STORTINGEN DAN IN SPECIE		ONTBIN- DINGEN		KAPITAALSVERMINDERINGEN Bedrag
	naamlooze en commanditaire op aandelen			personenvenn. met beperkte aansprakelijk- heid		Oud kapitaal	Nominale verhooging	Gestort bedrag op nominale waarde	Nominaal bedrag	waarvan conversie- leeningen		Inbreng in natura (1)	Inlijving van reserves (2)	Liquidaties	Samensmeltingen	
	Aantal	Nominaal bedrag	Gestort bedrag op nominale waarde	Aantal	Nominaal bedrag											

1. — Naar hun geografische ligging.

België	36	31.959	22.515	96	22.385	20.521	6	3.560	14.665	4.013	1	30.000	—	—	21.786	—	2.106	—	2.125
België en buitenland	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kongo	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
TOTAAL ..	36	31.959	22.515	96	22.385	20.521	6	3.560	14.665	4.013	1	30.000	—	—	21.786	—	2.106	—	2.125

2. — Naar de belangrijkheid van het uitgegeven of vernietigd nominaal kapitaal.

1 miljoen en minder	30	10.009	7.733	93	18.385	16.521	1	100	400	80	—	—	—	—	13.213	—	2.106	—	125
van 1 tot 5 miljoen	4	7.450	7.032	3	4.000	4.000	4	1.460	6.265	2.333	—	—	—	—	4.603	—	—	—	2.000
van 5 tot 10 miljoen	2	14.500	7.700	—	—	—	—	—	2.000	8.000	1.600	—	—	—	3.970	—	—	—	—
van 10 tot 20 miljoen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
van 20 tot 50 miljoen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
van 50 tot 100 miljoen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
100 miljoen en meer	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	30.000	—	—	—	—	—	—
TOTAAL ..	33	31.959	22.515	96	22.385	20.521	6	3.560	14.665	4.013	1	30.000	—	—	21.786	—	2.106	—	2.125

(1) In de oprichtingen en kapitaalsverhogingen begrepen.

(2) In de kapitaalsverhogingen begrepen.

IV. — LEENINGEN UITGE-
GEVEN DOOR DE OVER-
HEID EN DOOR INSTELL.
V. OPENBAAR NUT (1).

(Langlopende leeningen door
openbare uitgifte geplaatst.)
N. B. — Voor kortlopende
leeningen, zie tabel n° 25.

V. — BANKOPERATIES
VAN HET GEMEENTEKREDIET

(Voorschotten en terugbetalingen op leeningen
aan publiekrechtelijke lichamen en instellingen
van openbaar nut ter bestrijding der uitgaven.)

VI. — HYPOTHEEK-
INSCHRIJVINGEN (2)

18
19
20

TIJDVAK	in		TIJDVAK	BUITENGEWONE UITGAVEN		GEWONE UITGAVEN		TIJDVAK	Bedrag naar de geinde inschrijvings- rechten
	België	in het buitenland		Uit rekening genomen	Netto terugbetaald	Netto voorschotten	Netto terugbetaald		
	<i>duizenden franken</i>	<i>millioenen franken</i>		<i>(duizenden franken)</i>					<i>(duizenden franken)</i>
1943.....	6.982.000	—	1943.....	960.961	89.288	376.852	314.133	1943 Maandgemid.	181.132
1944.....	1.000.000	—	1944.....	1.024.816	68.923	571.819	259.964	1944 Maandgemid.	146.620
1943 December	—	—	1943 December	121.754	47.014	27.190	40.967	1943 December	264.460
1944 Januari..	—	—	1944 Januari..	65.014	2.564	24.058	65.433	1944 Januari..	164.600
Februari..	—	—	Februari..	17.896	1.914	28.089	19.013	Februari..	187.383
Maart.....	—	—	Maart.....	30.096	24.926	37.331	10.528	Maart.....	206.786
April.....	—	—	April.....	7.508	1.861	99.361	1.054	April.....	174.384
Mei.....	1.000.000	—	Mei.....	70.189	673	77.450	757	Mei.....	191.846
Juni.....	—	—	Juni.....	75.035	647	32.101	1.653	Juni.....	221.062
Juli.....	—	—	Juli.....	103.516	1.229	18.284	4.141	Juli.....	200.285
Augustus..	—	—	Augustus..	244.256	828	20.316	20.613	Augustus..	164.257
Septemb..	—	—	Septemb..	82.304	525	11.164	13.402	Septemb..	97.790
October..	—	—	October..	94.652	478	71.073	56.140	October..	50.432
November	—	—	November	83.557	2.136	11.873	39.773	November	65.709
December	—	—	December..	150.794	31.142	140.689	24.457	December..	34.906
1945 Januari..	—	—	1945 Januari..	65.183	1.170	129.542	61.203	1945 Januari..	39.074
Februari..	—	—	Februari..	125.770	5.633	86.611	74.188	Februari..	91.975

(1) Leeningen van Staat, Kolonie, provinciën en gemeenten, instellingen van openbaar nut, zooals de Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen, de Nationale Maatschappij van Buurtspoorwegen, de Nationale Maatschappij voor Watervoorziening, het Gemeentekrediet, enz.

(2) Incl. de hernieuwingen aan het eind van het vijftiende jaar; deze beloopt ongeveer 1 pCt. van het totaal; excl. de wettelijke hypotheek.

RIJKSFINANCIËN

I. — STAND VAN DE STAATSSCHULD

(millioenen franken)

25

AARD	31 Maart 1940	30 Juni 1943	30 Sept. 1943	31 Dec. 1943	31 Maart 1944	30 Juni 1944	31 Maart 1945
A. — Geconsolideerde schuld :							
Directe binnenlandsche schuld.....	26.184	34.247	34.144	33.840	33.808	33.665	33.335
Indirecte binnenlandsche schuld....	8.910	8.221	8.149	8.147	8.129	8.124	8.032
	35.094	42.468	42.293	41.987	41.937	41.789	41.367
Buitenlandsche leeningen(*).....	4.936	4.094	3.709	3.709	3.688	3.688	5.068
Schulden tegenover buitenl. regeer. (*)	12.673	12.843	12.843	12.843	12.943	12.843	19.150
	17.609	16.937	16.552	16.552	16.531	16.531	24.218
B. — Schuld op halflangen termijn (1) :							
Binnenlandsche schuld	1.259	20.529	21.220	27.387	28.214	33.316	55.651
Buitenlandsche schuld (*)	1.259	20.529	21.220	27.387	28.214	33.316	55.651
C. — Schuld op korten termijn (2) :							
Binnenlandsche schuld	6.234	41.192	47.481	46.977	52.820	55.194	74.737
Buitenlandsche schuld (*)	713	405	400	400	400	400	726
	6.947	41.597	47.881	47.377	53.220	55.594	75.463
D. — Schuld op zicht (3) :							
Binnenlandsche schuld	3.384	3.059	3.059	3.059	3.059	3.059	3.059

(*) Het bedrag der buitenlandsche schulden is vastgesteld volgens de wisselkoersen te Brussel op 30 April 1940. Van 1936 af, zijn de 5 1/2 pCt. leeningen 1932 en 1934 berekend op basis van 195,675 Belgische franken voor 100 Fransche, nominaal kapitaal.

(1) Effecten met ten minste één en ten hoogste vijf jaar looptijd.

(2) Effecten met minder dan één jaar looptijd.

(3) Op 31 Maart 1940: particulier tegoed op postchèque rekening. Daarna renteloze Schatkistbon, geëmitteerd in tegenwaarde van het particulier tegoed op postchèque rekening, per Augustus 1940, datum waarop dit tegoed werd overgedragen aan de Emissiebank te Brussel, die met het beheer er van werd belast, op grond eener overeenkomst tusschen het Ministerie van Financiën, de Emissiebank te Brussel en de Nationale Bank van België. Voor dezen Schatkistbon werd geen vervaldag vastgesteld.

OVERHEIDSPAPIER ONDERGEBRACHT BIJ DE NATIONALE BANK VAN BELGIE

(duizenden franken)

25

AARD	31 Maart 1940	30 Juni 1943	30 Sept. 1943	31 Dec. 1943	31 Maart 1944	30 Juni 1944	31 Maart 1945
Op ten hoogste 120 dagen :							
Schatkistcertificaten(1)	3.075	12.742	13.160	12.654	13.535	14.319	30.613
Daarmede gelijkgesteld papier.(1)	263	—	—	—	—	—	—
Op ten hoogste één jaar.....(1)	—	—	—	—	—	—	—
Op ten hoogste vijf jaar.....	152	77	595	579	617	604	578
Op méér dan vijf jaar.....(2)	931	872	1.855	1.806	1.645	2.004	1.824
Zonder vermelding van vervalddag.(3)	—	3.059	3.059	3.059	3.059	3.059	—
TOTAAL...	4.421	16.749	18.669	18.098	18.856	19.986	42.015

(1) Onder aftrek van het herdisconto.
 (2) Excl. de krachtens de wet van 19 Juli 1932 verworven waarden, hetzij fr 549.989.919,50.
 (3) Rentelooze Schatkistbon in tegenwaarde van het particulier tegoed op Postchèquerekening per 3 Augustus 1940. (Zie voetnota 30 onderaan de tabel van de Staatsschuld.)

II. — OPBRENGST VAN DE BELASTINGEN

a) Ontvangsten zonder onderscheid van begrotingsjaar

(die der gemeentelijke en provinciale opcentiemen niet inbegrepen)

(millioenen franken)

26

Bron: Belgisch Staatsblad.

TIJDVAK	Directe belastingen	Douanen en accijnzen	Registratierechten	Globale ontvangsten van het tijdvak	Globale gecumuleerde ontvangsten van Januari tot en met de aangeduide maand
1943.....	7.474	2.269	5.445	15.189	—
1944.....	6.930	2.035	4.577	13.542	—
1944 Januari.....	820	186	468	1.474	1.474
Februari.....	565	182	454	1.201	2.675
Maart.....	718	204	570	1.492	4.168
April.....	731	164	379	1.274	5.442
Mei.....	878	143	416	1.437	6.879
Juni.....	630	167	340	1.137	8.016
Juli.....	487	166	369	1.022	9.038
Augustus.....	488	165	490	1.143	10.182
September.....	337	134	302	773	10.955
October.....	452	152	196	800	11.755
November.....	298	164	269	731	12.486
December.....	526	206	324	1.056	13.542
1945 Januari.....	867	128	257	1.252	1.252
Februari.....	785	143	335	1.263	2.515

b) Totale ontvangsten van de begrotingsjaren 1944 en 1945 vóór 28 Februari 1945 geïnd

(die der gemeentelijke en provinciale opcentiemen niet inbegrepen)

(millioenen franken)

Bron: Belgisch Staatsblad.

	BEGROOTINGSJAAR 1944		BEGROOTINGSJAAR 1945		FEBRUARI 1945	
	Opbrengsten	Budgetaire ramingen	Opbrengsten	Budgetaire ramingen	Ontvangsten voor reken'ng van	
					begrotingsjaar 1944 (1)	begrotingsjaar 1945
I. Directe belastingen.....	6.265	7.141	231	259	602	182
II. Douanen en accijnzen.....	2.060	2.094	218	315	11	132
waarvan douanen.....	168	272	15	32	—	9
accijnzen.....	1.746	1.815	190	279	11	114
bijzondere verbruikstaxes.....	131	—	12	—	—	7
III. Registratie.....	4.578	5.304	588	727	3	333
waarvan registratie en overschrijvingen.....	641	780	34	83	—	24
erfenissen.....	509	360	26	66	3	24
zegel en gelijkgestelde taxes.....	3.344	4.000	491	570	—	271
Totaal...	12.903	14.539	1.037	1.301	616	647
Verschil t.o.v. de budgetaire ramingen.....	— 1.636		— 264			

NOTA. — De termijn van invordering der directe belastingen is langer dan het kalenderjaar. Voor deze belastingssoort zijn de cijfers dus maar definitief na het afsluiten van het begrotingsjaar.

(1) Het belastingsjaar 1944 zal op 31 Mei 1945 afgesloten worden.

	1 ^o kwartaal 1944	2 ^o kwartaal 1944	3 ^o kwartaal 1944	4 ^o kwartaal 1944

Verrichtingen in geld
(millioenen franken)

ONTVANGSTEN.

Gewone dotaties tot delging der geconsolideerde (gevestigde) schuld.....	145	62	200	377
Excedenten der successierechten voor de dienstjaren 1936 en 1937.....	—	—	—	—
Dotatie van de reserve van de 6 ½ % Amerikaanse leening voor 1936.....	—	—	2	—
Geïnde interesten en coupons.....	3	—	2	—
Provisie voor de betaling op vervaldag van 1 september 1944 der vaste interestcoupons van de preferente aandelen van de N. M. B. S. (Zwitserse en Hollandse klassen).....	—	—	27	—
Netto-provenu van de reserve van de 6 ½ % leening in Amerika.....	5	2	—	2
Cessie van stukken uit de portefeuille.....	—	34	—	8
Interessen en amortisatie van de portefeuille der oude pensioenkassen (artikel 1 van de koninklijke besluiten n ^o 221 en 222 van 27 December 1935).....	21	4	14	4
Dotatie gevormd op 15 November 1944 met het oog op de vervroegde terugbetaling van het in omloop blijvend saldo der binnenlandsche premieleening van 1920 (1).....	—	—	—	11

Ontvangsten van het kwartaal...

174 102 245 402

UITGAVEN.

Op 1-1-44: Aanpassing van de tegenwaarde in Belgische frank van de « delgingsprovisies in deviezen bij de buitenlandsche bankiers aangelegd ».....	1	—	—	—
Kostprijs der stukken van de geconsolideerde (gevestigde) schuld ingekocht of terugbetaald voor de delging.....	58	165	43	340
Terugbetaling aan de Schatkist van de sommen voorgeschoten voor het betalen der vaste rentecoupons van de preferente aandelen der N. M. B. S. (Zwits. en Holl. klassen) op de vervaldagen van 1 September 1940, 1941, 1942, 1943 en 1944.....	22	—	—	17
Storting in de Schatkist van het netto-provenu der reserve van de 6 ½ % leening in Amerika in 1941 en 1943.....	2	—	—	—
Storting in de Schatkist van de interesten en de amortisatiegelden van de portefeuille der oude pensioenkassen.....	19	—	15	8
Kostprijs der stukken verkregen voor de portefeuille.....	—	28	9	—
Vorming van de dotatie op 15 November 1944 met het oog op de vervroegde terugbetaling van het in omloop blijvend saldo der binnenlandsche premieleening van 1920 (1).....	—	—	—	11

Uitgaven van het kwartaal...

102 193 67 376

Batig saldo op het einde van het kwartaal...

984 1.086 1.138 1.086

Verrichtingen met effecten
(millioenen franken)

DELGING DER GECONSOLIDEERDE (GEVESTIGDE) SCHULD.				
Nominaal kapitaal der stukken ingekocht of terugbetaald voor de delging gedurende het kwartaal.....	43	152	27	295
CONVERSIE DER VLOTTENDE SCHULD.				
Bedrag der Schatkistbons omgezet in preferente aandelen van de Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen tot op het einde van het kwartaal.....	4.175	4.175	4.175	4.175
PREFERENTE AANDELEN VAN DE NATIONALE MAATSCHAPPIJ DER BELGISCHE SPOORWEGEN.				
Nominaal kapitaal der stukken: a) tegen contanten uitgegeven.....	824	824	824	824
b) tegen niet afgestempelde Schatkistbons geruild.....	4.175	4.175	4.175	4.175
Beschikbaar saldo op het einde van het kwartaal.....	4.999	4.999	4.999	4.999
Totaal der eerste uitgifte (artikel 2 der wet van 24 December 1927).....	5.000	5.000	5.000	5.000
Niet uitgegeven.....	5.000	5.000	5.000	5.000
Nominaal kapitaal der aan het Delgingsfonds afgegeven stukken (artikel 11 der wet van 23 Juli 1926).....	10.000	10.000	10.000	10.000 (2)
EFFECTENPORTEFEUILLE OP HET EINDE VAN HET KWARTAAL.				
Waarden aangekocht krachtens artikel 11, 2 ^o lid, der wet van 23 Juli 1926.....	143	135	145	137
PORTEFEUILLE VAN DE RESERVE VAN DE 6 ½ % LEENING IN AMERIKA OP HET EINDE VAN HET KWARTAAL.				
Waarden aangekocht ter uitvoering van artikel 16 der wet van 24 Juli 1927.....	246	207	251	251
PORTEFEUILLE VAN DE OUDE PENSIOENKAS OP HET EINDE VAN HET KWARTAAL.				
Waarden gedeponerd in het Delgingsfonds ter voldoening aan artikel 1 der koninklijke besluiten n ^o 221 en 222 van 27 December 1935.....	1.020	1.019	1.017	1.017
NEERLEGGINGEN VANWEGE STOCHTINGEN, IN VERBAND MET HET AFLEVEREN VAN 4 % INSCRJVINGEN OP N.A.M. 3° REEKS.				
Waarden gedeponerd in het Delgingsfonds krachtens het koninklijk besluit n ^o 267 van 28 Maart 1936.....	335	335	335	335

(1) Afhouding op het niet aangewende deel van de netto-opbrengst der uitgifte van preferente aandelen van de Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen.

(2) Waarvan 576.000.000 frank voor de amortisatie teruggekocht of aangeduid werden.

(vervolg)

	Per 31 Maart 1944	Per 30 Juni 1944	Per 30 Septemb. 1944	Per 31 December 1944
Balans (duizenden franken)				
ACTIVA.				
Banken, postchequerekening en kas	347.319	342.928	351.211	123.164
Te incassee en mandaten	—	152.216	327.944	598.288
Tijdelijke beleggingen in buitenlandse deviezen	259	259	365	365
Delgingsreserve aangelegd bij buitenlandse bankiers	41.569	41.198	40.912	39.263
Terugbetaling van bij uitloting aflosbare stukken, om te slaan	20.935	37.673	36.214	8
Nog te innen vervallen dotaties	355.501	142.847	92.891	114.374
Inkomsten in deviezen van de reserve van de 6 ½ % Amerikaansche leening in de Schatkist te storten	134	134	134	—
Te innen voorgeschoten belastingen en kosten	12	—	—	—
Beleggingen der reserve van de 6 ½ % leening in Amerika	217.988	175.991	220.427	220.427
Effectenportefeuille (tegen inkooprij)	983.718 124.915	893.246 118.265	1.070.099 127.561	1.035.890 120.060
Totaal activa	1.108.633	1.011.511	1.197.660	1.215.950
PASSIVA.				
Saldi der aan delging te besteden dotaties :				
a) in Belgische franken	690.168	587.485	744.249	781.802
b) in deviezen	41.569	41.198	40.912	50.861
Reserve van de 6 ½ % leening in Amerika	221.017	221.017	221.017	221.017
Saldo van de provisie voor de betaling op de vervaldagen van 1 September 1940, 1941, 1942, 1943 en 1944 der vaste inter coupons van de preferente aandelen van de N. M. B. S. (Zwitserse en Hollandsche klassen)	19.353	19.353	48.413	29.834
Inkomsten van de reserve van de door de Schatkist verkregen 6 ½ % Amerikaansche leening	4.916	6.716	8.222	10.534
Opbrengst van de portefeuille van de oude pensioenkaasen	1.617	5.552	4.499	—
Beschikbaar saldo :				
Niet aangewend deel van de netto-opbrengst der uitgaven van de preferente aandelen van de Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen	54.083	54.083	54.083	43.532
Vrijwillige bijdragen	4.603	4.603	4.603	4.603
Excedent der inkomsten op de uitgaven	58.686 71.306	58.686 71.504	58.686 73.662	48.134 73.769
Totaal passiva	1.108.633	1.011.511	1.197.660	1.215.951
Winst- en verliesrekening (duizenden franken)				
DEBET.				
Mali voortkomende uit de herwaardeering op 31 December 1943 van de tijdelijke beleggingen in buitenlandse deviezen	131	—	—	—
Beheerkosten	110	141	118	192
Kosten in verband met de delging	126	89	37	20
Excedent der inkomsten op de uitgaven voor het kwartaal	367 2.635	230 198	155 2.158	212 106
Totaal	3.002	428	2.313	318
CREDIT.				
Geïnde interesten en coupons	3.002	428	2.208	318
Te goed voortkomende uit de herwaardeering op het einde van het kwartaal van de « tijdelijke beleggingen in buitenlandse deviezen »	—	—	105	—
Excedent der lasten op de inkomsten voor het kwartaal	—	—	—	—
Totaal	3.002	428	2.313	318
Batig saldo op het einde van het kwartaal	71.306	71.504	73.662	73.769

INKOMEN EN SPAARWEZEN

30

I. — RENDEMENT DER BELGISCHE NAAMLooZE VENNOOTSCHAPPEN

Betaalbaar gestelde dividenden en obligatiecoupons in Januari 1945

RUBRIEKEN	AANTAL VENNOOTSCHAPPEN			Gestort kapitaal	Reserves	NETTO RESULTAAT		Uitge- keerde bruto winst	Obliga- tie- schuld (1)	Bruto obligatie- coupons (2)
	getelde	met winst	met verlies			winst	verlies			
<i>(duizenden franken)</i>										
A. — Vennootschappen met hoofdbedrijf in België										
1a Particuliere banken.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1b Banken van openbaar nut.....	—	—	—	—	—	—	—	—	195.740	5.774
2. Verzekeringen.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3. Financiële inrichtingen.....	9	5	4	63.400	29.719	619	69	126	178.080	7.221
4. Invoer, uitvoer.....	1	1	—	360	— 239	199	—	—	—	—
5. Handel in metalen.....	—	—	—	—	—	—	—	—	300	18
6. Handel in klerst. en meubelen...	3	2	1	4.027	1.787	255	186	183	10.000	425
7. Handel in eetwaren.....	2	2	—	200	1.030	392	—	39	10.336	517
8. Diverse handelstakken.....	13	5	8	13.850	5.759	1.784	1.179	528	—	—
9. Suikerfabrieken.....	1	1	—	500	9.311	1.435	—	1.285	12.500	625
10. Maalderijen.....	2	2	—	82.250	13.661	3.335	—	—	—	—
11. Bierbrouwerijen.....	7	6	1	111.820	24.347	10.487	755	4.492	12.298	500
12. Stokerijen.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
13. Andere voedingsindustrieën.....	3	3	—	8.300	2.785	1.127	—	480	1.500	75
14. Steengroeven.....	2	2	—	12.000	4.430	105	—	—	195	9
15. Kolenmijnen.....	—	—	—	—	—	—	—	—	99.419	4.521
16. Mijnbouw.....	—	—	—	—	—	—	—	—	606	36
17. Gas.....	1	1	—	36.000	4.628	2.424	—	2.128	—	—
18. Electriciteit.....	—	—	—	—	—	—	—	—	91.074	4.010
19. Electriche constructie.....	1	1	—	100	312	14	—	13	7.975	456
20. Hotels, bioscopen, schouwburgen...	2	2	—	1.545	1.244	180	—	130	5.855	290
21. Drukkerijen, publiciteit.....	2	2	—	1.340	2.701	885	—	766	—	—
22. Textielnijverheid.....	6	3	3	20.160	6.524	219	162	—	970	45
23. Kunst- en ceramische bouwstoffen...	2	2	—	8.000	1.957	1.578	—	647	10.500	515
24a IJzer en staal.....	1	—	1	24.000	4.704	—	11.936	—	69.631	3.030
24b Machinebouw.....	2	1	1	1.767	742	142	309	72	39.197	1.842
24c Non-ferro metalen.....	—	—	—	—	—	—	—	—	50.564	2.028
25. Bouwbedrijf (openbare werken)...	1	1	—	425	3	27	—	22	825	41
26. Papierindustrieën.....	—	—	—	—	—	—	—	—	8.062	368
28. Chemische industrieën.....	4	4	—	10.000	7.152	2.639	—	1.079	1.880	112
29. Houtindustrieën.....	1	1	—	300	78	15	—	—	2.000	80
30. Leerlooierijen en riemfabrieken...	1	1	—	1.000	146	11	—	—	12.930	589
31. Automobielen.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
32. Glasblazerijen en kristalfabrieken...	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
33. Spiegelglasfabrieken.....	—	—	—	—	—	—	—	—	42.039	1.969
34. Diverse industrieën.....	3	3	—	10.890	6.712	1.599	—	717	33.476	1.958
35. Spoorwegen.....	—	—	—	—	—	—	—	—	1.412	42
36. Buurtspoorwegen.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
37. Scheepvaart en vliegwezen.....	—	—	—	—	—	—	—	—	16.661	690
38. Telegraaf, telefoon.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
39. Electriche tramwegen.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
40. Autobussen.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
41. Andere vervoerondernemingen.....	—	—	—	—	—	—	—	—	7.500	337
42. Diverse andere industrieën.....	3	2	1	547	— 144	41	19	—	—	—
TOTAAL...	73	53	20	412.781	129.349	29.512	14.615	12.707	923.525	38.123
B. — Vennootschappen met hoofdbedrijf in Congo										
1. Bank, financiële vennootschappen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2. Handelsvennootschappen.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3. Nijverheidsvennootschappen.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
4. Landbouwvennootschappen.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
5. Openbare diensten.....	—	—	—	—	—	—	—	—	151.902	6.179
TOTAAL...	—	—	—	—	—	—	—	—	151.902	6.179
C. — Vennootschappen met hoofdbedrijf in het buitenland										
1. Electriciteit.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2. Spoorwegen.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3. Tramwegen.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
4. Plant. en koloniale vennootschappen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
5. Diverse vennootschappen.....	—	—	—	—	—	—	—	—	4.891	242
TOTAAL...	—	—	—	—	—	—	—	—	4.891	242
Eindtotaal...	73	53	20	412.781	129.349	29.512	14.615	12.707	1.080.318	44.544

(1) De getelde leningen slaan op andere vennootschappen dan deze opgegeven in de vorige kolommen; daarenboven, sedert Mei 1940, op enkele uitzonderingen na, omvatten deze cijfers slechts de in België, in Belgische franken uitgegeven leningen.

(2) Daarenboven werd er gedurende de maand Januari 1945 betaalbaar gesteld:

(duizenden franken)

Coupons van binnenlandsche Staatsleningen (geconsolideerde en op halflangen termijn).....	43.295
Coupons van leningen van de Kolonie.....	50.657
Coupons van provinciën en gemeenten.....	21.354
Coupons van verscheidene leningen.....	48.656
TOTAAL...	138.962
Coupons van buitenlandsche Staatsleningen.....	9.939

I. — RENDEMENT DER BELGISCHE NAAMLooZE VENNOOTSCHAPPEN.

Betaalbaar gestelde dividenden en obligatiecoupons in Februari 1945.

RUBRIEKEN	AANTAL VENNOOTSCHAPPEN			Gestort kapitaal	Reserves	NETTO RESULTAAT		Uitge- keerde bruto winst	Obliga- tie- schuld (1)	Bruto obligatie- coupons (2)
	getelde	met winst	met verlies			winst	verlies			

A. — Vennootschappen met hoofdbedrijf in België

1a Particuliere banken	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1b Banken van openbaar nut	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2. Verzekeringen	1	1	—	50	47	1	—	—	—	—
3. Financiële inrichtingen	27	22	5	28.260	14.904	1.380	246	355	85.397	3.025
4. Invoer, uitvoer	1	—	1	500	749	—	71	—	1.000	50
5. Handel in metalen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
6. Handel in kleerstoffen en meubelen	3	—	3	1.500	180	—	276	—	24.041	1.050
7. Handel in eetwaren	6	5	1	5.040	1.744	791	12	6	—	—
8. Diverse handelstakken	23	13	10	18.142	4.497	1.367	394	515	30.935	1.241
9. Suikerfabrieken	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
10. Maalderijen	1	1	—	6.000	1.685	24	—	—	—	—
11. Bierbrouwerijen	2	2	—	14.300	1.726	1.313	—	18	—	—
12. Stokerijen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
13. Andere voedingsindustriën	6	4	2	7.492	947	517	370	381	—	—
14. Steengroeven	1	1	—	17.500	— 2.516	35	—	—	1.458	65
15. Kolenmijnen	—	—	—	—	—	—	—	—	8.075	329
16. Mijnbouw	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
17. Gas	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
18. Electriciteit	1	1	—	40.000	4.878	84	—	—	168.849	7.668
19. Electricische constructie	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
20. Hotels, bioscopen, schouwburgen	4	3	1	5.850	2.031	329	9	—	1.028	31
21. Drukkerijen, publiciteit	5	4	1	12.775	1.709	588	363	213	—	—
22. Textielnijverheid	13	8	5	62.230	50.880	3.232	1.657	47	38.239	1.630
23. Kunst- en ceramieke bouwstoffen	2	1	1	2.250	523	924	69	170	—	—
24a IJzer en staal	—	—	—	—	—	—	—	—	144.671	5.906
24b Machinebouw	6	4	2	9.700	7.377	516	151	372	—	—
24c Non-ferro metalen	—	—	—	—	—	—	—	—	401	24
25. Bouwbedrijf (openbare werken)	5	4	1	2.339	743	177	1	93	—	—
26. Papierindustriën	1	—	1	100	13	—	6	—	—	—
28. Chemische industriën	2	1	1	4.000	363	253	72	80	12.500	594
29. Houtindustriën	2	1	1	4.500	11.486	256	180	145	—	—
30. Leerlooierijen en riemfabrieken	1	1	—	900	708	75	—	—	41	2
31. Automobielen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
32. Glasblazerijen en kristalfabrieken	1	—	1	1.100	— 126	—	—	238	—	—
33. Spiegelglasfabrieken	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
34. Diverse industriën	9	6	3	30.745	10.314	488	741	92	270	12
35. Spoorwegen	1	—	1	250	203	—	24	—	—	—
36. Buurtspoorwegen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
37. Scheepvaart en vliegwezen	3	2	1	840	406	398	1	30	—	—
38. Telegraaf, telefoon	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
39. Electriche tramwegen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
40. Autobussen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
41. Andere vervoerondernemingen	1	—	1	1.050	464	—	388	—	—	—
42. Diverse andere industriën	3	2	1	401	— 80	3	1	—	—	—
TOTAAL...	131	87	46	277.814	115.855	12.751	5.270	2.517	516.905	21.627

B. — Vennootschappen met hoofdbedrijf in Congo

1. Banken, financiële vennootschappen	1	1	—	8.000	1.827	420	—	—	—	—
2. Handelsvennootschappen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3. Nijverheidsvennootschappen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
4. Landbouwvennootschappen	—	—	—	—	—	—	—	—	4.000	200
5. Openbare diensten	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
TOTAAL...	1	1	—	8.000	1.827	420	—	—	4.000	200

C. — Vennootschappen met hoofdbedrijf in het buitenland

1. Electriciteit	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2. Spoorwegen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3. Tramwegen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
4. Plantages en koloniale vennootschappen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
5. Diverse vennootschappen	—	—	—	—	—	—	—	—	2.305	115
TOTAAL...	—	—	—	—	—	—	—	—	2.305	115
Eindtotaal...	132	88	44	285.814	117.682	13.171	5.270	2.517	523.210	21.942

(1) De getelde leningen slaan op andere vennootschappen dan deze opgegeven in de vorige kolommen; daarenboven, sedert Mei 1940, op enkele uitzonderingen na, omvatten deze cijfers slechts de in België, in Belgische franken uitgegeven leningen.

(2) Daarenboven werd er gedurende de maand Februari 1945 betaalbaar gesteld:

(duizenden franken)	
Coupons van binnenlandsche Staatsleningen (geconsolideerde en op halflangen termijn)	313.958
Coupons van leningen van de Kolonie	741
Coupons van leningen van provinciën en gemeenten	16.348
Coupons van verscheidene leningen	40.725
Totaal...	371.772
Coupons van buitenlandsche Staatsleningen	9.234

I. — RENDEMENT DER BELGISCHE NAAMLooZE VENNOOTSCHAPPEN (vervolg)

Retrospectief overzicht

30

TIJDVAK	AANTAL VENNOOTSCHAPPEN			Gestort kapitaal	Reserves	NETTO RESULTAAT		Betaalbaar gesteld bruto dividend	Obligatie- schuld (1) (*)	Bruto obligatie- coupon ^s (*)
	getelde	met winst	met verlies			winst	verlies			
(duizenden franken)										
1943	7.314	5.559	1.755	40.558.416	13.329.725	2.860.243	485.459	1.576.821	6.509.343	287.302
1944	6.373	4.678	1.695	39.013.437	12.400.342	2.164.035	922.102	1.165.404	7.019.017	302.284
1944 2 eerste maanden	267	200	67	810.909	254.905	43.311	10.746	18.953	1.427.702	62.957
1945 2 eerste maanden	205	141	64	698.595	247.031	41.683	19.835	15.224	1.603.528	66.486
1943 December	201	156	45	1.907.571	572.263	126.165	11.732	56.378	477.819	21.824
1944 Januari	95	71	24	449.655	135.153	22.011	6.095	11.514	955.258	42.800
Februari	172	129	43	361.254	119.752	21.300	4.651	7.439	472.444	20.157
Maart	1.177	878	299	5.168.873	2.302.370	309.977	59.935	146.862	404.301	17.946
April	1.547	1.148	399	9.280.865	2.307.675	520.759	89.232	279.188	818.873	34.055
Mei	1.114	841	273	7.737.253	2.961.768	539.674	133.318	333.358	413.930	18.125
Juni	541	404	137	3.413.863	618.342	184.911	22.585	84.138	525.897	23.027
Juli	327	239	88	2.021.711	963.730	114.927	37.885	62.768	1.064.348	44.639
Augustus	143	113	30	469.526	176.435	28.306	8.562	16.323	347.037	14.840
September	169	123	46	825.944	145.909	44.890	18.693	18.846	431.775	18.712
October	369	259	110	3.795.221	847.545	125.233	146.313	81.762	836.375	34.637
November	200	128	72	3.421.673	1.000.334	77.898	323.133	37.883	255.044	11.463
December	175	117	58	1.940.750	537.752	84.337	48.795	41.133	493.735	21.883
1945 Januari	73	53	20	412.781	129.349	29.512	14.615	12.707	1.080.318	44.544
Februari	132	88	44	285.814	117.682	13.171	5.270	2.517	523.210	21.942

(1) Voor de maandelijksche resultaten, slaan de in aanmerking genomen leeningen op andere vennootschappen dan deze waarop de vorige kolommen betrekking hebben.

(*) Sedert Mei 1940, enkele uitzonderingen niet te na gesproken, bevatten de getallen nog slechts de in België, in Belgische franken geëmitteerde leeningen.

II. — ALGEMEENE SPAAR- EN LIJFRENTKAS

a) Inlagen op persoonlijke spaarboekjes (Netto spaarbedrag)

(duizenden franken)

31

TIJDVAK	Inlagen	Uitbetalingen	Saldi	Tegoed der inleggers op het eind van het tijdvak (1)	Aantal spaarboekjes op het eind van 't jaar
1942	2.258.689	1.418.174	840.515	12.798.936	6.191.105
1943	4.341.744	1.426.973	2.914.771	16.098.692	6.333.807
1944 Januari	535.495	117.937	417.558	16.516.250	
Februari	439.488	134.967	304.521	16.820.771	
Maart	435.334	165.319	270.015	17.090.786	
April	490.955	167.837	323.118	17.413.904	
Mei	442.815	151.108	291.707	17.705.611	
Juni	381.079	138.563	242.516	17.948.127	
Juli	368.274	121.425	246.849	18.194.976	
Augustus	337.928	103.800	234.128	18.429.104	
September	326.648	74.357	252.291	18.681.395	
October	312.004	70.518	241.486	18.922.881	
November	125.876	159.451	— 33.575	18.889.306	
December	192.473	196.937	— 4.464	19.400.744	
1945 Januari	225.714	118.811	106.903	19.507.647	
Februari	229.273	114.765	114.508	19.622.155	
Maart	225.626	133.757	91.869	19.714.024	

(1) De tegoeden op 31 December 1942, 1943 en 1944 omvatten de gekapitaliseerde renten van het dienstjaar.

b) Stortingen ingeschreven op de rekeningen der aangeslotenen bij de Lijfrentekas

(duizenden franken)

TIJDVAK	HANDBEIDERS en vrije stortingen, buiten het raam van de verplichte verzekeringswetten (wetten van 16 Maart 1865 en 15 December 1937)	BEDIENDEN (wetten van 10 Maart 1925 en 18 Juni 1930)	MIJNWERKERS (wetten bij koninklijk besluit van 25 Augustus 1937 samengeoörd)	Totaal
1942	293.458	56.815	20.333	370.607
1943	316.620	62.382	21.218	400.220
1943 October	29.630	5.480		
November	23.003	5.278	5.195	97.342
December	22.805	5.891		
1944 Januari	30.934	5.019		
Februari	27.428	5.258	5.499	111.145
Maart	31.399	5.608		
April	27.418	5.501		
Mei	27.114	4.948	5.123	100.907
Juni	v 24.411	v 6.392		
Juli	v 23.553	v 5.762		
Augustus	v 23.949	v 7.196	4.612	85.503
September	v 16.578	v 3.853		
October	v 20.317	v 6.465		
November	v 23.193	v 5.675	4.125	88.432
December	v 18.279	v 10.378		
1945 Januari	v 21.065	v 6.707		

LOOP DER ZAKEN

I. — BEDRIJVIGHEID DER VERREKENINGSKAMERS

35

TIJDVAK	VERREKENINGSKAMERS					Omloopsnelheid van het geld in de banken (1)	LIQUIDATIEKAS VAN DE BEURS VAN BRUSSEL		
	HOOFDBANK, BIJBANK EN AGENTSCHAP.			HOOFDBANK			CONTANT		
	Aantal kamers op het eind v. h. tijd.	Aantal verrekende stukken (duizenden)	Verrekende kapitalen (miljoenen franken)	Aantal verrekende stukken (duizenden)	Verrekende kapitalen (miljoenen franken)		Aantal zittingen	Aantal deelnemers op het eind v. h. tijd.	Geliquid. bedrag (miljoenen franken) (2)
1943 Maandgemiddelde	38 (3)	114	48.181	57	39.759	4,86	21	731 (3)	2.246
1944 Maandgemiddelde	33 (3)	86	48.020	42	39.684	6,67	21 (4)	709 (5)	2.152 (4)
1944 Februari	38	109	51.895	52	43.072	—	21	722	2.084
Maart	38	118	63.448	57	53.960	4,86	23	719	2.688
April	38	103	58.409	51	46.602	—	18	719	2.299
Mei	38	96	46.137	47	38.048	—	21	718	2.139
Juni	38	109	63.875	53	54.509	4,56	22	718	2.381
Juli	38	100	54.639	48	47.145	—	20	708	2.544
Augustus	38	98	59.551	48	49.947	—	21	709	3.193
September	38	59	26.134	21	21.790	3,77	—	—	—
October	38	39	27.465	19	23.071	—	—	—	—
November	38	47	35.587	20	26.033	—	—	—	—
December	38	66	31.299	29	23.410	6,57	—	—	—
1945 Januari	38	71	31.224	30	25.132	—	—	—	—
Februari	38	72	34.941	29	28.978	—	—	—	—
Maart	38	87	47.031	35	39.367	6,23	—	—	—
April	38	84	45.844	34	33.341	—	—	—	—

(1) Verhouding van het totaal bedrag der in den loop van het aangeduide kwartaal verrekende bedragen tot het saldo, per eind trimester, der deposito-rekeningen op zicht en op minder dan 30 dagen.

(2) De aankopen of de verkoopen zijn maar éénmaal geteld.

(3) Op 31 December.

(4) Gemiddelde der eerste acht maanden.

(5) Op 31 Augustus.

II. — POSTCHEQUE- EN GIROVERKEER

(miljoenen franken)

36

TIJDVAK	Aantal rekeningen op 't eind van het tijdvak	Totaal tegoed (Daggemiddelde)	Tegoed van particulieren	CREDIT		DEBIT		Algemeene beweging	Verrichtingen zonder gebruik van specie pct.	Omloopsnelheid (2)
				Stortingen	Giro's	Chèques en diversen	Giro's			
1943 Maandgemiddelde	(1) 495.566	8.581	6.380	5.829	19.770	5.733	19.770	51.101	88	2,91
1944 Maandgemiddelde	(1) 508.868	10.836	8.334	5.421	16.723	5.069	16.723	43.934	88	2,24
1944 Februari	497.701	9.888	7.271	5.831	20.606	6.048	20.606	53.091	86	2,70
Maart	498.713	9.888	7.478	6.725	22.527	6.458	22.527	58.239	88	2,71
April	499.693	10.107	7.756	6.764	18.501	6.335	18.501	50.101	87	2,56
Mei	500.298	10.954	8.222	5.581	14.831	4.542	14.831	39.784	87	1,77
Juni	500.399	11.153	8.413	5.840	17.364	6.316	17.364	46.883	89	2,04
Juli	500.812	10.921	8.210	4.873	15.956	5.245	15.956	42.030	87	1,83
Augustus	501.230	10.583	8.277	5.427	17.745	5.690	17.745	46.607	88	2,13
September	501.628	10.896	8.079	3.241	10.334	2.853	10.334	26.762	88	1,26
October	502.887	10.780	8.274	3.336	15.070	3.045	15.070	36.521	92	—
November	505.318	12.564	10.377	5.757	11.533	3.332	11.533	32.155	82	2,29
December	503.538	12.819	10.613	4.401	15.233	4.943	15.233	33.820	89	2,58
1945 Januari	514.282	13.486	10.842	5.340	16.456	4.449	16.456	42.752	89	2,25
Februari	517.807	14.031	11.394	4.677	15.237	4.137	15.237	39.288	88	2,22
Maart	521.288	15.323	12.303	7.288	25.563	6.131	25.563	64.546	91	2,73
April	524.536	16.119	13.185	7.745	23.637	6.657	23.637	61.575	91	2,76

(1) Op 31 December.

(2) Verhouding per type-maand van 25 dagen, van den debet-omzet tot het gemiddeld dagelijksch tegoed.

PRODUCTIE

I. — PRODUCTIE DER STEENKOLENMIJNEN EN METAALBEDRIJVEN

Bron: *Mijnwezen.*

55

TIJDVAK	STEENKOLENMIJNEN										
	GEMIDDELD AANTAL ARBEIDERS		NETTO HOEVEELHEID OPGEDOLVEN STEENKOOI PER BEKKEN (duiz. tonnen)							Gemidd. aantal extractie-dagen	Voorraad op 't eind der maand (duiz. tonnen) (3)
	onder-grondsche	onder- en boven-grondsche	Bergen	Centrum	Charleroi	Namen (2)	Luik	Kempen	TOTAAL		
1939 Maandgemiddelde	90.116	128.702	379	354	659	32	460	603	2.487	14,1	(1) 1.320
1943 Maandgemiddelde	81.748	122.390	342	264	476	—	320	577	1.979	27,1	(1) 512
1944 Maandgemiddelde	58.169	94.326	124	129	277	—	189	406	1.125	22,9	(1) 489
1944 Januari	74.219	113.180	214	220	396	—	274	548	1.652	26,2	447
Februari	74.183	113.511	213	225	390	—	265	547	1.640	25,8	430
Maart	75.218	115.019	218	230	416	—	287	605	1.756	27,6	410
April	68.096	106.662	108	155	278	—	244	484	1.269	22,7	509
Mei	58.805	95.676	60	48	249	—	186	461	1.003	21,9	681
Juni	56.742	93.033	63	97	294	—	170	465	1.088	24,6	808
Juli	58.644	95.233	94	97	287	—	186	510	1.175	29,4	801
Augustus	56.290	93.045	54	68	237	—	174	462	995	24,6	722
September	29.417	57.650	16	17	63	—	41	36	173	8,2	632
October	42.642	75.028	86	97	130	—	149	176	688	20,4	687
November	50.261	85.255	158	131	259	—	143	283	974	22,8	582
December	52.787	88.624	203	164	277	—	151	297	1.032	23,7	489
1945 Januari	50.449	84.408	203	126	253	—	166	389	1.037	23,4	413
Februari	54.172	88.942	193	151	251	—	172	395	1.072	22,5	384
Maart	54.907	90.880	260	200	329	—	197	336	1.322	26,6	358

(1) Op 31 December.

(2) De productiecijfers voor de mijnen van het Naamsche bekken worden niet langer afzonderlijk opgegeven, doch verdeeld over de productie van het bekken van Luik en van dit van Charleroi.

(3) De schlams inbegrepen.

TIJDVAK	COKES		BRIKETTEN		Hoogovens in werking (aan het eind van het tijdvak)	VOORTBRENGING DER METAALNIJVERHEID (duiz. tonnen)				
	Productie (duizenden tonnen)	Gemiddeld aantal arbeiders	Productie (duizenden tonnen)	Gemiddeld aantal arbeiders		Gietijzer	Ruw staal	Stukken gegoten staal	Afgewerkte staalwaren	Afgewerkte ijzerwaren
1939 Maandgemiddelde	431	3.757	127	814	(1) 44	256	253	6,2	184	2,6
1943 Maandgemiddelde	387	3.716	84	649	(1) 33	136	133	4,4	101	1,3
1944 Maandgemiddelde	170	3.237	37	504	(1) 12	59	50	2,2	37	0,5
1944 Januari	323	3.675	73	630	32	140	133	3,9	98	1,2
Februari	316	3.680	58	606	32	136	129	3,9	99	1,3
Maart	332	3.687	60	643	32	143	138	3,7	100	1,0
April	245	3.666	36	645	26	91	77	2,1	57	0,1
Mei	125	3.430	20	453	16	34	22	0,9	13	—
Juni	82	2.930	16	519	7	21	15	1,3	13	0,3
Juli	136	2.951	18	354	11	30	16	1,3	14	0,3
Augustus	155	2.905	18	357	13	36	32	1,7	15	0,3
September	72	3.035	12	386	8	5	1	0,6	2	—
October	73	2.998	36	497	9	19	10	2,0	9	0,3
November	95	2.959	42	483	12	26	21	2,3	10	0,3
December	91	2.943	55	479	12	30	9	2,6	16	1,3
1945 Januari	95	2.866	50	470	9	23	8	2,1	16	1,8
Februari	65	2.742	62	490	5	13	10	2,7	15	0,7
Maart	120	2.776	72	489	7	19	14	3,1	26	0,4

(1) Op 31 December.

II. — DIVERSE PRODUCTIES

Bron: *Ministerie van Financiën, Douanen en Accijnzen.*

56

TIJDVAK	SUIKER			BIER-BROUWERIJEN (1)	DISTILLEERDERIJEN	MARGARINE EN TOEBEREIDE VETTEN (2)		LUCIFERS			
	Voortbrenging		Voorraad (ruwe en geraffin. suiker) eind der maand			In consumptie gebracht	Hoeveelheden aangegeven meel	Voortgebrachte alcohol	Voortbrenging	In consumptie gebracht	Fabricage
	Ruwe suiker	Geraffineerde suiker	(tonnen)	(tonnen)	(hectolit.)						
1939 Maandgemiddelde	20.506	19.260	97.211	19.883	15.042	38.572	5.062	5.047	5.000	2.103	3.033
1943 Maandgemiddelde	19.393	10.041	71.637	15.052	1.763	4.306	918	910	2.775	2.250	543
1944 Maandgemiddelde	14.994	10.233	87.149	15.724	2.072	5.508	1.715	1.663	2.200	1.839	308
1944 Januari	237	10.698	153.348	17.381	1.726	3.992	2.241	2.242	2.548	2.021	527
Februari	215	11.631	131.405	18.959	1.611	12.341	2.175	2.095	2.936	2.122	278
Maart	229	13.310	107.707	21.504	1.684	10.639	2.527	2.457	3.146	2.439	703
April	89	9.620	93.726	14.630	1.948	7.314	1.501	1.475	2.620	2.536	41
Mei	—	6.122	81.063	11.611	2.139	2.954	1.228	1.213	2.086	1.079	183
Juni	—	5.955	60.783	19.865	2.293	3.349	585	584	2.208	2.697	159
Juli	—	9.457	45.627	15.610	2.209	3.733	403	505	2.221	1.908	1.233
Augustus	—	7.346	34.527	8.460	2.463	3.646	658	494	2.145	2.012	178
September	—	5.832	26.662	8.423	2.243	1.581	82	175	1.607	901	—
October	30.339	10.879	40.876	14.362	2.087	3.824	2.379	2.302	1.705	1.098	—
November	103.099	17.008	122.984	16.659	1.965	3.736	3.129	3.095	1.790	1.575	—
December	45.717	14.995	147.075	21.423	2.499	8.983	3.658	3.381	1.383	1.685	394
1945 Januari	1.280	9.927	128.676	23.046	2.276	12.803	4.284	3.504	1.203	1.392	18
Februari	3.003	8.734	110.117	17.835	2.116	10.896	1.921	1.792	1.749	2.642	50
Maart	146	11.810	88.286	21.620	2.739	5.019	—	—	2.066	2.245	393

(1) In 1939 en van December 1944 af houdt dit gemiddelde rekening met de productie van het Groothertogdom Luxemburg.

(2) De heffing van het accijnrecht op margarine is geschorst sedert 15 Februari 1945. Het Bestuur der accijnzen oefent dus geen toezicht meer uit op de productie der margarinefabrieken en maakt dan ook geen statistieken meer op.

III. — VOORTBRENGING VAN ELECTRISCHEN STROOM

TIJDVAK	TOTALE PRODUCTIE (Centrales van 100 kWh. en meer) Bron : Ministerie van Openbare Werken. Centrale Dienst voor Electriciteit en Electromechanica.						PRODUCTIE van de 121 voornaamste industriële centrales Bron : Verbond der industriële centrales van België		
	Aantal centrales	Productie (duizenden kWh.)					Totale productie (duizenden kWh.)	Gemiddelde dagproductie (miljoenen kWh.)	
		Unie der electrische bedrijven van België	Verbond der industriële centrales	Niet aangesloten maatschap- pijen	Gemeente regioën	Vlottende centrales			Totaal
1943 Jaargemiddelde	(1) 327	217.412	170.312	15.522	18.363		421.609	151.413	5,90
1944 Jaargemiddelde	(1) 325	178.857	106.008	11.123	13.023		309.011	96.659	3,84
1943 December	327	236.340	175.901	14.403	24.837		451.481	149.299	5,74
1944 Januari	324	232.172	162.380	14.092	21.668		430.312	147.306	5,60
Februari	324	229.883	152.297	13.086	21.605		416.871	136.841	5,50
Maart	323	240.592	155.588	13.997	21.564		431.741	138.154	5,31
April	323	191.905	108.663	10.555	15.990		327.113	102.731	4,11
Mei	323	151.654	81.991	10.179	14.627		258.451	77.271	3,20
Juni	323	147.969	80.803	10.624	5.925		245.321	75.722	3,03
Juli	323	154.568	92.448	9.003	6.227		262.246	86.695	3,57
Augustus	323	160.054	98.982	9.295	7.296		275.627	90.150	3,70
September	323	113.644	51.790	7.251	10.847		183.532	43.210	1,66
October	323	149.610	88.564	11.529	9.731		259.434	78.986	2,92
November	325	173.093	97.260	11.924	9.709		291.986	89.704	3,70
December	325	201.135	101.324	11.951	11.090		325.500	93.137	3,73
1945 Januari	322	193.515	96.222	9.586	7.105	1	306.429	88.108	3,02
Februari	322	162.595	82.585	8.500	6.541	22	260.243	73.257	2,82

(1) Aan het eind van het jaar.

IV. — GASDISTRIBUTIE (1)

(duizenden kubieke meters)

59 Bron : Ministerie van Openbare Werken.

TIJDVAK	Gemeente-regioën		Gasverdelingsmaatschappijen		Gasvoort- brengende nijverheids- maatschappijen, die rechtstreeks verbruikende inrichtingen voeden	Totaal
	zelfproducent (geheel of ten deele) van het gas dat zij verdeelen	die het gas, dat zij verdeelen, aankopen	zelfproducent (geheel of ten deele) van het gas dat zij verdeelen	die het gas, dat zij verdeelen, geheel of gedeeltelijk aankopen		
	(voortgebr. gas)	(aangekocht gas)	(voortgebr. gas)	(aangekocht gas)	(verkocht gas)	
1943 Jaargemiddelde	5.310	394	3.213	46.886	14.665	70.468
1944 Jaargemiddelde	3.639	153	2.418	23.406	3.099	32.716
1944 Januari	5.410	240	3.290	41.381	9.117	59.438
Februari	5.271	242	3.075	41.966	9.016	59.570
Maart	5.419	248	3.396	43.534	8.984	61.581
April	5.471	182	3.082	33.382	4.980	47.097
Mei	2.942	167	2.079	15.893	1.017	22.098
Juni	480	90	1.683	10.368	5	12.627
Juli	1.785	152	2.046	21.791	689	26.465
Augustus	4.245	207	2.317	25.811	1.059	33.639
September	2.932	83	1.746	11.086	116	15.963
October	3.513	147	1.960	9.695	272	15.587
November	2.899	76	2.315	13.455	631	19.376
December	3.301	—	2.027	12.514	1.307	19.149
1945 Januari	2.670	165	2.074	14.379	1.198	20.480
Februari	2.340	21	2.201	7.399	378	12.338
Maart	2.881	204	2.796	17.883	1.880	25.644

(1) Deze statistiek betreft de verdeling van gas, verkregen door droge distillatie van steenkool. Zij omvat dus niet het soortgelijk gas, voortgebracht in de cokesfabrieken der mijn-, metaal-, chemische en andere bedrijven die het zelf verbruiken.

VERBRUIK

N. B. — Voor het verbruik van suiker, lactifers, margarine en toebereide vetten, zie tabel nr 56.

I. — VERBRUIKSINDEXCIJFERS

(Basistijdvak 1936 tot 1938 = 100.)

65

TIJDVAK	GROOTE WARENHUIZEN						WINKELS MET BIJHUIZEN		COOPERATIES EN PATROONSWINKELS					
	Kleding		Meubelen		Huishoudelijke artikel. en andere		Voedingswaren		Bakkerij		Voedingswaren		Kleding	
	1943	1944	1943	1944	1943	1944	1943	1944	1943	1944	1943	1944	1943	1944
Januari	122	73	245	145	207	204	131	160	48	48	103	120	74	62
Februari	122	105	188	160	211	232	121	158	42	48	94	116	58	47
Maart	139	104	153	155	226	289	132	164	52	55	104	122	58	55
April	132	92	135	142	210	185	124	134	49	49	92	107	66	41
Mei	128	94	123	98	201	140	129	127	52	54	82	102	60	45
Juni	118	68	124	92	156	133	127	149	48	62	83	110	53	43
Juli	105	72	103	105	178	155	149	133	53	61	98	92	58	40
Augustus	66	68	142	189	203	196	148		45	58	95	88	49	35
September	104	83	139	506	206	184	148		40	54	95	80	48	38
October	163	125	146	406	254	284	139		47	73	91	100	53	44
November	101	97	126	73	268	335	138		45	79	93		48	
December	108		150		296		178		49	72	122		58	

II. — TABAKVERBRUIK

(Productie en invoer.)

66

TIJDVAK	Sigaren	Sigarillos	Sigaretten	Rook-, snuif- en pruimtabak (tonnen)
	(miljoenen stukken)			
1943	101	208	1.889	4.408
1944	74	181	2.070	3.944
1942 2 ^e trimester	27	54	878	2.215
3 ^e id.	25	52	887	2.218
4 ^e id.	28	57	654	1.764
1943 1 ^e id.	28	54	480	1.264
2 ^e id.	22	48	378	983
3 ^e id.	25	49	484	952
4 ^e id.	26	57	547	1.209
1944 1 ^e id.	22	58	687	1.066
2 ^e id.	23	46	521	947
3 ^e id.	16	39	487	954
4 ^e id.	13	38	375	977
1945 1 ^e id.	19	42	437	1.004

III. — SLACHTINGEN IN DE 13 VOORNAAMSTE SLACHTHUIZEN VAN HET LAND (*)

67

TIJDVAK	Grootvee (Ossen, stieren, koeien, varzen)	Paarden	Kalveren	Varkens, biggen	Schape, lammeren, goiten
1943 Maandgemiddelde	14.077	307	16.993	367	723
1944 Maandgemiddelde	10.874	309	12.566	1.279	802
1944 Januari	8.931	422	7.814	774	746
Februari	10.725	245	11.460	1.039	471
Maart	13.482	241	22.562	1.830	557
April	7.038	171	20.789	1.187	215
Mei	5.231	190	16.049	737	270
Juni	10.351	198	16.569	736	269
Juli	9.291	237	14.837	762	586
Augustus	9.694	205	11.746	547	1.361
September	2.763	151	1.954	258	346
October	12.645	326	9.021	1.880	1.983
November	25.823	711	10.884	3.118	2.008
December	14.510	616	7.111	2.482	830
1945 Januari	7.876	372	5.669	2.754	208
Februari	8.420	188	8.069	2.247	206
Maart	8.902	169	13.347	2.534	115

(*) Sedert Maart 1943, 12 slachthuizen — dit van Brussel wordt op dezen datum geschorst.

VERVOER

BEDRIJVIGHEID VAN DE NATIONALE MAATSCHAPPIJ DER BELGISCHE SPOORWEGEN

a) Bedrijfsontvangsten en -uitgaven
(millioenen franken).

TIJDVAK	REIZIGERS		ONTVANGSTEN				UITGAVEN	SALDO	UITBATINGSCOEFFICIENT
	Aantal (duizenden)	Reizigers-km. (millioenen)	Reizigers en bagage	Goederen	Diverse	Totaal			
1942 Maandgemiddelde.	15.249	495	106,9	119,3	8,8	235,0	308,6	— 73,6	131,32
1943 Maandgemiddelde.	16.457	531	122,8	117,9	12,9	253,6	353,0	— 99,4	139,17
1943 Juni	15.707	519	126,9	123,2	10,0	260,1	329,3	— 69,2	126,57
Juli	15.628	523	120,6	128,5	13,6	271,7	355,7	— 84,0	130,92
Augustus	16.749	557	142,6	121,1	9,1	272,8	359,3	— 86,5	131,69
September	17.299	554	130,6	117,3	9,8	257,7	362,2	— 104,5	140,57
October	17.222	555	129,5	126,5	9,4	265,4	365,1	— 99,7	137,58
November	18.058	559	118,2	114,1	7,2	239,5	363,5	— 124,0	151,75
December	16.098	508	113,1	103,9	42,6	259,6	418,4	— 158,8	161,16
1944 Januari	18.049	565	113,6	100,7	14,8	229,1	329,3	— 100,2	149,82
Februari	15.868	507	108,5	97,6	10,9	217,0	369,1	— 152,1	170,07
Maart	15.669	505	114,8	106,4	18,0	230,2	403,4	— 164,2	168,62
April	13.819	445	91,8	52,0	13,9	157,7	380,2	— 222,5	241,12
Mei	7.195	228	29,9	17,0	7,3	54,2	315,8	— 261,6	582,68
Juni	4.808	151	24,9	20,3	5,0	50,2	352,7	— 302,5	702,81
Juli	5.304	156	37,8	31,2	11,1	80,1	388,7	— 308,6	484,99
Augustus			31,1	29,5	6,7	67,3	345,6	— 278,3	513,50

b) Vervoer der voornaamste zware goederen. — Gezamenlijk verkeer (1)

TIJDVAK	Ton-kilom. (millioenen)	(duizenden tonnen)										Nat. Mij. der Buurtspoorwegen	Vervoer de ton-kilom. (duizend.)
		Totaal	Landbouw- en voedingsproducten	Brandstoffen	Ertsen	Metalwaren	Bouwmaterialen, glas en spiegels	Producten der grootbedrijven, zand, kiezel en aarde	Textiel, leerlooier-, kleeding	Chemische en artsijnkundige producten	Nijverheidsvetten en oliën, petroleum, teer		
1942 Maandgemiddelde.	264	3.212	319	1.530	352	168	251	259	21	107	35	170	7.808
1943 Maandgemiddelde.	255	3.260	339	1.425	408	205	267	256	28	100	32	191	8.526
1943 Juni	276	3.503	142	1.583	419	249	314	407	17	131	31	210	7.708
Juli	298	3.740	192	1.620	520	222	315	411	15	157	36	252	8.024
Augustus	266	3.382	241	1.519	461	220	277	278	34	102	32	218	7.253
September	241	3.028	281	1.375	425	177	249	189	43	83	29	177	7.363
October	262	3.530	787	1.352	420	195	241	195	47	84	31	178	9.823
November	236	3.287	971	1.082	373	192	215	157	34	88	28	147	10.722
December	207	2.691	364	1.235	323	183	213	125	20	78	29	121	8.269
1944 Januari	196	2.435	200	951	302	215	224	171	26	116	28	202	7.307
Februari	202	2.355	205	1.020	314	190	198	134	20	95	28	151	7.245
Maart	217	2.576	229	1.094	372	208	208	148	22	102	27	166	8.353
April	102	1.252	164	483	235	65	109	65	9	41	10	70	7.249
Mei	35	570	62	352	34	19	50	16	1	10	4	22	6.089
Juni	35	619	52	430	22	32	31	19	2	12	4	15	6.232
Juli	57	999	116	622	28	69	59	28	3	38	6	30	7.001
Augustus		940	109	558	35	60	60	35	1	31	6	45	

(1) Militair vervoer niet inbegrepen.

WERKLOOSHEID

AANTAL GECONTROLEERDE WERKLOOZEN

STATISTISCHE MAAND	Week		Aantal week-dagen	Voor het Rijk	Antwerpen	Brabant	West-Vlaanderen	Oost-Vlaanderen	Henegouwen	Luik	Limburg	Luxemburg	Namen
	van	tot											
Daggemiddelde van de maand.													
1944 December	—	—	28	241.297	41.867	19.132	52.551	69.274	22.771	22.620	3.229	1.400	1.470
1945 Januari	—	—	24	290.629	39.089	29.618	63.622	82.193	38.567	28.188	4.887	1.757	2.692
Februari	—	—	24	233.451	31.333	25.187	43.438	70.331	29.803	21.763	3.302	1.641	1.600
Maart	—	—	24	165.749	23.704	13.817	33.282	52.411	18.939	14.493	2.387	1.113	632
Daggemiddelde van de week.													
1945 Januari	7	13	6	275.252	33.535	23.998	62.159	78.769	34.995	28.696	4.621	1.484	1.995
	14	20	6	284.710	39.017	25.602	63.626	80.614	39.009	27.694	4.593	1.745	2.810
	21	27	6	293.603	39.577	31.175	64.121	82.183	38.391	28.260	5.076	1.872	2.948
	28	3	6	308.953	39.229	37.699	64.584	87.206	41.932	28.102	5.259	1.926	3.016
Februari	4	10	6	275.399	36.554	34.424	55.326	79.221	35.281	25.926	4.136	2.063	2.468
	11	17	6	248.385	32.646	29.978	50.143	72.399	31.846	24.027	3.650	1.865	1.831
	18	24	6	219.089	29.907	24.972	45.020	66.544	27.469	19.656	2.947	1.350	1.194
	25	3	6	200.932	26.229	21.374	43.464	63.160	24.617	17.445	2.477	1.257	909
Maart	4	10	6	184.247	26.127	16.810	40.234	58.515	21.130	15.865	2.501	1.357	778
	11	17	6	169.497	23.938	14.372	38.625	43.974	19.518	14.896	2.356	1.109	659
	18	24	6	159.145	23.489	12.271	37.356	49.979	17.971	14.115	2.405	1.043	516
	25	31	6	150.109	21.212	11.817	36.863	47.098	16.337	13.098	2.285	942	457

BANKSTATISTIEKEN

85

I. — BELGIE

ALGEMEENE KWARTAALSTAAT DER BELGISCHE BANKEN (1)

Als gevolg van de omstandigheden, zijn in de hierna gepubliceerde staten de activa- en passiva-bestanddeelen van de bijhuizen en agentschappen gevestigd in het buitenland en in de Kolonie niet vervat.

(millioenen franken).

POSTEN	31 Maart 1944	30 Juni 1944	30 Sept. 1944	31 Dec. 1944
ACTIVA				
A. Spaargelden (artikel 15, koninklijk besluit 42).....	—	—	—	—
B. Beschikbare en vlottende middelen :				
Kas, Nationale Bank, Postrekening	2.680	3.093	1.420	1.016
Daggeld	434	423	185	128
Bankiers	2.797	2.817	2.600	2.826
Moedermaatschappij, filialen en dochtermaatschappijen	496	440	245	310
Andere to innen waarden op korten termijn	436	436	324	561
Effecten-portefeuille	31.734	32.433	35.428	35.584
a) Handelswissels	768	621	430	593
b) Overheidsfondsen herdisconteerbaar bij de Nationale Bank	9.888	10.452	10.807	292
c) Overheidsfondsen mobiliseerbaar bij de Nationale Bank tot beloop van 95 pCt.	21.078	21.360	24.191	34.699
Prolongaties en voorschotten op effecten	428	404	309	411
Debiteuren wegens verstrekte acceptaties	76	48	51	50
Diverse debiteuren	4.741	4.588	3.942	5.865
Effecten	4.923	5.069	4.873	4.857
a) Belegde wettelijke reserve	133	140	133	139
b) Belgische overheidsfondsen	3.755	3.898	3.827	3.789
c) Buitenlandsche overheidsfondsen	156	157	33	33
d) Bankaandeelen	212	213	213	216
e) Andere fondsen	667	661	662	680
Diversen	130	135	157	216
Niet gestort kapitaal	24	24	24	23
Totaal beschikbare en vlottende middelen	48.899	49.910	49.558	51.847
C. Vastgelegde middelen :				
Oprichtings- en eerste inrichtingskosten	5	5	5	5
Gebouwen	290	288	289	296
Participaties in dochtermaatschappijen voor onroerende goederen	107	107	107	110
Vorderingen op dochtermaatschappijen voor onroerende goederen	57	57	56	60
Materieel en meubilair	15	15	14	14
Totaal vastgelegde middelen	474	472	471	485
Algemeen totaal der activa	49.373	50.382	50.029	52.332
Orderekening fondsen. Intrekking der oude biljetten Nationale Bank van België, besluitwet van 6 October 1944. Nationale Bank van België, uitvoeringsrekeningen der besluitwet van 6 October 1944, artikel 15	—	—	—	54.910
PASSIVA				
A. Spaargelden (artikel 15, koninklijk besluit 42).....	—	—	—	—
B. Opvraagbaar :				
Bevoorrechte of gewaarborgde schuldeischers	18	174	220	2.313
Daggeld	33	21	0,5	32
Bankiers	1.635	1.562	1.287	1.274
Moedermaatschappij, filialen en dochtermaatschappijen	310	341	213	219
Geaccepteerde wissels	76	48	51	51
Andere te betalen waarden op korten termijn	446	457	346	344
Crediteuren wegens wissels ter incasso	226	244	225	222
Deposito's en crediteuren	42.649	43.578	43.631	15.774
a) Dadelijk opvraagbaar en op ten hoogste 30 dagen	35.646	36.975	37.262	14.353
b) Op meer dan 30 dagen	7.003	6.603	6.369	1.421
Obligaties en kasbons	14	14	17	18
Nog te storten bedragen op fondsen en participaties	253	253	253	253
Diversen	773	675	833	768
Speciaal opvraagbaar (besluitwet van 6 October 1944, artikels 15 en 16 : Tijdelijk onbeschikbare rekeningen	—	—	—	9.759
Geblokkeerde rekeningen	—	—	—	18.405
Totaal opvraagbaar	46.433	47.367	47.077	49.432
C. Niet opvraagbaar :				
Kapitaal	2.189	2.209	2.150	2.151
Niet beschikbare reserve wegens uitgiftepremie	68	68	69	69
Wettelijke reserve (artikel 13, koninklijk besluit 185)	122	125	120	120
Beschikbare reserve	365	417	417	417
Reservefonds	196	196	196	143
Totaal niet opvraagbaar	2.940	3.015	2.952	2.900
Algemeen totaal der passiva	49.373	50.382	50.029	52.332
Orderekening fondsen. Intrekking der oude biljetten Nationale Bank van België, besluitwet van 6 October 1944. Ambtshalve voor de deponenten geopende bijzondere rekeningen : a) Tijdelijk onbeschikbare rekeningen	—	—	—	21.840
b) Geblokkeerde rekeningen	—	—	—	33.070
Totaal bijzondere rekeningen	—	—	—	54.910

(1) Omloopsnelheid van het geld in de banken, zie tabel nr 35.

WEEKSTATEN VAN DE NATIONALE BANK VAN BELGIE

(millioenen franken)

ACTIVA

	1-3-1945	8-3-1945	15-3-1945	22-3-1945	28-3-1945	5-4-1945	12-4-1945	19-4-1945	26-4-1945
Goudvoorraad	21.601	21.230	21.230	20.922	20.834	20.834	20.834	20.834	20.834
Onbeschikbaar goudsaldo na herwaardeering van den goudvoorraad (B sluitwet n° 5 van 1-5-1944)	10.493	10.493	10.493	10.493	10.493	10.493	10.493	10.493	10.493
<i>Totaal van den goudvoorraad</i>	32.094	31.723	31.723	31.415	31.327	31.327	31.327	31.327	31.327
Buitenlandsche deviezen { op zicht	738	1.114	1.219	2.585	1.649	1.769	1.725	1.585	1.524
{ op termijn	280	300	301	301	1.184	1.224	1.245	1.245	1.245
Papier in Belgische franken op het buitenland	4	4	4	4	4	4	4	4	4
Papier op België {	518	527	497	483	478	394	402	375	354
Uitgegeven door instellingen waarvan de verbintenissen door den Staat gewaarborgd zijn	333	284	1	0	0	1	1	2	1
Voorschotten op overheidsfondsen	765	580	226	179	195	170	176	150	174
Deel- en pasmunt	430	403	385	376	361	351	375	383	421
Vorderingen op den Staat :									
Voorschotten aan de Schatkist : (1)	34.723	35.689							
Certificaten A, eigen rekening			19.742	19.998	20.263	20.742	20.512	20.752	20.579
Certificaten B, Direct van Onderl. Bijstand			3.769	4.157	4.613	5.084	5.680	6.323	7.013
Certificaten C, Geallieerde Leges			12.528	10.762	11.262	11.133	10.913	10.913	10.913
Bijzonder voorschot voor de toepassing van de overeenkomst van 25-1-1943	3.500	3.500	3.500	3.500	3.500	3.500	3.500	3.500	3.500
Andere vorderingen op den Staat	593	593	(1) 1.093	1.093	1.093	1.093	1.093	1.093	1.093
Overheidsfondsen	1.353	1.353	1.353	1.353	1.353	1.350	1.350	1.350	1.350
Gebouwen, materieel en meubelen	149	149	149	149	149	149	149	149	149
Diversen	125	127	131	133	133	145	147	129	131
Emissiebank te Brussel	75.610	76.346	76.621	76.488	77.564	78.436	78.599	79.280	79.778
	64.589	64.589	64.589	64.589	64.589	64.589	64.589	64.589	64.589
	140.199	140.935	141.210	141.077	142.153	143.025	143.188	143.869	144.367

PASSIVA

	1-3-1945	8-3-1945	15-3-1945	22-3-1945	28-3-1945	5-4-1945	12-4-1945	19-4-1945	26-4-1945
Bankbiljetten in omloop	49.030	49.002	50.389	50.861	51.273	52.408	52.811	52.974	52.847
Rekening-courantsaldi :									
van de Schatkist	5	7	4	6	4	2	2	7	7
van anderen	3.995	3.934	3.826	3.378	4.131	3.973	3.884	4.536	5.320
<i>Totaal der verbintenissen op zicht</i> ... (onbeschikbare rekening wegens herwaardeering (besluitwet n° 5 van 1-5-1944)	53.030	53.843	54.219	54.245	55.408	56.383	56.697	57.517	58.174
Schatkist { speciale reken. voor de toepassing van de overeenkomst van 25-1-43	10.493	10.493	10.493	10.493	10.493	10.493	10.493	10.493	10.493
Uitgestelde inventarisoperatiën en diversen	3.500	3.500	3.500	3.500	3.500	3.500	3.500	3.500	3.500
Kapitaal	377	378	378	379	382	383	385	392	393
Reserves en afschrijvingsrekeningen	200	200	200	200	200	200	200	200	200
	433	433	433	433	433	433	433	433	433
Besluitwet van 6-10-44 : Oude biljetten en rekeningen-courant op de Bank, overgeboekt en over te boeken op tijdelijk onbeschikbare of geblokkeerde rekeningen en niet aangegeven oude biljetten	68.033	68.847	69.223	69.250	70.416	71.392	71.708	72.536	73.193
	72.166	72.088	71.987	71.827	71.737	71.633	71.480	71.333	71.174
	140.199	140.935	141.210	141.077	142.153	143.025	143.188	143.869	144.367

(1) Het bedrag van den Schatkistbon, groot fr 500.000.000, die aan de Bank werd overgemaakt krachtens de wet van 27 December 1930 en het saldo vertegenwoordigde van de schuld van den Staat uit hoofde van het uit den omloop trekken der Duitsche munten in 1919, werd met ingang van 15 Maart 1945, overgebracht van de rubriek « Voorschotten aan de Schatkist » naar de rubriek « Andere schuldvorderingen op den Staat ».

II. — BUITENLANDSCHE CIRCULATIEBANKEN

Discontovoet van de voornaamste circulatiebanken

	Sedert	pCt.		Sedert	pCt.
België	16 Januari 1945	1,50 (1)	Japan	21 Juli 1941	3,50
Bulgarije	1 December 1940	5,00	Letland (2)	17 Februari 1940	5,50
Denemarken	15 October 1940	4,00	Litauen	15 Juli 1939	6,00
Duitschland	9 April 1940	3,50	Nederland	27 Juni 1941	2,50
Estland	1 October 1935	4,50	Noorwegen	11 Mei 1940	3,00
Finland	3 December 1934	4,00	Portugal	12 Januari 1944	2,50
Frankrijk	20 Januari 1945	1,625	Roemenië	8 Mei 1944	4,00
Griekenland	8 December 1944	11,00	Spanje	1 December 1938	4,00
Groot-Brittannië	26 October 1939	2,00	Vereenigde Staten (Federal Reserve Bank of New-York)	27 Augustus 1937	1,00
Hongarije	22 October 1940	3,00	Zweden	9 Februari 1945	2,50
Indië	28 November 1935	3,00	Zwitserland	25 November 1936	1,50
Italië	18 Mei 1936	4,50			

(1) Disconto der bij een bank gedomicileerde accepten en warrants. Disconto der andere accepten : 1 3/4 pCt.

(2) Disconto voor handelshuizen. Voor creditinstellingen : 5 pCt.

Banque de France
(millioenen francs)

86

DATUM	Gouden munt en muntmateriaal	Dadelijk beschikbare te goeden in het buitenland	Wisselportefeuille en overheidspapier. Gediscconteerde binnenlandsche wissels (1)	In Frankrijk aangekocht verhandelbaar papier (decreet van 17 Juni 1938)	Voorschotten op effecten	Verhandelbaar Schatkistpapier (conventie van 29-2-40)	Rentelooze voorschotten aan den Staat (wet van 9 Juni 1857, conventie van 29-3-1878 enz.)	Voorloopige voorschotten aan den Staat (conventies van 29-9-38, 29-2-40, 9-6-40, 8-6-44, enz.)	Voorloopige voorschotten aan den Staat ter betaling van de onderhoudskosten der Duitse bezettingstroepen in Frankrijk	Bankbiljetten in omloop	Creditsaldi in rekening-courant	Dekkingspercentage
1939 Jaargemiddelde	92.939	20,0	8.563	3.427	3.517	—	10.000	²⁾ 20.564	—	128.514	21.600	61,91
1942 Jaargemiddelde	(4)84.598	37,0	4.763	7.878	2.931	30.000	10.000	³⁾ 7.567	174.334	314.577	75.098	21,71
1943 Jaargemiddelde	84.598	37,0	6.179	8.426	2.850	30.000	10.000	61.773	269.159	437.130	45.007	17,55
1943 9 September	84.598	36,6	6.340	8.007	3.099	30.000	10.000	57.700	290.697	457.533	42.554	16,92
7 October	84.598	36,7	4.749	8.423	2.891	30.000	10.000	69.350	295.719	471.549	44.728	16,39
4 November	84.598	36,7	4.627	9.408	2.910	30.000	10.000	64.650	311.734	479.942	47.297	16,04
9 December	84.598	36,7	6.365	9.789	2.717	30.000	10.000	62.350	320.787	493.008	45.065	15,72
1944 6 Januari	84.598	36,8	8.187	9.437	2.894	30.000	10.000	61.800	331.973	502.422	45.266	15,45
10 Februari	84.598	36,8	8.909	9.955	2.877	30.000	10.000	54.850	348.300	512.821	45.898	15,14
9 Maart	84.598	36,8	7.618	9.352	2.766	30.000	10.000	65.250	351.000	523.855	46.048	14,84
6 April	84.598	36,8	9.092	10.035	2.774	30.000	10.000	68.050	356.000	535.152	44.881	14,58
4 Mei	84.598	36,8	7.678	9.313	2.891	30.000	10.000	66.050	372.300	534.930	47.106	14,31
8 Juni	84.598	36,9	7.640	10.120	2.883	30.000	10.000	68.900	388.600	563.589	47.019	13,85
6 Juli	84.598	36,9	5.261	10.672	2.878	30.000	10.000	71.750	409.200	580.935	51.606	13,37
1945 4 Januari	(5)75.151	41,7	27.990	13.005	3.626	30.000	10.000	900	426.000	574.903	37.916	12,26
8 Februari	75.151	41,7	25.800	12.771	3.479	30.000	10.000	7.700	426.000	569.719	46.356	12,20
8 Maart	75.151	41,7	19.579	12.804	3.332	30.000	10.000	11.500	426.000	571.629	40.433	12,28
5 April	75.151	44,2	16.749	13.483	3.537	30.000	10.000	18.650	426.000	583.509	40.280	12,05

Discontorente (huidige : 1 5/8 pCt. sedert 30 Januari 1945.
vorige : 1 3/4 pCt. sedert 17 Maart 1941.

(1) Deze rubriek omvat de gediscconteerde binnenlandsche wissels en de door het « Office des Céréales » gegarandeerde wissels.

(2) Voorloopige rentelooze voorschotten aan den Staat (terugbetaalbaar overeenkomstig artikel 8 van de conventie van 12 November 1938).

(3) Deze rubriek komt maar sedert 21 September 1939 op den weekstaat voor; dit cijfer is dus het gemiddelde van de laatste vijftien weekstaten van het jaar 1939.

(4) Een decreet van de wet van 29 Februari 1940 herwaardeert den goudvoorraad op basis van 23 mgr. 34 goud, gehalte 900/1000 en na afneming van een bedrag van 30 milliard voor het Stabilisatiefonds der wisselkoersen.

(5) De vermindering van 9.447 millioen francs heeft als tegenpost een nieuwe rubriek op het actief : « Verbintenissen van den Franschen Staat met betrekking tot het gouddeposito van de Nationale Bank van België ».

Bank of England
(duizenden £)

DATUM	Metaalvoorraad		Beleggingen van het « Banking Department »				Bankbiljetten in omloop (Issue Department)	Toegelaten bedrag voor den biljettenomloop (1)	Deposito's (Banking Department)				Verhouding van den metaalvoorraad van het Bank. Department tot het saldo van zijdeposito's pCt.
	Goud (Issue Department)	Gouden en zilveren munt (Banking Department)	Door den Staat gewaarborgde fondsen	Disconto en voorschotten	Andere waarden	Totaal			Openbare organen	Banken	Andere deposito's	Totaal	
1939 Jaargemiddelde.	(2) 183	819	106.985	8.501	22.890	138.376	507.256	21.318	102.535	37.993	161.846	25,6	
1942 Jaargemiddelde.	242	930	150.296	5.418	22.375	178.089	808.293	10.839	136.898	49.787	197.524	18,9	
1943 Jaargemiddelde.	242	1.172	179.774	4.364	19.125	203.263	966.326	8.702	158.853	55.811	223.366	17,0	
1944 9 Februari ...	242	778	202.792	1.961	15.731	220.484	1.076.040	1.100.000	11.225	161.981	54.292	11,0	
8 Maart	242	682	161.597	9.206	16.523	187.326	1.090.601	1.150.000	8.468	162.198	58.949	26,3	
5 April	242	401	189.372	13.693	15.574	218.639	1.119.228	1.150.000	8.730	166.832	56.830	13,5	
10 Mei	242	473	208.022	5.712	15.960	229.694	1.129.223	1.150.000	12.144	166.145	55.164	9,2	
7 Juni	242	738	224.492	2.194	13.351	240.037	1.135.465	1.150.000	8.998	171.895	58.854	6,5	
5 Juli	242	1.002	280.582	3.452	15.053	299.087	1.134.111	1.150.000	10.100	230.357	57.886	5,7	
9 Augustus ..	242	1.075	191.258	6.502	13.847	211.607	1.150.560	1.200.000	9.834	176.091	58.477	24,4	
6 September ..	242	1.537	187.567	3.993	14.407	205.967	1.149.789	1.200.000	9.268	171.790	58.882	23,9	
4 October ...	242	2.146	196.913	7.486	14.245	218.644	1.158.701	1.200.000	8.608	177.817	58.257	24,4	
8 November ...	242	2.328	212.678	11.087	15.757	239.522	1.174.882	1.200.000	16.832	177.025	55.645	24,9	
6 December ...	242	2.171	200.893	2.396	13.778	217.067	1.203.682	1.250.000	9.729	181.558	56.725	24,8	
1945 10 Januari ..	242	1.511	258.988	11.173	13.874	284.035	1.231.638	1.250.000	9.449	222.172	54.645	28,6	
7 Februari ...	242	1.523	217.248	7.003	19.287	243.533	1.221.378	1.250.000	22.856	176.541	53.567	25,9	
7 Maart	242	1.524	231.978	7.824	14.772	254.574	1.220.564	1.250.000	6.257	204.113	57.379	26,7	
4 April	242	1.417	225.553	20.660	14.894	261.047	1.240.265	1.250.000	10.877	187.931	55.981	25,4	

Discontorente (huidige : 2 pCt. sedert 26 October 1939.
vorige : 3 pCt. sedert 28 September 1939.

(1) Excl. de biljetten uitgegeven als tegenwaarde van het goud.

(2) Gemiddelde der laatste vier maanden van 1939.

Nederlandsche Bank

(miljoenen guldens)

DATUM	Gouden munt en gouden muntmateriaal	Binnenlandsche wissels, promessen, enz.	Papier op het buitenland	Correspondenten in het buitenland	Buitenlandsche betaal-middelen (excl. pas-munt)	Beleeningen op effecten, goederen en ceelen	Diverse activa	Bankbiljetten in omloop	Rekening-courant saldi (Schatkist en particulieren)	Gezamenlijke zichtverbin-tenissen
1939 Jaargemiddelde	1.213	25,4	2	—	—	235	16,4	1.056	466	1.522
1942 Jaargemiddelde	954	167,2	1.203	—	—	151	160,9	2.457	192	2.649
1943 Jaargemiddelde	(1) 910	55,3	2.358	(2) 75,2	(2) 57,5	143	85,2	2.944	653	3.597
1943 9 Augustus	932	—	2.423	47,4	48,6	133	7,1	2.809	740	3.549
6 September	932	1,0	2.573	27,6	51,8	139	12,1	2.942	757	3.699
4 October	932	—	2.685	34,0	60,5	137	4,1	3.041	775	3.816
8 November	932	—	2.829	37,2	85,0	135	5,9	3.218	769	3.987
6 December	932	—	2.864	124,3	92,0	135	17,9	3.361	738	4.099
1944 10 Januari	932	—	3.138	75,8	35,2	134	9,5	3.515	735	4.250
7 Februari	932	—	3.302	74,0	37,6	136	12,1	3.649	761	4.411
6 Maart	932	—	3.477	74,6	30,3	137	35,0	3.843	751	4.594
11 April	932	—	3.725	66,7	20,8	141	13,1	4.007	791	4.798
8 Mei	932	—	3.871	67,1	14,9	134	13,6	4.083	842	4.925
5 Juni	932	—	4.011	67,4	17,8	133	19,6	4.211	864	5.075
10 Juli	932	—	3.790	50,1	14,3	140	7,4	4.376	453	4.829
7 Augustus	932	—	3.782	59,1	13,4	129	8,9	4.418	404	4.822
11 September	931	—	4.057	40,6	11,3	146	16,5	4.623	467	5.090
9 October	931	—	4.370	14,8	13,5	137	16,5	4.787	560	5.347

Discontorente { huidige : 2 1/2 pCt. sedert 27 Juni 1941.
vorige : 3 pCt. sedert 29 Augustus 1939.

(1) Met ingang van den staat van 5 Juli 1943, herwaardeering van den goudvoorraad.
(2) Gemiddelde van het tweede halfjaar 1943.

Banque Nationale Suisse

(miljoenen Zwitsersche franken)

DATUM	Goudvoorraad	Dadelijk beschikbare tegoeden in het buitenland	Binnenland-sche wissels	Voorschotten op onderpand	Binnenland-sche correspon-denten	Bankbiljetten in omloop	Andere zicht-verbintenissen	Dekkings-percentage
1939 Jaargemiddelde.	2.525	281,0	93,0	36,9	6,2	1.806	1.179	94,01
1943 Jaargemiddelde.	3.773	66,5	149,3	16,7	5,8	2.648	1.414	94,53
1944 Jaargemiddelde.	4.386	90,6	93,7	17,2	5,9	3.033	1.427	100,37
1943 6 November ...	3.897	79,4	41,6	19,8	5,7	2.852	1.258	96,74
7 December ...	3.938	68,9	49,5	17,2	5,8	2.896	1.232	97,07
1944 7 Januari	4.158	88,2	96,9	15,6	6,2	2.959	1.314	99,38
7 Februari	4.222	78,4	100,5	14,6	3,8	2.865	1.449	99,71
7 Maart	4.269	70,6	172,4	14,4	5,7	2.893	1.542	97,87
6 April	4.312	87,3	260,8	14,8	5,2	2.951	1.616	96,34
6 Mei	4.359	76,7	60,3	16,3	6,4	2.916	1.479	100,91
7 Juni	4.376	96,2	46,0	16,2	6,1	2.903	1.492	101,70
7 Juli	4.423	87,4	44,6	16,1	6,4	2.970	1.464	101,74
7 Augustus ...	4.455	84,2	45,6	16,2	3,8	2.993	1.468	101,63
7 September ..	4.451	106,8	46,7	15,4	4,9	3.063	1.413	101,81
7 October	4.464	98,2	82,9	17,1	5,5	3.164	1.354	100,99
7 November ...	4.469	104,0	108,3	15,6	6,8	3.245	1.364	99,20
7 December ...	4.504	92,1	64,4	26,5	5,8	3.328	1.191	101,69
1945 6 Januari	4.559	101,7	77,4	17,7	5,3	3.457	1.097	102,32
7 Februari	4.571	97,6	105,8	14,2		3.371		

Discontorente { huidige : 1 1/2 pCt. sedert 26 November 1936.
vorige : 2 pCt. sedert 9 September 1936.

Federal Reserve Banks

86

(millioenen \$)

DATUM	Muntvoorraad				Nationale overheidsfondsen	Bankbiljetten in omloop (Federal Reserve Notes)	Deposito's (aangesloten banken, Schatkist, enz.)	Dekkingspercentage
	Goudcertificaten op de Schatkist	Fonds tot wederinkoop van biljetten (F. R. W.)	Andere reserves	Totaal				
1939 Jaargemiddelde	13.552	9	362	13.923	2.581	4.553	11.753	85,4
1942 Jaargemiddelde	20.529	16	285	20.830	3.214	9.728	14.242	87,1
1943 Jaargemiddelde	20.122	80	349	20.551	7.758	14.113	14.356	72,2
1944 5 Januari	19.512	251	337	20.100	11.651	16.908	15.315	62,4
9 Februari	19.417	263	351	20.031	11.169	17.085	14.197	64,0
8 Maart	19.258	246	329	19.833	12.029	17.443	14.557	62,0
6 April	19.084	279	295	19.658	12.332	17.636	14.604	61,2
10 Mei	18.890	319	264	19.473	13.249	18.127	14.770	59,2
7 Juni	18.687	360	259	19.306	14.609	18.649	15.553	56,4
5 Juli	18.552	418	271	19.241	14.738	18.972	15.067	56,5
9 Augustus	18.417	417	273	19.107	15.222	19.332	15.087	55,5
6 September	18.285	453	261	18.999	16.030	19.865	15.343	54,0
4 October	18.142	506	260	18.908	16.660	20.297	15.392	53,0
9 November	18.016	548	235	18.799	17.957	21.015	16.113	50,6
7 December	17.930	573	235	18.738	18.311	21.477	16.077	49,9
1945 4 Januari	17.837	608	245	18.690	18.734	21.743	16.122	49,4
8 Februari	17.748	625	284	18.657	19.181	21.846	16.186	49,1
8 Maart	17.651	641	250	18.542	19.350	22.264	16.082	48,4
6 April	17.616	645	255	18.516	19.580	22.321	16.108	48,2

Discontorente { huidige : 0,50 pCt. sedert 10 October 1943.
vorige : 1 pCt. sedert 27 Augustus 1937.

Sveriges Riksbank

(millioenen Kr.)

TIJDVAK (jaargemiddelde of einde maand)	Goud- voor- raad (1)	Zweedsche Staats- fondsen en obligaties			Regularisatie- rekeningen voor het goud en de deviezen	Fondsen ter beschik- king van den Dienst der Staatsschuld	Diverse activa	Bankbiljetten in omloop	Rekening-courantsaldi				Diverse passiva	Totaal emissierecht (2)	Verhouding in pCt. 3)	
		Wissels betaalbaar in Zweden en voorschot- tenin rekening-courant	Vreemde Staats- fondsen, wissels betaal- baar in het buitenland en opvraagbaar tegood bij vreemde banken en bankiers	Rekening-courantsaldi Handelsbanken					Andere deposanten	Totaal	van den metaal- voorraad tot de biljettencircul	van den metaal- voorraad tot het emissierecht				
1943 Jaargemiddelde	794	517	101	623	496	603	286	2.018	555	260	20,9	836	206	2.719	75,03	55,66
1943 September	824	503	91,5	619	519	547	280	2.133	361	307	6,6	674	214	2.753	73,61	57,03
October	833	497	94,9	633	530	621	408	2.142	364	510	16,1	890	185	2.780	74,11	57,11
November	846	498	84,2	648	544	677	256	2.085	734	79	56,8	870	172	2.844	77,35	57,53
December	854	495	93,2	694	553	625	273	2.266	539	98	61,6	699	210	2.868	71,82	56,75
1944 Januari	879	497	98,5	659	570	704	257	2.147	531	336	57,2	924	161	2.891	78,02	57,96
Februari	884	495	58,3	666	573	675	278	2.128	576	216	61,1	854	176	2.865	79,22	58,83
Maart	929	453	67,8	604	605	591	269	2.163	608	93	58,7	760	170	2.856	81,83	61,95
April	940	479	73,7	600	613	661	272	2.158	616	216	56,4	887	169	2.903	83,11	61,70
Mei	949	472	74,0	604	621	615	265	2.157	532	269	38,1	840	162	2.918	83,83	61,96
Juni	951	473	80,7	610	623	648	273	2.226	634	177	30,2	842	163	2.937	81,45	61,73
Juli	960	483	88,8	642	631	746	264	2.187	582	395	56,6	1.033	151	3.000	83,65	60,97
Augustus	989	481	93,6	612	654	680	263	2.253	441	424	59,5	925	142	3.028	83,66	62,25
September	1.000	484	86,6	601	661	687	291	2.337	434	384	49,3	867	162	3.040	81,68	62,73
October	1.006	458	83,2	623	665	739	287	2.329	530	379	58,2	968	136	3.047	82,32	62,93
November	1.017	482	76,0	610	671	780	297	2.286	772	199	28,6	999	200	3.060	84,81	63,36

Discontorente { huidige : 2 1/2 pCt. sedert 8 Februari 1945.
vorige : 3 pCt. sedert 29 Mei 1941.

(1) De metaaldekking bestaat uit het geheele goudbezit onverschillig of het in Zweden of in het buitenland berust; het wordt berekend tegen den prijs van 2.480 Kr. per kg. fijn gewicht.

(2) Het emissiecijfer is vastgesteld op de metaaldekking plus een bijkomende dekking gevormd door sommige activa-posten. In geval deze bijkomende dekking het cijfer van de gouddekking vermeerderd met 350 millioen te boven gaat, wordt de dekking vastgesteld op het dubbel van de gouddekking plus 350 millioen. De metaaldekking wordt geraamd op basis van den goudprijs van den dag.

(3) Voor het berekenen der verhoudingen wordt de metaaldekking geraamd op basis van den goudprijs van den dag.

III. — BANK VOOR INTERNATIONALE BETALINGEN, TE BAZEL.

Staten in duizenden Zwitsersche goudfranken

[eenheden van 0,29032258... gr. fijn goud (art. 5 der statuten)]

	31 Januari 1945		28 Februari 1945		31 Maart 1945	
ACTIVA						
		pCt.		pCt.		pCt.
I. Goud in baren	114.039	24,9	114.043	25,0	114.043	24,9
II. Kasmiddelen :						
In de bank en in rekening-courant bij andere banken	44.913	9,8	44.730	9,8	46.937	10,2
III. Rentegevende call-gelden	12.818	2,8	12.698	2,8	13.061	2,8
IV. Herdiscontopapier :						
1. Handelswissels en bankaccepten	65.024	14,2	70.021	15,3	70.285	15,3
2. Schatkistpapier	12.337	2,7	14.740	3,2	14.034	3,1
	77.361		84.761		84.319	
V. Rentegevende termijngelden :						
Op ten hoogste 3 maanden	8.856	2,0	2.749	0,6	2.749	0,6
VI. Wissels en diverse beleggingen :						
1. Op ten hoogste 3 maanden :						
a) Schatkistpapier	18.390	4,0	5.588	1,2	708	0,2
b) Diverse beleggingen	35.190	7,7	50.137	11,0	61.643	13,4
2. Op 3 tot 6 maanden :						
a) Schatkistpapier	7.005	1,5	4.537	1,0	5.245	1,1
b) Diverse beleggingen	59.638	13,1	41.222	9,0	29.995	6,6
3. Op meer dan 6 maanden :						
a) Schatkistpapier	56.590	12,4	69.086	15,1	73.381	16,0
b) Diverse beleggingen	22.518	4,6	27.223	6,0	26.664	5,8
	199.331		197.793		197.536	
VII. Andere activa	98	0,0	100	0,0	80	0,0
Totaal activa	457.416	100,0	456.874	100,0	458.725	100,0

PASSIVA

I. Kapitaal :						
Geautoriseerd en ge-mitteerd kapitaal : 200.000 aandelen van 2.500 Zwitsersche goudfranken ieder	500.000		500.000		500.000	
Aandelen met 25 pCt. volgestort	125.000	27,3	125.000	27,4	125.000	27,3
II. Reserves :						
1. Wettelijke reserve	6.527		6.527		6.527	
2. Algemeen reservefonds	13.343		13.343		13.343	
	19.870	4,3	19.870	4,3	19.870	4,3
III. Langlopende deposito's :						
1. Deposito's op de Trust-rekening der Annu-teiten	152.667	33,4	152.667	33,4	152.606	33,3
2. Deposito der Duitse regeering	76.334	16,7	76.334	16,7	76.303	16,6
	229.001		229.001		228.909	
IV. Kortlopende en dadelijk opvraagbare deposito's :						
(Diverse munten)						
1. Circulatiebanken voor eigen rekening :						
Dadelijk opvraagbaar	6.509	1,4	6.530	1,4	7.928	1,7
2. Circulatiebanken voor rekening van andere deposanten :						
Dadelijk opvraagbaar	1.154	0,3	1.155	0,3	1.156	0,3
3. Andere deposanten :						
a) Op ten hoogste 3 maanden	88	0,0	88	0,0	88	0,0
b) Dadelijk opvraagbaar	886	0,2	603	0,1	691	0,2
	974		691		779	
V. Kortlopende en dadelijk opvraagbare deposito's (goud) :						
a) Op ten hoogste 3 maanden	250	0,1	250	0,1	250	0,1
b) Dadelijk opvraagbaar	19.310	4,2	18.592	4,1	18.592	4,0
	19.560		18.842		18.842	
VI. Diversen	55.258	12,1	55.785	12,2	56.241	12,3
Totaal passiva	457.416	100,0	456.874	100,0	458.725	100,0

Nota: In deze staten zijn niet begrepen het *earmarked* goud van Circulatiebanken en de fondsen aangehouden voor den Dienst der Internationale Leeningen, waarvan de Bank voor Internationale Betalingen mandataris, trustee of fiscaal agent is.

INHOUDSTAFEL DER DOORLOOPENDE MAANDSTATISTIEKEN

(De gegevens vergezeld van het letterteeken « v » zijn als voorloopig te beschouwen.)

	Tab.		Tab.
GELDMARKT.		LOOP DER ZAKEN.	
I. — Discontovoet en rentestand voor beleeningen	2	I. — Verrekeningskamers	35
II. — Rentestanden voor bankdeposito's en tegoed ter Algemeene Spaar- en Lijfrentekas	4	II. — Postchèque- en giroverkeer	36
WISSELMARKT EN MARKT DER EDELE META- LEN.		PRODUCTIE.	
I. — Noteering der edele metalen	9	I. — Steenkolenmijnen en metaalbedrijven	55
II. — Officieele wisselkoersen	10	II. — Diverse producties	56
KAPITAALMARKT.		III. — Electriciteit	58
I. — Omzetten ter Beurze van Brussel en Antwerpen	15	IV. — Gas	59
II. — Noteeringen en rendementen van de voornaamste obligatietypen	16	VERBRUIK.	
III. — Kapitaaluitgiften in België en Bel- gisch-Congo	17	I. — Verbruiksindexcijfers	65
Retrospectief overzicht; Detail der uitgiften : Januari 1945; Februari 1945; Ingedeeld naar de belangrijk- heid van het kapitaal.		II. — Tabakverbruik	66
IV. — Overheidsleeningen	18	III. — Slachtingen in de 13 voornaamste slachthuizen van het land.....	67
V. — Bankverrichtingen van het Gemeen- tekrediet	19	VERVOER.	
VI. — Hypotheekinschrijvingen	20	Bedrijvigheid van de Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen	70
RIJKSFINANCIËN.		a) bedrijfsontvangsten en -uitgaven; b) vervoer der voornaamste zware goe- deren. — Gezamenlijk verkeer.	
I. — Stand van de Staatsschuld	25	Bedrijvigheid van de Nationale Maatschappij der Buurtspoorwegen.	
II. — Opbrengst van de belastingen	26	WERKLOOSHEID.	
III. — Kwartaalstaat van het Fonds tot Delging der Rijksschuld	27	Aantal gecontroleerde werklozen.....	80
INKOMEN EN SPAARWEZEN.		BANKSTATISTIEKEN.	
I. — Rendement der Belgische naamlooze vennootschappen	30	I. — België :	
Betaalbaar gestelde dividenden en obligatiecoupons in : Januari 1945; Februari 1945; Retrospectief overzicht.		Driemaandelijksche staten der Bel- gische banken	85
II. — Algemeene Spaar- en Lijfrentekas..	31	Voornaamste posten der week- staten van de Nationale Bank van België	85
a) Inlagen op particuliere spaar- boekjes;		II. — Buitenlandsche circulatiebanken	86
b) Stortingen ingeschreven op de rekeningen der aangeslotenen bij de Lijfrentekas.		Discontovoet van de voornaamste circulatiebanken;	
		Staten :	
		Banque de France; Bank of England; Nederlandsche Bank; Banque Nationale Suisse; Federal Reserve Banks; Sveriges Riksbank.	
		III. — Bank voor Internationale Betalingen, te Bazel	87

Abonnementsprijs per jaargang } *fr* 250 voor België.
(incl. extra-nummer) } *fr* 300 voor het buitenland.

Losse exemplaren : *fr* 20 voor België.
fr 25 voor het buitenland.

Extra-nummer : *fr* 50 voor België.
fr 60 voor het buitenland.

De betaling moet vooraf geschieden door overmaking op postgironummer 500 der Nationale Bank van België, of op de in hare boeken geopende rekening-courant onder de rubriek « Tijdschrift voor Documentatie en Voorlichting ».

De abonneuten worden verzocht op te geven welke uitgave zij wenschen te ontvangen : de Nederlandsche of de Fransche.
